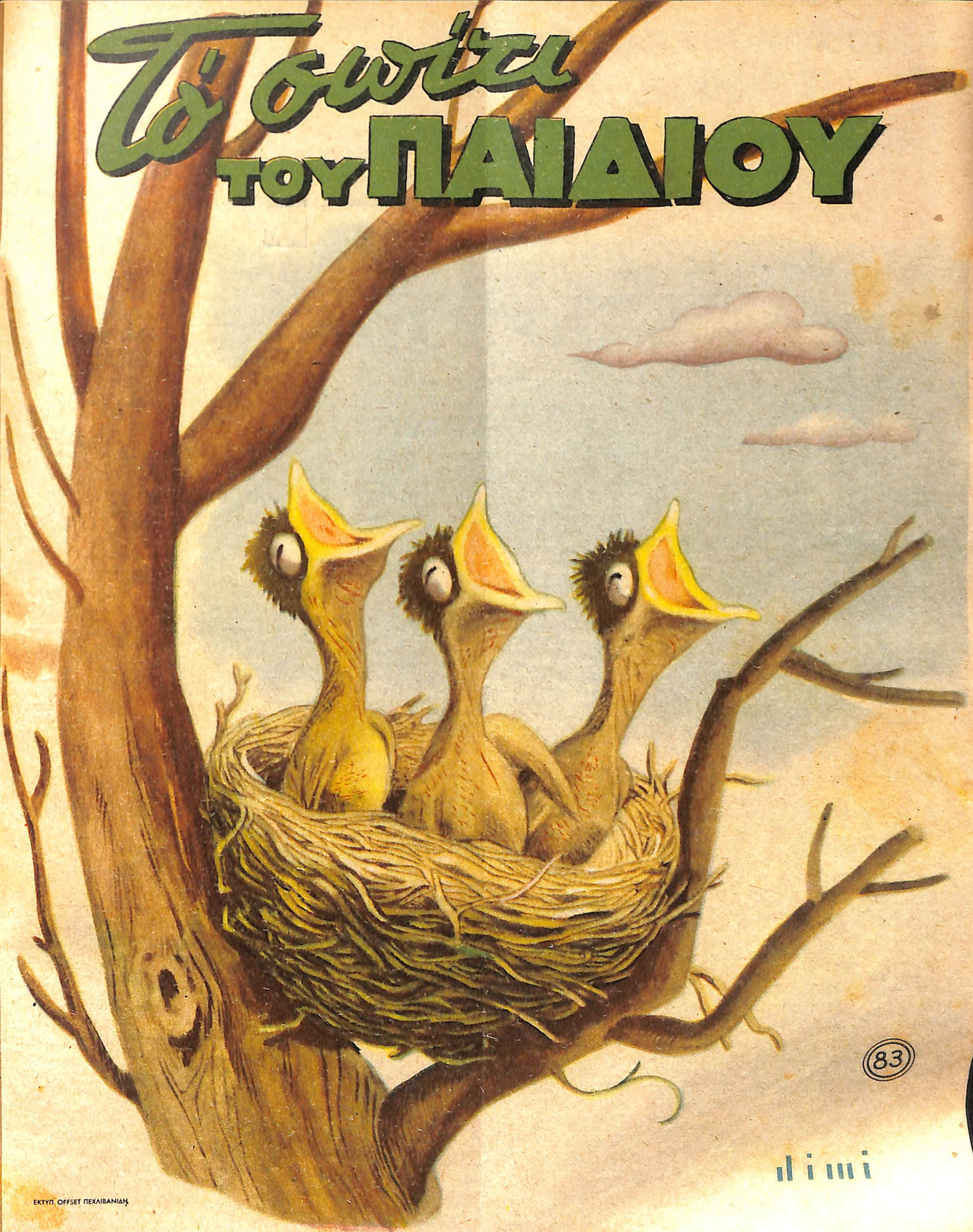

ΕΚΤΥΠ. OFFSET ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1953
ΕΤΟΣ Δ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 83 (11)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .... » 50.000
Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Ὁ Ἀπ. Παπαγιαννόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: Ποῖος ἔφτιαξε τὸ μελόδραμα «Τριστᾶνος καὶ Ἰζόλδη»;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὁ Τριστᾶνος καὶ ἡ Ἰζόλδη εἶναι τὰ δύο κύρια πρόσωπα μεσαιωνικοῦ θρύλου· ὁ Βάγνερ χρησιμοποίησε τὸ θρύλο αὐτὸ σὰν θέμα ἑνὸς ἀπὸ τὰ καλλίτερα μουσικὰ ἔργα του.

Ὁ Γεώργιος Μητακίδης (Σέρραι) μὲ ἐρωτᾶ: Τί ἦταν καὶ ποῦ γεννήθηκε ὁ Χείλων;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὁ Χείλων ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς ἑπτὰ σοφοὺς τῆς ἀρχαιότητας. Ἦταν Λακεδαιμόνιος καὶ ἔζησε στὸν 6ο αἰώνα π.Χ. Σ' αὐτὸν ἀποδίδονται τὰ περίφημα γνωμικά: «Γνῶθι σαὐτὸν» καὶ «Μηδὲν ἄγαν». Καὶ τὰ δύο αὐτὰ ἀποφθέγματα ἦσαν γραμμένα στὸν τοῖχο τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνα στοὺς Δελφούς.

Ὁ Γεώργιος Μητακίδης μὲ ἐρωτᾶ: Πῶς εἶναι ὁ φλοιὸς τῆς γῆς, καὶ πῶς κινεῖται περὶ τὸν ἄξονά της, καὶ μὲ ποιὰ ταχύτητα διατρέχει τὸ φῶς τὶς ἀποστάσεις;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὁ φλοιὸς τῆς γῆς — δηλαδὴ τὸ στερεὸ τμῆμα ποὺ ὅπως ὑπολογίζεται φθάνει σὲ βάθος 1200 χιλιομέτρων ἀποτελεῖται ἀπὸ στρώματα διαφόρων πετρωμάτων. Τὰ στρώματα αὐτὰ εἶναι ἡ λιθόσφαιρα (βάθος 60 - 70 χιλιόμετρα). Μετ' αὐτὸ στρώματα πυριτίου καὶ μαγνησίου. Τρίτο στρῶμα πυρίτιο μαγνήσιο σίδηρος καὶ χρώμιο. Τέταρτον νικέλιον, σίδηρος, πυρίτιον, μαγνήσιον, καὶ τὸ πέμπτον νικέλιον καὶ σίδηρος. β) Ἡ γῆ κινεῖται περὶ τὸν ἄξονά της μὲ διαρκῆ κατεύθυνση πρὸς τὸν ἥλιο: Ἡ κίνηση δηλαδὴ εἶναι ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς. Φαντασθῆτε τὴ γῆ μιὰ σφαῖρα περασμένη σὲ μιὰ μεγάλη βελόνα. Ἡ βελόνα τρυπάει καὶ τοὺς δύο, πόλους. Κάθε σημεῖο τῆς γῆς συμπληρώνει ὁλόκληρο κύκλο μέσα σὲ 24 ὧρες. Κάθε σημεῖο τοῦ Ἰσημερινοῦ ποὺ ἔχει περιφέρεια μήκους 40.070.368 μέτρα τρέχει γύρω ἀπὸ τὸν ἄξονα τῆς γῆς μὲ ταχύτητα 465 μέτρων ἀνὰ 2 δευτερόλεπτα. Τὸ φῶς τρέχει μὲ ταχύτητα 299.780 χιλιομέτρων στὸ δευτερόλεπτο. Γι' αὐτὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, — ποὺ ἀπέχει (μέση ἀπόσταση) 149.504.200 χιλιόμετρα — χρειάζεται γιὰ νὰ φτάση στὴ γῆ 8.3 λεπτά.

Ὁ Διονύσιος Κλάρας μὲ ἐρωτᾶ: Πόσους ἀκριβῶς κατοίκους ἔχει ἡ Ἑλλάς;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Σύμφωνα μὲ τὴν ἀπογραφὴ τῆς 7 Ἀπριλίου 1951 ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδας εἶναι 7.603.599 κατοίκους: Ὁ πληθυσμός, λόγω τῆς ὑπεροχῆς τῶν γεννήσεων ἀπέναντι τῶν θανάτων στὰ δύο περίπου χρόνια ποὺ πέρασαν ἀπὸ τότε ἔχει σημειώσει μιὰ αὔξηση ποὺ δὲν τὴ γνωρίζουμε ἐπακριβῶς, πάντως οἱ στατιστικὲς μᾶς λένε πὼς ὁ πληθυσμὸς 1000 κατοίκων μέσα σ' ἕνα χρόνο αὐξάνεται κατὰ 15 ἄτομα. Ἔτσι μποροῦμε νὰ ὑπολογίσουμε πὼς μέσα σὲ δυὸ χρόνια ἕνας πληθυσμὸς 1000 κατοίκων αὐξάνεται σὲ 1030. Συμπέρασμα ὁ πληθυσμὸς σήμερα τῆς Ἑλλάδος πρέπει νὰ ὑπολογισθῆ σὲ 7.603.599+30 ο)οο (228.108) = 7.831.706.

Ὁ Μιχαὴλ Γεωργίου Μαραγγούλας μὲ ἐρωτᾶ: Τί γνωρίζετε περὶ τοῦ Ἐρρίκου Σλῖμαν καὶ σὲ ποιὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ἔγιναν ἐσχάτως ἀνασκαφές;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὁ Ἐρρῖκος Σλῖμαν εἶναι Γερμανὸς ἀρχαιολόγος ποὺ ἔζησε τὸν περασμένο αἰῶνα (1822 - 1890). Στὴν ἀρχὴ ἐργάστηκε σὰν ἐμποροϋπάλληλος. Σιγὰ - σιγὰ ἀπόκτησε τεραστίαν περιουσίαν καὶ κατάφερε νὰ μάθη πολλὲς γλῶσσες, ἀνάμεσα δὲ σ' αὐτὲς καὶ τὴν ἀρχαία ἑλληνική. Ταυτόχρονα σπούδασε τὴν ἀρχαιολογία καὶ ἦλθε στὴν Ἑλλάδα. Ἔκαμε ἀνασκαφὲς στὴν Ἰθάκη, Τροία, Μυκῆνες, Ὀρχομενό. Ἔφερε σὲ φῶς σπουδαίους ἀρχαιολογικοὺς θησαυροὺς ποὺ ἀπετέλεσαν σοβαρὲς ἱστορικὲς πηγές. Παντρεύτηκε τὴν Σοφίαν Καστριώτου κι' ἀπόκτησε γιό, τὸν Ἀγαμέμνονα, ποὺ ἔγινε δικηγόρος καὶ πολιτευτής. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔγιναν ἐσχάτως σοβαρὲς ἀνασκαφὲς στὴν Πύλο καὶ τὰς Μυκήνας.

Ὁ Ἠλίας Π. Μπάμπαλης μὲ ἐρωτᾶ: Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἔζησε σὲ κάποιο αἰῶνα ὁ Κουταλιανός, ὁ ὁποῖος ἐγκρέμιζε βράχους;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Καὶ βέβαια ἔζησε ὁ Παναγῆς Κουταλιανός. Ἦταν ἀπὸ τὴν νῆσο Κούταλη τῆς Προποντίδας. Ἦτο περίφημος ἀθλητὴς μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπίδοση στὴν πάλη καὶ τὴν ἄρση τῶν βαρῶν. Εἶχε τεραστία καταπληκτικὴ δύναμη. Εἰς τὴν Ἀμερικὴ εἶχε γίνει διάσημος κατὰ τὰ ἔτη 1882 - 1892. Ἦταν ναυτικὸς ἀλλὰ βρῆκε πιὸ προσοδοφόρο τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀθλητοῦ. Διηγοῦνται πολλὰ γιὰ τὴ δύναμή του. Λένε πὼς κάποτε πάλαισε καὶ στραγγάλισε ἄγρια Τίγρη, τῆς ὁποίας ἔφερε τὸ δέρμα σὰν τὸν Ἡρακλῆ ποὺ φοροῦσε τὸ δέρμα τοῦ λιονταριοῦ τῆς Νεμέας. Ὁ Κουταλιανός, ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ δυνατοὺς ἄντρες ποὺ ἐγέννησε ἡ γῆ. Βέβαια ὅσα λέγονται γιὰ τὸ ξερρίζωμα βράχων εἶναι, νομίζω, θρῦλοι. Εἶναι ὡστόσο ἀλήθεια ποὺ σήκωνε βαρύτατες πέτρες, ποὺ δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ μετακινήσουν 4 καὶ 5 ἄνδρες μαζί.

Ὁ Ἠλ. Π. Μπάμπαλης μὲ ἐρωτᾶ; Πότε γεννήθηκε ὁ Ἡρακλῆς ποὺ ἐξετέλεσε τοὺς 12 ἄθλους, εἰς ποίαν ἡλικίαν ἀπέθανε καὶ ποῖον ἔτος;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὁ Ἡρακλῆς εἶναι μυθολογικὸ πρόσωπο καὶ ἡ ζωή του τοποθετεῖται εἰς τὰ βάθη τῆς ἀνεξερευνήτου ἱστορίας! Δὲν ὑπάρχει καθωρισμένος χρόνος τῆς ζωῆς μυθολογικῶν προσώπων; Ἀφοῦ ὑπάρχει ἡ βεβαιότης ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν ἔζησαν ποτέ, ἀλλὰ προσωποποιοῦν ἢ συμβολίζουν φυσικὰς δυνάμεις, ἢ δυνατοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἔζησαν σὲ πολὺ παλιές, ἀκαθόριστες ἐποχές. Πάντως ὁ Ἡρακλῆς ἀναφέρεται ὡς μετασχὼν εἰς τὴν ἀργοναυτικὴν ἐκστρατείαν, ἡ ὁποία χρονολογεῖται σὲ μίαν γενεὰν πρὸ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, καὶ ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος τοποθετεῖται στὰ 1193 - 1184 π.Χ. Ἀλλὰ εἴπαμε. Ὅλα αὐτὰ εἶναι μυθολογία.

Ὁ Χρυσόστομος Παπαθανασίου μὲ ἐρωτᾶ: Τί καλεῖται ἰδανικόν; καὶ ἂν ὑπάρχουν ἄνθρωποι χωρὶς ἰδανικά.

Ἀ π ά ν τ η σ η: Τὸ ἰδανικὸν σὰν ἐπίθετον εἶναι κάτι ποὺ τὸ συλλαμβάνουμε μέσα στὸ μυαλό μας, μέσα στὴ σκέψη μας ποὺ δὲν ὑπάρχει στὴν πραγματικότητα. Εἶναι δηλαδὴ κάτι ποὺ ξεπερνάει τὰ ὅρια τῆς τελειότητος: Σημαίνει ἀκόμη ἐκεῖνο ποὺ δὲν ἔχει καμμιὰ σχέση μὲ τὴν ὕλη, καὶ εἶναι ὑπερόχως ἠθικό. Ἰδανικὸν (σὰν οὐδέτερον οὐσιαστικὸν) εἶναι τὸ ἀνώτερον, τὸ τελειώτερον τὸ ἄφθαστον μεταξὺ τῶν πραγμάτων ἢ τῶν ἀφηρημένων ἐννοιῶν: Λέμε ἰδανικὸ κάτι ποὺ ἀποτελεῖ τὸ ὄνειρό μας; Ἐκεῖνο ποὺ λέμε Ἐθνικὰ ἰδανικὰ καὶ Ἐθνικὰ ἰδεώδη: Οἱ πόθοι ὡρισμένων εὐγενικῶν κατακτήσεων: Τὸ ἰδανικόν μου εἶναι νὰ γίνω γιατρός.

Ψὺν ὁ τῆς Δρυὸς μὲ ἐρωτᾶ: Ἀπὸ ποῦ βγῆκε τὸ Ψωροκώσταινα;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὑπάρχει μιὰ παράδοση γιὰ τὴν Ψωροκώσταινα. Λένε, δηλαδή, ὅτι στὸ Ναύπλιο ζοῦσε μιὰ γριὰ φτωχὴ κακομοίρα, ἀκάθαρτη ψωραλέα καὶ συχαμερή. Καὶ ὅμως ὅταν τὸ Κράτος στὰ πρῶτα του βήματα ἔκαμε ἔρανο γιὰ νὰ τὰ βγάλη πέρα ἡ Ψωροκώσταινα πῆγε καὶ ἔδωσε κι' αὐτὴ τὸν ὀβολό της. Ἀπὸ τότε ἔδωσε καὶ τ' ὄνομά της στὴν Ἑλλάδα, ποὺ γιὰ τὴ φτώχεια της τὴ λένε Ψωροκώσταινα. Εἶναι περιττὸ νὰ πῶ πὼς δὲν ταιριάζει στὴν ἔνδοξη πατρίδα μας αὐτὸ τὸ παρατσούκλι.

Ὁ Νικόλαος Μουντζούρης μὲ ἐρωτᾶ τί εἶναι κολλεκτιβισμός;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὁ Κολλεκτιβισμὸς εἶναι οἰκονομικὸ καὶ κοινωνικὸ σύστημα καθαρῶς κομμουνιστικό. Σύμφωνα μ' αὐτὸ ὅλα τὰ μέσα παραγωγῆς, μεταφορῶν κλπ. πρέπει νὰ εἶναι ἰδιοκτησία τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου (Κράτους ἢ αὐτονόμων κοινοτήτων, συνεταιρικῶν ὀργανώσεων κλπ.) ἀποκλειομένης τῆς ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας. Εἶναι περιττὸ νὰ σοῦ πῶ πόσο αὐτὸ τὸ σύστημα ἔχει ἀποτύχει.

ἀπό τήν ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Ἑρμῆς ὁ Ἀργειοφάντης, ὁ Ἐνόδιος καὶ ὁ Ὀνειροπομπός

—Ὅταν ὁ Ἑρμῆς σκότωσε τὸν Ἄργο, εἶπε ὁ παπποὺς στὰ τρία ἐγγόνια του, οἱ θεοὶ ἔγιναν ἔξω φρενῶν. Θύμωσαν μαζί του, καὶ πρώτη ἀπ' ὅλους ἡ Ἥρα.

— Καὶ τί ἦταν αὐτὸς ὁ Ἄργος; ρώτησε ἡ Τασία τὸν πολύξερο γέρο - παπποῦ της.

—Ὁ Ἄργος, ὁ πολυόμματος, ἀπὸ τὸν ὁποῖο καὶ ὁ Ἑρμῆς πῆρε τὸ παρατσοῦκλι Ἀργειοφάντης, ἦταν κατὰ τὴν μυθολογία ἕνας περίεργος ἄνθρωπος, ποὺ ἐλεγόταν καὶ «Πανόπτης». Δηλαδὴ ἐκεῖνος ποὺ βλέπει τὰ πάντα. Ὁ Ἄργος εἶχε τὸ σῶμα του γεμᾶτο μάτια. Καὶ ὅταν κοιμόταν τὰ μισὰ μάτια ἔμεναν ἀνοιχτὰ γιὰ νὰ βλέπη. Τὸν Ἄργον, λοιπόν, ἡ Ἥρα ἔβαλε νὰ φυλάη τὴν Ἰώ, ποὺ εἶχε μεταμορφώση σὲ ἀγελάδα, γιὰ νὰ τὴν ἐκδικηθῆ ἐπειδὴ τὴν ἐκτιμοῦσε ὁ Δίας. Κι' ὁ Δίας ἀποφάσισε νὰ κλέψη τὴν Ἰώ. Καὶ γιὰ τὴν δουλειά του αὐτή, ποιὸς ἄλλος καλλίτερος...

—Ὁ Ἑρμῆς, ἀπάντησε, διακόπτοντας ὁ Κωστάκης.

—Ἀκριβῶς. Ὁ Δίας διέταξε τὸν Ἑρμῆ νὰ κλέψη τὴν Ἰώ. Κι' αὐτὸς πλησίασε τὸν Ἄργο καὶ ἄρχισε νὰ τοῦ παίζη μὲ τὴν σύριγγά του, ἕνα νανουριστικὸ σκοπό. Σὲ λίγο ὁ Ἄργος κοιμήθηκε βαθειὰ κλείνοντας ὅλα τὰ μάτια του. Τότε καὶ τὸν σκότωσε. Κι' ἡ Ἥρα γιὰ νὰ τὸν τιμήση πῆρε τὰ μάτια τοῦ Ἄργου καὶ τὰ ἔβαλε στὴν οὐρά...

— Τοῦ παγωνιοῦ, εἶπε προλαβαίνοντας ὁ Γιῶργος.

— Σωστά. Γι' αὐτό, ἐξήγησε ὁ παππούς, στὴν οὐρά του τὸ παγῶνι ἔχει κάτι βοῦλες σὰ μάτια.

Ἔτσι ἡ Ἥρα εἶχε καὶ πρόσθετο λόγο νὰ εἶναι θυμωμένη μὲ τὸν Ἑρμῆ, γιατὶ τῆς σκότωσε τὸ φύλακά της, τὸν Ἄργο! Καὶ κάλεσαν τὸν Ἑρμῆ στὸ δικαστήριο τῶν θεῶν μὲ τὴν κατηγορία, πὼς πρῶτος αὐτὸς ἀπὸ τοὺς θεοὺς σκότωσε ἄνθρωπο!

Μὰ οἱ θεοί, ποὺ νὰ τολμήσουν νὰ τὸν καταδικάσουν; Φοβόντουσαν τὸν Δία, ποὺ εἶχε διατάξει τὸ φόνο; Καὶ ὅταν μπῆκε σὲ ψηφοφορία τὸ ζήτημα τῆς καταδίκης, ἔρριξαν τὰς ψήφους τους, θυμωμένοι πάνω στὸν Ἑρμῆ... Καὶ αὐτὸ εἶχε τὴν ἔννοια πὼς τὸν λιθοβολοῦν γιὰ τὸ ἔγκλημά του, κι' ἔτσι, μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ νὰ ἀθωωθῆ καὶ νὰ καθαρισθῆ ἀπὸ τὴν Ἀργοκτονίαν. Ἔτσι στὰ πόδια τοῦ Ἑρμῆ σχηματίστηκε ἕνας σωρὸς ἀπὸ τὰς θεϊκὰς ψήφους.

Ἀπὸ τότε οἱ ἄνθρωποι, ὅταν περπατοῦσαν στοὺς δρόμους ἔρριχναν πέτρες στὶς γωνιὲς καὶ σχημάτιζαν ἔτσι πετροσωρούς, πρὸς τιμὴν τοῦ Ἑρμῆ. Καὶ γι' αὐτὸ τοὺς σωροὺς αὐτοὺς τοὺς ἔλεγαν Ἑρμαίους λόφους!

Δὲν εἶναι ὅμως μόνη αὐτὴ ἡ ἐξήγηση τῆς συνηθείας αὐτῆς, ποὺ εἶχαν οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι νὰ σχηματίζουν αὐτοὺς τοὺς Ἑρμαίους λόφους.

—Ὑπάρχει καὶ ἄλλη ἐξήγηση; ρώτησε ὁ Κωστάκης.

— Καὶ βέβαια. Λένε, λοιπόν, πὼς ἐπειδὴ ὁ Ἑρμῆς ἦταν καὶ Κήρυκας καὶ Ἀγγελιοφόρος τοῦ Δία καὶ τῶν ἄλλων θεῶν ἔτρεχε στοὺς δρόμους καὶ γιὰ νὰ τοὺς καθαρίζη ἀπὸ τὶς πέτρες, πάνω στὶς ὁποῖες ἐσκόνταφτε, τὶς σήκωνε καὶ τὶς πετοῦσε ἔξω ἀπὸ τὸ δρόμο.

Καὶ οἱ ἄνθρωποι, γιὰ νὰ διευκολύνουν τὸν Ἑρμῆ, καθάριζαν κι' αὐτοὶ τοὺς δρόμους ἀπὸ τὶς πέτρες καὶ μ' αὐτὲς σχημάτιζαν τοὺς Ἑρμαίους λόφους. Ἔτσι ὁ Ἑρμῆς εὕρισκε ἐλεύθερους τοὺς δρόμους καὶ ἔκανε γρήγορα - γρήγορα τὰ θελήματα τοῦ Δία.

Στοὺς Ἑρμαίους λόφους, παιδιά μου, θὰ βρῆτε καὶ τὴν καταγωγὴ τῶν ἀναθεμάτων.

— Καὶ τί εἶναι αὐτά; ρώτησε ἡ Τασία.

— Παλαιότερα, ἐγίνοντο τὰ λεγόμενα ἀναθέματα. Στὴν ἐποχή μας ἡ συνήθεια αὐτή, δὲν ὑπάρχει πιά. Πᾶνε 35 περίπου χρόνια, ποὺ ἔχει νὰ γίνη στὴ χώρα μας μιὰ τέτοιας μορφῆς ἀποτρόπαιη τελετή. Ἐὰν π. χ. ἀποδειχθῆ κανένας κλέπτης δημοσίου χρήματος καὶ δὲν μποροῦν νὰ τὸν τιμωρήσουν ἀλλιῶς, ὥριζαν ἕνα ὡρισμένο σημεῖο κοντὰ στὸ δρόμο καὶ ὅσοι περνοῦσαν ἀπὸ ἐκεῖ ἔρριχναν στὸ ἴδιο σημεῖο μιὰ πέτρα καὶ ἔλεγαν :

—Ἀνάθεμα στὸν δεῖνα, ποὺ ἔφαγε ἀπὸ τὸ δημόσιο!

Καμμιὰ φορά, μάλιστα, ἔρριχναν καὶ «μαύρη» πέτρα. Αὐτὸ ἦταν δηλωτικό, πὼς τὸ ἀνάθεμα γίνεται μὲ μεγάλο πεῖσμα, μὲ μεγάλη κακία. Ἀπὸ ἐκεῖ καὶ ἡ φράση : «Θὰ ρίξω μαύρη πέτρα πίσω μου». Εἶναι ἕνα εἶδος ἀναθέματος γιὰ κάποιο τόπο, ποὺ τὸν ἐγκαταλείπουμε ἀποφασισμένοι νὰ μὴ τὸν ξαναδοῦμε.

Ὑπάρχουν, ὅμως κι' ἐκεῖνοι, ποὺ ὑποστηρίζουν, πὼς οἱ Ἑρμαῖοι λόφοι δὲν ἦταν τίποτ' ἄλλο παρὰ μέτρα τοῦ δρόμου. Ὅπως, δηλαδή, σήμερα σημειώνουμε μὲ ἕνα λαξευμένο λίθο τὰ χιλιόμετρα καὶ τὰ 100 μέτρα τοῦ δρόμου, ἔτσι καὶ τότε ἡ ἀπόσταση ἀπὸ Ἑρμαῖο λόφο σὲ Ἑρμαῖο ἦταν ἕνα στάδιο.

Ἀργότερα ἀντὶ τῶν λόφων εἶχαν καὶ ἀγάλματα ἢ καὶ βωμοὺς τοῦ Ἑρμῆ πάνω σὲ «ἐνοδίους» λόφους.

— Καὶ τί ἐννοοῦσαν μὲ τὴ λέξη «ἐνοδίους»; ρώτησε ἡ Τασία!

—Ὁ ἐνόδιος ἦταν ἐκεῖνος, ποὺ βρισκότουν πάνω στὸν δρόμο. Ἔτσι καὶ ὁ Ἑρμῆς, ποὺ ἦταν ὁ προστάτης τῶν δρόμων λεγόταν Ἑρμῆς Ἐνόδιος καὶ Ἔφορος τῶν δρόμων.

Μὰ ἀνάμεσα στ' ἄλλα, παιδιά μου, ὁ Ἑρμῆς ἦταν καὶ ὁ ἔφορος τοῦ ὕπνου καὶ ὁ ὀνειροπομπός. Αὐτός, δηλαδή, ὁδηγοῦσε τὰ ὄνειρα στοὺς ἀνθρώπους. Γι' αὐτὸ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες τοποθετοῦσαν ἀγάλματα τοῦ Ἑρμῆ εἰς τὰ ὑπνοδωμάτια, καὶ στὰ πόδια τῶν κρεββατιῶν ἐχάρασαν τὴν μορφὴν τοῦ θεοῦ τῶν ὀνείρων. Γιὰ τὸ λόγο δὲ αὐτὸ καὶ τὰ πόδια τῶν κλινῶν ἐλέγοντο Ἑρμίδες ἢ Ἑρμῖνες. Καὶ προτοῦ πλαγιάσουν ἔκαναν τὴν προσευχή τους οἱ ἀρχαῖοι καὶ παρακαλοῦσαν τὸν Ἑρμῆ νὰ κοιμηθοῦν ἐλαφρὰ καὶ νὰ μὴν ἰδοῦν τρομερὰ ὄνειρα.

Καὶ ἀπὸ τότε, ἀσφαλῶς, ἡ εὐχή: «Ὕπνον ἐλαφρὺ καὶ ὄνειρα γλυκά»...

Μά, παιδιά μου, ἡ ὥρα πέρασε, παρατήρησε ὁ παππούς. Καὶ νομίζω, πὼς εἶναι καιρὸς νὰ σᾶς εὐχηθῶ κι' ἐγώ, χωρὶς νὰ κάμω ἐπίκληση στὸν Ἑρμῆ, νὰ κοιμηθῆτε ἥσυχα καὶ νὰ μὴν ταράξη τίποτε τὸ κακὸ τὸν ὕπνο σας.

Α. Κ. Μ.

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

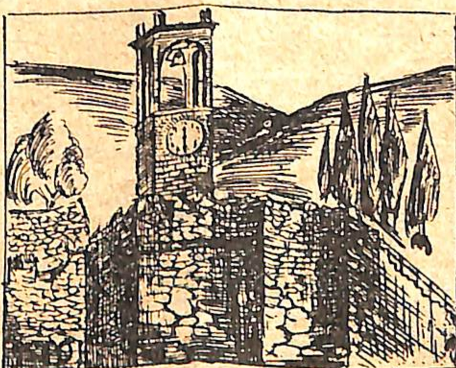
ΤΣΙΓΓΑΝΑ
(ἡ πονεμένη)

Ὁ Ρὶν - τὶν - τὶν ὁλόμαυρος
ποὺ εἶναι σὰν κατράμι
τραγουδιστὰ ἐπήγαινε
κι' ἔπεσε στὸ ποτάμι.
Σκίτσο Σιμοὺν

Ἀρχίσαν τὰ κυνηγητά, οἱ γκρίνιες,
τὰ μαλώματα
στῆς «Πάρλας τὸ Βασίλειο»
τὸ πιὸ... τρανὸ ἀπ' τὰ κόμματα!
Σκίτσο Ν. Σαλονικιοῦ

ΤΟ ΡΟΛΟΓΙ ΤΗΣ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ
Σκίτσο Δ. Κ. Σφυρῆ

Σκίτσο Περαστικοῦ

Μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 282)

Ὁ Παῦλος Βασιλειάδης μὲ ἐρωτᾶ: Κατὰ τὴν μυθολογία ποιὸς ἔκτισε τὴν Ἀθήνα καὶ πότε;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Κατὰ τὴν παράδοση καὶ φυσικὰ τὴ μυθολογία, πρῶτος οἰκιστὴς τῶν Ἀθηνῶν εἶναι ὁ Κέκροψ γιὸς τῆς Γῆς, θεᾶς τῆς Ἑλληνικῆς μυθολογίας. Κατὰ τὴ μυθολογία ὁ Κέκροψ ἔκτισε τὴν Κεκροπίαν. Μετωνομάσθη δὲ σὲ «Ἀθῆναι» πρὸς τιμὴν τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς. Φυσικὰ γιὰ τοὺς μυθολογικοὺς αὐτοὺς ἥρωες δὲν ὑπῆρχε ἀκριβὴς χρονολογία. Πάντως πιστεύεται ὅτι ὁ Κέκροψ, ἂν φυσικὰ ὑπῆρξε, ἔζησε στὰ 1.600 π. χ.

Ὁ Γεώργιος Ἰωάννου Μπατῆς ἐρωτᾶ: Τί σημαίνουν αἱ λέξεις ἀβελτηρία, μνησικακία, ἀλληλούϊα.

Ἀ π ά ν τ η σ η: 1) Ἡ ἀβελτηρία ποὺ λέγεται ὀρθότερα ἀβελτερία ἐκ τοῦ ἐπιθέτου ἀβέλτερος συναντᾶται καὶ στὸν Πλάτωνα καὶ στὸν Ἀριστοφάνη καὶ ἄλλους ἀρχαίους συγγραφεῖς: Ἀβέλτερος σημαίνει χαῦνος, ἀνόητος, ἠλίθιος. Ἔτσι ἀβελτηρία ἢ ἀβελτερία σημαίνει «ἡ νωθρότης τῆς διανοίας», δηλαδὴ ἡ δυσκολία ποὺ ἔχει κάποιος νὰ σκέπτεται, ἡ ὀκνηρία, στὴ σκέψη. Κατὰ τὸν Ἡσίοδον ἀβέλτερος εἶναι ὁ τὰ βέλτιον μὴ γινώσκων. 2) Μνησικακία εἶναι τὸ οὐσιαστικὸν τοῦ μνησικακῶ καὶ ἡ ἰδιότης τοῦ μνησικάκου. Ἡ λέξη προέρχεται ἀπὸ παράγωγο τοῦ ρήματος μιμνήσκομαι (μνήμων καὶ κακόν). Μνησίκακος εἶναι ἐκεῖνος ποὺ θυμᾶται τὸ κακὸ ποὺ τοῦ ἔκαμες. Ἐκεῖνος ποὺ δὲν λησμονεῖ τὸ κακὸ τὸ ὁποῖον ἔπαθε καὶ ζητάει ἐκδίκηση. Τὸ ρῆμα μνησικακῶ σημαίνει εἶμαι μνησίκακος, διατηρῶ κακίαν ἐναντίον ὡρισμένων ἀνθρώπων ποὺ μὲ πείραξαν. 3) Ἡ λέξη ἀλληλούϊα εἶναι ἄκλιτη ἑβραϊκὴ λέξη καὶ συναντᾶται μόνο στὰ ἐκκλησιαστικὰ βιβλία. Σημαίνει «Αἰνεῖτε τὸν Θεόν», δηλαδὴ ὑμνεῖτε δοξάζετε τὸν Θεόν.

Ὁ Κωνσταντῖνος Κεραστάρης μὲ ἐρωτᾶ: Ὁ Ναύπλιος ποὺ ἦταν Βασιλιᾶς στὴν Κάρυστο κατὰ τὸν Τρωϊκὸ πόλεμο εἶναι τὸ αὐτὸ πρόσωπο μὲ τὸν Ναύπλιο ποὺ βασίλευσε στὸ Ναύπλιο;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὄχι. Ἀναφέρονται δύο Ναύπλιοι: ὁ πρῶτος εἶναι γιὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Δαναΐδος Ἀμυμώνης καὶ ἀναφέρεται σὰν ἱδρυτὴς τοῦ ἐπινείου τῆς Τύρινθος, δηλαδὴ τοῦ Ναυπλίου. Ὁ ἄλλος εἶναι πέμπτος ἀπόγονος τοῦ προηγουμένου ἔλαβε δὲ μέρος στὴν ἀργοναυτικὴ ἐκστρατεία. Ἦταν πατέρας τοῦ Παλαμήδη ποὺ ἔλαβε μέρος στὸν Τρωϊκὸ πόλεμο καὶ καταδικάσθηκε ἄδικα σὲ θάνατο μὲ ἀφορμὴ τὶς ραδιουργίες καὶ μηχανορραφίες τοῦ Ὀδυσσέα. Αὐτὸς ἦταν ὁ Βασιλιᾶς τῆς Εὐβοίας. Ὑποστηρίζεται ὅμως ἀπὸ τὴν μυθολογία πὼς αὐτὸς ὁ πέμπτος ἀπόγονος τοῦ πρώτου Ναυπλίου δὲν ἔχει καμμία σχέση μὲ τὸν Βασιλιᾶ τῆς Εὐβοίας. Καὶ ὅτι ὁ Βασιλιᾶς τῆς Εὐβοίας ἦταν ὁ ἄνδρας τῆς Κλυμένης ἢ τῆς Φυλύρας ἢ τῆς Ἡσιόνης, πατέρας τοῦ Παλαμήδου τοῦ Οἴακος καὶ τοῦ Ναυσιμέδοντος. Ὁ Ναύπλιος γιὰ νὰ ἐκδικηθῆ τοὺς Ἕλληνες ποὺ σκότωσαν ἄδικα τὸ γιό του τὸν Παλαμήδη, ὅταν ἐκεῖνοι γύριζαν ἀπὸ τὴν Τροία ἄναψε, γιὰ νὰ ἐκδικηθῆ στὸν Καφηρέα (Κάβο Ντόρο) δᾶδες τὰς λεγομένας «Ναυπλίου Εὐβοϊκὰ πυρπολήματα» καὶ τὰ πλοῖα κακῶς ὁδηγηθέντα ἐξώκειλαν στοὺς βράχους καὶ κομματιάστηκαν. Πολλοὺς ναυαγοὺς ποὺ πάλευαν μὲ τὰ κύματα σκότωσε ὁ Ναύπλιος.

Ὁ Παναγιώτης Καψάλης μὲ ἐρωτᾶ τί εἶναι τὰ ἀεριοπροωθούμενα.

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἀεριοπροωθούμενα λέγονται τὰ κινούμενα δι' εἰδικῶν κινητήρων ἀεριοπροωθήσεως ἢ ἀεροπροωθήσεως, πρόκειται δηλαδὴ περὶ νέου τρόπου κινήσεως. Ὁ ἀέρας συμπιέζεται καὶ θερμαίνεται καὶ στὴν κατάσταση αὐτὴ (προκαλουμένη μὲ τὴν καύση ὑγρῶν καυσίμων) ὑφίσταται τὴν λεγομένην «ἐκτόνωσιν». Ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω ἐξαγωγὴ τοῦ ἐκτονουμένου ἀέρος προκαλεῖ τὴν πρὸς τὰ ἐμπρὸς ὤθηση.

Ὁ Παναγιώτης Καψάλης μὲ ἐρωτᾶ: Τί εἶναι τὸ ραντάρ.

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ραντὰρ εἶναι ἡ συσκευὴ ποὺ ἐκπέμπει πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις ἠλεκτρομαγνητικὰ κύματα, τὰ ὁποῖα ὅταν προσκρούσουν ἐπὶ ὡρισμένου ἀντικειμένου ἐπιστρέφουν πίσω κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο ποὺ γυρίζουν πίσω τὰ ἠχητικὰ κύματα καὶ προκαλοῦν τὴν ἠχώ. Ἔτσι μὲ τὰ ἠλεκτρομαγνητικὰ κύματα μπορεῖ κανεὶς νὰ κάμη ἀνίχνευση τοῦ ἀέρος γιὰ τὴν ἀνακάλυψη ἐχθρικῶν ἀεροπλάνων, τῆς θαλάσσης γιὰ τὴν ἀνίχνευση πλοίων, ὑποβρυχίων κλπ. καὶ τῆς ξηρᾶς (ὑπόγεια καὶ ἐπίγεια). Ἡ συσκευὴ πάνω στὸ πλαίσιο τῆς ὁποίας προβάλονται τὰ ἀντικείμενα στὰ ὁποῖα προσκρούουν τὰ ἠλεκτρομαγνητικὰ κύματα λέγεται ρανταροσκόπιο.

Ὁ Παράσχος Κουντουράκης μὲ ἐρωτᾶ: Τί εἶναι ἡ «Κόκκινη Μηλιά».

Ἀ π ά ν τ η σ η: Σύμφωνα μὲ τὶς παραδόσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἡ Κόκκινη Μηλιὰ εἶναι ὁ μυθικὸς τόπος εἰς τὸν ὁποῖον θὰ ἐκδιωχθοῦν οἱ Τοῦρκοι, ὅταν θὰ ἀναστηθῆ ὁ Μαρμαρωμένος Βασιλιᾶς καὶ τοὺς διώξη ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολη. Ἡ Κόκκινη Μηλιὰ κατὰ τὸν Νικόλαον Πολίτην ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ Μονοδένδριον τῶν προφητικῶν βιβλίων ποὺ κυκλοφοροῦσαν πρῶτα ἀπὸ τὴν ἅλωση. Καὶ τὸ Μονοδένδριον ἦταν μυθικὸς τόπος στὸν ὁποῖον θὰ ἔδιωχναν τοὺς Τούρκους ποὺ ἐνοχλοῦσαν τὸ Βυζάντιον. Δὲν εἶναι γνωστὸ πότε ἀκριβῶς στὴ θέση τοῦ Μονοδενδρίου οἱ Ἑλληνικὲς παραδόσεις ἔβαλαν τὴν Κόκκινη Μηλιά. Σὲ κάποιες παλιὲς προφητεῖες τῶν Τούρκων ἡ Κωνσταντινούπολη ἀναφέρεται μὲ τὸ ὄνομα «Κόκκινο Μῆλο». Ἀλλὰ μ' αὐτὴ τὴν ὀνομασία οἱ Τοῦρκοι ἐννοοῦσαν κάθε μεγάλη καὶ ἰσχυρὰ πόλη. Πάντως δὲν εἶναι βέβαιον ἂν ἡ «Κόκκινη Μηλιὰ» τῶν παραδόσεων, ἔχει κάποια σχέση μὲ τὸ «Κόκκινο Μῆλο» τῶν Τούρκων.

Ὁ Σαλονικιὸς μὲ ἐρωτᾶ: Εἶναι γεγονὸς ὅτι τὰ ἔντομα καὶ ἰδιαιτέρως οἱ μέλισσες συνεννοοῦνται μὲ τή... «γλῶσσα» τους;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἡ ἐπιστήμη κατέληξε στὸ συμπέρασμα ὅτι τὰ ἔντομα, ὅπως καὶ ἄλλα ζῶα, ἔχουν κάποιο τρόπο συνεννοήσεως μεταξύ τους. Οἱ μέλισσες, τὰ μυρμήγκια κλπ. ἀσφαλῶς συνεννοοῦνται.

Ὁ Ἀστέριος Ἰωαννίδης μὲ ἐρωτᾶ: Ἀπὸ τί ξύλο κατασκεύαζαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες τὰ βέλη καὶ τὰ τόξα. Ἀπὸ τί πουλὶ ἦσαν τὰ φτερὰ ποὺ τοποθετοῦσαν στὰ βέλη;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Τὰ βέλη στὴν ἀρχὴ ἦσαν ἀπὸ ξύλο σκληρὸ ποὺ στὴν ἄκρη του εἶχε αἰχμὴ ἀπὸ στουρνάρι. Σιγὰ-σιγὰ ἡ αἰχμὴ αὐτὴ ἀντικαταστάθηκε μὲ σίδερο. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες χρησιμοποιοῦσαν βέλη μὲ χάλκινη αἰχμή. Δὲν ἦταν ὡρισμένα τὰ πουλιὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔβαζαν τὰ φτερὰ τῶν βελῶν. Ὁ Ἡσίοδος μόνο ἀναφέρει ὅτι τὰ βέλη τοῦ Ἡρακλῆ εἶχαν φτερὰ ἀπὸ μαῦρο ἀετό. Τὰ βέλη εἶχαν τρία μέρη: Τὴν αἰχμή, τὸν ξυστὸ καὶ τὴν πτέρυγα. Στὸν Τρωϊκὸ πόλεμο, ὅπως σημείωσα καὶ προηγουμένως, οἱ Ἕλληνες χρησιμοποιοῦσαν βέλη (ὀϊστοὺς) μὲ χάλκινες αἰχμές. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Ὅμηρος ἀποκαλεῖ τὰ βέλη χαλκήρεις ὀϊστούς. Ὁ ξυστὸς ἦταν λεπτός, λεῖος ξύλινος ἢ ἀπὸ καλάμι. Καὶ πτέρυγες ἀπὸ πτερὰ μεγάλων πουλιῶν. Ὑπῆρχαν καὶ τὰ λεγόμενα «τόξα πυρφόρα». Στὰ τόξα αὐτὰ ἀντὶ αἰχμῶν τοποθετοῦσαν σπόγγους μὲ εὐφλέκτους ὕλας καὶ λίγο προτοῦ τὰ τοξεύσουν ἔβαζαν φωτιά. Τὸ τόξον ἐγένετο συνήθως ἀπὸ ξύλον δυσλύγιστον καὶ ἡ χορδή του ἀπὸ νεῦρο βόειο (νευρὰ βοεία). Ἡ χορδὴ καρφωνόταν στὸ ἕνα ἄκρο τοῦ τόξου καὶ στὸ ἄλλο προσαρμοζόταν μὲ τὴν λεγομένην κορώνην (ἕνα εἶδος ἀγκίστρου) ποὺ τὴν ἀποκαλεῖ ὁ Ὅμηρος χρυσέην.

Ὁ Κωνσταντῖνος Μπακάλος μὲ ἐρωτᾶ: Ἀπὸ ποῦ πῆρε τὸ ὄνομά της ἡ Θεσσαλονίκη καὶ ποία ἡ ἱστορία της;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὁ Ἡρόδοτος ἀναφέρει τὴν Θεσσαλονίκην μὲ τὸ ὄνομα Θέρμη. Τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι ἡ Θεσσαλονίκη κτίσθηκε ἀπὸ τὸν Κάσσανδρο στὰ 315 π. Χ. διὰ τοῦ συνοικισμοῦ διαφόρων πόλεων. Τῆς ἔδωκε τὸ ὄνομα τῆς συζύγου του Θεσσαλονίκης. Ἀναφέρω ἐδῶ χαρακτηριστικὲς ἡμερομηνίες ἀπὸ τὴν ἱστορία της: 146 π. Χ. πρωτεύουσα τῆς Μακεδονικῆς Ρωμαϊκῆς ἐπαρχίας. Ἀπὸ Στ' ἕως Η' μ. Χ. αἰῶνα: Ἐπανειλημμένες ἐπιδρομὲς σλαυϊκῶν ὀρδῶν. 904 μ. Χ. Σαρακηνοὶ Ἄραβες ἐλεηλάτησαν τὴν πόλη καὶ πῆραν 22.000 αἰχμαλώτους. 1185 μ. Χ. Ἡ Θεσσαλονίκη περιέρχεται στοὺς Νορμανδούς. 1204 Ἡ Θεσσαλονίκη παραδίδεται εἰς τὸν Βονιφάτιον τὸν Μομφερρατικὸν καὶ ὁρίζεται ἕδρα τοῦ Βασιλείου του. 1223 μ. Χ. Ὁ δεσπότης τῆς Ἠπείρου Θεόδωρος Ἄγγελος Δούκας Κομνηνὸς καταλαμβάνει τὴν Θεσσαλονίκην. 1430: Καταλαμβάνεται ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Καὶ ἔμεινε ὑπὸ τὴν τουρκικὴν κυριαρχίαν μέχρι τῆς ἀπελευθερώσεώς της ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας (26 Ὀκτωβρίου 1912).

Ὁ Νικ. Παπανικολάου μὲ ἐρωτᾶ: Σὲ ποιὰ ἐποχὴ ἤκμασε ὁ Μαθουσάλας καὶ πόσα χρόνια ἔζησε;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὁ Μαθουσάλας ἀναφέρεται στὴ Γένεση (τὸ πρῶτο ἀπὸ τὰ βιβλία τῆς πεντατεύχου τοῦ Μωϋσῆ): Ὁ Ἀδὰμ ἔζησε 930 χρόνια. Εἰς ἡλικίαν λοιπὸν 230 χρόνων γέννησε τὸν Σήθ. Ὁ Σὴθ 190 χρονῶν, δηλαδὴ 625 ἀκριβῶς χρόνια ἔπειτα ἀπὸ τὴν δημιουργία τοῦ Ἀδὰμ γέννησε τὸν Ἐνώς. Ὁ Ἐνὼς σὲ ἡλικία 190 ἀκριβῶς χρονῶν δηλαδὴ 625 χρόνια ἀπὸ δημιουργίας Ἀδὰμ γέννησε τὸν Καϊνᾶν. Καὶ ὁ Καϊνᾶς σὲ ἡλικία 170 χρόνων (δηλαδὴ 795 χρόνια ἀπὸ Ἀδὰμ) γέννησε τὸν Μαλεήλ. Καὶ ὁ Μαλεὴλ σὲ ἡλικία 165 χρόνων (960 χρόνια ἀπὸ Ἀδὰμ) γέννησε τὸν Ἰάρεδ. Ὁ Ἰάρεδ σὲ ἡλικία 162 χρόνων γέννησε τὸν Ἐνὼχ (δηλαδὴ 1122 χρόνια ἀπὸ δημιουργίας Ἀδάμ). Καὶ ὁ Ἐνὼχ σὲ ἡλικία 165 χρόνων (1287 δηλαδὴ χρόνια ἀπὸ δημιουργίας Ἀδὰμ γέννησε τὸν Μαθουσάλα ποὺ ἔζησε 969 χρόνια δηλαδὴ πέθανε στὰ 2256 ἀπὸ δημιουργίας Ἀδάμ.

Οἱ προηγούμενοί του ἔζησαν: Ἀδὰμ 930 χρόνια. Σὴθ 912, Ἐνὼς 905, Καϊνᾶς 910, Μαλεὴλ 895, Ἰάρεδ 962, Ἐνὼχ 365 καὶ Μαθουσάλας 969. Ἀπὸ τὸν Μαθουσάλα προέρχεται ὁ Λάμεχ καὶ ἀπὸ τὸ Λάμεχ ὁ Νῶε.

◇◇

ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΦΩΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΡΙΜΜΙΑ

Πλακόστρωτο σοκκάκι θλιβερό... καὶ στὴ γωνιὰ
χαλάσματα γυρτά, καμπουριαστά, βογγᾶνε...
Γύρω τοῦ χρόνου τὰ στοιχειὰ λυσσώντας, μ' απονιὰ
πάνω στοὺς τοίχους τοὺς σκυφτοὺς ἀδιάκοπα ξεσπᾶνε!...
Κι' ὅταν ἡ νύχτα τὸ στενὸ στὰ μαῦρα, τὸ σκεπάζη,
θὰ δῆς μὲς στὰ χαλάσματα μὲ κόπο νὰ σιμώνουν
γρηὲς ζητιάνες καὶ τυφλοί, νὰ κλαῖνε μὲ μαράζι
κι' ἀνόρεχτα λίγο πικρὸ ψωμάκι νὰ δαγκώνουν!..
Κάτω ἀπ' τὰ χαλάσματα, στὸν παγωμένο δρόμο
βαρειὰ ὁ κάθε ἀπόκληρος εὐθὺς ἀποκοιμιέται,
μὲ τὸ κεφάλι ἀκουμπιστὸ στοῦ ἀλλουνοῦ τὸν ὦμο...
Στὸν γερασμένο στῦλο του, ἀπ' τὸ βορρηᾶ, κουνιέται
κάποιο φανάρι... Κι' ἀπὸ κεῖ, θωρώντας χαμηλά,
μὲ τὰ συντρίμμια λίγο φῶς δειλὰ σιγομιλᾶ!...

ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ

Ἥρωες καὶ Παραδόσεις

Ὁ Ὅμηρος καὶ τὰ «ἔπη» του

Ὁ φίλος καὶ ἀναγνώστης τοῦ Περιοδικοῦ Θεοδόσης Μοσχόπουλος ἀπὸ τὰ Χαυριάτα τῆς Κεφαλληνίας μοῦ ἔστειλε μία ἐπιστολή: Ἔχει ἀρκετὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴ δημοσιεύω ἐδῶ, ἐλαφρὰ διορθωμένη καὶ ἀπαλλαγμένη ἀπὸ φράσεις ποὺ τὶς θεώρησα περιττές:

«Στὸ τεῦχος 80 καὶ στὴ στήλη «μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ» καὶ στὴν ἐρώτηση «ἐὰν ἔγινε ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος» ἀνάμεσα στ' ἄλλα λέτε ὅτι ὁ Ἀχιλλέας, ὁ Ὀδυσσέας εἶναι μυθικὰ πρόσωπα! Σ' αὐτὰ συμφώνησα κι' ἐγώ! Στὸ γυμνάσιο ὅμως μᾶς δόθηκε ἡ ἀφορμὴ νὰ μιλήσουμε γιὰ τοὺς ἥρωες τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τὸν Ἀχιλλέα. Τότε μιὰ μαθήτρια ρώτησε: «Εἶναι ἀλήθεια ὅλα αὐτά»; Σήκωσα τὸ χέρι μου καὶ ἔδωσα τὴν ἀπάντηση. Ὄχι! Εἶναι μῦθοι καὶ τὰ πρόσωπα μυθολογικά!

— «Κακῶς ἐσκέφθης, μοῦ ἀπάντησε ὁ καθηγητής μου. Οἱ ἥρωες αὐτοὶ ὑπῆρχον. Ὁ Ὅμηρος, βεβαίως, ἐκτὸς ἀπὸ μερικοὺς μύθους, ὅπως τοῦ Κύκλωπος, τῶν Σειρήνων κ.λ.π., εἰς ὅλα τὰ ἄλλα σημεῖα παρέχει ἀκριβεῖς πληροφορίας. Ἀπόδειξις εἶναι, ὅτι ὑπῆρχε μιὰ φορὰ Ἀχιλλέας, τὰ ἔργα τῶν διαφόρων φιλοσόφων Πλάτωνος Ἀριστοτέλους καὶ ἄλλων εἰς τὰ ὁποῖα μνημονεύονται τὰ ὀνόματά των καὶ τὰ κατορθώματά των». Τὴν ἐπομένην ἔφερα στὸ σχολεῖο τὸ τεῦχος 80 καὶ ἀνέγνωσα τὴν ἐρώτησιν μὲ τὴν ἀπάντησιν. Ἐν τέλει τὸ σημεῖον τοῦτο ἔμεινε σκοτεινόν. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ μείνῃ. Πολὺ θὰ σᾶς παρακαλέσω ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ γρήγορα νὰ μοῦ γράψετε σχετικῶς μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ πῶς δικαιολογεῖται ἡ ὕπαρξίς τους».

Δὲν νομίζω πὼς εἶναι δυνατὸν νὰ βρίσκωμαι σὲ διαφωνία μὲ τὸν κ. καθηγητὴ τοῦ Πετριτσείου γυμνασίου τοῦ Ληξουρίου, τοῦ γυμνασίου ποὺ ἔβγαλε τόσους λαμπροὺς μαθητὰς κατὰ τὴν μακρὰ περίοδο τῆς λειτουργίας του.

Πρέπει, ὅμως, νὰ βάλω τὰ πράγματα στὴ θέση του γιὰ νὰ κατατοπίσω τοὺς μικρούς μου φίλους. Δὲν ἀπαντῶ, φυσικά, στὸν κ. καθηγητή, γιατί ἁπλούστατα δὲν μπορεῖ νὰ ἔχη κι' αὐτὸς διαφορετικὲς ἰδέες:

Οἱ ἥρωες, ὅπως παρουσιάζωνται στὶς διηγήσεις, ποὺ ἔφτασαν στὰ χρόνια μας, στὴν ἀρχὴ ἀπὸ παραδόσεις καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὰ γραπτὰ μνημεῖα, θέλουμε ἢ δὲν θέλουμε περνᾶν στὴ σφαῖρα τῆς μυθολογίας.

Ὁ Ἡρακλῆς, ὁ Θησέας, ὁ Περσέας, ὁ Ἀχιλλέας καὶ τόσοι ἄλλοι εἶναι πρόσωπα μυθολογικά: Καὶ λέω «μυθολογικὰ» σὲ ὅ,τι ἀφορᾶ τὸν τρόπο τῆς γέννησής τους, τὴ δράση τους καὶ τὶς συνθῆκες τοῦ θανάτου τους. Ὅπως ὅλοι αὐτοὶ μᾶς παρουσιάζονται — μὲ τὴν μορφὴ ποὺ μᾶς τοὺς δίνουν οἱ παραδόσεις — εἶναι πλάσματα τῆς φαντασίας καὶ τῶν θρύλων.

Ἂν θέλουμε νὰ πάρουμε τὸν Ἡρακλῆ θὰ βροῦμε τὸ παραμύθι, πρῶτα - πρῶτα στὴν γέννησή του. Γιὸς τοῦ Δία, τοῦ θεοῦ τῶν θεῶν! Σκοτώνει, βρέφος ἀκόμη, τὰ φίδια στὸ λίκνο του! Ἀπὸ τοὺς ἄθλους του: Ἡ Λερναία Ὕδρα, τὸ φίδι μὲ τὰ 9 κεφάλια! Αἱ «Στυμφαλίδες ὄρνιθες», μὲ τὰ χάλκινα νύχια καὶ τὰ φτερά, ποὺ πετιόνταν σὰ βέλη! Ὁ Γηρυόνης μὲ τὰ τρία σώματα. Τὰ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων καὶ ὁ Ἄτλας, — σᾶς ἔγραψα ἄλλοτε γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό. Καὶ γιὰ νὰ μὴ πλατιάζουμε, ὅλα αὐτὰ δείχνουν τὸ μυθολογικὸ χαρακτῆρα τῶν παραδόσεων. Οἱ ἥρωες, λοιπόν, αὐτοί, ὅπως μᾶς παρουσιάζονται — γέννηση ἀπὸ θεούς, ὑπὸ μὴ φυσιολογικὰς συνθῆκας — δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι μυθολογικοὶ καὶ νὰ ἀνάγωνται στὴ μυθολογία.

Θὰ περιορισθῶ, ὅμως, στὸν Ἀχιλλέα. Γύρω ἀπὸ τὸν ἥρωα αὐτὸν τοῦ Ὁμήρου, τὸ μυθολογικὸ στοιχεῖο παρουσιάζει μιὰ ἀσφυκτικὴ πλησμονή!

Ὁ πατέρας του εἶναι ὁ Πηλέας καὶ μάννα του μιὰ Νεράϊδα (ἀπὸ δῶ ἀρχίζει τὸ παραμύθι): Ἡ Θέτις. Ἀναθρεφτὴ τῆς Ἥρας στὰ οὐράνια παλάτια παντρεύεται τὸν Πηλέα, σὲ γάμο ποὺ εἶναι προσκαλεσμένοι ὅλοι οἱ θεοί! Καὶ στοὺς γάμους αὐτοὺς γίνεται ἡ φιλονεικία τῶν Θεαινῶν: Τῆς Ἥρας, τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, μὲ ἀφορμὴ τὸ «μῆλο τῆς Ἔριδος». Κι' ἔπειτα — συνεχίζεται τὸ παραμύθι — ὁ Ἀχιλλέας γίνεται ἀπὸ τὴ μάννα του, τὴ Θέτιδα ἄτρωτος στὴν ἀμβροσία καὶ τὶς φλόγες ἢ τὰ ὕδατα τῆς Στυγός. Παραμύθι ὁλόκληρο γύρω στὴν ὑπόθεση αὐτή! Καὶ ἡ Ἀχίλλειος πτέρνα τὸ συμπληρώνει.

Ὁ Ὅμηρος, ποὺ ψάλλει τὴν ὀργή του μᾶς τὸν παρουσιάζει: Ἂν ἐξετάσουμε τὴν Ἰλιάδα θὰ δοῦμε πὼς καὶ σ' αὐτὴ τὸ μυθολογικὸ στοιχεῖο δίνει καὶ παίρνει. Ἀπὸ τὸ Α' ἀκόμη ὁ Ὅμηρος μᾶς διηγεῖται τὶς κουβέντες τῶν θεῶν. Καὶ στὸν καυγὰ τοῦ Ἀχιλλέα καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονα ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ βρίσκεται δίπλα στὸν Ἀχιλλέα καὶ τὸν συμβουλεύει νὰ ξαναβάλη τὸ ξίφος στὴ θήκη του. (Δὲν μιλῶ γιὰ τοὺς συμβολισμοὺς ὅλων αὐτῶν. Κάθε παραμύθι κάτι πρέπει νὰ συμβολίζη).

Ἀκόμα: Ὁ Ἀχιλλέας κουβεντιάζει μὲ τὴ Θέτιδα, τὴ μάνα του, ποὺ ὁ Ὅμηρος μᾶς τὴν βάζει νὰ βγαίνῃ, νεράϊδα καθὼς εἶναι, ἀπὸ τὴ θάλασσα!... Ἂν πάρουμε, λοιπόν, τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴ διαβάσουμε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος — ἐγὼ τὴν ἔχω διαβάσει καὶ σὲ ἀριστοτεχνικὴ μετάφραση καὶ στὸ πρωτότυπο — θὰ δοῦμε τρία στοιχεῖα:

Τὸ μυθολογικό, τὸ γεωγραφικό, τὸ ἱστορικό! Τὸ μυθολογικὸ μᾶς χρειάζεται φυσικὰ γιὰ νὰ τὸ δοῦμε σὰν «συμβολικὸ» στοιχεῖο. Καὶ θὰ τὸ δοῦμε σὰν τέτοιο καὶ μᾶς εἶναι ἀπολύτως χρήσιμο! Τὸ γεωγραφικό: Ἔχει μιὰ σχετικὴ ἀκρίβεια, ποὺ εἶναι ἀξιοπρόσεχτη. Στὸ γεωγραφικὸ στοιχεῖο προσθέτω καὶ τὸ ἐθιμογραφικό. Στὸ ἱστορικὸ στοιχεῖο θὰ σταθοῦμε μὲ ἐπιφυλακτικότητα. Τί νὰ πιστέψουμε π. χ. τὸν Ὅμηρο, ποὺ θέλει τὴν Ἑλένη μέσα στὴν πολιορκημένη Τροία ἢ τὸν Ἡρόδοτο ποὺ τὴν θέλει στὴν Αἴγυπτο, φιλοξενούμενη τῶν ἱερέων; Ἤ, τὸ καλύτερο ποὺ ἔχουμε νὰ κάμουμε, νὰ μὴν πιστέψουμε οὔτε στὸν ἕναν οὔτε στὸν ἄλλον, ἀφοῦ κι' ὁ ἕνας μᾶς δίνει τὸ ἱστορικὸ στοιχεῖο συντροφευμένο μὲ μύθους, καὶ ὁ ἄλλος, ὁ Ἡρόδοτος, μᾶς διηγεῖται παραδόσεις, ἀμφίβολης ἀκριβείας; Στὸν Ἡρόδοτο, φυσικά, πιστεύουμε σὲ ὅ,τι ἐκεῖνος ἐξακρίβωσε σὰν ἀλήθεια, ὑπὸ τὴν προσωπικὴ του παρακολούθηση.

Ἂν πάρουμε τὴν Ὀδύσσεια θὰ ἔχουμε νὰ κάμουμε χίλιες δυὸ ἄλλες παρατηρήσεις συχδὸν παρόμοιες μὲ τὶς παραπάνω. Ἀλλὰ θὰ ἔχουμε καὶ μιὰ πρόσθετη ἀκόμα: Ὅτι σ' αὐτὴν τὸ μυθολογικὸ στοιχεῖο εἶναι ποσοτικῶς περισσότερο παρὰ στὴν Ἰλιάδα. Θὰ μπορούσε νὰ πῆ κανείς, πὼς ὁ Ὅμηρος ἔβαλε τὰ δυνατά του — ἂν αὐτὸς ἔγραψε τὴν Ὀδύσσεια καὶ ἂν ἡ Ὀδύσσεια ὅπως τὴν ἔχουμε σήμερα εἶναι ἔργο δικό του — νὰ μᾶς δώση ἕνα ἔμμετρο μυθιστόρημα καὶ γιὰ νὰ μὴ σᾶς χαλάσω τὸ χατήρι, ἱστορικοῦ περιεχομένου. Ἐκεῖνο, ποὺ μᾶς κάνει ἐντύπωση εἶναι τὸ γεωγραφικὸ στοιχεῖο. Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ δὲν μᾶς φωτίζει πάντοτε. Ἔτσι ἡ Ὠγυγία — τὸ νησὶ ποὺ τὸ κατοικοῦσε ἡ Καλυψὼ — ἀναφέρεται σὰν μυθικὴ νῆσος. Ἡ Αἰαία; Καὶ αὐτὴ εἶναι ἄγνωστο ποὺ βρίσκεται καὶ ἂν βρίσκεται. Ἔτσι ἄλλοτε τὴν ἤθελαν κοντὰ στὴν Κολχίδα καὶ ἄλλοτε στὶς δυτικὲς θάλασσες, κοντὰ στὴν Τυρρηνία! Καὶ τὸ χειρότερο οἱ ἀρχαιολόγοι μας δὲν κατάφεραν μέχρι σήμερα νὰ συμφωνήσουν ἂν ἡ Ὁμηρικὴ Ἰθάκη εἶναι ἡ σημερινὴ Ἰθάκη, ἢ ἡ Λευκάδα, ἢ ξέρω γὼ ποιὸ νησὶ ἢ ποιὰ ἀκτή.

Ἔτσι εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ σταθοῦμε ἐπιφυλακτικοὶ ὄχι μόνο στὸ ἱστορικό, ἀλλὰ καὶ στὸ γεωγραφικὸ στοιχεῖο τῶν δύο ἐπῶν.

Ὅσο γιὰ τὸν Πλάτωνα δὲν λέω: Ἀναφέρει τὸν Ὅμηρο καὶ τὸν θεωρεῖ σὰν ἱστορικὸ πρόσωπο. Μὰ καὶ σήμερα γενικὰ πιστεύεται πὼς ὁ Ὅμηρος ἔζησε κάποτε. Ἐκεῖ ποὺ κυρίως διαφωνοῦν μεταξύ τους οἱ ὁμηριστὲς εἶναι ἕνα σημεῖο: Στὸ ἂν ἔζησε στὸ 12ο αἰῶνα π. χ. (ἐκεῖ δηλαδὴ ποὺ τοποθετεῖται ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος) ἢ εἶναι πολὺ μεταγενέστερος (9 αἰῶνα)! Ἀλλὰ ὁ Πλάτων δὲν ἔχει καθόλου καλὴ ἰδέα γιὰ τὸν ποιητὴ τῶν δύο ἐπῶν. Καὶ γράφει στὴν Πολιτεία του, πὼς ὁ Ὅμηρος καὶ ὁ Ἡσίοδος ἔφτιασαν «ψεύτικους μύθους» γιὰ νὰ διασκεδάζουν τοὺς ἀνθρώπους. Προσθέτει, πὼς στὸν Ὅμηρο ἄρεσαν τὰ ψέμματα καὶ πὼς κι' αὐτὸς κι' ὁ Ἡσίοδος γύριζαν σὰν ἀλῆτες ἀπὸ πολιτεῖες σὲ πολιτεῖες γιὰ νὰ ἀπαγγέλνουν τὶς ραψωδίες τους!

Βέβαια τὸ ὁμηρικὸ ζήτημα — ποὺ δὲν πῆρε ἴσαμε σήμερα τὴ λύση του, καὶ δὲν ξέρω ἂν θὰ τὴν πάρη ποτὲ — ὅσο καὶ τὸ ζήτημα τῶν προϊστορικῶν ἡρώων τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος, δὲν μπορεῖ νὰ ἀναπτυχθῆ στὰ περιωρισμένα πλαίσια τοῦ περιοδικοῦ. Θὰ πρέπει, ὅμως, νὰ προσθέσω μερικὰ πράγματα, ποὺ τὰ θεωρῶ ἀπολύτως ἀπαραίτητα. Οἱ ἀνασκαφὲς στὴν Τροία, στὶς Μυκῆνες, στὴν Ἰθάκη καὶ στὴ Λευκάδα μπορεῖ νὰ ἔδωσαν στοιχεῖα γιὰ τὴν πρόοδο τοῦ ὁμηρικοῦ θέματος, ἀλλὰ δὲν τὸ ἔλυσαν! Οἱ ἀνασκαφὲς στὴν Τροία ἔδωσαν στὸν Σλῆμαν τὶς «ἀποδείξεις» νὰ ὑποστηρίξῃ ὡρισμένες θεωρίες, τὶς ὁποῖες ὁ ἴδιος ἀναγκάστηκε νὰ ἀνασκευάσῃ!

Ἀνάφερα ὅλα αὐτά, γιὰ νὰ καταλήξω σὲ ὡρισμένα συμπεράσματα, ποὺ ἀποτελοῦν καὶ ἀπάντηση στὰ ἐρωτήματα τοῦ μικροῦ μου φίλου Θεοδόση Μοσχόπουλου καὶ τῶν συμμαθητῶν του τοῦ Ληξουρίου.

α) Ὁ Ὅμηρος κατὰ γενικὴ ἀντίληψη ἔζησε, ἀμφισβητεῖται ὅμως ἂν ἔζησε στὸ 12ο αἰῶνα ἢ τὸν 9ο. Δὲν ὑπάρχει συμφωνία ἀκόμη, ἂν αὐτὸς εἶναι ὁ ποιητὴς καὶ τῆς Ὀδύσσειας καὶ τῆς Ἰλιάδος ἢ ἂν τοῦ ἑνὸς ἀπὸ τὰ δύο, ἢ ἂν αὐτὰ ποὺ ἔγραψε ἢ συνέθεσε — ἀμφισβητεῖται ἀκόμη ἂν στὴν ἐποχὴ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου ἦταν γνωστὴ ἡ γραφὴ — εἶναι ἀκριβῶς ἐκεῖνα ποὺ ἔχουμε σήμερα στὰ χέρια μας. Ὑποστηρίζεται δηλαδὴ πὼς ὁ Ὅμηρος ἔφτιασε μερικοὺς στίχους, ποὺ τοὺς συμπλήρωσαν οἱ ὁμηρίδαι ἢ οἱ ραψωδοί!

β) Πρέπει νὰ μπορέσουμε νὰ ξεχωρίσουμε στὸν Ὅμηρο ἢ καλύτερα στὰ δύο ἔπη τὸ παραμύθι ἀπὸ τὴν ἱστορία. Καὶ νὰ εἴμαστε ἐπιφυλακτικοὶ σὲ ὅσα ἡ «σκαπάνη» τοῦ ἀρχαιολόγου δὲν ἔχει ἐπιβεβαιώσει κατὰ τρόπο ἀναμφισβήτητο.

γ) Μὲ βάση τὶς ἱστορικὲς ἀποδείξεις: Ἡ Τροία ὑπῆρξε. Ἔπαθε ἐπανειλημμένες καταστροφές. Ἀλλά: Μιὰ ἀπὸ τὶς καταστροφὲς αὐτὲς ἦταν καὶ ἐκείνη ποὺ ὑπέστη κατὰ τὸν λεγόμενον Τρωϊκὸ Πόλεμο; Στὸ ἐρώτημα αὐτὸ οἱ ἱστορικοὶ δὲν μποροῦν νὰ δώσουν ἀνεπιφύλακτη ἀπάντηση: Καὶ ἂν ὁ θρύλος, ἡ παράδοση, τὸ παραμύθι μπορεῖ νὰ λέη ὅ,τι θέλει, ἡ ἱστορία γιὰ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 302)

Η ΗΡΩΪΔΑ της Ελληνικής Επανάστασης

11ον.

— Ντροπή σου νὰ φοβερίζης ἕναν ἱερωμένο! ἔκανε ὀργισμένα ὁ παπᾶς. Θαρρεῖς πὼς σὲ φοβᾶμαι; Ἢ μήπως θαρρεῖς καὶ δὲν ξέρομε τὶς ψιλοκουβέντες ποὔχει ἀδιάκοπα ἡ ἀφεντιά σου μὲ τοὺς Τούρκους;

— Ψιλοκουβέντες; Τί εἶναι αὐτά; ρώτησε παραξενεμένος ὁ Ἀθανασιάδης.

— Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ πιὸ πολλὰ δημογέροντα! ἔκανε σιγὰ ὁ παπᾶς. Τοῦτο μοναχὰ σοῦ λέω: Κάνε τὸν σταυρό σου ποὺ γλύτωσε ἡ κόρη σου ἀπ' αὐτὸ τὸ τέρας! Καὶ τώρα καληνύχτα!

Καὶ ἀπότομα ὁ παπᾶς βγῆκε ἀπὸ τὸ δωμάτιο.

— Ὁ παπα Σπύρος, εἶπε ὁ Ἀθανασιάδης σὰν ἔμειναν μόνοι, δὲν εἶναι κοινὸς ἄνθρωπος. Εἶναι παλληκαρᾶς, τὸ λέει ἡ καρδιά του. Καὶ τίμιος καὶ καλὸς ὅσο δὲν παίρνει. Σωστὸς ἅγιος! Γιὰ νὰ μιλάη ἔτσι κὺρ Βάρθακα ὁ παπα Σπύρος, κάτι πρέπει νὰ ξέρη ποὺ τοῦ λόγου σου δὲν μᾶς τὸ εἶπες!

— Ἡ ζωή μου εἶναι ὁλοκάθαρο νερὸ καὶ διάφανο κρύσταλλο! ἔκανε ὁ Βάρθακας. Ὁ παπαΣπύρος μὲ ζηλεύει γιατὶ οἱ Τοῦρκοι τῆς Τριπολιτσᾶς, μοῦ δείχνουν ξεχωριστὴ τιμὴ κι' ὑπόληψη.

Ὁ Ἀθανασιάδης τὸν κοίταζε σιωπηλός.

Ἦταν ὅπως εἴπαμε καλὸς καὶ τίμιος ἄνθρωπος, καὶ γιὰ τοῦτο δὲν ἔβαζε εὔκολα κακὸ μὲ τὸ νοῦ του γιὰ κανέναν. Ἀλλὰ δὲν ἦταν ὡστόσο κι' ἀνόητος. Καταλάβαινε πὼς οὔτε ἡ κόρη του οὔτε κι' ἀργότερα ὁ παπαΣπύρος θὰ κακολογοῦσαν ἕναν ἄνθρωπο χωρὶς λόγο.

— Καὶ νὰ τὸ ξέρης δημογέροντα, πὼς μιὰ μέρα θὰ μετανοιώσης σκληρὰ ποὺ δὲν μοῦ δωσες τὴν κόρη σου γυναίκα, εἶπε ὁ Βάρθακας. Ἐκτὸς ἂν προφτάση καὶ μετανοιώσει ἐκείνη.

— Τί μὲ φοβερίζεις Βάρθακα, καὶ τί φοβερίζεις τὴν κόρη μου, ἔκανε ὁ Ἀθανασιάδης ποὺ τώρα εἶχε θυμώσει ἐναντίον τοῦ Βάρθακα. Μὴ μὲ παραζορίζεις γιατὶ θὰ μ' ἀναγκάσης νὰ πῶ πὼς δίκηο εἶχε!

— Θὰ δοῦμε ποιὸς εἶχε δίκηο! Γελάει καλὰ ὅποιος γελάει τελευταῖος!

Ὁ Βάρθακας ἔφυγε.

Ὁ Ἀθανασιάδης νόμισε πὼς θὰ πῆγε νὰ κλειστῆ στὴν κάμαρά του.

Μὰ ὁ Βάρθακας εἶχε φύγει ἀπὸ τὸν Πύργο. Φόρτωσε τὰ πράγματά του σ' ἕνα ἄλογο, καβάλλησε τὸ καλύτερο τοῦ στάβλου, καὶ τόσκασε κρυφά, σὰν κλέφτης πρὶν ξημερώση.

Σὰν κλέφτης;

Ναί! Ἀληθινὸς κλέφτης...

Ὅταν ὁ δημογέροντας θέλησε νὰ δώση ἕνα μπαξίσι σὲ κάποιον ὑπηρέτη, γύρεψε τὸ πουγκί του στὴ θέση ποὺ τόχε φυλάξει, καὶ τὸ βρῆκε ἄδειο. Ὁ Βάρθακας πρὶν φύγει, εἶχε προφτάσει ν' ἀνεφοδιαστῆ...

Η ΣΥΜΦΟΡΑ

Αὐτὰ τὰ δύο ἐπεισόδια, ἔκαναν τὸν δημογέροντα νὰ συλλογιστῆ πολύ.

Ὕστερα μιὰ μακρυὰ συζήτηση ποὺ εἶχε μὲ τὴν κόρη του, τὸν ἔπεισε ἐντελῶς.

Πράγματι, εἶχε γλυτώσει ἀπὸ μεγάλη συμφορά, γιατὶ πραγματικὴ συμφορὰ θὰ ἦταν ὁ γάμος τῆς μονάκριβης του μὲ τὸν Βάρθακα. Ὕστερα ἔστειλε καὶ κάλεσε τὸν παπαΣπύρο. Ὁ γενναῖος Ἕλληνας κληρικός, δὲν δυσκολεύτηκε νὰ τοῦ πῆ πὼς ὁ ἄξιος Βάρθακας συνεννοημένος μὲ τοὺς Τούρκους φοβέριζε τοὺς πιὸ πλούσιους Ἕλληνες γιὰ νὰ τοὺς παίρνη χρήματα...

Μουγγρίζοντας ἀπὸ θυμὸ οἱ ἄλλοι ρίχτηκαν καὶ τὴν ἔπιασαν.

Φυσικὰ οἱ ἄνθρωποι δὲν τολμοῦσαν νὰ ποῦν σὲ κανέναν τὸ πάθημά τους, παρὰ στὸν παπαΣπύρο ποὺ τοῦ εἶχαν —καὶ μὲ τὸ δίκηο τους—ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη...

Καὶ τὰ νέα ποὺ εἶχε δώσει ὁ Βάρθακας στὸν δημογέροντα, ἦταν ὅλα ψεύτικα γιὰ τὴν ὥρα.

— Βέβαια δὲν ἀποκλείεται, εἶπε ὁ παπαΣπύρος ποὺ ἦταν μυημένος στὴν Φιλικὴ Ἑταιρία μιὰ μέρα ἡ κατάσταση ἐδῶ στὸν Μωριὰ νὰ εἶναι χειρότερη ἀπ' ὅτι τὴν περιέγραψε ὁ Βάρθακας. Πάντως γιὰ τὴν ὥρα τέτοιοι φόβοι δὲν ὑπάρχουν.

Ἡ ζωὴ στὸν Πύργο συνεχίστηκε μὲ τὴν κανονική της πορεία.

Ὁ Βάρθακας ὡστόσο δὲν ἔμενε ἀργός.

Πῆγε καὶ βρῆκε τοὺς Πηλιῶτες ποὺ ἦταν ἀρβανῖτες ποὺ ὑπηρετοῦσαν στὸν τούρκικο στρατό.

Ἐκεῖ, ἀφοῦ ἀλλαξοπίστησε, ἔγινε δηλαδὴ μουσουλμάνος καὶ πῆρε τ' ὄνομα Ἀβουκὶρ μπέης, μίλησε στοὺς Πηλιῶτες γιὰ τὸν Πύργο. Τοὺς μίλησε γιὰ τὰ πλούτη του, γιὰ τοὺς θαμμένους θησαυρούς του. Καὶ τοὺς ὑποσχέθηκε πὼς ἂν βοηθοῦσαν νὰ πατηθῆ ὁ Πύργος τοῦ δημογέροντα, θὰ εἶχαν ἄφθονο κι' ἐκλεκτὸ πλιάτσικο. Ὁ ἴδιος δὲν ζητοῦσε παρὰ νὰ πάρη γιὰ γυναίκα του τὴν κόρη τοῦ δημογέροντα, τὴν Ἀνδρονίκη, γιατὶ τὸ εἶχε βάλει πεῖσμα.

Μὲ τὸ πές πές, κατάφερε νὰ μαζέψη ἕνα μπουλούκι ἀπὸ διακόσιους πάνοπλους Πηλιῶτες, ποὺ εἶχαν ἀρχηγό τους ἕναν παλληκαρᾶ ἀρβανίτη.

Στὶς 11 τοῦ Μάρτη, κατὰ τὸ πρωΐ, ἡ Ἀνδρονίκη ἑτοιμάζονταν νὰ βγῆ περίπατο στὸν κάμπο, ὅταν εἶδε ἕναν ὁλόκληρο στρατὸ νὰ βαδίζη κατὰ τὸν Πύργο.

Ἔτρεξε νὰ εἰδοποιήση τὸν πατέρα της καὶ τὸν ἀδερφό της.

Τὸ κακὸ ἦταν πὼς οἱ ἄντρες ποὺ ἔμεναν στὸν Πύργο, ἔλειπαν ἔξω, στὰ χτήματα. Μέσα στὸ χτίριο γιὰ νὰ τὸ ὑπερασπιστοῦν ἦταν μόνο ὁ δημογέροντας ὁ γυιός του κι' ἡ Ἀνδρονίκη.

Ἀνέβηκαν στὴν ταράτσα, κι' ἐκεῖ μ' ἀληθινὴ ἔκπληξη διεπίστωσαν ὅτι ἐπὶ κεφαλῆς ἐκείνου τοῦ ἄτακτου στίφους, βάδιζε ὁ ἄθλιος Βάρθακας, ντυμένος μὲ τούρκικη στρατιωτικὴ φορεσιά.

Πρῶτα θύματα — ποιὸς θὰ τὸ πίστευε, ἀλήθεια — ἔπεσαν τὰ πιστὰ σκυλιὰ τῆς Ἀνδρονίκης.

Αὐτὰ ρίχτηκαν σὰ μανιασμένα νὰ δαγκάσουν τοὺς ἀρβανῖτες, κι' ἔπεσαν μὲ τὰ πρῶτα βόλια. Ὁ δημογέροντας ὅταν ἀντίκρυσε τὸν ἄθλιο Βάρθακα ντυμένο μὲ τὴν ἀρβανίτικη φορεσιά, δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῆ: ξεπρόβαλε στὴν ταράτσα τοῦ Πύργου του γιὰ νὰ τὸν καταραστῆ καὶ νὰ τὸν φοβερίση.

— Βάρθακα! τοῦ φώναξε. Ἀργὰ ἢ γρήγορα σὲ τούτη τὴν ζωὴ ἢ τὴν ἄλλη, θὰ λογαριαστοῦμε κάποτε!

Δὲν πρόφτασε νὰ πῆ πιὸ πολλά. Χτυπημένος στὸ μεσόφρυδο ἀπὸ τὸ ἐχθρικὸ βόλι, ἔχασε τὴν ἰσορροπία του κι' ἔπεσε βαρὺς ἀπὸ τὰ κάγκελα τῆς ταράτσας στὸ πλακόστρωτο τῆς αὐλῆς.

Μὲ μιὰ ἄγρια κραυγὴ ὁ γυιός του χάνοντας πιὰ κάθε ἔλεγχο πάνω στὸν ἑαυτό του, ἔτρεξε στὴν αὐλὴ γιὰ νὰ ὑ-

περασπιστή τὸ κορμὶ τοῦ πατέρα του, ποὺ οἱ ἀρβανιτάδες κατὰ τὴν βάρβαρη συνήθεια τους ἤθελαν νὰ τ' ἀποκεφαλίσουν.

Ὡστόσο κι' αὐτὸς δὲν γλύτωσε ἀπὸ τὸ βόλι. Σὲ λίγο πατέρας καὶ γυιὸς βρίσκονταν σκοτωμένοι πλάϊ πλάϊ καὶ τὸ αἷμα τους ἔβρεχε τὶς κρύες πλάκες.

Ἡ ἐκδίκηση τοῦ Βάρθακα ἦταν τρομερή. Ἡ Ἀνδρονίκη ὅταν εἶδε τοὺς δυὸ αγαπημένους της να βρίσκονται ἔτσι στὴν αὐλή, στὴν ἀρχὴ συλλογίστηκε νὰ δώση μιὰ καὶ νὰ πέση πάνω στὸ πλακόστρωτο νὰ σκοτωθῆ.

Ὕστερα ὅμως συλλογίστηκε πὼς αὐτὸ ἦταν ἁμαρτία. Καὶ κοντὰ σ' αὐτό, ἂν σκοτώνονταν κι' ἐκείνη ποιὸς θὰ ἔπαιρνε ἐκδίκηση ἀπὸ τὸν ἄθλιο Βάρθακα; Καὶ τί θὰ ἔκανε ὁ δύστυχος Θρασύβουλος ὅταν θὰ μάθαινε τὰ νέα;

Ἡ γενναία Ἑλληνοπούλα μόλις πῆρε τὴν ἀπόφαση νὰ ζήση, ἄρχισε νὰ συλλογίζεται πῶς θὰ γλύτωνε. Ἐκεῖνος ὅμως ὁ ἀσκημομούρης ὁ Βάρθακας ἤξερε ἀπέξω κι' ἀνακατωτὰ ὅλα τὰ καταφύγια καὶ τοὺς κρυψῶνες τοῦ Πύργου.

Οἱ Πηλιῶτες εἶχαν ζώσει τὸν Πύργο ἀπ' ὅλες τὶς μεριές, καὶ σιγὰ σιγὰ προχωροῦσαν νὰ μπουν μὲς στὸ κτίριο ὁδηγημένοι ἀπὸ τὸν καμπούρη προδότη.

Στὴν ἀπελπισία της ἡ Ἀνδρονίκη ζώστηκε ἕνα σπαθί, καὶ κρατώντας ἕνα τουφέκι ἔτρεξε νὰ δραπετεύση ἀπὸ μιὰ πορτούλα ποὺ ἔβγαινε στὰ βουστάσια.

Ὁ πονηρὸς ὅμως ἐκεῖνος Σατανᾶς, ὁ Βάρθακας, εἶχε λάβει καλὰ τὰ μέτρα του, κι' εἶχε τοποθετήσει σὲ κείνη τὴν πορτούλα δυὸ σκοπούς.

— Ἀχρεῖε! Ἄναντρε! φώναξε τοῦ Βάρθακα ἡ Ἀνδρονίκη μόλις κατάλαβε πὼς κι' ἡ τελευταία της ἐλπίδα νὰ ξεφύγη εἶχε χαθῆ.

Καὶ τραβῶντας τὸ πιστόλι της, πυροβόλησε τὸν Βάρθακα. Στὴν ταραχή της ὅμως δὲν σημάδεψε καλά, καὶ ἡ σφαίρα της βρῆκε ἕναν Ἀρβανίτη στὸ πόδι. Μουγγρίζοντας ἀπὸ θυμὸ οἱ ἄλλοι, ρίχτηκαν καὶ τὴν ἔπιασαν ἐνῶ ὁ Βάρθακας φώναζε:

— Στ' ὄνομα τοῦ Ἀλλὰχ μὴν τὴν σκοτώσετε. Τὴν θέλω ζωντανή. Θὰ σᾶς δώσω δυὸ χιλιάδες φλουριὰ γιὰ τὸν κόπο σας.

— Σκότωσέ με κακοῦργε! τοῦ φώναξε μὲ λύσσα ἡ νέα. Σκότωσέ με! Τὸ ξέρεις πὼς δὲν μπορῶ νὰ σὲ δῶ στὰ μάτια μου, κι' εἶναι φυσικὸ νὰ θέλης τὸ κακό μου. Ὁ πατέρας μου ὅμως κι' ὁ ἀδελφός μου τί σοῦ ἔφταιξαν, τέρας;

— Εἶναι περιττὸ νὰ φωνάζης! εἶπε ἥσυχα ὁ Βάρθακας. Ἐσὺ ἔφερες στὸ κεφάλι τους αὐτὴν τὴ συμφορά. Δὲ μ' ἤθελες μὲ τὸ καλό, καὶ τώρα θὰ σὲ πάρω μὲ τὸ ζόρι!

— Καὶ τί θὰ καταλάβης νὰ πάρης μιὰ γυναίκα ποὺ οὔτε ζωγραφιστὸ δὲν θέλει νὰ σὲ δῆ;

— Θὰ ἱκανοποιηθῆ τὸ φιλότιμό μου! Θὰ σὲ κάνω νὰ παραδεχτῆς πὼς γίνεται αὐτὸ ποὺ θέλω ἐγὼ κι' ὄχι αὐτὸ ποὺ θέλεις ἐσύ!

— Δάσκαλε, εἶπε ἡ Ἀνδρονίκη. Δὲν ἔχεις λοιπὸν τίποτε μέσα σου;

Ὁ Βάρθακας ἔβαλε τὰ γέλια.

Γύρισε ὕστερα στοὺς Ἀλβανοὺς καὶ τοὺς εἶπε.

— Ἐμπρός! Ἀκολουθῆστε με!

Διέσχισαν ἔτσι ὅλο τὸ πίσω μέρος τοῦ κήπου ὡς ἕνα μικρὸ πορτόνι ὅπου ἔξω ἦταν δεμένα τ' ἄλογα τοῦ Ἀβουκὶρ Βέη (τὸ μουσουλμανικὸ ὄνομα τοῦ Βάρθακα).

Τὸ σχέδιό του ἦταν νὰ βάλη τὴν Ἀνδρονίκη τὸ γρηγορώτερο πάνω σ' ἕνα ἄλογο δεμένη, κι' ὁ ἴδιος νὰ καβαλλήση τὸ ἄλλο καὶ νὰ φύγη.

Οἱ Ἀλβανοὶ ὅμως ποὺ περίμεναν νὰ βροῦν στὸν Πύργο θησαυροὺς καὶ δὲν εὕρισκαν τίποτε (γιατὶ ὁ δημογέροντας εἶχε φροντίσει νὰ κρυφτοῦν ὅλα) ἔγιναν ἔξω φρενῶν καὶ τάβαλαν μὲ τὸν Βάρθακα ποὺ δὲν τὸν ἄφηναν νὰ φύγη.

Ὁ ἀρχηγός τους, (ἕνα ψηλὸ μελαχροινὸ παλληκάρι) εἶχε θυμώσει πιὸ πολὺ ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

— Τί μᾶς εἶπες ἕνα τσουβάλι ψέμματα ὀρὲ τζουτζὸ καὶ μᾶς κουβάλησες ἐδῶ πὼς τάχα θὰ βροῦμε πλούτη καὶ πλούτη; Ποῦ εἶναι τὸ πλιάτσικο ὀρὲ ποὺ μᾶς ἔταξες; Σκοπός σου ἦταν ν' ἁρπάξης τὴν κοπέλλα τοῦ Κοψάμπανη γιὰ νὰ τὸν ἐκδικηθῆς ποὺ θὰ σ' ἔδιωξε ἀπὸ τὸ κονάκι του μὲ τὶς κλωτσιές! Ἄσε τὸ κορίτσι. Δὲ σὲ θέλει.

Τότε μιὰ ἰδέα φούντωσε τὸ μυαλὸ τῆς Ἀνδρονίκης. Μιὰ ἰδέα ἀπελπισίας.

— Καπετάνιο! φώναξε ἡ κοπέλλα στὸν ἀρχιληστή, χίλιες φορὲς προτιμῶ νὰ γίνω γυναίκα σου παρὰ νὰ πέσω στὰ χέρια αὐτοῦ τοῦ ἄτιμου. Ὁ πατέρας μου τὸν πῆρε σπίτι μας, τὸν περιποιήθηκε, τὸν ἔκανε πλούσιο κι' εὐτυχισμένο. Κι' ἐπειδὴ δὲν τὸν ἤθελε γιὰ γαμπρό, γι' αὐτὸ σᾶς ἔφερε νὰ σφάξετε τοὺς εὐεργέτες του!

— Ὀρὲ αὐτὸς δὲν ἔχει ντὶπ μπέσα! φώναξε κατάπληκτος ὁ ἀρχιληστής. Ντὶπ καταντίπ!

— Ἄκουσε ἀκόμη καπετάνιε μου! Ὁ πατέρας μου ποὺ κατάλαβε πὼς κάποιο ἄσχημο παιχνίδι ἑτοιμαζόταν να τοῦ παίξη τοῦτο τὸ κολοβὸ φίδι, ἔκρυψε δῶ καὶ λίγες μέρες τοὺς θησαυρούς του. Ἂν μὲ γλυτώσης καπετάνιε μου ἀπὸ τὰ νύχια αὐτοῦ τοῦ τέρατος, σοῦ ὑπόσχομαι νὰ σὲ πάω στὸ μέρος ποὺ ἔχομε παραχώση ὅλα μας τὰ πλούτη!

— Μὲ θέλεις ἄντρας σου καὶ μοῦ δίνεις καὶ τὸ βιὸς τοῦ γονιοῦ σου! εἶπε ὁ Πηλιώτης καπετάνιος. Ντούρ! Γονάτισε ὀρὲ τζουτζὸ νὰ σοῦ πάρω τώρα τὸ κεφάλι μὲ τὴ πάλλα μου!

Καὶ λέγοντας ὁ Πηλιώτης ἔβγαλε τὸ γιαταγάνι του. Ὅλοι οἱ Πηλιῶτες χάρηκαν ἅμα ἄκουσαν γιὰ τὸν κρυμμένο θησαυρό, ἐνῶ τὸν Βάρθακα τὸν περιέλουσε κρύος ἱδρὼς σὰν εἶδε τὸν καπετάνιο νὰ ξεσπαθώνη. Τρέμοντας γονάτισε μπροστὰ στὸν Πηλιώτη κι' ἄρχισε νὰ τοῦ φιλεῖ τὰ πόδια καὶ νὰ τὸν παρακαλῆ.

Οἱ ἀρβανιτάδες ἔβαλαν τὰ γέλια, γιατὶ ἡ ἀναντρία εἶναι σ' ὅλους μισητή. Κι' ἔπειτα ἀκόμη καὶ γιὰ ἐκείνους τοὺς βάρβαρους πλιατσικολόγους ἀλήθευε τὸ ρητὸ ποὺ λέει πὼς «πολλοὶ τὴν προδοσία ἀγάπησαν (γιατὶ βέβαια ὠφελήθηκαν ἀπ' αὐτὴν) ἀλλὰ τὸν προδότη κανείς!»

Ὡστόσο ἡ Ἀνδρονίκη συλλογίστηκε πὼς ἡ ἐκδίκηση ἦταν δικό της ἔργο.

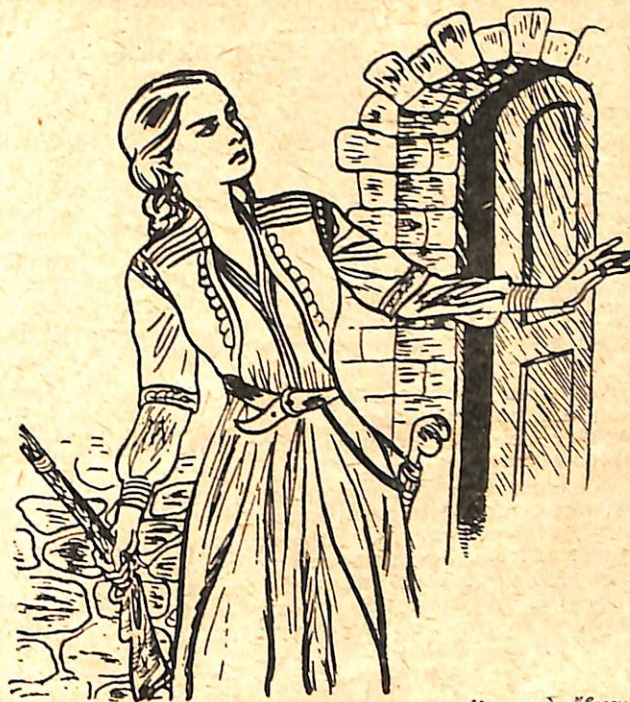
— Μὴν τὸν σκοτώσης καπετάνιε μου, παρακάλεσε, πρὶν νὰ σοῦ παραδώσω τὸν θησαυρό! Ἀκολουθῆστε με!

Πρόθυμα ὁ καπετάνιος ἔβαλε πάλι τὸ γιαταγάνι στὴν θήκη του, κι' ἔκανε νόημα στοὺς ἄλλους κατσαπλιάδες ν' ἀκολουθήσουν.

Ἡ Ἀνδρονίκη τοὺς ὡδήγησε σ' ἕνα μακρυνὸ μέρος τοῦ κήπου, ὄχι μακρυὰ ἀπὸ ἕνα ποταμάκι ποὺ χώριζε στὰ δύο τὸ χτῆμα τοῦ πατέρα της.

Σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος ἦταν ἕνας μικρὸς σωρὸς ἀπὸ σκύβαλα κι' ἀκαθαρσίες ποὺ ἀπὸ χρόνια ἔρριχναν ἀπὸ τὸν Πύργο τοῦ ἄρχοντα.

Στάθηκε λοιπὸν ἐκεῖ καὶ εἶπε:

Ἔτρεξε νὰ δραπετεύση ἀπὸ μιὰ πορτούλα ποὺ ἔβγαινε στὰ βουστάσια.

— Ἐδῶ εἶναι θαμμένα ἑκατὸ χιλιάδες φλωριά, κι' ἀρκετὰ χρυσαφικά. Σκύψτε καὶ θὰ τὰ βρῆτε. Κι' ὅσο νὰ ξεθάψετε τὶς σιδερένιες κάσες ἐγὼ θὰ πάω νὰ σᾶς φέρω τὰ κλειδιὰ ποὺ τὰ ἔχομε θαμμένα πίσω ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ μεγάλο δέντρο.

Κι' ἔδειξε ἕναν πελώριο πλάτανο σιμὰ στὸ ρυάκι. Οἱ ληστὲς ἄρχισαν νὰ σκάβουν μὲ τὰ σπαθιά, μὲ τὰ μαχαίρια, μὲ τὰ ὅπλα τους.

Ἔμοιαζαν μὲ σκυλιὰ μπρὸς σὲ φωλιὰ λαγοῦ. Δὲν τοὺς πέρασε διόλου ἀπὸ τὸ νοῦ ἡ ὑποψία πὼς ἡ Ἀνδρονίκη μποροῦσε νὰ δραπετεύση. Γιατὶ σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος ὁ τοῖχος τοῦ κήπου ἦταν ψηλὸς καὶ δὲν εἶχε κανένα ἄνοιγμα.

Ἡ κοπέλλα ὡστόσο ζύγωσε στὸν πλάτανο. Κι' ὅταν κατάλαβε πὼς ὁ κορμός του τὴν ἔκρυβε ἀπὸ τὰ μάτια τῶν ἀλβανῶν, ἀθόρυβα γλύστρησε σὰν τὸ χέλι ὡς τὸ ποτάμι ποὺ ἐπειδὴ ἦταν ἄνοιξη εἶχε πολὺ νερό, ποὺ παρέσερνε μὲ ὁρμὴ φύλλα καὶ ξύλα.

Τὸ ποταμάκι περνοῦσε κάτω ἀπὸ τὰ τείχη ἀπὸ μιὰ μεγάλη τριγωνικὴ ἀψίδα ποὺ ἡ μυτερή της γωνία μόλις ἔφτανε στὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ. Κι' ὅπως ἐκεῖ σταματοῦσαν ὅλα τὰ ξερόφυλλα, τὰ ξύλα κι' ὅτι ἄλλο παράσερνε τὸ ποτάμι, δὲν φαινόταν διόλου τὸ ἄνοιγμα.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Ἱστορίες ἀπὸ τὰ δάση
— καὶ τὰ λειβάδια —

Τὸ Σχολεῖο τῶν ΣΚΑΤΖΟΧΟΙΡΩΝ

— Πίπη, ἔρχεσαι μαζί μου, ρώτησε ὁ Μικὲς τὸν μικρό του φίλο, τὴν ὥρα ποὺ σχολνοῦσαν.

— Ποῦ θὰ πᾶμε; ρώτησε περίεργος ὁ Πίπης.

— Θὰ σὲ πάω νὰ δῆς κάτι ποὺ δὲν εἶδες ποτέ σου. Δὲ φαντάζεσαι τί διασκεδαστικὸ ποὺ εἶναι.

— Μὰ ἔχω νὰ μελετήσω, εἶπε διστάζοντας ἀκόμη κάπως ὁ Πίπης.

— Οὔφ! καϋμένε! Μελετᾶς αὔριο ὅσο θέλεις. Ξέχασες πὼς αὔριο εἶναι Κυριακή; Κι' ἔπειτα, πρόσθεσε μ' ἕνα μυστηριῶδες ὕφος, ἐκεῖ ποὺ θὰ πᾶμε, θὰ μάθης περισσότερα. Γιατὶ κι' ἐκεῖ σχολεῖο εἶναι.

— Τί; Σχολεῖο;

— Ναί. Καὶ μάλιστα γιά... βουνίσιους ἀχινούς.

— Τί πρᾶγμα εἶναι αὐτοὶ οἱ ἀχινοί;

— Μπᾶ, δὲν ξέρεις; Κρῖμα σὲ σένα! Σκαντζόχοιροι, καϋμένε, ἔκανε κομπάζοντας γιὰ τὶς γνώσεις του ὁ Μικές. Ἀλλὰ ἂς μὴ χασομεράμε, ἂν θὲς νὰ προφτάσωμε πρὶν ἀρχίση τὸ μάθημα.

Καὶ πρὶν δώση στὸ φίλο του καιρὸ γιὰ ἄλλη ἐρώτηση, τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τὸ χέρι κι' ἄρχισαν νὰ τρέχουν μαζὶ πρὸς τὴν ἀπέναντι κοιλάδα.

Ὕστερα ἀπὸ κάμποση ὥρα, ἔφθασαν ἐκεῖ καὶ τώρα βρίσκονται καθισμένοι κοντὰ κοντά, ἐπάνω στὸν πιὸ ψηλὸ καὶ φουντωτὸ θάμνο, κοιτάζοντας μπροστά τους τὴν κοιλάδα ποὺ χρησίμευε γιὰ σχολεῖο τῶν «ἀχινῶν». Τοῦ Μικὲ τὰ μάτια ἀστροφταν ἀπὸ χαρά, τοῦ Πίπη ἀπὸ περιέργεια κι' ἀνυπομονησία.

Σὲ λίγο, ἀκούγεται καθαρὰ ἕνα σούρσιμο καὶ νά, φαίνεται ὁ δάσκαλος, ὁ κὺρ Ἀγκαθωτής, ἕνας πολυσπουδασμένος καὶ σοφὸς σκαντζόχοιρας. Κρατάει στὸ χέρι του μιὰ βέργα καὶ περιμένει τοὺς καινούργιους μαθητές! Ποιοὶ θἆναι, καὶ πόσοι θἄρθουν ἄραγε σήμερα;

— Ξέρεις πόσο διαρκοῦν οἱ σπουδές τους; ρώτησε ὁ Μικὲς τὸν Πίπη.

— Ὄχι, ἔκανε ὁ ἄλλος, κάπως ντροπιασμένος, γιὰ τὶς λίγες του γνώσεις.

— Ἕνα ἀπόγευμα μονάχα. Τὸ σχολειὸ ἀρχίζει νωρὶς καὶ τελειώνει μὲ τὸ σούρουπο. Σ' ἕνα ἀπόγευμα, τἄχουν μάθει πιὰ ὅλα. Τὴν ἄλλη μέρα, ἔρχονται νέοι μαθητές.

— Ἄχ! γιατὶ νὰ μὴν εἴμαστε σκαντζόχοιροι, στέναξε ὁ Πίπης.

— Σώπα, ἔρχονται, τὸν κόβει ὁ ἄλλος.

Χοντρὴ καὶ καμαρωτή, ξεπροβάλει ἀπὸ ἕνα θάμνο ἡ κυρία σκαντζοχοιρίνα μὲ κόκκινη ποδιὰ καὶ γαλάζια σκούφια, σπρώχνωντας μπροστὰ τὰ πεντάδυμα σκαντζοχοιράκια της. Εἶναι ὅλα χαριτωμένα καὶ ροδαλὰ σὰν γουρουνόπουλα τοῦ γάλακτος. Φοροῦν ἀκόμη τὰ ἄσπρα μικρὰ ἀγκαθάκια ποὺ εἶχαν ὅταν ἦρθαν στὸν κόσμο, ἀλλὰ τὰ καινούργια κεντριὰ ἔχουν ἀρχίσει κιόλα νὰ ξεφυτρώνουν.

Ἀπὸ τὴν ἀντίθετη μεριά, φαίνεται μιὰ ἄλλη σκαντζοχοιρίνα. Φέρνει κι' αὐτὴ στὸ σχολειὸ τὰ ἑπτάδυμα σκαντζοχοιράκια της καὶ ρουθουνίζει καὶ φουσκώνει ἀπὸ καμάρι καὶ ὑπερηφάνεια.

— Σᾶς θέλω παιδιά. Νἄρθετε πρῶτοι. Νὰ τοὺς βάλετε ὅλους κάτω, λέει ψιθυριστὰ στοὺς μικρούς.

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ μικροὶ σκαντζόχοιροι, ἔχουν γεννηθῆ πρὶν ὀχτὼ μέρες. Εἶναι λοιπὸν ἴσα - ἴσα στὴν ἡλικία ποὺ πρέπει νὰ μάθουν πῶς θὰ γίνεται τὸ κουβάριασμα.

— Μόλις νοιώσετε πὼς ἡ ζωή σας βρίσκεται σὲ κίνδυνο, μαζευτῆτε, κουβαριαστῆτε, γίνετε σὰ μιὰ μπάλλα, ἀρχίζει νὰ ἐξηγῆ ὁ δάσκαλος. Ὅλα τ' ἁρπαχτικὰ ζῶα φοβοῦνται μόλις βλέπουν τ' ἀγκάθια σας, ποὺ καθὼς λέει κι' ὁ ράφτης ὁ κὺρ Κούτσης, εἶναι πιὸ μυτερὰ κι' ἀπ' τὶς βελόνες του.

— Καὶ τί θὰ κάνωμε γιὰ νὰ γινόμαστε μπαλλίτσες; ρώτησε ἕνα ἔξυπνο σκαντζοχοιράκι.

— Θὰ τραβᾶτε τὴν κοιλιά σας πρὸς τὰ μέσα. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο μαζεύεται τὸ ἀγκαθωτὸ πετσί σας καὶ τεντώνεται πάνω στὴ μαλακή σας κοιλίτσα, ἔτσι ποὺ τὴν σκεπάζει ὁλόκληρη καὶ τὴν προφυλάει. Ὕστερα, δὲν ἔχετε παρὰ νὰ τραβήξετε μέσα τὰ ποδαράκια σας καὶ τὸ κεφάλι, καὶ τότε πιὰ δὲν μπορεῖ νὰ πάθετε κανένα κακό. Εἴσαστε καλὰ θωρακισμένοι.

Ὅτι τὸ κουνάδι ὅμως, εἶναι ὁ μόνος ἐχθρὸς ποὺ δὲν φοβᾶται τὸν σκαντζόχοιρο χυμάει ἀπάνω του καὶ τὸν σκοτώνει, αὐτὸ τὸ ἀποσιώπησε ὁ κὺρ Ἀγκαθωτής. Γιατὶ νὰ τρομάξη ἀπὸ τώρα τὰ μικρά; Ἄλλωστε αὐτὸ δὲν συμβαίνει παρὰ πολὺ σπάνια.

Τώρα τοὺς δείχνει πόσο γρήγορα μπορεῖ κανένας νὰ κουλουριάζεται. Τὰ σκαντζοχοιράκια δὲν κρατιοῦνται ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό τους.

— Μπράβο, μπράβο φωνάζουν, καὶ κάνουν κι' αὐτὰ ἀπαράλλαχτα ὅπως κι' ὁ δάσκαλός τους.

Τὸ γύμνασμα διαρκεῖ ἀρκετὴ ὥρα· ὥσπου τὰ μικρὰ γίνονται ξεφτέρια. Κουβαριάζονται τώρα ὅλα μαζὶ μὲ τέτοια γρηγοράδα, ποὺ θἄταν δύσκολο νὰ ξεχωρίσης ποιὸς εἶν' ὁ μαθητὴς καὶ ποιὸς ὁ δάσκαλος.

Δὲν πρόφταινε ὁ κὺρ Ἀγκαθωτὴς νὰ φωνάξη τὸ παράγγελμα, καὶ νά! βρίσκονται μπροστά του δώδεκα μικρὰ ἀγκαθωτὰ κουβαράκια.

— Ἔτσι μπράβο! Πολὺ ὡραία, ρουθουνίζει κατευχαριστημένος. Ἂς προχωρήσωμε πάρα κάτω. Θὰ μάθετε τώρα πῶς θὰ ξεμπερδέψετε μὲ τὴ φαρμακερὴ ὀχιά. Μόλις θὰ σᾶς ἐπιτεθῆ τὸ συχαμερὸ αὐτὸ ἑρπετό, ἐσεῖς τὴ δουλειά σας. Ἀμέσως κουβάρι καὶ τ' ἀγκάθια σας ὁλόρθα πρὸς τὰ ἔξω. Ἀφῆστε την νὰ σεργιανίζη καὶ νὰ τρέχη ὅσο θέλει ἐπάνω στὸν ἀγκαθένιο σας θώρακα. Κακὸ τοῦ κεφαλιοῦ της θὰ κάνη μονάχα. Γιατὶ στὸ τέλος θὰ κατακομματιαστῆ ἀπ' τὶς μυτερές σας βελόνες. Γιὰ τοὺς ἄλλους μπορεῖ νἆναι πολὺ ἐπικίνδυνο φίδι, γιὰ μᾶς ὅμως δὲν ἔχει μεγαλύτερη σημασία ἀπὸ ἕναν σαλίγκαρο ἢ ἕνα βατραχάκο. Κι' ὅταν θὰ δῆτε πὼς δὲν εἶναι πιὰ σὲ θέση νὰ παλαίψη, κομματιάστε της ἀμέσως τὴ ραχοκοκκαλιὰ καὶ φάτε την ἥσυχα, ἔστω κι' ἂν αὐτὴ κουλουριάζεται καὶ χτυπιέται ἀκόμη. Νὰ ξέρετε πὼς πρέπει νἄσαστε ὁπωσδήποτε ἐσεῖς νικητές.

— Πῶς μποροῦμε νὰ φᾶμε ἕνα φίδι ποὺ εἶναι φαρμακερό; ἀκούστηκε μιὰ φωνή.

— Ἕναν σκαντζόχοιρο δὲν τὸν σκοτίζουν τέτοια μικροπράγματα, εἶπε μὲ στόμφο ὁ δάσκαλος. Αὐτὸ δὲν τὸν βλάφτει τίποτα. Μπορεῖ νὰ χάψη ἑκατὸ φαρμακερὲς ἱσπανικὲς μύγες καὶ νὰ τὶς χωνέψη μιὰ χαρά, χωρὶς νὰ τὸν πονέσουν οὔτε τὰ νεφρά του οὔτε τὸ στομάχι του, ὅπως συμβαίνει μὲ τ' ἄλλα ζῶα. Κι' ἂν ἀκόμη μᾶς τσιμπήσουν καμμιὰ σαρανταριὰ μέλισσες, ἔστω καὶ στὴ γλῶσσα, πάλι καρφὶ δὲν μᾶς καίγεται. Κι' ἄλλα δηλητήρια ἀκόμη, ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ θανατώσουν τοὺς ἀνθρώπους, ἐμᾶς δὲν μᾶς πειράζουν... Ἀντέχουμε πολύ, ἀγαπητά μου παιδιά — ἐδῶ ὁ κὺρ Ἀγκαθωτής, ὀρθώνει ὑπερήφανα τὸ ἀνάστημά του — γιατὶ ἡ γενιά μας εἶναι παλιά, πολὺ παλιά, ἀπ' τὸν καιρὸ τοῦ Νῶε θἄλεγε κανείς. Ὅσο γι' αὐτό, μποροῦμε νἄμαστε περήφανοι. Φανταστῆτε ὅτι στὴν Εὐρώπη ὑπῆρχαν κιόλας σκαντζόχοιροι πρὶν δέκα ἑκατομμύρια χρόνια.

Ἐδῶ σταμάτησε γιὰ λίγο ὁ δάσκαλος, ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕναν μεγάλο χάρτη κι' ἀφοῦ τὸν ξεδίπλωσε προσεχτικά, τὸν κρέμασε σ' ἕνα κλαδὶ γιὰ νὰ μποροῦν νὰ τὸν βλέπουν ὅλοι, κι' ἐξακολούθησε:

— Οἱ προ - προ - προ, πρόγονοί μας — ὁ Θεὸς ξέρει μονάχα πόσα «πρὸ» θἄπρεπε νὰ βάλω — ποὺ ἦρθαν ἀπ' τὴ νότιο Γαλλία κι' ἀπ' τὴν Ἱσπανία καὶ εἰσβάλανε καὶ στὴ Γερμανία, εἶχαν ἕνα σκοῦρο λεκὲ στὸ κούτελο καὶ καφετιὰ στήθη. Ἦταν οἱ κὺρ σκαντζόχοιροι ἀπ' τὴ Δύση, ὅπως τοὺς ἔλεγαν τότε. Οἱ ἄλλοι προπάτορές μας ἔφτασαν ἀπ' τὴ Ρουμανία καὶ τὰ Βαλκάνια, ἐγκαταστάθηκαν στὴν Οὑγγαρία, στὴν Πολωνία, στὴν Οὐκρανία. Αὐτονῶν τὸ στῆθος ἦταν ἄσπρο. Τώρα οἱ ράτσες ἔχουν ἀνακατευτῆ κι' ὅλα τὰ ξαδέρφια μας ζοῦν μαζὶ σὲ διάφορες χῶρες.

— Αὐτὸ εἶναι πολὺ ὡραῖο, εἶπε τὸ ἔξυπνο σκαντζοχοιράκι. Δὲν μᾶς εἶπες ὅμως κὺρ δάσκαλε, τί κάνουμε τὸ χειμῶνα; Ἡ μητέρα διηγόταν προχτές, πὼς ἐδῶ ποὺ μένουμε κάνει τρομερὸ κρύο. Μήπως χρειαστῆ νὰ ταξιδέψουμε κι' ἐμεῖς σ' ἄλλα μέρη;

— Μπά, μὴ σκοτίζεστε γι' αὐτό, ἀπάντησε ὁ δάσκαλος, γιατὶ δὲν θὰ νοιώσετε τίποτα. Ἐμεῖς οἱ σκαντζόχοιροι, κοιμώμαστε ὅσο καιρὸ κάνει κρύο. «Πέφτουμε σὲ χειμερινὴ νάρκη», ὅπως λένε οἱ ἄνθρωποι. Τὸ φθινόπωρο λοιπόν, θὰ μαζέψετε φύλλα, θὰ τὰ στρώσετε καὶ θὰ κάνετε ἔτσι ἕνα μαλακὸ κι' εὐχάριστο κρεββατάκι. Καὶ μόλις ἀρχίσουν τὰ πρῶτα κρύα, θὰ ξαπλωθῆτε ἐκεῖ καὶ νὰ τὸ ρίξετε στὸν ὕπνο ὥσπου νὰ ξαναβγῆ πάλι ὁ ἥλιος τὴν ἄνοιξη. Καὶ τώρα, ἀκοῦστε τί πρέπει νὰ τρῶτε.

Μ' αὐτὰ τὰ λόγια, ξεδιπλώνει πάλι ἕνα χαρτὶ — εἶναι ὁ κατάλογος τῶν φαγητῶν — καὶ διαβάζει φωναχτά:

Σαλιγκάρια μὲ τὸ καβούκι, σκαθάρια καὶ σκουληκάκια, μύγες καὶ τρυφερὰ ποντίκια, κι' ἂν σᾶς τύχη κανένα σάπιο φρούτο, φάτε το ἂν τὸ τραβάη ἡ ὄρεξή σας. Δὲν βλάφτει καθόλου.

Ἐδῶ τελειώνει τὸ μάθημα. Ὁ κὺρ Ἀγκαθωτὴς ὅμως τοὺς κρατάει ἀκόμη λίγο, θέλει νὰ τοὺς πῆ μιὰ διασκεδαστικὴ ἱστορία. Αὐτὸ τὸ κάνει ὅσες φορὲς μένει εὐχαριστημένος ἀπ' τοὺς μικρούς του μαθητές. Τοὺς διηγεῖται λοιπὸν τὴ γνωστὴ ἱστορία τοῦ ἔξυπνου σκαντζόχοιρου ποὺ μὲ τὴν πονηριά του ξεγέλασε τὸ λαγὸ στὸ ἀγώνισμα τοῦ δρόμου κι' ἔφτασε πρῶτος αὐτὸς στὸ τέρμα, κερδίζοντας ἔτσι τὸ στοίχημα.

Τώρα οἱ μικροὶ σκαντζόχοιροι ξέρουν πιὰ ὅσα τοὺς χρειάζονται γιὰ ὅλη τους τὴ ζωή, φεύγουν χαρούμενοι ἀπὸ κεῖ καὶ γυρίζουν σπίτι τους γεμᾶτοι περηφάνεια ποὺ ἡ τύχη τοὺς εὐνόησε καὶ γεννήθηκαν σκαντζόχοιροι.

Μιὰ ἄλλη φορὰ θὰ παρακολουθήσωμε πάλι τὸν Πίπη καὶ τὸν Μικὲ μέσα στὰ δάση καὶ στὰ λειβάδια, καὶ θὰ μάθωμε τί εἶδαν καὶ τί ἄκουσαν ἐκεῖ.

(Διασκευὴ ἀπ' τὸ γερμανικό, Φ. Μ.)

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος μαθαίνει γιὰ τὴν ποινικὴ δίκη (2)

— Δὲν νομίζεις παπού πὼς ἔφτασε ὁ καιρὸς νὰ μοῦ πῆς μερικὰ πράγματα γιὰ τὴν ποινικὴ δίκη; ρώτησε ὁ Θάνος τὸν παπού του καθὼς κάθονταν κι' οἱ δυὸ στὸν ἴσκιο ἑνὸς πεύκου καὶ κουβέντιαζαν.

(Μεσημέρι Κυριακὴ ἦταν. Μάης. Ὅτι χρειάζεται ἡ σκιὰ τοῦ πεύκου, κατὰ πὼς ἔλεγε ὁ παπούς. Γιατὶ ἀργότερα, ἀναζητάει κανεὶς τὰ πλατάνια. Μὰ τὸ πεῦκο τὴν ἄνοιξη ἀφήνει τόσον ἥλιο καὶ τόσο ἴσκιο, ὅσο ἐπιθυμεῖ ὁ ἄνθρωπος ποὺ ξεκουράζεται στὴ ρίζα του).

— Μέσα σὲ τέτοιο γιορτάσι, μέσα σὲ τέτοια χαρὰ Θεοῦ, νὰ ποῦμε Θάνο μου γιὰ δίκες; ἔκανε ὁ παπούς. Θαρρῶ πὼς εἶναι κρῖμα!

— Μὰ παποῦ, μιὰ δίκη δὲν εἶναι μονάχα μιὰ κακὴ πράξη ποὺ βγαίνει στὸ φῶς! Εἶναι μιὰ κακὴ πράξη ποὺ δικάζεται γιὰ νὰ τιμωρηθῆ! Καὶ ἡ δικαιοσύνη, εἶναι κάτι ἀληθινὰ ἱερό...

—'Αλήθεια παιδί μου, ἔκανε ὁ παπούς, ἡ δικαιοσύνη κοντὰ στὴν ἐλευθερία εἶναι μιὰ ἔννοια ἀπὸ τὶς πιὸ ὑψηλὲς ποὺ γνώρισε ποτὲ ὁ ἄνθρωπος. Ἡ ἀνάγκη τῆς δικαιοσύνης εἶναι τόσο βαθειὰ ριζωμένη στὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου, ὅσο καὶ ἡ ἀνάγκη γιὰ τὴν λευτεριά. Εἶναι τὰ δυὸ ὑπέρτατα ἀγαθὰ τοῦ ἀδούλωτου ἀνθρώπου, τὰ δυὸ ἀγαθὰ ποὺ τὰ μαραίνει ἡ σκλαβιά. Γι' αὐτὸ καὶ τὸν Θεὸ ἀκόμη, Δίκαιο καὶ Πανάγαθο τὸν ὀνομάζομε. Καὶ κοντὰ στὴν θεία Πρόνοια, ἐπικαλούμαστε τὴν θεία δίκη, τὴν δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ. Καὶ τὴν ὥρα τῆς Κρίσεως, ἔτσι τὴν φανταζόμαστε. Σὲ μιὰ τρομερὴ ὥρα δικαιοσύνης ὅπου ὁ Θεὸς θὰ καταδεχτῆ «κρῖναι ζώντας καὶ νεκρούς». Νὰ κρίνη, ν' ἀπονείμη δηλαδὴ δικαιοσύνη σὲ ζωντανοὺς καὶ πεθαμένους.

'Ωστόσο πολὺ προχωρήσαμε ἀπὸ τὸ θέμα μας. Τί σοῦ ἔχω πῆ Θάνο μου; Γιὰ ξαναθύμησέ τα μου πάλι γιατὶ τὰ ξέχασα! Ἔπειτα θὰ δῶ κι' ἐγὼ ἔτσι τί θυμᾶσαι καὶ τί δὲν θυμᾶσαι ἀπ' ὅσα σοῦ ἔχω πῆ.

— Μιλήσαμε γιὰ τὰ ποινικὰ δικαστήρια καὶ τοὺς ποινικοὺς δικαστές. Μιλήσαμε προπαντὸς γιὰ τὸν εἰσαγγελέα. Κι' εἴπαμε ἀκόμη ὅτι μπορεῖ κανεὶς νὰ κάνη ἀναφορὰ ἢ μήνυση γιὰ κάθε κακὴ πράξη ποὺ ἀντιλαμβάνεται. Καὶ μόνο γιὰ ὡρισμένες ποὺ μόνον ὁ παθὼν ἔχει δικαίωμα νὰ διαμαρτυρηθῆ στὸ δικαστήριο (βρισιές, συκοφαντία, καὶ μερικὲς ἄλλες) πρέπει νὰ ὑποβληθῆ ἔγκληση ἀπὸ τὸν παθόντα γιὰ νὰ γίνη ἡ δίκη. Καὶ εἴπαμε πὼς ὅλ' αὐτά, ἀναφορά, μήνυση, ἢ ἔγκληση, πρέπει νὰ φτάσουν στὰ χέρια τοῦ εἰσαγγελέα. Δὲν μοῦ εἶπες ὅμως παποὺ τί κάνει ὁ εἰσαγγελέας!

—'Ο εἰσαγγελέας ὅταν πάρει στὰ χέρια του τὴν μήνυση ἢ τὴν ἔγκληση, θὰ κοιτάξη νὰ δῆ ἂν αὐτὰ ποὺ γράφονται μέσα εἶναι ἀληθινά. Γι' αὐτὸ θὰ δώση ἔγγραφη διαταγὴ στοὺς ἀνακριτικοὺς ὑπαλλήλους, νὰ κάνουν π ρ ο α ν ά κ ρ ι σ η ὅπως λένε, δηλαδὴ νὰ ρωτήσουν διάφορους μάρτυρες, γείτονες κλπ., ἢ καὶ τὸν ἴδιο τὸν κατηγορούμενο ἢ ὁποιοδήποτε πρόσωπο ποὺ νομίζουν πὼς μπορεῖ νὰ τοὺς δώση καλὲς πληροφορίες, ἔτσι ὥστε νὰ σχηματίση ὁ εἰσαγγελέας γνώμη ὅτι ἡ κατηγορία εἶναι σοβαρή, κι' ὅτι ὑπάρχουν ἀρκετὰ στοιχεῖα πὼς ὁ κατηγορούμενος εἶναι ἔνοχος, καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ δικαστῆ. 'Ο νόμος ὅμως ὡρίζει ὅτι γιὰ πταίσματα (ἐλαφρὰ ἀδικήματα) ἢ γιὰ ἐλαφρὰ πλημμελήματα(ποὺ λέει ποιὰ εἶναι)ἢ γιὰ ἀδικήματα ποὺ ὁ ἔνοχος πιάστηκε ἐπ' αὐτοφόρω, δὲν χρειάζεται προανάκριση. 'Ωστόσο γιὰ τὰ πιὸ σοβαρὰ ἀδικήματα ὅπως καὶ γιὰ τὰ ἐγκλήματα χρειάζεται.

— Ναί. Γιὰ νὰ μὴν δικαστῆ ἀθῶος ἄνθρωπος.

— Σωστά. Λοιπὸν ὕστερα ἀπὸ τὴν προανάκριση, τί λὲς νὰ κάνη ὁ εἰσαγγελέας;

—Μοῦ φαίνεται πὼς ἂν ἔχη στὰ χέρια του σίγουρες ἀποδείξεις ποὺ τὶς μάζεψε στὴν προανάκριση πὼς ὁ κατηγορούμενος εἶναι ἔνοχος, θὰ τὸν στείλη στὸ δικαστήριο νὰ δικαστῆ.

— Πολὺ σωστά. Ἂν ὅμως ἔχει ἀμφιβολίες; Μπορεῖ οἱ ἀποδείξεις ποὺ μαζεύτηκαν στὴν προανάκριση νὰ μὴ δείχνουν τὸν κατηγορούμενο ἀρκετὰ ἔνοχο. Σ' αὐτὴν τὴν περίπτωση τί θὰ κάνη ὁ εἰσαγγελέας;

— Ξέρω ἐγώ; Μὲ κάποιον πρέπει νὰ τὸ συζητήση τὸ ζήτημα. Νὰ πάρη καὶ τὴν γνώμη ἄλλων.

— 'Ακριβῶς, αὐτὸ κάνει. Στέλνει τὴν ὑπόθεση στὸ δικαστικὸ συμβούλιο. Στὸ τριμελὲς συμβούλιο τῶν πλημμελιοδικῶν, μὲ ἕναν γραμματέα.

Τὸ συμβούλιο, δὲν δικάζει δημόσια. Καὶ βγάζει μιὰ ἀπόφαση ποὺ λέγεται β ο ύ λ ε υ μ α. Τὰ β ο υ λ ε ύ μ α τ α αὐτά, ποὺ εἶναι πάντα ἔγγραφα εἶναι τριῶν εἰδῶν:

Τ ὰ π α ρ α π ε μ π τ ι κ ά : ὅταν τὸ συμβούλιο ἀποφαίνεται πὼς ὁ κατηγορούμενος μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ ἔνοχος γιατὶ ὑπάρχουν ἀρκετὲς ἐνδείξεις καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ δικαστῆ.

Τ ὰ ἀ π α λ λ α κ τ ι κ ὰ ὅταν ἀποφαίνεται πὼς ὁ κατηγορούμενος δὲν εἶναι ἔνοχος καὶ ἄδικα τὸν κατηγόρησαν.

Κι' ἐ κ ε ῖ ν α π ο ὺ π α ύ ο υ ν π ρ ο σ ω ρ ι ν ὰ τ ὴ ν δ ί ω ξ η. Ὅταν δηλαδὴ ὑπάρχουν ἐνδείξεις ὅτι ἔκανε τὴν κακὴ πράξη ὁ κατηγορούμενος, ἀλλὰ ὄχι καὶ ἀρκετὲς γιὰ νὰ δικαστῆ. Τὸν ἀφήνουν λοιπὸν ἐλεύθερο προσωρινά, ὡς νὰ μαζέψουν περισσότερο ἀποδεικτικὸ ὑλικό.

'Εννοεῖται πὼς καὶ οἱ ἀποφάσεις αὐτὲς τοῦ συμβουλίου τῶν πλημμελιοδικῶν ποὺ λέγονται καθὼς εἴπαμε βουλεύματα, δὲν εἶναι ὁριστικές. 'Ο κατηγορούμενος ἂν νομίζει ὅτι ἀδικεῖται ἢ ὁ παθών, καταφεύγει στὸ Συμβούλιο τῶν 'Εφετῶν καὶ ἐπικυρώνει τὸ βούλευμα τοῦ Συμβουλίου τῶν πλεμμελιοδικῶν ἢ τὸ κηρύσσει ἀπαράδεκτο. Αὐτὴ ἡ ἀπόφαση τοῦ δευτεροβάθμιου συμβουλίου ἐκτελεῖται.

Σὲ περίπτωση παραπεμπτικοῦ βουλεύματος, τὸ συμβούλιο ὁρίζει καὶ ποιὸ δικαστήριο εἶναι ἁρμόδιο νὰ δικάση τὸν κατηγορούμενο. Καὶ ἡ ὑπόθεση ξανάρχεται στὰ χέρια τοῦ εἰσαγγελέα, ὁ ὁποῖος καὶ τὴν εἰσηγεῖται στὸ ἁρμόδιο δικαστήριο. Προτοῦ ἐκδοθῆ τὸ βούλευμα, σὲ σοβαρὲς ὑποθέσεις ἡ ὑπόθεση παραπέμπεται στὸν ἀνακριτή.

'Ο τακτικὸς ἀνακριτής, κάνει ὅλες τὶς πράξεις ποὺ χρειάζονται γιὰ νὰ διαπιστωθῆ ἡ ἀλήθεια πηγαίνοντας ἐπὶ τόπου στὸ μέρος ποὺ ἔγινε ἡ κακὴ πράξη, καλώντας ὅποιον νομίζει πὼς μπορεῖ νὰ ξέρη κάτι γι' αὐτὴν γιὰ νὰ τὸν ἀνακρίνη, ἐρευνώντας, καὶ γενικὰ κάνοντας ὅτι εἶναι δυνατὸν γιὰ νὰ διαπιστωθῆ ἡ ἀλήθεια.

Ἕνα ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα χρέη τοῦ τακτικοῦ ἀνακριτὴ εἶναι καὶ ἡ ἀνάκριση τοῦ κατηγορούμενου (ἡ ἐξέτασις τοῦ κατηγορουμένου ὅπως τὴν λένε). Γι' αὐτὸ στέλνει στὸν κατηγορούμενο κ λ ή τ ε υ σ η δηλαδὴ πρόσκληση νὰ παρουσιαστῆ τὴν τάδε μέρα καὶ ὥρα νὰ τὸν ἀνακρίνη. Τὴν κλήτευση πρέπει νὰ τὴν δώση ἡ ἀστυνομία στὰ ἴδια τὰ χέρια τοῦ κατηγορούμενου.

'Επίσης ὅταν ὑπάρχει φόβος νὰ κρυφτῆ καὶ νὰ φύγη, συλλαμβάνουν τὸν κατηγορούμενο καὶ τὸν κλείνουν στὴν φυλακή. Τὸν π ρ ο φ υ λ α κ ί ζ ο υ ν.

Τὴν πρωτοβουλία τῆς σύλληψης τοῦ κατηγορούμενου, τὴν παίρνει ὁ τακτικὸς ἀνακριτής. Αὐτὸς ὑπογράφει καὶ τὸ ἔ ν τ α λ μ α σ υ λ λ ή ψ ε ω ς, τὸ χαρτὶ ποὺ χωρὶς αὐτὸ ἡ ἀστυνομία δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ συλλάβη κανέναν, ἐκτὸς φυσικὰ ἐκεῖνον ποὺ τὸν ἔπιασαν ἐ π' α ὐ τ ο φ ό ρ ω νὰ κάνη μιὰ κακὴ πράξη.

Νὰ κλέβη λ.χ., ἢ νὰ χτυπάη μὲ μαχαίρι κάποιον. 'Επ' αὐτοφώρω λέγεται ἡ πράξη ποὺ ἡ ἀστυνομία πιάνει τὸν δράστη ὅταν τὴν κάνει, ἢ μόλις τὴν ἔχει κάνει. Ἂν ὁ εἰσαγγελέας δὲν ἐξέδωσε ἔνταλμα συλλήψεως, ἀργότερα ἂν τὸ συμβούλιο τῶν πλημμελιοδικῶν βγάλει παραπεμπτικὸ βούλευμα, καὶ ἂν τὸ ἔγκλημα γιὰ τὸ ὁποῖο κατηγορεῖται ὁ κατηγορούμενος δέχεται κατὰ τὸν νόμο προφυλάκιση, τότε διατάζει τὴν σύλληψη τοῦ κατηγορουμένου τὸ συμβούλιο.

— Δὲ μοῦ λὲς παπού, εἶπε ὁ Θάνος. Γιατί λὲς προφυλάκιση; Δὲν εἶναι τὸ ἴδιο μὲ τὴν φυλάκιση;

— Λέγεται προφυλάκιση ὅταν κλείνουν τὸν κατηγορούμενο στὴν φυλακὴ πρὶν γίνει ἡ δίκη του. Ὕστερα λέγεται ἀλλοιῶς. Αὐτὰ θὰ στὰ ἐξηγήσω καμμιὰ ἄλλη φορά. Πάντως μπορεῖ ἕνας ἄνθρωπος ποὺ προφυλακίστηκε, νὰ ἀθωωθῆ ἀργότερα στὴν δίκη καὶ νὰ τὸν ἀφήσουν ἐλεύθερο.

— Ἄδικα δηλαδὴ τὴν ἔφαγε τὴν φυλακή!

— Ἔ ! Κάτι τέτοια ἄδικα εἶναι δύσκολο νὰ μὴ γίνουν. Γι' αὐτὸ κι' ὁ ἀνακριτὴς προσέχει πολὺ πρὶν βγάλει ἕνα ἔνταλμα συλλήψεως.

Τὸ ἔνταλμα συλλήψεως τὸ ἐκτελεῖ ἡ ἀστυνομία. Οἱ ἀστυνομικοὶ πιάνουν τὸν κατηγορούμενο καὶ τὸν πᾶνε στὴν φυλακή. 'Ο νόμος ποὺ προστατεύει καὶ τὸν κατηγορούμενο, ὁρίζει πὼς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μεταχειριστοῦν βία ἐναντίον του ἢ νὰ τὸν δέσουν χωρὶς νὰ ὑπάρχη ἀνάγκη. 'Επίσης ἀπαγορεύεται νὰ τὸν συλλάβουν σὲ ἐκκλησία τὴν ὥρα τῆς λειτουργίας ἢ σὲ ἰδιωτικὸ σπίτι (ξένο ἢ δικό του) ἀπὸ τὴν δύση ὣς τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἥλιου. 'Επίσης τὸ Σύνταγμά μας ποὺ προστατεύει τὶς ἀτομικὲς ἐλευθερίες τῶν 'Ελλήνων, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ παραπάνω, ὡρίζει ὅτι 24 ὧρες τὸ πολὺ ἀργότερα ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ τὸν συνέλεβαν πρέπει νὰ παρουσιαστῆ στὸν ἁρμόδιο εἰσαγγελέα γιὰ νὰ μὴ μένη προφυλακισμένος ἄδικα πολὺν καιρὸ ὁ ἄνθρωπος. Κι' ὁ εἰσαγγελεὺς θὰ τὸν στείλη ἀμέσως στὸν ἀνακριτή.

Καὶ τὸ Σύνταγμα πάλι ὁρίζει πὼς ὁ ἀνακριτὴς ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν πρέπει ἢ νὰ ἀπολύση τὸν κατηγορούμενο ποὺ συνέλαβαν ἢ νὰ ἐκδόση ἐναντίον του ἔ ν τ α λ μ α π ρ ο φ υ λ α κ ί σ ε ω ς. (Οἱ τρεῖς μέρες μποροῦν νὰ γίνουν πέντε στὴν περίπτωση τῆς ἀνωτέρας βίας).

Ἂν δὲν γίνουν αὐτὰ ὅπως τὰ ὁρίζει τὸ Σύνταγμα, τιμωροῦνται οἱ παραβάτες «ἐπὶ παρανόμω κατακρατήσει» καὶ ὁ παθὼν ἔχει δικαίωμα νὰ τοὺς ζητήση τὴν ἐπανόρθωση κάθε ζημίας.

— Μὰ γιατί προφυλακίζουν τὸν κατηγορούμενο παποῦ; Γιατί δὲν περιμένουν νὰ καταδικα-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 301)

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Μὲ τὸν πρῶτο λόγο

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Τίποτε δὲν εἶναι πιὸ ὄμορφο ἀπὸ ἕνα πειθαρχικὸ καὶ καλὸ παιδί. Ἡ Ἀννούλα μας, τώρα τελευταῖα, ἔβγαλε ἕνα παράξενο ἐλάττωμα στὴ μέση. Κουφάθηκε.

—Ἀννούλα ἄνοιξε, σὲ παρακαλῶ, τὸ ραδιόφωνο.

Μιλιὰ ἡ Ἀννούλα καὶ τὸ ραδιόφωνο κλειστό!

— Δὲν ἀκοῦς, Ἀννούλα, ποὺ σοῦ μιλῶ; Πάλι τίποτε. Καὶ νὰ πῆς, πὼς εἶναι μακρυά; Τρία βήματα. Χρειάζεται νὰ τῆς τὸ φωνάξω πεντέξη φορὲς δυνατὰ γιὰ ν' ἀκούση καὶ νὰ ὑπακούση.

Μὴν τρομάξετε, ἀγαπητά μου παιδιά, ὅπως ἐγὼ στὴν ἀρχή. Ἡ Ἀννούλα, ἡ ἐγγονή μου δὲν εἶναι κουφή. Μὰ νομίζει, πὼς πρέπει νὰ κάμη καὶ νάζι γιὰ νὰ γυρίση ἕναν διακόπτη, νὰ φέρη ἕνα ποτήρι νερό, νὰ κλείση μιὰ πόρτα, νὰ τοῦ περάση μιὰ κλωστὴ στὴ βελόνα. Θέλει, δηλαδή, νὰ σοῦ βγῆ ἡ ψυχή, γιὰ ν' ἀναγκασθῆ νὰ ὑπακούση σὲ κάτι. Φυσικά, οὔτε ἐγώ, οὔτε οἱ γονεῖς της τὰ τρῶμε αὐτά.

Ἕνα ἀπόγεμα ἡ μητέρα της ζήτησε ἀπ' τὴν Ἀννούλα νὰ πάη στὸ διπλανό μας μπακάλικο νὰ τῆς ἀγοράση ἕνα κουτὶ σπίρτα. Ἡ μικρὴ ἔκαμε πάλι τὴ βαρύκοη. Ἀνάβει, λοιπόν, ἡ μητέρα καὶ τὴν ἀρχίζει στὴ γκρίνια.

Φυσικά, τότε δὲν ἔκανε τὴν κουφή. Ἄκουσε κάθε πικρὸ λόγο καὶ στὸ τέλος ἔβαλε τὰ κλάματα.

Γιατὶ μὲ μαλλώνεις; Τί ἔκαμα;

— Σκούπισε τὰ μάτια σου πρῶτα καὶ πήγαινε κεῖ ποὺ σ' ἔστειλα. Κι' ὕστερα τὰ λέμε.

Σὰν ἦρθε τῆς τἄψαλλε ἀπὸ τὴν καλή. Ἂν τὸ ἔχη κι' ἀπὸ σᾶς κανένα παιδάκι αὐτὸ τὸ ἐλάττωμα, νὰ τὸ κόψη ἀμέσως. Δὲν ξέρετε πόσο κουράζει καὶ πικραίνει τοὺς μεγάλους. Κάνουν τόσες θυσίες γιὰ σᾶς, οἱ καλοί σας γονεῖς. Καὶ θὰ ρθῆ μιὰ στιγμή, ποὺ θὰ σᾶς ζητήσουν κάτι. Πρέπει, λοιπόν, νὰ τοὺς δείχνετε ἀπροθυμία; Νὰ ἀκοῦτε μὲ τὸν πρῶτο λόγο. Τὸ ξέρω, πὼς κανένα καλὸ παιδὶ δὲν ἀρνεῖται νὰ κάμη ἕνα θέλημα, μιὰ παραγγελία. Μὰ μερικὰ φέρνουν πρῶτα ἕνα σωρὸ ἀντιρρήσεις. Τί καταλαβαίνουν, ἀφοῦ στὸ τέλος κάνουν τὸ σωστό; Ἂς τὸ κάνουν μὲ τὸν πρῶτο λόγο, νὰ τελειώνη.

Νᾶστε εὐγενικά, νὰ ὑποχρεώνετε τὸν ἄλλο, χωρὶς νὰ σᾶς τὸ ζητᾶ. Νὰ μαντεύετε τὶς ἐπιθυμίες τους, νὰ τοὺς ἐξυπηρετεῖτε μὲ προθυμία. Δὲν πειράζει ἂν σταματήσετε μιὰ στιγμὴ τὸ παιχνίδι σας ἢ τὸ διάβασμά σας. Ἕνα παιδὶ εὐγενικό, ὄχι δὲν λέει ποτέ. Κι' οὔτε παριστάνει τὸν κουφό.

Ἐλπίζω καὶ τῆς Ἀννούλας νὰ θεραπεύτηκαν πιὰ τ' αὐτιά της. Ἀλλιῶς θἄχουμε κι' ἄλλες ἱστορίες.

Μὲ ἀγάπη
Ἡ γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Ο ΣΙΔΕΡΟΚΑΡΔΟΣ

Μιὰ φορὰ ἕνας νέος, ὄμορφος καὶ λεβεντόκορμος, μπῆκε σὲ μιὰ θλιβερὴ χώρα. Οἱ ἄνθρωποι ἔκλαιγαν καὶ πενθοῦσαν. Τὰ σπίτια ἦταν βαμμένα ὁλόμαυρα.

Κι' ὁ νιός, μὴ ξέροντας τὶ νὰ ὑποθέση ρώτησε ἕνα γέρο:

Μὴν ἔπεσε θανατικὸ
κι' ὀρφάνεψε τὸν κόσμο,
ἢ μὴν ἔγινε πόλεμος
κι' ἐρήμαξε φαμίλιες;

Κι' ὁ γέρος ἀπάντησε:

Μᾶς πῆρε ὁ Γεροδράκοντας
τοῦ Βασιλιᾶ τὴν κόρη,
κι' ἐπῆκε καὶ τὴν σφάλισε
στὸ σιδερένιον πύργο!

Καί, ὅπως διηγήθηκε, ὁ Βασιλιᾶς ἔστειλε στὸ Γεροδράκοντα χίλια δυὸ δῶρα γιὰ νὰ ξαγοράση τὴν ἀκριβὴ του κόρη. Καὶ τοὔστειλε: σωρὸ τὸ μάλαμα, φορτώματα τ' ἀσῆμι, κι' ἀκόμα τὴν κορώνα του μὲ τὰ πολλὰ διαμάντια. Κι' ὁ Γεροδράκοντας:

... τὴν κόρη τὴν κρατεῖ
τὴν ξαγορὰ γυρίζει
ζητεῖ τ' ἀθάνατο νερὸ
νὰ πιῆ νὰ ξανανοιώση.
Σαράντα μέρες καρτερᾶ
καὶ στὴ σαράντα μία
σὰν δὲν τοῦ πᾶνε τὸ νερὸ
τὴν κόρη θὲ νὰ σφάξη
καὶ θὲ νὰ πιῆ τὸ αἷμα της
νὰ γίνη παλληκάρι.

Κι' ὁ Βασιλιᾶς σὰν ἄκουσε τὴν σκληρόκαρδη ἀπάντηση τοῦ Γεροδράκοντα διαλάλησε καὶ στὴ χώρα του καὶ στὰ πέρατα τοῦ κόσμου:

ποὺ λευθερώση ἀπὸ τὸ θεριὸ
τὴν ἀκριβῆ μου κόρη
γαμπρὸς δικός μου θὰ γενῆ
καὶ Βασιλιᾶς τῆς χώρας!

Κι' ὡστόσο, εἶπε ὁ γέρος στὸ νιὸ περάσαν σαράντα μέρες καὶ κανένας δὲν φάνηκε νὰ λευτερώση τὴν κόρη: Καὶ κλαίει ὁ δόλιος Βασιλιᾶς καὶ κλαίει ὁ κόσμος ὅλος. Κι' ὁ νιὸς ἀπάντησε:

Ἂν ἴσως κλαῖνε σήμερα,
ταχιὰ θὲ νὰ χαροῦνε.
Ἐγὼ εἶμ' ὁ Σιδερόκαρδος
τῆς ἀστραπῆς ἡ γέννα
τ' ἀστροπελέκι ἔχω σπαθί,
τὸ σύννεφο φοράδα
Ἐγὼ εἶμ' ὁ Σιδερόκαρδος
ποὺ θὰ βρεθῆ μπροστά μου.

Αὐτὰ εἶπε ὁ Σιδηρόκαστρος καὶ χάθηκε. Πῆγε στὴ μάνα του· χάρηκε ποὺ τὸν εἶδε καὶ τὸν ρώτησε τὶ θέλει. Μήπως τὸ σιδερόχορτο ποὺ τὸ φέρνει ὁ σκαντζόχοιρος, μήπως τὸ γάλα τοῦ πουλιοῦ ποὺ τὸ φέρνει ἡ νυχτερίδα. Ἢ τὸ ἄστρι τοῦ οὐρανοῦ ποὺ θὰ τοῦ τὄφερνε ἡ ἴδια: Μὰ ὁ νιός, ὁ Σιδερόκαρδος δὲν ἤθελε τίποτε ἀπ' αὐτά. Κι' εἶπε στὴ μάνα του:

Θέλω τ' ἀθάνατο νερὸ
ποὺ τὴ ζωὴ χαρίζει.
Μαρμαρωμένοι βρέχονται
καὶ διπλοζωντανεύουν
ἀρρωστημένοι τὸ ρουφοῦν
καὶ χάρο δὲν φοβοῦνται
καὶ γερασμένοι πίνουνε
καὶ ξανανιώνουν πάλι.

— Τίποτ' ἄλλο μὴν ζητήσης εἶπε ἡ μάνα τοῦ Σιδηρόκαρδου.

Καὶ πῆρε δαυλόξυλα κι' ἄναψε μεγάλη φωτιά! Καὶ μ' ὁλόχρυσο ραβδὶ ἄρχισε νὰ γυρνοβολᾶ τὶς φλόγες. Κι' ἡ μάνα φώναξε:

Ἐσεῖς ἀγρίμια τοῦ βουνοῦ
καὶ ψάρια τοῦ πελάγου
κι' ἐσεῖς πουλιὰ π' ὁλημερὶς
γυρνᾶτε στὸν ἀγέρα
ποιὸ ἤπιε ἀθάνατο νερὸ
καὶ φλόγα δὲν φοβᾶται;

Καὶ ἡ κουκουβάγια ἀπ' τῆς σπηλιᾶς τὰ βάθη ἀντιλάλησε:

Ἐγὼ 'πια ἀθάνατο νερὸ
καὶ φλόγα δὲν φοβᾶμαι
πετᾶ στὴ φλόγα τῆς φωτιᾶς
κι' ἡ φλόγα δὲν τὴν καίει.

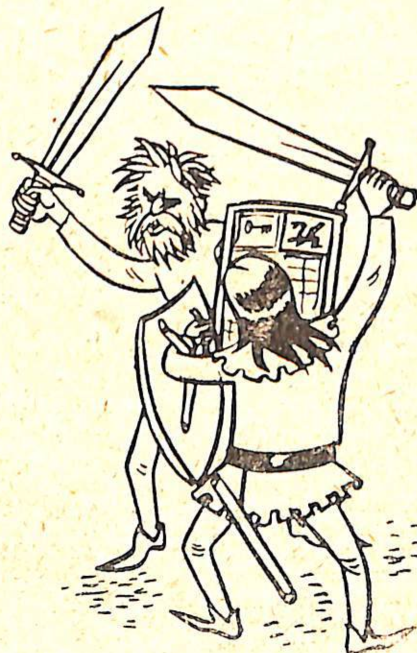
Καὶ τότες ἡ γριὰ μάνα ἅπλωσε καὶ τὴν ἅρπαξε ἀπὸ τὰ φτερά:

Μωρὴ στραβή, μωρὴ κουτσή,
μωρὴ νυχτοπατοῦσα,
ξέρνα τ' ἀθάνατο νερὸ
μέσ' τ' ἀργυρὸ ποτῆρι
νὰ μὴ σοῦ βγάλω τὰ φτερὰ
καὶ τὰ ποδόνυχά σου!

Κι' ἡ νυχτερίδα, φοβισμένη, ἔδωσε τὸ ἀθάνατο νερό... Τὸ πῆρε ὁ νιός, ὁ Σιδερόκαρδος καὶ πῆγε στὸ παλάτι τοῦ Γεροδράκοντα. Μὲ τὸ σπαθί του κουρταλεῖ κι' ἀστράφτουν οἱ ἀμπάρες. Κι' ὁ Γεροδράκοντας ξυπνώντας ἀπὸ τὸ θόρυβο ρωτάει:

Ποιὸς εἶν' αὐτὸς ὅπου βροντᾶ
καὶ τὸ καλὸ γυρεύει.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 302)

Τρία σπουδαῖα πράγματα

Εἴδαμε στὸ προηγούμενο σημείωμά μας πὼς εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ξεκαθαρίσουμε μέσα μας ποιὸ θεωροῦμε ὡς τὸ πιὸ σημαντικὸ πρᾶγμα στὴ ζωή μας. Ἐπίσης, παρακολουθήσαμε ποιὰ εἶναι ἐκεῖνα ποὺ ὁ Κύριος δὲν θεωρεῖ ὅτι ἀξίζουν νὰ τοποθετηθοῦν πρῶτα.

Σήμερα ἂς προχωρήσουμε παραπέρα. Ἂς ἐξετάσουμε, ποιὸ ἦταν ἐκεῖνο, ποὺ ὁ Κύριος θεωροῦσε ὡς τὸ πρῶτο καὶ σπουδαιότερο;

Ὅπως λέγαμε, ἐδῶ χρειάζεται νὰ προσέξουμε περισσότερο. Ἔχει κανεὶς τὴν ἐντύπωση, πὼς ὁ Κύριος βάζει ὡς πρῶτο ὄχι ἕνα, ἀλλὰ τρία διαφορετικὰ πράγματα. Ἂς τὰ ἰδοῦμε ἕνα - ἕνα.

Μιλώντας ὁ Κύριος γιὰ τὴν μέριμνα καὶ τὴν ἀγωνία, ποὺ αἰσθάνονται μερικοὶ γιὰ ν' ἀποκτήσουν ὑλικὰ ἀγαθά, τοὺς εἶπε: «Ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν». Δηλαδή, «ἀφιερῶσατε ὅλες σας τὶς προσπάθειες γιὰ νὰ ἐπικρατήση ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ πάνω στὴ γῆ καὶ ὅλοι οἱ κανόνες καὶ οἱ νόμοι της καὶ κατόπιν ὅλα τὰ ὑλικὰ ἀγαθά, ποὺ σᾶς χρειάζονται γιὰ νὰ ζήσετε, θὰ ἔλθουν μαζί της».

Ἄλλοτε πάλι, ὅταν τὸν ρώτησαν, ποιὰ εἶναι ἡ πρώτη καὶ μεγαλύτερη ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἑπομένως πρέπει ν' ἀποτελέση τὴν πρώτη καὶ σπουδαιότερη φροντίδα τῆς ζωῆς μας, εἶπε τὸ «ἀγαπήσης Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου» καὶ τὸ «ἀγαπήσης τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν».

Ἡ ὁλοκληρωτική μας ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸ καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους εἶναι ἑπομένως τὸ πρῶτο καὶ σπουδαιότερο πρᾶγμα, ἀφοῦ αὐτὸ ἀποτελεῖ τὴν πρώτη καὶ μεγαλύτερη ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ.

Τὸ τελευταῖο τὸ εἶπε ὁ Κύριος, ὅταν ὁ ἀπόστολος Πέτρος, τρομαγμένος ἀπὸ ὅσα ἄκουσε, ὅτι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι θὰ ἔπιαναν τὸν Κύριο καὶ θὰ τὸν σκότωναν. Τὸν συμβούλεψε νὰ προσέξη καὶ νὰ ἀποφύγη νὰ τὸν πιάσουν. Τότε ὁ Κύριος, ἀφοῦ τοὺς εἶπε, ὅτι ὅποιος Τὸν ἀκολουθεῖ πρέπει νὰ εἶναι ἀποφασισμένος νὰ θυσιασθῆ, ὅτι τὴν ἀξία τῆς ψυχῆς μας, δὲν τὴν ἰσοφαρίζει οὔτε ὅλος ὁ κόσμος. Ἑπομένως τὸ μεγαλύτερο καὶ σπουδαιότερο πρᾶγμα σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο εἶναι ἡ ἀνθρώπινη ψυχή.

Ἀλλὰ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, φαίνεται σὰν ὁ Κύριος νὰ μᾶς λέει, πὼς τρία εἶναι τὰ πιὸ σημαντικὰ καὶ σπουδαῖα πράγματα στὸν κόσμο καὶ ὄχι ἕνα. Ὑπάρχει καμμιὰ ἀντίφασις σ' αὐτά; Πρέπει ἐμεῖς νὰ ξεχωρίσουμε ἀπὸ τρία τὸ ἕνα; Τί θὰ πρέπει νὰ κάνουμε;

Πρῶτα - πρῶτα, ἂς μὴ πηγαίνει στὸ μυαλό μας τόσο εὔκολα, πὼς εἶναι δυνατὸν ὁ Κύριός μας νὰ ἔλεγε πράγματα, ποὺ δὲν συμφωνοῦσαν πραγματικὰ μεταξύ τους. Ἐκεῖνος, ποὺ εἶναι ὁ Πάνσοφος, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κάνη ὄχι ἕνα τέτοιο, ἀλλ' οὔτε τὸ παραμικρότερο λάθος. Ἂν δὲ καμμιὰ φορὰ νομίζουμε, πὼς ἀνακαλύψαμε κάποιο λάθος, σὲ ὅ,τι μᾶς εἶπε ὁ Κύριος, ἡ λύσις εἶναι ἁπλούστατη: τὸ λάθος ἑκατὸ τὰ ἑκατό, εἶναι δικό μας. Ἐμεῖς δὲν εἴμαστε σὲ θέση νὰ τὸ καταλάβουμε!

Γιατὶ ἀλλοιῶς θὰ εἶναι σὰν νὰ εἴμαστε στὴν πρώτη Δημοτικοῦ, μόλις τώρα νὰ ἔχουμε μάθει νὰ μετρᾶμε ἀπὸ τὸ ἕνα μέχρι τὸ δέκα καὶ νὰ νομίζουμε, πὼς ἀνακαλύψαμε λάθη, στοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ πιὸ μεγάλου μαθηματικοῦ τοῦ κόσμου, τοῦ Ἀϊνστάϊν! Εἶναι ποτὲ δυνατόν; Ἂν αὐτὸ δὲν εἶναι δυνατόν, ὅταν πρόκειται γιὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Ἀϊνστάϊν, ἄλλο τόσο, χιλιάδες καὶ ἑκατομμύρια φορὲς ἄλλο τόσο, δὲν εἶναι δυνατόν, ὅταν πρόκειται γιὰ ὅ,τι μᾶς δίδαξε ὁ Κύριός μας. Μὲ τὸ λυχναράκι τοῦ δικοῦ μας μυαλοῦ θὰ φωτίσουμε ἐμεῖς τὸ καταμεσήμερο τὸν ἥλιο; Μόνο ἕνας τρελλὸς θὰ μποροῦσε νὰ τὸ σκεφθῆ.

Ἀλλ' ἂς γυρίσουμε στὸ θέμα μας. Λέγαμε λοιπόν, πὼς ὁ Κύριος φαίνεται σὰν νὰ μᾶς παρουσιάζει τρία πράγματα, ὡς τὰ σπουδαιότερα: Τὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, τὴν ἐντολὴ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸ Θεὸ καὶ πρὸς τὸν πλησίο καὶ τὴν ἀνθρώπινη ψυχή. Καὶ τὰ τρία θὰ πρέπει νὰ τὰ πάρουμε ἢ πρέπει ἀπὸ τὰ τρία νὰ διαλέξουμε τὸ ἕνα; Αὐτὸ ὅμως, θὰ τὸ ἰδοῦμε στὸ ἑπόμενο σημείωμά μας.

Ὁ πατὴρ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΤΟ ΣΚΑΚΙ

11ον

Η ΠΑΡΤΙΔΑ ΝΟΥΛΑ

Σήμερα θὰ μιλήσουμε γιὰ τὴν περίπτωση τῆς ἰσοπαλίας σὲ μιὰ παρτίδα. Γιατὶ πρέπει νὰ ξέρετε πὼς στὸ σκάκι πολὺ συχνὰ μιὰ παρτίδα τελειώνει χωρὶς νὰ τὴν κερδίζη οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους. Τότε λέμε ὅτι ἡ παρτίδα εἶναι «νούλα».

Σύμφωνα μὲ τὸν κανονισμό, ἡ παρτίδα εἶναι νούλα στὶς ἀκόλουθες περιπτώσεις:

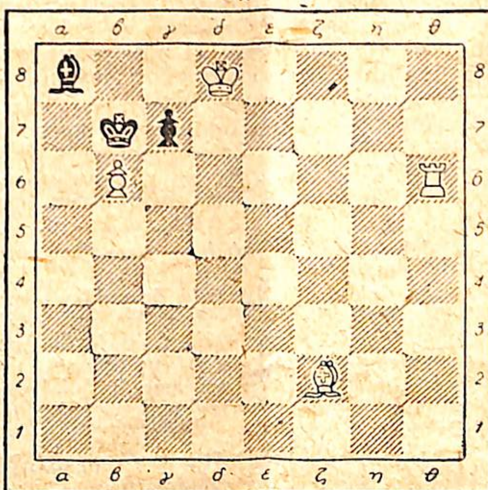
1) Ὅταν ὁ παίκτης ποὺ ἔχει σειρὰ νὰ παίξη, χωρὶς νὰ ἔχη τὸν Ρ του σὲ σάχ, δὲν μπορεῖ νὰ κάμη μιὰ κανονικὴ κίνηση. Τότε λέμε ὅτι ὁ Ρ εἶναι «πάτ».

Στὴν εἰκόνα ἀρ. 21 σᾶς δίνω ἕνα παράδειγμα τοῦ πάτ.

Ἂν ἀπὸ τὴ θέση αὐτὴ ὁ λευκός, ἔχοντας σειρὰ νὰ παίξη, πάρη μὲ τὸ πιόνι του τὸ μαῦρο πιόνι, δηλαδὴ παίξη (ὅπως ξέρουμε πιὰ νὰ γράφουμε) 1 β6Χγ7, τότε ὁ μαῦρος, ποὺ ἦρθε ἡ σειρά του νὰ παίξη (χωρὶς ὁ Ρ του νὰ δέχεται αὐτὴ τὴ στιγμὴ σάχ), δὲν διαθέτει καθὼς βλέπουμε, καμμιὰ κίνηση. Πράγματι, ὁ Αα8 δὲν κινεῖται κι' ὁ Ρ του δὲν μπορεῖ νὰ πάη σὲ κανένα ἀπὸ τὰ τετραγωνάκια α7, α6, β6, γ6, γ7, γ8 καὶ 68 γιατὶ αὐτὰ ὅλα ἐλέγχονται ἀπὸ λευκὰ κομμάτια. Λέμε λοιπόν, ὅτι ὁ μαῦρος Ρ (ἢ καὶ ἁπλῶς ὁ μαῦρος) εἶναι πὰτ καὶ ἡ παρτίδα εἶναι νούλα.

Ὅπως καταλαβαίνετε, ὁ παίκτης ποὺ ἔχει τὶς περισσότερες δυνάμεις (ὅπως στὴν εἰκόνα 20 ὁ λευκὸς) καὶ πρέπει κανονικὰ νὰ κερδίση τὸν ἀντίπαλό του, πρέπει νὰ προσέχη νὰ μὴ τὸν φέρη σὲ θέση πάτ, γιατὶ τότε ἀμέσως ἡ παρτίδα κηρύσσεται ἰσόπαλη (νούλα) καὶ ἐνῶ ὁ ἀσθενέστερος σώζεται ἀπὸ τὴν ἧττα, ὁ ἰσχυρότερος χάνει τὴν σίγουρη νίκη μέσα ἀπὸ τὰ χέρια του ἐξ αὐτῆς τῆς ἀδεξιότητος ἢ τῆς ἀπροσεξίας του.

2) Ἄλλη περίπτωση νούλας ἔχουμε ὅταν ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς παῖκτες ἀποδεικνύει ὅτι μπορεῖ νὰ δίνη διαρκῶς σάχ. Εἶναι κι' αὐτὸς ἕνας τρόπος νὰ ξεφύγη ἀπὸ τὴν ἧττα ὁ ἀσθενέστερος ὅταν εἶναι σὲ θέση νὰ δίνη ἐπ' ἄπειρον σάχ.

Εἰκόνα ἀριθ. 21

Ἰδοὺ ἕνα ἁπλὸ παράδειγμα:

Λευκὰ (2): Ρ63, Πα2.

Μαῦρα (3): Ρ61, Πγ1, Πζ1.

Εἶναι ἡ σειρὰ τοῦ λευκοῦ νὰ παίξη. Οἱ δυνάμεις του εἶναι τόσο λιγώτερες (ἕνας Π) ὥστε θὰ χάση ἀσφαλῶς, ἀλλὰ στὴν εἰδικὴ αὐτὴ θέση ἔχει ἕνα τρόπο σωτηρίας τὸ διαρκὲς σάχ. Παίζει λοιπόν: 1 Πα2 — 62+ κι' ὁ μαῦρος δὲν ἔχει ἄλλη ἀπάντηση παρὰ τὴν ἀναγκαστικὴ κίνηση Ρ61 — α1. Ἀκολουθεῖ 2Π62—α2+ μὲ ἀπάντηση Ρα1 — 61 ὁπότε ὁ λευκὸς συνεχίζει ὅπως καὶ στὴν ἀρχὴ μὲ 3 Πα2 — β2 + κ.ο.κ.

3) Τρίτη περίπτωση νούλας ἔχουμε ὅταν ἡ ἴδια ἀκριβῶς θέση τῆς σκακιέρας ἐπανέλθη τρεῖς φορὲς καὶ ἔχει ὁ ἴδιος παίκτης τὴν κίνηση. Ἂν αὐτὸ συμβῆ, τότε ὁ ἀντίπαλος τὴ στιγμὴ αὐτὴ (ὄχι ἀργότερα) δικαιοῦται νὰ ζητήση τὴν νούλα. Ἂν ὅμως συνεχίσουν ἀλλάζοντας τὴν θέση τότε ἡ νούλα δὲν διεκδικεῖται.

4) Ἡ παρτίδα μπορεῖ νὰ κηρυχθῆ νούλα μὲ συμφωνία τῶν δύο ἀντιπάλων μετὰ τὴν 30η κίνηση. Πρὶν ἀπ' αὐτὴ δὲν μπορεῖ νὰ γίνη τέτοια συμφωνία.

5) Ἡ παρτίδα ἐπίσης κηρύσσεται νούλα ὅταν ἕνας παίκτης ἀποδείξη ὅτι ἔχουν γίνη 50 κινήσεις ἀπὸ τὸν κάθε ἀντίπαλο χωρὶς νὰ ἔχη γίνει μάτ, χωρὶς νὰ ἔχη παρθῆ κομμάτι καὶ χωρὶς νὰ ἔχη κινηθῆ πιόνι.

Ἐπειδὴ στὶς ἐπίσημες παρτίδες (στὰ τουρνουὰ καὶ τὰ μὰτς) οἱ κινήσεις γράφονται, ἡ ἀπόδειξη τῶν 50 κινήσεων γίνεται αὐτομάτως.

6) Τέλος κάθε παίκτης μπορεῖ σ' ὁποιαδήποτε στιγμὴ τῆς παρτίδας ν' ἀπαιτήση ἀπὸ τὸν ἀντίπαλό του νὰ κάμη μὰτ σὲ 50 κινήσεις ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς προηγουμένης περιπτώσεως 5. Ἡ ἀρίθμηση ὅμως τῶν 50 κινήσεων ξαναρχίζει ἀπὸ τὸ ἕνα ὅταν παρθῆ ὁποιοδήποτε κομμάτι ἢ κινηθῆ πιόνι.

Στὶς περιπτώσεις 5 καὶ 6 ἡ νούλα πρέπει νὰ ζητηθῆ ἀμέσως μόλις πραγματοποιηθοῦν οἱ ὅροι ποὺ ἀναφέρονται σ' αὐτές.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ μιλήσουμε γιὰ τὰ «καρφωμένα κομμάτια» καὶ μερικοὺς ἀκόμη συνηθισμένους ὅρους τοῦ σκακιοῦ καὶ θὰ κάμουμε μερικὲς ἀσκήσεις νούλας.

Στὸ μεταξύ, καλὸ εἶναι νὰ κάμετε παιδιὰ μιὰ γενικὴ ἐπανάληψη ὅλων ὅσα εἴπαμε ὡς τώρα.

ΤΟ ΠΙΟΝΙ

Γιά νά γνωρίσωμε τήν ΕΛΛΑΔΑ

Σ' ἕνα λιμάνι τοῦ Κορινθιακοῦ

Μιὰ ἀπ' τὶς σύντομες ἐκδρομές μας στὴν 'Αττική, θὰ διηγηθῶ καὶ σήμερα ἀπὸ τούτη τὴ στήλη. Εὐτυχῶς, μὲ τὸ τέλος τῆς σχολικῆς χρονιᾶς, πλήθυναν τόσο τὰ μαθήματα κι' οἱ σκοτοῦρες τῶν ἀνηψιῶν μου, ποὺ δὲ μὲ ζαλίζουν ἀκόμα γιὰ μεγάλα ταξίδια. "Ας παίρνουμε λοιπὸν δύναμη γιὰ τὸ καλοκαίρι. Γιὰ τὴν ὥρα, τὶς ἑορτὲς καὶ τὶς Κυριακές, θὰ γνωρίσωμε, στὶς ἐξαίσιες λεπτομέρειες της, τὴν 'Αττική μας.

Χτὲς λοιπόν, πήγαμε στὰ Βίλλια. "Εχετε πάει; "Αν ὄχι, νὰ πᾶτε μὲ πρώτη εὐκαιρία. 'Ο δρόμος εἶναι ὁ ἴδιος ποὺ κάναμε τόσες φορές 'Ελευσίνα - Μάντρα - "Αγιος Σωτήρας! Μὰ προτοῦ μποῦμε στὴ Βοιωτία, κάνουμε στροφὴ πρὸς τὸν Κιθαιρῶνα.

Θυμᾶμαι τὰ λόγια τοῦ μυθικοῦ τραγικοῦ Οἰδίποδα: «'Ιὼ Κιθαιρὼν ὁ ἐμός!»

Σ' αὐτὸ τὸ τραχὺ βουνό, ποὺ ἀλλοῦ ὑψώνεται φαλακρό, ρημαγμένο ἀπ' τὶς πυρκαγιές, κι' ἀλλοῦ πυκνόφυτο ἀπὸ ἔλατα ποὺ μαυρίζουν στὶς πίσω πλαγιές, εἶχε ἐκθέσει ὁ Λάϊος τὸ δυστυχισμένο παιδί του, ἀφοῦ πρῶτα τοῦ τρύπησε τὰ πόδια... Μὰ ἡ τύχη τὸ γλύτωσε. Γιατὶ ἕνας βοσκὸς ἀπ' τὴν Κόρινθο, τὸ λυπήθηκε καὶ τὸ πῆγε στὸν ἄτεκνο Βασιλιᾶ του νὰ τ' ἀναθρέψη. Τ' ἄλλα τὰ ξέρετε, φαντάζομαι.

Τὸ παιδὶ μεγάλωσε γιὰ νὰ κάμη ἕνα χρησμὸ ν' ἀληθέψη. Φρικτὴ τραγωδία. Μὰ οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι, ποὺ πίστευαν πὼς ἡ Μοῖρα στέκεται ἀμείλικτη πάνω ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους, εἶχαν δημιουργήσει πολλοὺς τέτοιους δραματικοὺς μύθους.

Φταίει κι' ἡ ἄγρια φύση ἐδῶ .... Τὰ στενὰ πυκνοφάραγγα τοῦ Κιθαιρῶνα, ἡ ἀμείλικτη ὄψη του ποὺ θυμίζει τὴ Σφίγγα, οἱ τραχειὲς καὶ βραχόσπαρτες ἀνηφοριὲς ποὺ τὶς δέρνουν τὰ χιόνια, οἱ μπόρες κι' οἱ ἄνεμοι.

«'Ιὼ Κιθαιρὼν ὁ ἐμός!»

Θρηνεῖ ἀργότερα ὁ Οἰδίπους, συγκρίνοντας τὴν πικρή του μοίρα μ' αὐτὸ τ' ἀδυσώπητο βουνό, ποὺ στάθηκε τὸ βρεφικό του λίκνο.

Αὐτὴ ἡ κραυγή μου κάνει πολὺ συμπαθητικὸ τὸν Κιθαιρῶνα, κι' ὁ Λεωνίδας, ποὺ εἶναι σήμερα στὴν παρέα μας κοροϊδεύει:

— Τί φαντασία ποὺ ἔχετε ἐσεῖς οἱ φιλόλογοι, θεία! "Ενα παραμύθι, μιὰ φράση ποιητική, ἕνας στίχος σᾶς δένει μὲ τ' ἄγνωστο ποὺ ἀμέσως γίνεται γοητευτικό.

—'Ενῶ ἐσεῖς οἱ μηχανικοί, τὸν πειράζει ὁ Φάνης, κοιτᾶτε τὸ κάθε τοπίο μόνο σὲ σχεδιάγραμμα. Πῶς μπορεῖ νὰ περάση ἀνάμεσό του μιὰ σιδηροδρομικὴ γραμμή; Ποῦ θὰ σκάψετε ἕνα τοῦνελ γιὰ νὰ περάση τὸ τραῖνο. Φτωχὰ πρακτικά μου πλάσματα!

— Εἶναι νωρὶς γιὰ καυγὰ πετεινάρια μου, εἶπε ἡ Μυρτώ. Φτάνουμε στὰ Βίλλια.

'Αλήθεια, μπαίνουμε στὴν πανώρια κωμόπολη, ποὺ στολίζει τὸ σύνορο τῆς 'Αττικῆς καὶ τῆς Βοιωτίας. Τὰ Βίλλια, ἕνα ἀπ' τὰ καλλίτερα θέρετρα ποὺ γεμίζει, τὸ καλοκαίρι παραθεριστές, ποὺ τὸ λένε μικρὸ Παρίσι. "Εχει ὡραῖα ξενοδοχεῖα, κομψὴ πλατειούλα, μιὰ γραφικὴ ἐκκλησία καὶ δυὸ θαυμάσια σχολικὰ κτίρια, ἕνα γιὰ τὸ Δημοτικὸ κι' ἕνα γιὰ τὸ Γυμνάσιο.

Οἱ δρόμοι εἶναι κατάφυτοι ἀπὸ βελουδένια πλατάνια, ὁλάνθιστες ἀκακίες, λουλούδια κάθε λογῆς, ποὺ στολίζουν τὰ μπαλκόνια, καὶ τὰ παράθυρα.

— Παράξενα ἥμερη καὶ γλυκειὰ πολιτεία κάτω ἀπ' τὸν ψηλὸ καὶ τραχύτατο Κιθαιρῶνα...

— Τώρα εἶναι στὴν ἐποχή του μᾶς λέει ὁ Λεωνίδας. 'Ηρθα τὴν Καθαρὴ Δευτέρα καὶ δὲ μοῦ ἄρεσε καθόλου. "Εκανε κρύο κι' ὁ Κιθαιρώνας κατέβαζε ἀπ' τὶς κορυφές του, τὶς καταχιόνιστες, ἕνα τσουχτερὸ ἀγεράκι ποὺ σὲ περούνιαζε. Μείναμε κλεισμένοι σ' ἕνα καφενεῖο κι' ὅταν τὸ βράδυ γυρίσαμε στὴν 'Αθήνα, εἶχα πονόλαιμο φοβερό.

— Πῶς νὰ μὴν ἔχης, εἶπε ὁ Φάνης, ἀφοῦ πέρασες ὅλη τὴ μέρα σὲ μιὰ καπνισμένη ταβέρνα; "Αν σκαρφάλωνες λίγο στὸν Κιθαιρῶνα, νὰ κυλιστῆς στὶς χιονοστιβάδες του, θὰ κατέβαινες στὴν 'Αθήνα περδίκι. "Εχω ἄδικο θεία;

—"Ετσι λέω κι' ἐγώ, μὰ καθένας τὴ φύση τη χαίρεται ὅπως τοῦ ἀρέσει. 'Ο Λεωνίδας τὴ θέλει καλοκαιριάτικη. Γι' αὐτὸ σήμερα βρίσκει τὰ Βίλλια θαυμάσια.

Διασχίζομε μὲ τὰ πόδια τὸν κεντρικὸ δρόμο, ποὺ σκίζει σὲ δυὸ τὴν Κωμόπολη.

— Εἶχα ἔρθει ἐδῶ τὴν Πρωτομαγιά, μᾶς λέει ὁ ὁδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου, ποὺ μᾶς συνώδευε στὸν περίπατο. Κι' εἶδα ἕνα πολὺ ὡραῖο ἔθιμο τῶν παιδιῶν.

— Τί; Γιὰ διηγήσου μας, παρακάλεσε ὁ Φάνης.

— Νά, τὰ παιδιὰ τῶν σχολείων γύριζαν τὸ βραδάκι ἀπ' τὴν πατροπαράδοτη ἐκδρομὴ τῆς πρωτομαγιᾶς, τραγουδῶντας. 'Εδῶ, στὴ μικρὴ πλατειούλα, σταμάτησαν, λίγα λεπτά, νὰ χορέψουν. Τὸ θέαμα ἦταν ἐξοχο! Κάθε κορίτσι κι' ἀγόρι εἶχε κρεμάσει ἀπ' τὸ λαιμό του ἕνα μεγάλο στεφάνι ποὺ εἶχε φτιάξει στὴν ἐξοχή. Σκεφθῆτε, ἑκατὸ παιδιὰ καθένα καὶ τὸ στεφάνι του στὸ λαιμό, νὰ χορεύουν... Θαύμασα τοὺς δασκάλους καὶ τὶς δασκάλες. Τί κέφι ποὺ εἶχαν, πῶς ἔμαθαν ἔτσι ὡραῖα τόσα παιδιὰ νὰ χορεύουν καὶ νὰ τραγουδοῦν.

— Οἱ δάσκαλοι, εἶπα, εἶναι πραγματικοὶ ἥρωες, ἰδιαίτερα ὅταν ὑπηρετοῦνε στὴν ὕπαιθρο. "Ολα τὰ φτιάχνουν κάποτε μόνοι: Σχολειά, ὄργανα, χάρτες, τραγούδια, χορούς.

—"Ας τ' ἀκούη αὐτὰ ὁ Λεωνίδας ποὺ εἰρωνεύεται, εἶπε ὁ Φάνης.

— Δὲν εἰρωνεύομαι τοὺς δασκάλους, μικρέ μου, καὶ νὰ προσέχης νὰ ξεχωρίζης τὶς ἔννοιες. 'Ο δάσκαλος εἶναι, στὴ δουλειά του, μηχανικός. Φτιάχνει πολιτισμὸ καὶ δουλεύει συγνὰ μὲ σκληρὸ γρανίτη. Θἄμουν ἀνόητος ἂν δὲν ἀναγνώριζα τὴ μεγάλη του συμβολή.

—"Αν θὰ πᾶμε στὸ Πόρτο Γερμενό, εἶπε ὁ ὁδηγός, εἶναι ὥρα νὰ ξεκινᾶμε. Θέλομε τρία τέταρτα τὸ λιγώτερο.

— Μὰ δὲν εἶναι κακὸς ὁ δρόμος; ρώτησε ὁ Λεωνίδας. "Εχω ἀκούσει πὼς εἶναι ἐπικίνδυνες οἱ στροφές.

— Τίποτε δὲν εἶναι ἐπικίνδυνο, ὅταν ἔχη κανένας τὸ νοῦ του, εἶπε ὁ νέος. 'Εξ ἄλλου τὸν ἄσκημο δρόμο νὰ μὴ τὸν φοβᾶσθε. Τὸν ἴσιο νὰ τρέμετε.

Γυρίσαμε, ἀπορημένοι, καὶ τὸν κοιτάξαμε:

— Σᾶς φαίνεται παράξενο αὐτὸ ποὺ λέω: Κι' ὅμως, εἶναι πολὺ λογικό. Στὸ δύσκολο δρόμο προσέχει κανένας πάει σιγά, προφυλάγεται ἀπ' τὶς κακοτοπιές. Στὸν ἴσιο, ξενοιάζει καὶ τὴν παθαίνει.

Τί ψυχολογημένη, ἀλήθεια, παρατήρηση.

—"Ας κατηφορίσουμε λοιπὸν στὸν ἀκίνδυνο αὐτὸ ἄσχημο δρόμο.

Καὶ ὅμως, τὸν ἔχουν πολὺ διορθώσει κι' ὅταν δὲν τρέχει κανένας, εἶναι περίφημος.

"Οσο γιὰ τὸ θέαμα ποὺ παρουσιάζει αὐτὴ ἡ διαδρομή, ὅ,τι καὶ νὰ πῶ εἶναι λίγα. Τί θαυμαστὴ ποικιλία σὲ βουνοπλαγιὲς καὶ φαράγγια. Καμπύλες ὑπέροχες, κράσπεδα βουνῶν στολισμένα μὲ βλάστηση ὀργιαστική, εἰδυλλιακὲς σκηνὲς ποὺ δὲ βάζει ὁ νοῦς. Κάτω ἀπὸ ἕνα μεγάλο καὶ φουντωτὸ πρινάρι σταλιάζει ἕνα κοπάδι πρόβατα. 'Ο βοσκὸς πάνω στὰ κλαδιά, σὰν κοτσύφι σκαρφαλωμένος, σφυρίζει.

"Ενας χωρικός, μὲ τὴ βέργα στοὺς ὤμους, ἀνηφορίζει. Γκρεμνὰ λουλουδόπλεχτα ἀπὸ σπάρτα κι' ἀσπαλαθούς. Κίτρινες γιρλάντες ποὺ σὲ καλοῦν νὰ τὶς κάμης στεφάνια σὰν τὰ παιδάκια τῆς πρωτομαγιᾶς.

Κάθε στροφὴ κι' ἕνα θέαμα, κάθε κύκλος κι' ἕνα πανόραμα. "Ενα κομμάτι Πήλιο, πυκνοφύτευτο ἀπὸ πεῦκα, πρινάρια καὶ θάμνα λουλουδιασμένα, στὴν 'Αττική. 'Απ' τὶς γραφικώτερες ἐξοχὲς ποὖχομε ἀντικρύσει.

Κι' ἄξαφνα, μένομε ἐνεοί: σταματᾶ ἡ φωνή μας. 'Ο μεγάλος ἐνθουσιασμὸς εἶναι πάντα βουβός. Σὲ μιὰ στροφὴ πανύψηλη, βλέπομε κάτω στὰ πόδια μας τὴν ἀσύγκριτη θάλασσα. Τί πλανεύτρα, τί γνώριμη, τί νεράϊδα! 'Αμέσως γεμίζει δροσιὰ κι' ἡ μεράδα τὸ βουνίσιο τραχὺ τοπίο. "Ενα λιμάνι, ἀπὸ τὰ πιὸ εἰδυλλιακά, ἀνοίγει τὴν ἀγκαλιά του καὶ μᾶς καλεῖ:

—'Εμπρός, μὴ φοβᾶστε. Πέσετε κάτω. Δὲ βλέπετε πῶς ἀνοίγω τὰ χέρια μου γιὰ νὰ σᾶς δεχθῶ;

Μά, φυσικά, προτιμοῦμε νὰ κατεβοῦμε σιγὰ σιγά, καμαρώνοντας ἀπὸ κάθε στροφὴ τὸν βελούδινο Κορινθιακό, ποὺ ἁπλώνεται πέρα ἀνάμεσα ἀπὸ πλαγιὲς κατηφορικές, ἐξαιρετικῆς ὀμορφιᾶς.

Καὶ νά μας, στ' ἀπόμερο αὐτὸ λιμάνι, ποὺ κανεὶς δὲν ὑποψιάζεται πὼς ὑπάρχει σ' αὐτὴ τὴν ἄκρη τῆς 'Αττικῆς.

Πόρτο Γερμενό! 'Απὸ ποῦ νάχη τ' ὄνομά του. "Ενα Βενετσιάνικο κάστρο ἀντίκου του, σ' ἕνα ὕψωμα, ἐξηγεῖ τὸ «Πόρτο». "Ηταν σίγουρα Βενετσιάνικο λιμάνι. Γαλέρες καὶ τρεχαντήρια θ' ἄραζαν ἐδῶ φορτωμένες πραμάτειες. "Οσο γιὰ τὸ «Γερμενό», κανεὶς δὲ μπορεῖ νὰ μᾶς ἐξηγήση τὴν σημασία του.

— Εὐτυχῶς, λέει ὁ Λεωνίδας, γιατὶ ἀλλοιῶς θάχαμε πάλι μύθους καὶ ἱστορίες, ποὺ δὲν ταιριάζουν σ' αὐτὴ τὴ λουλουδιασμένη γωνιά.

Τὸν κοιτάζουμε ὅλοι μὲ περιφρόνηση καὶ σκορπίζομε στὴν πλατειὰ ἀμμουδιά, ὅπου εἶναι ἀραγμένες βαρκοῦλες ψαράδικες. Τὰ δίχτυα στεγνώνουν στὴν ἄμμο. Πηδᾶμε γιὰ νὰ μὴν τὰ πατήσουμε.

Τρῶμε φρεσκότατο ψάρι στὰ κέντρα τῆς παραλίας, ποὺ ἔχει καθένα καὶ τὴ γραφικότητά του. Κάνομε ὕστερα ἕναν περίπατο, σκαρφαλώνοντας ἀπὸ βράχο σὲ βράχο, καὶ βγαίνουμε στὰ σπαρμένα χωράφια.

Γυρίζομε φορτωμένοι λουλούδια. Τί κρίμα! 'Ο ἥλιος γεμίζει τριαντάφυλλα τὸ βελούδινο κόλπο. Πρέπει νὰ μπαίνουμε στ' αὐτοκίνητο. Θἄναι ἐπικίνδυνο ν' ἀνεβοῦμε σκοτάδι αὐτὲς τὶς ἀπότομες στροφές.

Μὲ τὸ σούρουπο ἡ ἀντίθεση μεγαλώνει, καθὼς ἀνεβαίνουμε πρὸς τὰ Βίλλια. Τὸ λιμανάκι τὸ ρόδινο γίνεται ὅλο καὶ ἡρεμώτερο. Οἱ βουνοπλαγιὲς τοῦ Κιθαιρῶνα, ὅλο καὶ πιὸ τραχειὲς καὶ πιὸ ἄγριες. Ξαφνιάζομε τὸ κοπάδι τὰ πρόβατα, γιὰ ἕνα λεπτό, ἔξω ἀπὸ τὰ Βίλλια. "Υστερα γίνεται σιγή, γοητεία, γαλήνη. "Ομορφη μέρα. Ξεκούραση καὶ χαρά.

— Θὰ ξανάρθωμε, λέμε, χαιρετῶντας τὴ γραφικὴ κωμόπολη. Τὸ καλοκαίρι θαρθοῦμε νὰ μείνουμε μιὰ βδομάδα.

Μὰ ποῦ θὰ πρωτοπᾶμε τὸ καλοκαίρι; Τὄχουμε τάξει σὲ τόσες γωνιὲς τῆς πεντάμορφης μας 'Ελλάδας.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

61 'Ο Κλεῖτος ἔμεινε κατάπληκτος. 'Ο 'Αλέξανδρος ἦταν αὐτὸς ποὺ εἶχε μπροστά του; Σ' αὐτόν, τὸν Κλεῖτο, εἶχε πετάξει κατακέφαλα ἐκεῖνο τὸ μῆλο; Σ' αὐτόν, ποὺ τόσες φορὲς εἶχε ριψοκινδυνέψει στὸ πλευρό του;

'Ο κόμπος τοῦ παραπόνου ποὺ ἔσφιγγε τὸ λαιμό του πῆγε νὰ γίνη λυγμός, μὰ ὁ περήφανος ἀδερφὸς τῆς Λανίκης τὸν ἔπνιξε.

— Σὲ προκαλῶ λοιπὸν μπροστὰ σ' ὅλους τοὺς καλεσμένους σου, φώναξε, νὰ μοῦ πῆς. Τὸ πιστεύεις ἀλήθεια πὼς εἶσαι θεὸς 'Αλέξανδρε;

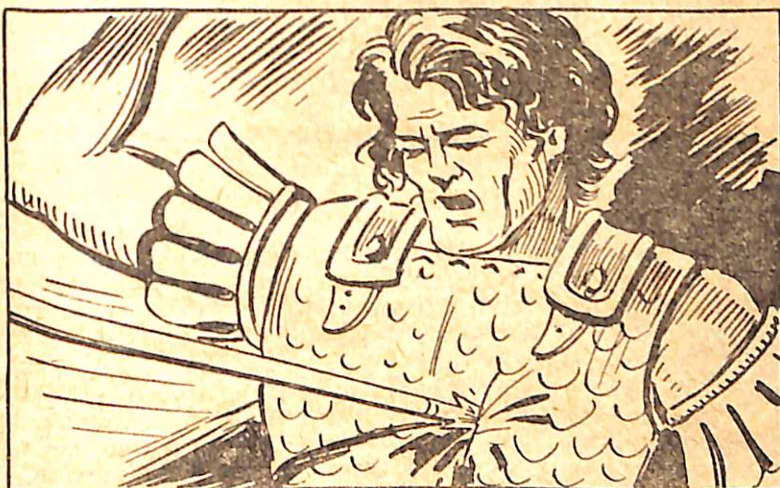
— Βγάλτε τον ἔξω, φώναξε μὲ παραφορὰ ὁ 'Αλέξανδρος ποὺ ἔβλεπε νὰ κλονίζεται τὸ κῦρος του μπροστὰ σ' Ἕλληνες καὶ Πέρσες.

62 Μερικοὶ ἀπ' τοὺς καλεσμένους ποὺ ἤξεραν τὸν παράφορο χαρακτῆρα τοῦ Βασιλιᾶ τους, πῆραν τὸν Κλεῖτο καὶ τὸν ὡδήγησαν πρὸς τὴν ἔξοδο. Μὰ ἐκεῖνος ποὺ εἶχε ἐξαγριωθῆ, μὲ τὴν τελευταία αὐτὴ προσβολή, ἔσπρωξε τοὺς κοινοὺς αὐτοὺς φίλους καὶ φώναξε μὲ αὐθάδεια, κοιτάζοντας κατὰ πρόσωπο τὸν 'Αλέξανδρο.

—Ἕνας θεός! Χά! χά! χά! Ἕνας θεὸς ποὺ χρειάστηκε νὰ τὸν σώση αὐτὸ τὸ χέρι!

'Ο 'Αλέξανδρος ἔκαμε νὰ ὁρμήση ἐπάνω του μὰ οἱ 'Εταῖροι εἶχαν σπρώξει κιόλας ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα τὸν Κλεῖτο.

63 Πνέοντας μένεα, ὁ 'Αλέξανδρος γύριζε νὰ καθήση στὴ θέση του. Τὸ αἷμα εἶχε ἀνεβῆ στὸ κεφάλι του καὶ παραπατοῦσε καὶ τότε ἀντίκρυ του, στὸ κατώφλι τῆς ἄλλης πόρτας, εἶδε τὸν Κλεῖτο.

— Ναί, 'Αλέξανδρε, τοῦ φώναξε πάλι, αὐτὸ τὸ χέρι σὲ ἔσωσε.

Καὶ τὸ ἴδιο σαρκαστικὸ γέλιο γέμισε τὴν κάμαρα. 'Ο 'Αλέξανδρος δὲν μποροῦσε νὰ κρατηθῆ ἄλλο. Μ' ἕνα πήδημα, ὥρμησε πρὸς τὸν Κλεῖτο καί, παίρνοντας τὸ κοντάρι ἑνὸς δορυφόρου, τὸ πέταξε κατάστηθα στὸν παλιό του φίλο. 'Εκεῖνο τὸ χτύπημα ἦταν ὀλέθριο. 'Ο Κλεῖτος ἔπεσε νεκρός, μπρὸς στὰ πόδια του.

64 'Ο κρότος τοῦ πεσμένου κορμιοῦ ἔκαμε τὸν 'Αλέξανδρο νὰ συνέρθη... Οἱ καπνοὶ τοῦ κρασιοῦ, τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς περηφάνειας, διαλύθηκαν μονομιᾶς... Τὸν ἔβλεπε καθαρὰ ἐκεῖ μπροστά του, νεκρό, τὸν ἀγαπημένο του φίλο, τὸν ἀδερφὸ τῆς πιστῆς παραμάνας του, τῆς Λανίκης, τὸ σωτῆρα του. Ναί, τὸ σωτῆρα του.

Καὶ τότε αὐτός, ὁ κατακτητὴς τῆς 'Ασίας, ὁ θρυλικὸς Βασιλέας, ποὺ λίγο πρωτήτερα τὸν ἐδόξαζαν σὰν ἰσότιμο τοῦ Δία, ἔπεσε πάνω στὸ πτῶμα τοῦ Κλείτου κι' ἄρχισε νὰ κλαίη καὶ νὰ θρηνῆ.

65 Κάτωχρη, ἕτοιμη νὰ πέση, κεραυνωμένη ἀπ' τὴν ἀπρόοπτη αὐτὴ συμφορά, ἡ Κύνα προχώρησε πρὸς τὸ τραγικὸ αὐτὸ σύμπλεγμα.

—'Αλέξανδρε, εἶπε μὲ τὴ γλυκειὰ καὶ σβυσμένη φωνή της. Πρέπει νὰ πᾶς στὰ διαμερίσματά σου. Ἔλα μαζί μου.

'Η φωνή της εἶχε πάρει τόνο μητρικῆς τρυφερότητας. 'Ο 'Αλέξανδρος, δίχως νὰ τὴν κοιτάξη στὸ πρόσωπο, σηκώθηκε σὰ μαγνητισμένος ἀπ' τὴ φωνή της, πῆρε τὸ χέρι της καὶ τὴν ἀκολούθησε ἔξω ἀπὸ τὴν αἴθουσα, ὅπου εἶχε γίνει τὸ δρᾶμα.

Οἱ καλεσμένοι σκόρπισαν ἕνας ἕνας. Μόνο ὁ 'Ηφαιστείων, ὁ Κρατερὸς κι' ὁ Περδίκκας ἔμειναν νὰ φροντίσουν γιὰ τὸ νεκρὸ φίλο τους.

66 Τρεῖς μέρες ἔμεινε κατάκλειστος μέσα στὸν κοιτῶνα του ὁ 'Αλέξανδρος. Μόνο τὴν Κύνα δεχόταν νὰ μένη κοντά του. Κι' ἐκείνη βουβή. Δὲν ἤθελε παρηγορητικὰ λόγια, δὲν ἐννοοῦσε νὰ δοκιμάση τροφὴ ἡ πιστό.

Πεσμένος πάνω σ' ἕνα ἀνάκλιντρο, ἔκλαιγε μὲ πικρότατα δάκρυα καὶ χτυποῦσε τὸ στῆθος του.

'Η Κύνα θρηνοῦσε μαζί του βουβὰ καὶ περίμενε νὰ περάση ἡ κρίση. Μόνο πότε πότε τοῦ ἅπλωνε τὸ ποτήρι, γιὰ νὰ δροσίση τὰ χείλη του, μ' ἕνα ἀναψυκτικό, μὰ ἐκεῖνος τὸ ἔσπρωχνε πάντα μακρυά.

Καὶ τὰ λόγια ἔβγαιναν ἀπ' τὸ στόμα του φοβερά, σπαραγμὸ γεμᾶτα.

(Συνεχίζεται)

Ὁ τελευταῖος Παλαιολόγος

— Τὸν εἶδες μὲ τὰ μάτια σου, γιαγιὰ τὸν Βασιλέα,
ἢ μήπως καὶ σ' ἐφάνηκε, σὰν ὄνειρο νὰ ποῦμε.
Σὰν παραμύθι τάχα;
— Τὸν εἶδα μὲ τὰ μάτια μου, ὡσὰν καὶ σένα νέα.
Γιὰ νὰ γενῶ 'κατὸ χρονῶν, κι' ἀκόμα τὸ θυμᾶμαι,
σὰν νᾶταν χθὲς μονάχα.
Στὴν Πόλη, στὴν Χρυσόπορτα, στὸν Πύργο ἀπὸ κάτου,
εἶν' ἕνα σπήλαιο πλατύ, στρωμένο σὰν παλάτι
σὰν ἅγιο παρακκλῆσι.
Κανένας Τοῦρκος δὲν μπορεῖ νὰ κρατηθῆ κοντά του,
κανεὶς τῆς σιδερόπορτας νὰ βρῆ τὸ μονοπάτι,
νὰ πᾶ νὰ τὸ μηνύση.
Μόνο κανένας Χριστιανός, κανένας ποὺ τὸ ξέρει
περνᾶ ἀπ' αὐτοῦ κρυφὰ - κρυφὰ καὶ τὸ σταυρό του κάνει
μὲ φόβο καὶ μ' ἐλπίδα.
Ἔτσι κ' ἐγώ, βαστούμενη στὸ πατρικό μου χέρι,
ἐπῆγα καὶ προσκύνησα. Κι' ἐδ' αὐτοῦ μ' ἐφάνη —
— ὄχι μ' ἐφάνη — εἶδα!
Μέσ' στὸ σκοτάδι τὸ βαθύ, ἓν ἄστρο σὰ λυχνάρι,
σὰν μία φλόγα μυστικὴ ἀπ' τὸν Θεὸ ἀναμμένη,
γαλάζια λάμψη χύνει.
Καὶ φέγγει τὴν λευκόχλωμη τοῦ Βασιλέα χάρη
ποὺ μὲ κλεισμένα βλέφαρα ἐξαπλωμένος μένει
στὴν ἀργυρή του κλίνη.
—'Απέθανε, γιαγιά;— Ποτέ, παιδάκι μου, κοιμᾶται,
κοιμᾶται μόνο! Τὴ χρυσῆ κορώνα στὸ κεφάλι,
τὸ σκῆπτρο του στὸ χέρι.
Καὶ σὰν παλιοί του σύντροφοι, πιστοί του παραστάται
στὰ στήθη του ὁ Σταυραετός, στὰ πόδια του προβάλλει
δικέφαλο ξαφτέρι.
'Επάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του ἡ ἀσπίδα παραστέκει,
κι' ἐκεῖ ποὺ τὸ χρυσόπλεχτο, τὸ ψηφωτὸ ζωνάρι
τὴ μέση του κατέχει,
σὰν ἀστραπὴ π' ἀπόμεινε χωρὶς ἀστροπελέκι,
ζερβιά, ὡς κάτου κρέμεται τ' ἀστραφτερὸ θηκάρι
μέσα σπαθὶ δὲν ἔχει!
— Γιατί γιαγιᾶ, ποὺ εἶναι το;— Βαμμένο μέσ' στὸ αἷμα
ἀκόμα ὡς τώρα βρίσκεται σ' ἑνὸς 'Αγγέλου χέρι,
στὸν οὐρανὸ ἐπάνου...
Ἤτανε τότε ποὺ ἡ Τουρκιὰ σιωπηλὴ ἐπολέμα.
Μέσα μιὰ χούφτα ἐλεύθερη, ἀπ' ἔξω μύριο ἀσκέρι —
οἱ σκλάβοι τοῦ Σουλτάνου.
Κι' ὁ Μωχάμετ ὁ ἴδιος του πά στ' ἄγριο του ἄτι.
— Δός μου τῆς Πόλης τὰ κλειδιά!, στὸν Κωνσταντῖνο κράζει
καὶ τὸ σπαθί σου δός μου.
—Ἔλα καὶ πάρτα, λέει αὐτός, στὸν Τοῦρκο τὸ Μουχτάρη
ἐγὼ δὲν δίνω τίποτε! Τίποτ' ἐνόσω βράζει
μιὰ στάλα αἷμα ἐντός μου!
Κι' ἐπρόβαλαν τὰ λάβαρα κι' ἀρχίνησεν ἡ μάχη!
Σαράντα μέρες πολεμοῦν, σαράντα μερονύχτια
χτυποῦνται καὶ χτυποῦνε
οἱ Τοῦρκοι σὰν τὰ κύματα, οἱ Χριστιανοὶ σὰν βράχοι,
κι' οὔτε τῶν Φράγκων προδοσιές, οὔτε τῶν Φλάρων δίχτυα
τὸν Βασιλιᾶ σκιοῦνε.
'Απ' τὶς σαράντα κι' ὕστερα Θεὸς τοῦ παραγγέλλει:
— Γιὰ τοῦ λαοῦ τὰ κρίματα εἶναι γραφτὸ νὰ γίνη —
προσκύνα τὸ Σουλτάνο!
Μ' αὐτὸς στὸ χέρι τὸ σπαθί, πεισμώνεται δὲν θέλει.
— Πρὶν μπρὸς σὲ Τοῦρκο τύραννο τὸ γόνατο του κλίνει
πὲς κάλλιο νὰ πεθάνω.
Ἔξω ἀπ' τὸ Κάστρο χύνεται μὲ σπάθα γυμνωμένη
καὶ σφάζει Τούρκων κατοστὲς κ' ἀγαρηνῶν χιλιάδες.
'Εκεῖνος κι' ὁ στρατός του..
Μὰ ἦταν ὀλίγος ὁ στρατός, κι' οἱ πρῶτοι λαβωμένοι!
Ἔπεσαν τ' ἀρχοντόπουλα, ἔφυγαν οἱ Ρηγάδες
κι' ἀπόμεινεν ἀτός του.
Ὅσο τὸν ζώνουν τὰ σκυλιά, τόσο χτυπᾶ καὶ σφάζει
σὰν πληγωμένος λέοντας, σὰν τίγρις τῆς ἐρήμου
ποὺ τὰ παιδιά της σκώσουν
μὰ 'κεῖ τοῦ πέφτει τ' ἄλογο! Καὶ πέφτει αὐτὸς καὶ κράζει:
— Δὲν βρίσκετ' ἕνας Χριστιανὸς νὰ πάρ' τὴν κεφαλή μου,
πρὶν πάν' καὶ μὲ σκλαβώσουν;
Μιὰ τρίχα καὶ τὸν σκότωνεν ἀράπικη λεπίδα!
μὰ δὲν τὸ ἤθελ' ὁ Θεός. Δὲν ἤθελε ν' ἀφήση

(Συνέχεια στὴ σελίδα 306)

Τὰ 500 χρόνια ἀπὸ τὴν Ἅλωση

ΣΤΙΣ ΕΠΑΛΞΕΙΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

Ἡ θυσία τοῦ Βασιλῆᾶ ἥρωα

Πενῆντα μέρες τώρα ποὺ συνεχίζονται ἀδιάκοπα οἱ ἐπιθέσεις τοῦ ἐχθροῦ. Τὰ μεγάλα κανόνια ξερνοῦνε φωτιὰ καὶ χτυπᾶν ἀλύπητα τὰ τείχη καὶ τοὺς πύργους τῆς Βασιλεύουσας.

Πενῆντα μέρες τώρα. Ὁ Κωνσταντῖνος, ἡ ψυχὴ τῆς Πόλης, τὸ νεῦρο της, ὁ νοῦς της. Νύχτα καὶ μέρα γυρίζει ἀκούραστα στὰ τείχη καὶ στὴν Πόλη, ἐπιβλέπει παντοῦ, ἐμψυχώνει ὅλους, δυναμώνει τοὺς μαχητές, δίνει ἐνίσχυση κι' ἐλπίδα στὸν ἄμαχο λαό!

'Επάνω του νοιώθει νὰ βαραίνη ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα ἑνὸς Γένους καὶ μιᾶς θρησκείας. Ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ· ξεπερνᾶ τὰ ὅρια τοῦ τόπου καὶ τοῦ χρόνου ὅπου ζῆ. Ὁ νοῦς του βυθίζεται περισσότερο στὸ μέλλον παρ' ὅσο στέκει στὸ παρόν. Βλέπει θαρρεῖς, γενιὲς αἰώνιες ποὺ θὰ ζήσουν μὲ τὴν ἐνθύμησή του. Ἕνα λαὸ ποὺ θ' ἀντλῆ θάρρος καὶ δύναμη ἐγκαρτερήσεως καὶ ἐλπίδα καὶ φῶς στὴ σκλαβιὰ καὶ στὴν καταφρόνια του, ἀπὸ τὴν προσδοκία τοῦ γυρισμοῦ του.

Καὶ θέλει γιὰ τὴν τιμὴ καὶ γιὰ τὴν δόξα τοῦ παρελθόντος καὶ γιὰ τοῦ μέλλοντος τὴν ἐλπίδα νὰ σταθῆ ἔτσι ὥστε ἀπὸ κάθε λόγο κι' ἀπὸ κάθε πρᾶξη του, αὐτὲς τὶς ὧρες ποὺ εἶναι ὧρες χαρισμένες στὴν αἰωνιότητα καὶ βγαίνει κάθετα ἕνα φῶς καλωσύνης καὶ θυσίας.

Γι' αὐτὸ ἡ θέληση του γίνεται θάλασσα ἀστείρευτη καὶ ἡ δύναμη του τρέχει. Ὑψώνει τὸ κορμί του ἴσο, ἀνοιχτὸς ὁλόκληρος στὰ ἠθικὰ καὶ στὰ ὑλικὰ πλήγματα τῆς μοίρας τοῦ μεγάλου γένους τῶν Ρωμαίων ποὺ γίνεται μοῖρα δική του. Στὴν Πόλη καὶ στὰ τείχη. Στὴν Πόλη ὅπου ἡ ταλαιπωρία καὶ ἡ ἀγωνία φθείρει τὴ δύναμη τῆς ἀντιστάσεως της κάθε ὥρα, στὰ τείχη ποὺ κάθε μέρα κι' ἀνοίγουν ἐπάνω τους νέες πληγὲς τὰ τόπια τοῦ ἐχθροῦ.

'Απὸ καιρὸ τώρα, ἀπὸ τὶς πρῶτες μέρες τῆς πολιορκίας ἔχει πάρει τὶς ἀποφάσεις του γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ γιὰ τὴν Πόλη. Κι' αὐτὸς καὶ ἡ θεοφρούρητη Πόλη ἢ θὰ κατίσχυαν ἢ θὰ ἔπεφταν μαζί, ἐὰν ὁ Θεὸς ἐπῆρε τὸ χέρι του ἀπὸ τὴν Βασιλεύουσαν, ἂν ὁ κύριος ἤθελε νὰ τῆς ἀρνηθῆ τὸ ἔλεος ὡς τὸ τέλος.

Πρὶν ν' ἀρχίση ἀκόμη ἡ πολιορκία, ὁ Μωάμεθ τὸν ἐκάλεσε νὰ σκεφθῆ καὶ ν' ἀποφασίση.

Ὑπῆρχε τρόπος γιὰ συνθηκολόγηση. Μὰ αὐτὸς δὲν μποροῦσε νὰ δεχθῆ συζήτηση. Μάταια δὲν ἐστέφθη εἰς τὸν Μυστρᾶ. Ὁ λόγος τῆς ἀποκρίσεως του ἦταν πραγματικὰ Σπαρτιατικός:

— Τὴν μὲν πόλιν, οὐ σοὶ δίδομεν. Κοινῆ γὰρ γνώμη

πάντες αὐτοπροαιρέτως ἀποθανοῦμεν καὶ οὐ φεισόμεθα τῆς ζωῆς ἡμῶν (1).

Ἔτσι ἀπάντησε κι' ἔτσι ἔκαμε. Δὲν εἶπε τίποτε περισσότερο ἀπὸ ὅτι ἔκαμε.

Κάποιος εἶπε πὼς ἤθελε νὰ βασιλεύσῃ ἐντίμως ἢ ἂν αὐτὸ δὲν ἦτο δυνατόν, νὰ πέσῃ ἐντίμως.

* * *

Ἡ πολιορκία ἔσφιγγε πενῆντα μέρες. Τείχη εἶχαν ραγίσει καὶ πύργοι εἴχανε πέσει. Κι' ὁ ἐχθρὸς ἑτοίμαζε τὸ χτύπημα τὸ στερνό.

* * *

Εἴκοσι ὀκτὼ Μαΐου. Ἡ νύχτα πέφτει. Στὸ στρατόπεδο τῶν πολιορκητῶν λαμπρὲς φωτοχυσίες, τύμπανα κι' ἀλλαλαγμοί. Ἑτοιμάζεται ἡ γενικὴ ἔφοδος, ποὺ θὰ γίνῃ τὰ ξημερώματα.

Ὁ Κωνσταντῖνος μαντεύει. Δίνει ἀπὸ βραδὺς τὶς τελευταῖες ὁδηγίες στὶς φρουρὲς τῶν τειχῶν. Ἀποτραβιέται γιὰ λίγες ὧρες.

Ἔπειτα μαζεύει τοὺς πολεμιστές, τοὺς φίλους καὶ τοὺς συντελεστὰς τῶν τελευταίων στιγμῶν τῆς βασιλείας του.

Τοὺς μιλεῖ μὲ λόγια ζεστὰ καὶ βαθειά, μὲ λόγια γεμάτα θλίψη ἀλλὰ καὶ βασιλικὴ ὑπερηφάνεια. Τὰ λόγια του καὶ τώρα ποὺ τὰ διαβάζουμε προκαλοῦν ρίγος.

— Πολεμοῦμε γιὰ τὰ τέσσαρα μεγαλείτερα ἀγαθά μας. Γιὰ τὴν πίστη, γιὰ τὴν πατρίδα, γιὰ τὸν Βασιλέα γιὰ τοὺς συγγενεῖς καὶ τοὺς φίλους. Ἂν γιὰ καθένα ἀπ' αὐτὰ ἀξίζει νὰ χύσωμε τὸ αἷμα μας, πολὺ περισσότερο γιὰ ὅλα μαζί. Ἂς πολεμήσωμε γενναῖα, γιὰ νὰ γλυτώσωμε τὴν Πόλη ἐτούτη, τὴν σκέπη τῆς πατρίδος τὸ καταφύγιο τῶν χριστιανῶν, τὴν ἐλπίδα καὶ τὴ χαρὰ ὅλων τῶν Ἑλλήνων, τὸ καύχημα τῆς Οἰκουμένης.

Τοῦ ἀποκρίθηκαν μ' ἕνα στόμα.

—Ἀποθάνωμεν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος.

Ὕστερα ὁ Κωνσταντῖνος ξεκίνησε γιὰ τὴν Ἁγιὰ Σοφιά. Δὲν θὰ τὴν ξανάβλεπε πιά. Ἐγονυπέτησε καὶ ἐπροσευχήθη. Ἐζήτησε ἀπὸ τὸν Βασιλέα - Χριστὸ ἐνίσχυση στὴν ἀγωνία του. Ἐθυμήθηκε τὸν κῆπο τῆς Γεθσημανῆ, τὴν νύχτα πρὸ τοῦ πάθους καὶ σηκώθηκε, μὲ πρόσωπο φωτεινό, σχεδὸν ἄϋλο, ἐπροχώρησε στὴν Ἁγία Πύλη κι' ἐμετάλαβε.

Πῆρε τὸ δρόμο πρὸς τὸ παλάτι. Ἀκολούθησαν ἐκεῖ σκηνὲς βαθύτατα καὶ τραγικὰ συγκινητικές. Γέροι καὶ νέοι τιτλοῦχοι, ποὺ σέρνουν βροντερὰ ὀνόματα καὶ τίτλους ἀπὸ τὰ βάθη τῶν χρόνων, ὅτι ἀπέμεινε ἀπὸ τὴν παλιὰ ἀρχοντιὰ τῆς ἀριστοκρατίας τὸν περιτριγυρίζουν ἄφωνοι.

Ὅλα τὰ μάτια μαντεύουν στὴν ὄψη του τὴ σημαδιακὴ βούλλα τῆς θυσίας. Γύρω ἀπὸ τὸ ὑψηλὸ μέτωπο ποὺ τὸ ἔχει ἁγιάσει τὸ ἱερὸ χρῖσμα, ξανοίγει τούτη τὴ φορὰ ἕνα καινούργιο φῶς, φῶς ἁγιοσύνης. Μαντεύουν τὸν ἄντρα ποὺ εἶναι ἕτοιμος νὰ βαδίσῃ γιὰ τὴν τελευταία ἄθληση, τὸν μάρτυρα ποὺ σηκώνει πάνω του καὶ πηγαίνει νὰ δικαιώσῃ μὲ τὸ ἴδιο του τὸ αἷμα μιὰν χιλιόχρονη ἱστορία.

Κλαῖνε.

Βουρκώνουν τὰ βασιλικὰ μάτια ποὺ τὰ ἐνόμιζαν ἀδάκρυτα. Καλεῖ ἕναν - ἕναν μὲ τ' ὄνομα του καὶ ζητᾷ τὴ συγχώρεση τοῦ χριστιανοῦ. Ραγίζουν κι' οἱ πέτρες τοῦ παλιοῦ παλατιοῦ σ' αὐτὸ τὸ βουβὸ συγχώριο!

Μεσάνυχτα. Ὁ Κωνσταντῖνος κατεβαίνει τὴ σκάλα τοῦ ἱεροῦ παλατιοῦ. Παίρνει τὸ ἀνηφόρι πρὸς τὰ τείχη, ὅπου τὸν ἀναμένει ὁ Γολγοθᾶς του.

... Στὶς ἐπάλξεις καὶ στοὺς πύργους τοῦ Θεοδοσιανοῦ τείχους βροντάει ἡ μάχη.

Μιὰ φοῦχτα λεοντάρια ἀνασταίνουν μιὰ ἀκόμα φορὰ τοὺς παλιοὺς ἀκριτικοὺς νόμους τῆς Ρουμανίας.

Τέσσερες ὧρες τώρα, κρατοῦσε ἀτράνταχτα τὴ σοβαρὴ πλημμύρα τῶν ἐπιθέσεων. Ἕνας ὁρμητικὸς καταρράχτης ἀπὸ φουσᾶτα ἀμέτρητα χύνεται κάθε φορὰ καὶ κάθε φορὰ σπάζει ἐπάνω στὴν ἀντίσταση τῶν λίγων ἐκείνων ἀνδρῶν. Σειέται τὸ τεῖχος ἀπὸ τὴ θάλασσα κάτω εἰς τὴν Βλαχέρνα κι' ὡς τὴ Χρυσὴ καὶ ψηλὰ εἰς τὴν Κερκόπορτα, κι' ἡ Πόλη λουφάζει σὲ κάθε σεῖσμα του. Τείχη καὶ ἄνδρες παλαίουν ὡς ἕνα σῶμα.

Ὁ Κωνσταντῖνος πρῶτος μέσα στοὺς πρώτους πολεμάει στὴν πύλη τοῦ Ρωμανοῦ. Τὸ Μαγιάτικο πρωϊνὸ ὅλο φῶς καὶ δροσιὰ ξυπνάει, σὰν αὐγὴ ἐλπίδας. Θὰ βαστάξουν; Μπορεῖ. Μπορεῖ ἀκόμη ν' ἀποκρούσουν τελειωτικὰ τὸν ἐχθρό.

Μὰ ἡ στενὴ Κερκόπορτα προδίδει τὸν ἀγῶνα. Ὁ Βασιλιὰς βρίσκεται σὲ λίγο κυκλωμένος ἀπὸ πολεμίους. Ὁρμοῦν ἀπὸ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 306)

(1) Τὴν Πόλη δὲν σοῦ τὴν παραδίδουμε. Εἴμαστε ὅλοι σύμφωνοι νὰ πεθάνουμε μὲ τὴ θέλησή μας καὶ δὲν θὰ λογαριάσουμε τὴ ζωή μας.

Τὸ χελιδόνι

— Χελιδόνι μου καϋμένο
πές μου, πές μου διατί
ἔχεις στῆθος ματωμένο
καὶ νουρὰ ψαλιδωτή;

— Ἐπερνοῦσ' ἀπὸ τὴν Πόλη
ἀπὸ τὴν Ἁγιὰ - Σοφιά,
μ' ὅλη τὴ χαρὰ καὶ μ' ὅλη
τὴν ἀρχαία εὐμορφιά.

Καλοκαῖρι νὰ μηνύσω
στὸν Γραικὸ τὸν Βασιλιὰ
καὶ στὸ σπίτι του νὰ κτίσω
τὴ μικρή μου τὴ φωλιά.

Δὲν τὸν ηὗρα ξενοιασμένο
στὸ χρυσό του τὸ θρονί.
Δὲν τὸν εὔρηκα σκυμμένο
σ' ἐκκλησιὰ νὰ προσκυνῇ.

Δὲν τὸν ηὗρα σὲ παλάτι
μὲ μι' ἀγάπη μυστικιὰ
μόν' τὸν ηὗρα πάνου στ' ἄτι
ποὺ πολέμα τὴν Τουρκιά.

Στὤνα χέρι τὸ κοντάρι,
στ' ἄλλο χέρι τὸ σπαθί,
ἢ τὴ νίκη θὲ νὰ πάρῃ
ἢ τὸ γένος θὰ χαθῇ.

Γιατὶ εἶν' ὀλίγοι οἱ φίλοι,
κι' οἱ ἐχθροί τους μυρμηγκιὰ
καὶ δὲν ἔχει ποιὸ νὰ στείλῃ
νὰ μηνύσῃ στὴ Φραγκιά.

Ἄχ! Φραγκιὰ Χριστιανεμένη
μ' εὐαγγέλιο γραικικό,
πῶς ὑπόφερες νὰ γένῃ
τέτοιο ἀπίστευτο κακό!

Πῶς παράτησες νὰ πλήξῃ
τῆς σκλαβιᾶς ἡ μαχαιριὰ
τὸν λαὸ ποὺ σ' ἔχει δείξει
τί θὰ πῇ ἐλευθεριά;

Ταῦτα ἐσκέφθη πὼς δὲν ἔχει
ποιὸν νὰ στείλῃ νὰ τὰ πῇ
καὶ σὰν θύελλα διατρέχει
καὶ χτυπᾷ σὰν ἀστραπή.

Τότε ἀπὸ τὸ λάβαρό του
ἐσηκώθηκα γοργὸ
τὸ πικρὸ παράπονό του
νὰ κηρύξω καὶ ἐγώ.

Χάμου πέταξα μὲ βλέμμα
ἀπὸ φρίκη νεκρικὸ
μοῦ ἐβάφηκε στὸ αἷμα
τὸ στηθάκι τὸ λευκό!

Ψηλοπέταξα ἀπὸ χάμου,
μέσ' τὴ μάχη τὴ βαθειὰ
ψαλιδίσαν τὴ νουρά μου
τ' ἀναρίθμητα σπαθιά.

Δι' αὐτὸ λαλῶ θλιμμένα
ἀπὸ τὴν ἡμέρ' αὐτή,
κι' ἔχω στῆθη ματωμένα
καὶ νουρὰ ψαλιδωτή.

Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Τά παιδιά τοῦ πλοιάρχου Γκράντ

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

—Ἐγὼ προτείνω νὰ στεγνώσωμε πρῶτα! ἔκανε ὁ ταγματάρχης.

—Καὶ μὲ τί φωτιά;

—Θ' ἀνάψωμε! εἶπε ὁ Παγανέλι.

—Ποῦ;

—Στὴν κορυφὴ τοῦ κορμοῦ.

—Καὶ τί θὰ κάψωμε;

—Ξερὰ ξύλα ποὺ θὰ κόψωμε ἀπ' αὐτὸ τὸ δέντρο-δάσος.

—Καὶ μὲ τί θὰ τὰ ἀνάψωμε; Τὸ στουπί μας ἔγινε σφουγγάρι.

—Δὲν μᾶς χρειάζεται στουπί. Θὰ μαζέψωμε λίγο ξερὸ χορτάρι ἀπ' αὐτὸ ποὺ φυτρώνει ἄφθονο στὸν κορμό, κι' ὕστερα μὲ τοὺς φακοὺς ἀπὸ τὸ κανοκυάλι μου καὶ τὸν ἥλιο θὰ σᾶς ἀνάψω ἐγὼ περίφημα φωτιά. Μὰ ποιὸς θὰ πάη γιὰ ξύλα.

—Ἐγώ! φώναξε ὁ Ροβέρτος.

Καὶ μὲ τὸν φίλο του τὸν Οὐΐλσωνα χάθηκε μεσ' στὸ πυκνὸ φύλλωμα σὰν ἀγριόγατος.

Ὁ Παγανέλι ὡστόσο βρῆκε ξερὸ χορτάρι ποὺ τ' ἅπλωσε σὲ βρεμμένα φύλλα, καὶ μὲ τὴν βοήθεια τοῦ ἥλιου τὸ ἄναψε μὲ τοὺς φακούς του.

Ἦταν ἕνα περίφημο «παραγώνι», ποὺ δὲν κινδύνευε νὰ βάλη φωτιὰ στὸ δέντρο.

Σὲ λίγο γύρισαν ὁ Ροβέρτος κι' ὁ Οὐΐλσων, κουβαλώντας ἄφθονα ξερὰ κλαριά.

Σὲ λίγο ἡ φωτιὰ τριζοβολοῦσε εὔθυμα.

Ὅλοι κάθησαν τριγύρω κι' ἅπλωναν τὰ μουσκεμμένα «πόντσο» τους νὰ στεγνώσουν.

Κι' ἔφαγαν ἀπὸ τὸ παστὸ κρέας, ποὺ τοὺς φάνηκε νοστιμότατο.

—Ἀφοῦ ἡ κουζίνα καὶ ἡ τραπεζαρία εἶναι στὸ πρῶτο πάτωμα, θὰ φτιάσωμε τὴν κρεββατοκάμαρα στὸ δεύτερο! εἶπε ὁ Παγανέλι. Εὐτυχῶς ποὺ δὲν μᾶς λείπει ὁ χῶρος. Καὶ τὰ κλαριὰ εἶναι τόσο μεγάλα καὶ πυκνά, ποὺ θὰ φτιάσωμε ἔξοχα κρεββάτια.

—Ἐδῶ δὲν ἔχομε νὰ φοβηθοῦμε τίποτε.

—Καλοῦ κακοῦ ὅμως, εἶπε ὁ Γκλένερβαν, καλὸ εἶναι νὰ φυλᾶμε βάρδια. Κανεὶς μας δὲν ξέρει, τί μπορεῖ νὰ μᾶς φέρη τὸ ρεῦμα.

—Μόνο, ποὺ δὲν ἔχομε ὅπλα! παρατήρησε ὁ Ἄουστιν.

—Ἔχω τὰ πιστόλια μου, εἶπε ὁ λόρδος.

—Κι' ἐγὼ τὰ δικά μου, συμπλήρωσε ὁ Ροβέρτος.

—Δὲν ἔχομε ὅμως σφαῖρες!

—Ποιὸς τόπε; ἔκανε ὁ ταγματάρχης δείχνοντας μιὰ ἔξοχη φυσιγγιοθήκη ποὺ εἶχε καὶ μιὰ θήκη γιὰ μπαρούτη.

—Ποῦ τὴν πέτυχες; θαύμασε ὁ Γκλένερβαν.

—Εἶναι τοῦ Ταλκάβ. Μοῦ τὴν ἔδωσε τὴν τελευταία στιγμὴ μήπως καὶ τὴν χρειαστοῦμε.

—Τί θαυμάσιος ἄνθρωπος! φώναξε ὁ Παγανέλι.

—Σπάνιος! Ἐξαιρετικός! συμφώνησε ὁ λόρδος.

—Ἂν εἶναι ἔτσι ὅλοι οἱ Παταγῶνες, ζήτω ἡ Παταγωνία! εἶπε ὁ ταγματάρχης.

—Δὲν πρέπει ὡς τόσο νὰ ξεχνοῦμε καὶ τὸ ἄλογο.

—Κανεὶς δὲν τὸ ξεχνάει, εἶπε ὁ Παγανέλι. Καὶ τώρα μὲ τὴν ἄδειά σας σκοπεύω ν' ἀνέβω ἐκεῖ ψηλὰ καὶ νὰ φυλάξω πρῶτος βάρδια.

—Σκέπτομαι, ἔκανε ὁ λόρδος, πῶς ὅταν τραβηχτοῦνε τὰ νερὰ μὲ τριῶν ἡμερῶν πορεία θὰ βρισκόμαστε στὸ «Ντάνκαν».

—Πῶς θὰ πάρουνε ἄραγε τὸ γεγονὸς ὅταν γυρίσωμε ἄπρακτοι; ψιθύρισε ὁ Ροβέρτος. Ὁ δύστυχος ὁ πατέρας μου! Χάθηκε πιὰ κάθε ἐλπίδα νὰ τὸν ξανάβρουμε.

Γιὰ πρώτη φορὰ ὁ Γκλένερβαν δὲν βρῆκε κανένα λόγο παρηγοριᾶς νὰ τοῦ πῆ.

—Κι' ὡστόσο αὐτὸς ὁ τριακοστὸς ἕβδομος παράλληλος εἶναι πολὺ καθαρὰ γραμμένος στὸ χαρτί.

—Ὅλοι μας διαβάσαμε τὸ νούμερο.

—Νὰ ὅμως ποὺ δὲν βρήκαμε ἴχνος τοῦ Χάρυ Γκράντ.

—Εἶναι ν' ἀπελπίζεται κανείς.

—Ὄχι δὰ καὶ ν' ἀπελπίζεται! εἶπε ὁ ταγματάρχης. Ἀφοῦ ἔχομε αὐτὸ τὸ σίγουρο νούμερο πρέπει νὰ ἐξαντλήσωμε κάθε πιθανότητα.

—Σκοπεύω νὰ ἀνέβω ἐκεῖ ψηλὰ γιὰ νὰ φυλάξω βάρδια...

—Δηλαδὴ τί προτείνεις νὰ κάνωμε;

—Κάτι ἁπλὸ καὶ λογικὸ ἀγαπητέ μου Ἔντυ. Ὅταν θὰ γυρίσωμε στὸ «Ντάνκαν» ν' ἀκολουθήσωμε πάλι τὸν 37ο παράλληλο ὡς τὸ σημεῖο ἀπ' ὅπου ξεκινήσαμε.

—Θαρρεῖς πὼς δὲν τὸ σκέφτηκα Μὰκ Νάμπ; φώναξε ὁ Γκλένερβαν. Ἀλλὰ τί ἐλπίδες ἐπιτυχίας ἔχομε ὅταν ἀφήσωμε τὴν Ἀμερικανικὴ Ἤπειρο;

—Πρέπει δηλαδὴ νὰ ψάξωμε ἀκόμη στὶς πεδιάδες τῆς Χιλῆς καὶ τῆς Ἀργεντινῆς ἀφοῦ ἔχομε πιὰ τὴν βεβαιότητα πὼς ἡ «Βρεταννία» δὲν ναυάγησε οὔτε στὶς ἀκτὲς τοῦ Ἀτλαντικοῦ οὔτε στὶς ἀκτὲς τοῦ Εἰρηνικοῦ;

Ὁ Γκλένερβαν δὲν ἀπάντησε.

—Κι' ἂν μᾶς ἀπομένει ἔστω καὶ μιὰ μικρὴ ἐλπίδα νὰ ξαναβροῦμε τὸν Χάρυ Γκρὰντ ἀκολουθώντας τὸν τριακοστὸ ἕβδομο παράλληλο, δὲν πρέπει νὰ τὴν ἐξαντλήσουμε;

—Δὲν λέω ὄχι, ἔκανε συλλογισμένα ὁ λόρδος.

—Καὶ σεῖς φίλοι μου, ρώτησε ὁ ταγματάρχης τοὺς ναῦτες, δὲν συμφωνεῖτε μαζί μου;

—Θέλει καὶ ρώτημα ταγματάρχα; εἶπε ὁ Ἄουστιν. Γιὰ τὸν μυλόρδο καὶ τὸν κύριο Ροβέρτο θὰ πηγαίναμε καὶ στὴν ἄκρη τοῦ κόσμου!

—Ἀκοῦστε με φίλοι μου προσεχτικά, εἶπε ὕστερα ἀπὸ λίγο ὁ Γκλένερβαν. Θὰ κάνω ὅτι μπορῶ γιὰ νὰ ξανάβρω τὸν γενναῖο καπετάνιο, καὶ στὴν ἀνάγκη θ' ἀφιερώσω ὅλη μου τὴ ζωὴ γι' αὐτὸν τὸ σκοπό. Ξέρω πὼς ὁλόκληρη ἡ Σκωτία θὰ μὲ βοηθήση νὰ σώσω τὸ παιδί της ποὺ θυσιάστηκε γι' αὐτήν. Πρέπει ἢ δὲν πρέπει ν' απομακρυνθοῦμε ἀμέσως ἀπὸ τὴν Ἀμερικανικὴ ἤπειρο;

—Αὐτὸ θέλει σκέψη, εἶπε ὁ ταγματάρχης. Ὡστόσο καλοῦ κακοῦ θὰ ἤθελα νὰ νὰ ξέρω ποῦθε περνάει ὁ τριακοστὸς ἕβδομος παράλληλος;

—Αὐτὸ θὰ μᾶς τὸ πῆ ὁ Παγανέλι! ἔκανε ὁ λόρδος.

Δὲν ἔβλεπαν τὸν σοφό, ποὺ ἦταν κρυμμένος ἀπὸ τὸ πυκνὸ φύλλωμα, γι' αὐτὸ χρειάστηκε νὰ τὸν φωνάξουν:

—Παγανέλι! φώναξε ὁ λόρδος. Παγανέλι!

—Παρών! τοὺς ἀποκρίθηκε μιὰ φωνὴ ἀπὸ τοὺς οὐρανούς.

—Ποῦ εἶσαι Παγανέλι;

—Στὴν βίγλα μου!

—Καὶ τί κάνεις αὐτοῦ;

—Παρατηρῶ τὸν ἀτέλειωτον ὁρίζοντα.

—Δὲν μπορεῖς νὰ κατέβης γιὰ λίγο;

—Γιατί;

—Θέλομε νὰ μᾶς πῆς ἀπὸ πιὰ μέρη περνάει ὁ τριακοστὸς ἕβδομος παράλληλος.

—Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ κουνηθῶ ἀπὸ τὴν θέση μου γιὰ νὰ σᾶς τὸ πῶ. Ὁ τριακοστὸς ἕβδομος παράλληλος περνάει ἀπὸ τὸν Ἀτλαντικό.

—Ἐν τάξει. Ὕστερα;

—Συναντάει τὸ νησὶ Τριστὰν ντ' Ἀκούνα.

—Καλά. Καὶ μετά;

—Περνάει λίγο πιὸ κάτω ἀπὸ τὸ Ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἐλπίδος.

—Μετά;

—Τρέχει στὴ θάλασσα τῶν Ἰνδιῶν.

—Κι' ὕστερα;

—Ἀγγίζει τὸ νησὶ Ἅγιο Πέτρο τῆς ὁμάδας τῶν νησιῶν τοῦ Ἄμστερνταμ.

—Προχώρει!

—Κόβει τὴν Αὐστραλία στὴν ἐπαρχία τῆς Βικτώριας.

—Συνέχισε!

—Καὶ βγαίνοντας ἀπὸ τὴν Αὐστραλία..

Δὲν τελείωσε αὐτὴν τὴν φράση.

Ὁ γεωγράφος δίσταζε; Εἶχε σταματήσει ἡ μνήμη του. Μιὰ φοβερὴ κραυγὴ ἀκούστηκε ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ δέντρου, καὶ ὁ Γκλένερβαν κι' οἱ φίλοι του πάγωσαν ἀκούγοντάς την.

Τί καινούργιο κακὸ τοὺς περίμενε πάλι; Ὁ Οὐΐλσων κι' ὁ Ἄουστιν ἄρχισαν ν' ἀνεβαίνουν γιὰ νὰ βοηθήσουν τὸν Παγανέ-

λι πού κατά τά φαινόμενα κάτι είχε πάθει, όταν είδαν τον άτυχο γεωγράφο νά κατρακυλάη από κλαδί σε κλαδί. Ήταν ζωντανός ή πεθαμένος;

Λίγο ακόμα καί θά έπεφτε στ' αφρισμένα νερά αλλά ευτυχώς ο ταγματάρχης τον άρπαξε καί τον σταμάτησε.

—Ταγματάρχη μου μένω υπόχρεος! φώναξε ο γεωγράφος πού στρογγυλοκάθησε σ' ένα κλαρί λές καί δέν είχε συμβή τίποτε.

—Τί είναι; Τί σού συνέβη; ρώτησε ο Μάκ Νάμπ. Πάλι καμμιά αφηρημάδα;

—Ώ ναί, είπε ο Παγανέλι μέ φωνή πού την έπνιγε ή συγκίνηση. Μιά αφηρημάδα. Μιά τεράστια αφηρημάδα. Μιά αφηρημάδα τραγική!

—Παγανέλι εξηγήσου! έκανε σοβαρά ο Γκλένερβαν.

—Κύριε Παγανέλι ανησυχούμε, είπε κι' ο Ροβέρτος.

—Φίλοι μου εσφάλαμε. Κι' ακόμα σφάλουμε. Κι' εξακολουθούμε νά σφάλουμε!

—Τρελλάθηκες Παγανέλι.

—Γκλένερβαν, ταγματάρχη, Ροβέρτε μου, κι' εσείς φίλοι μου ακούστε! φώναξε ο γεωγράφος. Γυρεύουμε τον πλοίαρχο Γκράντ εκεί όπου δέν είναι.

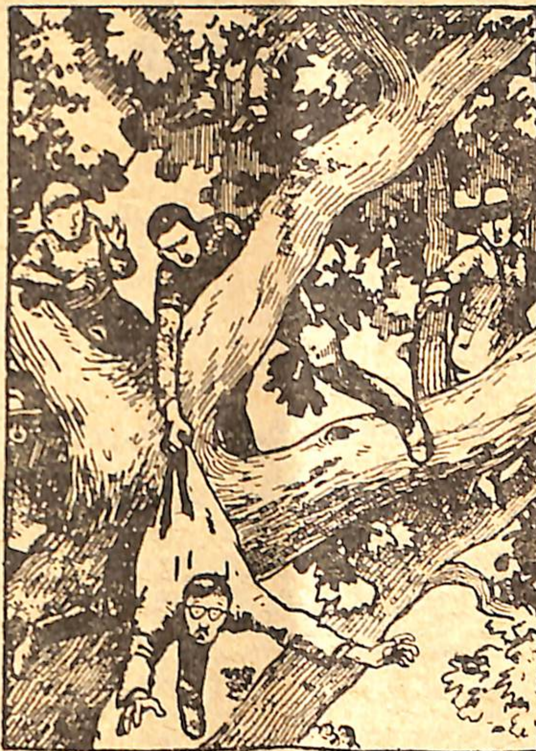
—Τί λές; φώναξε ο Γκλένερβαν.

—Ακούσατε καλά. Εκεί όπου δέν είναι κι' όπου δέν ήτανε ποτέ.

ΣΑΝ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ ΚΑΙ ΠΑΛΙ

Στ' απροσδόκητα αυτά λόγια τού γεωγράφου, όλοι σώπασαν περιμένοντας περισσότερες εξηγήσεις.

—Φίλοι μου γιά νά μή σάς ταλαιπωρώ περισσότερο, σάς λέω ότι διαβάσαμε στραβά τό έγγραφο τού Χάρυ Γκράντ! είπε ο γεωγράφος.

Ό ταγματάρχης κατώρθωσε νά τον συγκρατήση στό πέσιμό του...

—Εξηγήσου Παγανέλι! είπε ο ταγματάρχης.

—Είναι πολύ απλό Μάκ Νάμπ. Κι' εγώ γελιόμουν όπως εσείς ώς την στιγμή πού διάβασα την λέξη «Αύστραλία». Τότε μιά αστραπή έφεξε τό μυαλό μου κι' είδα την αλήθεια.

—Τί λές; Υποστηρίζεις πώς ο πλοίαρχος Γκράντ...

—Υποστηρίζω πώς ή λέξη «Αύστραλ» πού βρίσκεται στό έγγραφο δέν σημαίνει «αυστραλιακό ημισφαίριο» παρά «Αυστραλία!»

—Αυτό είναι πολύ περίεργο!

—Έχω εδώ τό έγγραφο! Κοιτάξτε!

Ό Παγανέλι έβγαλε από τό πορτοφόλι του τό περίφημο έγγραφο καί τούς τό διάβασε.

Όλοι συμφώνησαν πώς είχε δίκηο.

— Μπράβο Παγανέλι! φώναξε ο Μάκ Νάμπ.

—Συμφωνείς μυλόρδε;

—Απόλυτα Παγανέλι μου!

—Καλά... Καί ή Παταγωνία;

—Τό έγγραφο λέει... αγωνία. Μπορεί νά σημαίνη πράγματι «αγωνία» κι' όχι Παταγωνία.

—Έχει δίκηο ο Παγανέλι! Μπράβο Παγανέλι!

—Όμως τό έγγραφο μιλάει γιά ήπειρο. Καί ή Αυστραλία είναι ένα τεράστιο νησί!

—Μά όλος ο κόσμος την λέει «Αυστραλιανή ήπειρο». Οί πέντε ήπειροι δέν λέμε;

—Ναί έχεις δίκηο!

—Ώστε ο πατέρας μου βρίσκεται στήν Αυστραλία;

(Ή συνέχεια στό άλλο φύλλο)

Η ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΦΟΡΕΣΙΑ

Άπ' την τρέλλα την πολλή
ο Πετρής ποτέ δέν έχει
μιά αμφίεση σωστή!...

Τό πουκάμισο κομμάτια
τά παπούτσια του γελούν!
Τό σακκάκι... έχει μάτια
πού ηλίθια... κοιτούν!

Γιά τίς κάλτσες μή ρωτάς!
Κι' άν μιά μέρα τίς κρατήση
πρέπει νά τον φχαριστάς
μήπως καί... μετανοήση!...

Μία τρύπα κάθε μέρα,
κάθε μέρα τρείς σκισιές,
μιά λαδιά πέρα ώς πέρα
δυό μουτζούρες τραντάχτές!

Έπροχτές φρεσκοπλυμένος
κρύφτηκε στήν αποθήκη.
Μά έβγηκε λαδωμένος
σάν τό λαίμαργο ποντίκι,

πού βουτά μέσα στό λάδι
καί τό... τρώει τό σκοτάδι!

Κι' όταν τούφτιασαν σκουφί
μ' ένα μάτσο από ελπίδες
τό πανέξυπνο παιδί
τό... εγέμισε μαρίδες

πούχαν βγάλει απ' την τράτα
οί ψαράδες στό γιαλό
καί τίς έφερε στή γάτα
Ώ! Τί αίσθημα λαμπρό!

Κάθε ρούχο τώχει λυώσει
κι' αποφάσισε ή μαμά
μήπως καί τού βάλει γνώση
νά τού φτιάση φορεσιά!...

Σάν τό άκουσ' ο Πετρής
μόνο πού δέν ετρελλάθη!
Κι' είπε μετά συντριβής:
— Δέν θά ξανακάνω λάθη!

Μά μανούλα μου καλή,
μιά καί πιάνει καλοκαίρι,
νάν' ή φορεσιά λευκή
καί νά μοιάζω... περιστέρι!...

— Μία φορεσιά λευκή;...
Ή μητέρ' ανησυχεί.
Πρίν ή βδομάδα κλείσει
θά την έχεις μπογιατίσει!...

ΤΟ ΥΓΡΟΝ... ΠΥΡ!

Ό Πετράκης όμως στό τέλος
την κατάφερε μέ χάδια!
Κι' από τή χαρά σά βέλος
έφυγε γιά τά λειβάδια

καί γυρνά τό δειλινό
μ' ένα σκίσιμο τρανό!

Τέλος πάντων, μιά φορά
έγινε ή φορεσιά!

Την φοράει ο Πετρής
— παντελόνι κι' όλα τ' άλ- (λα —
καί πώς μοιάζει! Έλα νά (δής!
Σάν τή μύγα μέσ' τό γάλα!...

Ή μαμά τουπε: — Μέ γειά!
Μόνο Πέτρο νά προσέχης
μέ τά ρούχα σου αυτά
μέσ' τ' αγκάθια νά μή τρέχης.

Μά σέ λίγο λησμονά
όσα είπε ή μαμά!

Καί μαζί μέ τό καμάκι
καί τή νέα φορεσιά
γιά... κανένα χταποδάκι
πρός τη θάλασσα τραβά!

Καί μέ προσοχή πολλή
αρχινά νά χταποδεύη.
Είν' ή θάλασσα καλή
κι' ούτε φύκι δέ σαλεύει!

Ξάφνου νά! Κάτι κουνιέται
μπρός σέ κείνη τή σχισμή!
Μιά σουπιά π' αποτραβιέται
καί πηγαίνει πάρα κεί!

Ό Πετρής σιγά - σιγά
προσπαθεί κοντά νά πάη.
Μά κοιτώντας τή σουπιά
ώς τά... γόνατα βουτάει!...

Δές καθόλου δέν τον νοιάζει!
Τή σουπιά ακολουθά

πού τού κάνει κάποιο νάζι
καί ξανά τσαλαβουτά!...

Την επρόλαβε! Γοργά
κατεβάζει τό καμάκι
καί ξεσκίζει καί τρυπά
τό μικρούλικο ζωάκι!

Μέ χαρά πάνω τή βγάζει,
πά νά την ξεκαμακώση!
Ό μισός καί κάτω στάζει
καί δέν τόχ' ακόμα νοιώσει!

Τήνε πιάνει, την τραβά!
Μά τό ζώο πρίν πεθάνη
τόνε λούζει — συμφορά!...—
μ' ένα χείμαρρο μελάνι!...

Καμαρώστε τον παιδιά!
Μοιάζει τώρα — τί νά κά- (νη; —
σά νά πήρε μιά βουτιά
μέσ' τής πίσσας τό καζάνι!...

Σκέφτεται τί θά συμβή
σάν ξαναγυρίση σπίτι.
Τρέμει τό φτωχό παιδί
σάν τον έρημο σπουργίτη!

ΑΛΕΚΤΩΡ

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΤΟ ΜΕΛΙΣΣΙ

Ζοὺμ ζοὺμ εἶμαι τὸ μελίσσι
τὸ πολὺ ἐργατικό,
ποὺ σᾶς κάνω τὴν κερήθρα
καὶ τὸ μέλι τὸ γλυκό.
Ἔχω τάξη στὴν κυψέλη
καὶ μισῶ τὴν τεμπελιὰ
κι' ὅλα τὰ κακὰ παιδάκια,
ποὺ βαριῶνται τὴ δουλειά.

ΤΣΙΓΓΑΝΟΠΟΥΛΑ
(Σουφλί)

«ΟΤΑΝ ΦΥΣΣΑ ΒΟΡΡΙΑΣ...»

Σὰν ἔξω φυσᾶ ὁ βοριὰς
κι' ὅλ' ἡ πλάση παγώνει,
—ἡ ψυχή μου παίρνει στρατὶ
καὶ γλυκὰ τὰ φτερά της ἁπλώνει...

Σὰν ἔξω τὸ κῦμα λυσσᾶ
κι' ὅλ' ἡ πλάση λουφάζει,
—ἡ ψυχή μου παίρνει στρατὶ
κι' ἀνοιχτὰ σ' ἄλλους τόπους ἀράζει...

Σὰν ἔξω οἱ μπόρες ξεσποῦν
κι' ὅλ' ἡ πλάση θεριεύει,
—ἡ ψυχή μου παίρνει στρατὶ
κι' ἁπαλὰ σ' ἄλλη ζήση πεζεύει...

Σὰν ἔξω σειρῆνες σφυρᾶν
κι' ὅλ' ἡ πλάση στενάζει,
—ἡ ψυχή μου παίρνει στρατί,
καὶ μὲ πόνο, «Χριστέ μου» φωνάζει...

ΔΗΜ. Σ. ΚΑΛΤΣΟΥΛΑΣ

ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΜΗΤΕΡΑ

Σμαράγδι ὑπερήφανο, ὁλόφωτη λαμπάδα
φεγγοβολᾶς τριγύρω σου, πανώρια σὰν τὴ (δάδα
κι' ἀνοίγεις δρόμο διάπλατα κοντὰ στὴν ἀ- (φθαρσία
ἐκεῖ ποὺ σμίγουνται οἱ ψυχὲς μὲ τὴν Ἀθα- (νασία.

Μητέρα μὲ τὸ βλέμμα σου γλυκαίν' ἡ πλάση (ὅλη
καὶ μοιάζει μὲ τ' ἀόρατο τὸ θεῖο περιβόλι,
στεφάνι ἀσημολούλουδο σοῦ πλέκουμε χρυσὸ
σὰν τ' ἅγιο μεγαλεῖο σου, μητέρα μου, λαμ- (πρό.

Παρηγοριὰ στὸν πόνο μας, χάδι στὰ δάκρυά (μας,
χυμὸς μᾶς εἶν' τὸ γέλιο σου καὶ ἡ στοργὴ (χαρά μας.
Κι' ἂν πέσουμε βαρειὰ - βαρειὰ στοῦ πόνου (τὸ κρεββάτι
εἶν' τὸ φιλί σου φυλαχτό, στοῦ χάροντα τὴ (μάχη.

Εἶσαι τρανή, ἀνέγγιχτη, πολὺ τρανὴ κι' ἀν- (δρεία
ἡ δόξα τῆς Ἑλλάδας μας ,τιμὴ κι' ἐλευθερία
σ' ἐσὲ ἀνήκουν, ὦ ἀγνή, ἀθάνατ' ἑλληνίδα,
ἐσὺ μὲ τοὺς λεβεντονιούς χαράζεις τὴν πα- (τρίδα.

Διαμάντια ἀνεχτίμητα στὸ στῆθος σου στο- (λίδι
εἴμαστε μεῖς, μητέρα μου, ἁγνὰ σὰν τὸ λου- (λοῦδι.
Θρόνος πορφύρινος γιὰ σέ, εἶν' ἡ μικρὴ ψυ- (χή μου,
εἶσαι μιὰ ὄαση σωστὴ στὰ βάθη τῆς ἐρήμου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΡΒΟΥΝΙΑΡΗΣ
(Μαθητὴς ΣΤ΄ Δημοτικοῦ Πουρναρίου Θεσ)κης)

ΑΝΟΙΞΗ

Ἡ φύση ὅλη γύρω μας
ντύθηκε γιορτινά,
πουλιά, λουλούδια, θάλασσες
ὁρίζοντες, βουνά.

Σὲ κάθε δένδρου τὰ κλαδιὰ
στὰ ἀνθισμένα κάλλη
κάθε πουλὶ γλυκόλαλο
νέα τραγούδια ψάλλει.

Τ' ἀρνάκια πιὰ βελάζουνε
φλογέρες ἀντηχοῦνε
καὶ τὰ χελιδονάκια
χαδιάρικα πετοῦνε.

ΝΙΚΟΣ ΙΜΒΡΙΩΤΗΣ
(Ν. Ζίχνη)

ΕΝΑΣ ΠΡΩΪΝΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ

Ἦταν ἕνα ἀνοιξιάτικο πρωΐ. Χαρὰ Θεοῦ! Ἔξω ἡ φύση γιόρταζε μὲ τὸ πολύχρωμο φόρεμά της. Πρὶν ὁ ἥλιος ρίξη τὶς λαμπερές ἀκτῖνες του στὴ γῆ, ξεκινήσαμε μὲ τὸν πιστό μου σκύλο, τὸν Τζὰκ γιὰ ἕναν περίπατο. Στὸ δρόμο μᾶς δρόσιζε τὸ πρωϊνὸ ἀνοιξιάτικο ἀεράκι. Τὰ φύλλα τῶν δέντρων σιγομουρμούριζαν, σὰν νὰ μᾶς χαιρετοῦσαν. Ὁ Τζὰκ πήγαινε πάντα μπροστὰ καὶ σὲ κάθε ξαφνικὸ πέταγμα κανενὸς πουλιοῦ, κοντοστεκόταν φοβισμένος. Ὅταν φθάσαμε στὸ μέρος ποὺ γι' αὐτὸ ξεκινήσαμε, ἔβγαινε κι' ὁ ἥλιος μέσα ἀπ' τὴ θάλασσα. Οἱ στάλες τῆς δροσιᾶς ἔλαμπαν σὰν διαμάντια, σκορπισμένα στὸ λιβάδι. Τὰ πουλάκια εἶχαν ἀρχίσει τὸ μελωδικό τους κελάδημα εὐχαριστῶντας τὸν Δημιουργό. Στὴ μέση τοῦ λιβαδιοῦ ἦταν ἕνα μικρὸ ἐκκλησάκι καὶ δίπλα ὑψώνονταν γιγάντιοι πλάτανοι. Κάτω ἀπ' αὐτοὺς ἔτρεχε δροσερὸ νεράκι. Στοὺς πρόποδες τοῦ βουνοῦ ἁπλωνόταν ὁ κάμπος καταπράσινος ἀπ' τὰ σπαρτά. Καὶ πιὸ κάτω ἡ θάλασσα ποὺ ἔμοιαζε σὰν παμμέγιστος καθρέφτης. Ἡ φυσικὴ αὐτὴ καλλονὴ μὲ εἶχε μαγέψει. Ὁ σκύλος μου ἦταν κι' αὐτὸς κατευχαριστημένος. Πότε ἔπαιζε μὲ τὰ προβατάκια ποὺ ἔβοσκαν στὸ λιβάδι, καὶ πότε κυνηγοῦσε τὰ μικρὰ πουλάκια στοὺς θάμνους.

Ἔφθασε πιὰ τὸ μεσημέρι. Μαζὶ μὲ τὸ πιστὸ σκυλάκι μου πήραμε τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Θ. ΜΟΥΤΖΟΥΡΗΣ
(Μαθητὴς Γυμνασίου Κορώνης)

Η ΦΕΓΓΑΡΟΛΟΥΣΤΗ ΒΡΑΔΥΑ

Καθὼς προβαίνει ἀπ' τὸ βουνὸ τ' ὁλόγιομο (φεγγάρι
μὲ τ' ἀργυρᾶ του χρώματα, μὲ τὴν περίσια (χάρη,
μύρια χαμόγελα σκορπᾶ ἁπλόχερα στὴν πλάση
καὶ μ' ἀσημένιο σκέπασμα τὴ λίμνη ἔχει σκε- (πάσει.
Ἡ κουκουβάγια στὶς πλαγιὲς ἔπαψε τὰ τρα- (γούδια
σ' ὅλη τὴ φύση μυρωδιὲς σκορποῦνε τὰ λου- (λούδια.
Ψηλὰ ἀπ' τὴ ράχη τοῦ βουνοῦ γροικιέται μιὰ (φλογέρα
κι' οἱ νυχτερίδες σκιάχτηκαν τῆς λάμψης τὴ (φοβέρα.
Τ' ἀέρι ἀνάλαφρα κουνάει τῶν δέντρων τὰ (κλωνάρια
— ξεψυχισμένη ἀναπνοὴ ποὺ βγαίνει ἀνάρια - (ἀνάρια —
κι' οἱ σταλαμίδες τῆς δροσιᾶς ἀπάνω στὰ (χορτάρια
σὰν τοῦ γιαλοῦ πολύτιμα λάμπουν μαργαρι- (τάρια.
Οἱ κορασιὲς γιὰ γάργαρο νερὸ τρέχουν στὴ (βρύση
μὲς τὴ γαλήνη τῆς νυχτιᾶς καὶ στὸ γλυκὸ (μεθύσι
χειροπιασμένες τὸ χορὸ μαζὶ ὅλες θ' ἀρχίσουν
καὶ θὲ νὰ πάψουν τὸ χορὸ ὅταν τ' ἀστέρια (σβύσουν.

ΚΑΡΑΘΑΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
Σοφάδες

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Ἀγαπημένο μου χωριὸ
θέλω νὰ ρθῶ κοντά σου.
Σὲ θέλω σὲ νοστάλγησα
νὰ ρθῶ στὴ σιγαλιά σου,
ν' ἀνοίξης τὰ χεράκια σου
νὰ μπῶ στὴν ἀγκαλιά σου.

Νὰ πάω στὴ βρυσούλα σου
νὰ δροσιστῶ λιγάκι
νὰ πιῶ τὸ κρύο σου νερὸ
νὰ πάω στὸ ἐκκλησάκι.

Νὰ κατεβῶ στὶς ρεμματιὲς
μὲ τὸ νερὸ τὸ κρύο
γιὰ νὰ θαυμάσω τὸ καλὸ
κι' ὡραῖο σου τοπίο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΚΑΣ
(Παιδόπολη «Ἅγιος Δημήτριος»)

ΑΝΟΙΞΗ

Ἄνοιξη: ἡ πιὸ καλὴ ἐποχὴ
Μᾶς φέρνει λογιῶν - λογιῶν λουλούδια
γεμίζει τὴν ψυχὴ μας μὲ χαρὰ
φέρνει στὰ χείλη μας τραγούδια.
Πᾶνε τὰ κρύα, οἱ βροχές,
οἱ μπόρες οἱ μεγάλες καὶ τὰ χιόνια.
Ἦρθαν οἱ μέρες οἱ ζεστὲς
μαζί τους ἦρθαν καὶ τὰ χελιδόνια.
Ἀνθίζουν γύρω τὰ χαμόκλαδα
στολίζονται οἱ λόφοι καὶ οἱ κάμποι
καὶ στ' ἄφθονα στολίδια της
φανταχτερὰ ἡ φύση λάμπει.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΕΔΕΣΣΑΙΟΣ

Η ΒΡΟΧΗ

Ἦταν ἀπόγευμα.

Ἔξαφνα ἕνα μεγάλο πυκνὸ κατάμαυρο σύννεφο πρόβαλε στὸν οὐρανό. Εἶχε παραγεμισθῆ μ' ἕνα ἀμέτρητο πλῆθος ἀπὸ ψιλές - ψιλὲς σταγόνες. Οἱ σταγόνες τῆς βροχῆς ἦταν πολὺ ἀνυπόμονες καὶ ἀσυγκράτητες, γιὰ νὰ πέσουν στὴ γῆ. Ὅταν ὁ ἀέρας σταμάτησε λίγο, οἱ σταγόνες πήδησαν πρὸς τὰ κάτω, ἡ μιὰ κοντὰ στὴν ἄλλη, σχηματίζοντας χοντρὲς κλωστές. Ἔπεσαν πλὶτς - πλὰτς ἐπάνω στὸ πεζοδρόμιο καὶ κάθε μιὰ ζωγράφισε πάνω στὶς πλάκες μιὰ παχειὰ βούλα. Οἱ ἄνθρωποι ἄνοιξαν τὶς ὀμπρέλλες τους καὶ καλὰ ἔκαναν γιατὶ σὲ λίγο ἡ βροχὴ ἄρχισε ὁρμητική.

Ἄ! ἦταν μιὰ νόστιμη διασκέδαση οἱ χοντρὲς σταγόνες. Χόρευαν, πηδοῦσαν πάνω στὸ δρόμο! Ὅπου ἦταν κανένα βαθούλωμα πηδοῦσαν μέσα καὶ ἔκαναν μικρὲς λιμνοῦλες.

Σὲ λίγο ὅμως φύσηξε ἀέρας δυνατὸς καὶ τὸ σύννεφο ἔφυγε. Ἡ βροχὴ σταμάτησε.

ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΓΚΟΥΝΤΙΑΚΑΣ
(Μαθ. Γυμνασίου Σουφλίου)

ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΗΜΑΙΑ

Σημαία Γαλανόλευκη
ὅταν σὲ ἀντικρύζω
σὲ χαιρετῶ μὲ σεβασμὸ
καὶ ἄθελα δακρύζω.

Εἶσαι τοῦ Ἔθνους ὁ παλμός,
τὸ σύμβολο τῆς δόξης,
κυμάτισες στὸν Ὄλυμπο
καὶ στὶς κορφὲς τῆς Ὄσσης.

Σημαίνεις τὴν ἁγνότητα,
τὸν οὐρανό, τὸ κῦμα,
προβαίνεις πάντ' ἀτρόμητη
μπρὸς στοῦ ἐχθροῦ τὸ βλῆμα.

Πάντα θὲ νὰ στηρίζωμε
τοὺς πόθους μας σ' ἐσένα
καὶ σήμερα καὶ πάντοτε
σὰν τὸ Εἴκοσι Ἕνα.

ΠΑΝΟΣ Α. ΜΠΑΣΚΟΥΤΑΣ
(Ε΄ τάξη Ἐκκλησ. Σχολῆς Κορίνθου)

ΑΧ! ΚΕΙΝΟ 'ΚΕΙ ΤΟ ΣΗΜΑΝΤΡΟ

Ἄχ! κεῖνο 'κεῖ τὸ σήμαντρο, ποὺ παίζει (βράδυ-βράδυ
πρὶν ἔρθη τὸ σκοτάδι, τὴν ὥρα τοῦ ἑσπερινοῦ
πόσες γλυκὲς ἐνθύμησες, στὸ νοῦ μου πάλι (φέρνει
καὶ πῶς μοῦ συνεπαίρνει γλυκὰ καρδιὰ καὶ (νοῦ!

Τὸ ἥσυχο σπιτάκι μας, τὴ νειότη μοῦ θυμίζει
ποὺ πίσω δὲν γυρίζει, στὸν κόσμο ποὺ περνᾶ!
Καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ τ' ἄκουσα, τὴν ὕστερνη (τὴ μέρα
νὰ χύνη στὸν ἀγέρα, τοὺς ἤχους του ξανά!
Κεῖνα τὰ χρόνια πέρασαν! Πόσες καρδιὲς ποὺ (ἀνθοῦσαν
τότε καὶ ἀγαποῦσαν, τὸν κόσμο ποὺ περνᾶ.
Τώρα τὸ ἴδιο σήμαντρο, κεῖνες δὲν τὸ γροι- (κοῦνε
Στὸ χῶμα κατοικοῦνε, βαθειὰ καὶ σκοτεινά!
Ἄχ! κεῖνο 'κεῖ τὸ σήμαντρο, γλυκὰ θὰ παίζη (ἀκόμα
Ὅταν κι' ἐγὼ στὸ χῶμα, θὰ γείρω ταπεινὰ
καὶ τότε στὸν ψευτόκοσμο, καρδιὲς ἄλλες θ' (ἀνθοῦνε
Γλυκὰ νὰ τραγουδοῦνε, τὸ σήμαντρο ξανά!

ΖΗΣΗΣ Σ. ΚΑΛΙΑΓΚΟΣ
(Πεντάλοφος)

Γύρω ἀπ' τόν Ἀθλητισμό

ΣΥΜΜΟΡΙΕΣ ΓΚΑΓΚΣΤΕΡΣ ΣΤΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΜΠΟΞ

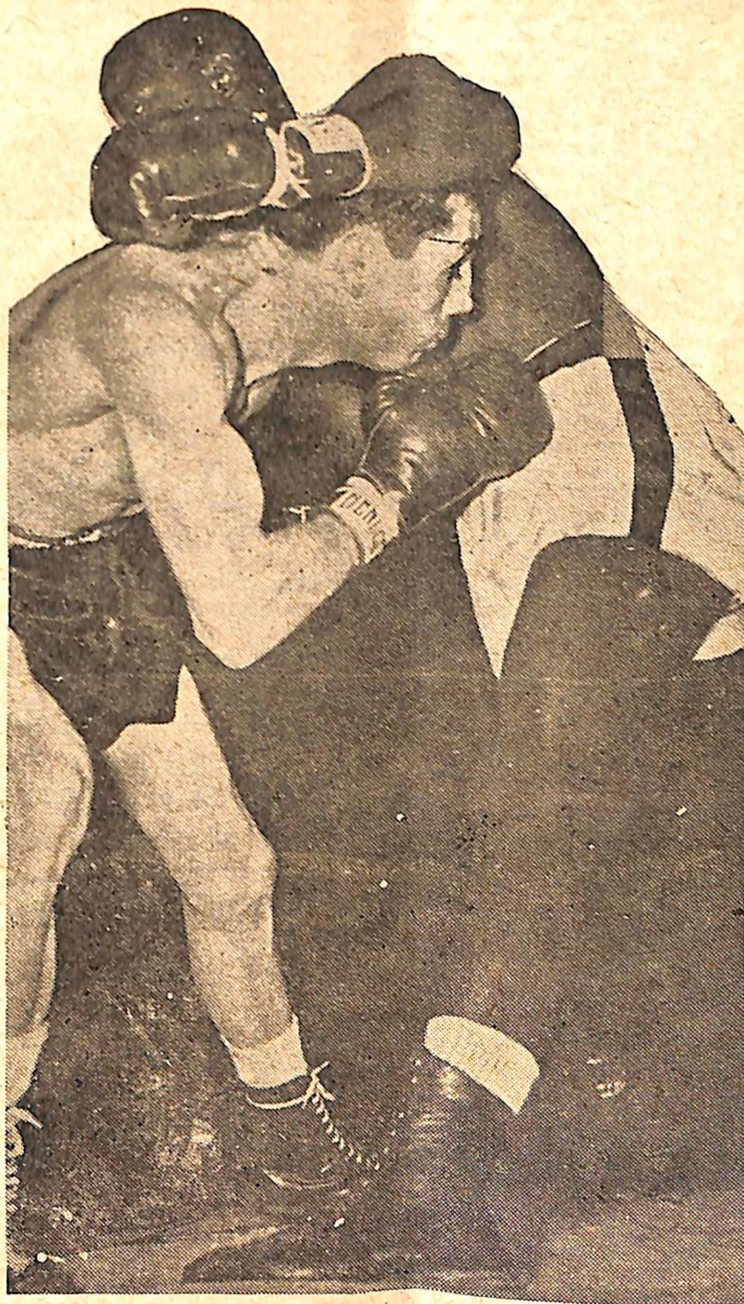
Ἡ πυγμαχία ἦταν καί εἶναι πάντα ἕνα ἀπό τά πιό δημοφιλέστερα σπόρ στήν Ἀμερική. Ἀκριβῶς γι' αὐτόν τό λόγο οἱ πυγμαχικοί ἀγῶνες δίνουν τήν εὐκαιρία σέ πολλούς, νά τούς ἐκμεταλλεύωνται καί νά κερδίζουν χρήματα. Πολλές φορές τά μέσα πού χρησιμοποιοῦν εἶναι παράνομα καί γι' αὐτό τούς καταδιώκει τό Ἀμερικανικό Γραφεῖο Ὁμοσπονδιακῶν Ἐρευνῶν.

Παρακάτω δίνουμε τήν περιγραφή ἑνός παληοῦ ἀγῶνος μεταξύ τῶν μεγάλων πρωταθλητῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης Τόννεϋ καί Ντέμσεϋ, πού τόν παρηκολούθησαν 90.000 θεατές, οἱ εἰσπράξεις του δέ ἔφτασαν σέ δεκάδες ἑκατομμύρια δολλάρια.

«Ἦταν τό 1920... Τό τεράστιο Στάδιο τοῦ Σικάγου, ἦταν ἐκείνη τήν ἡμέρα γεμάτο. Ἄνθρωποι ἀπό ὅλες τίς γωνιές τῆς Ἀμερικῆς καί ἀπό αὐτήν ἀκόμη τήν Εὐρώπη εἶχαν κατακλύσει ὅλες τίς πλευρές τοῦ Σταδίου, πού ἄρχιζαν ἀπό τίς προνομιοῦχες θέσεις γύρω στό ρίγκ ὥς τήν τελευταία γωνιά τῶν πέτρινων κερκίδων.

Τήν ἐποχή ἐκείνη στό Σικάγο ὀργίαζαν οἱ σπεῖρες τῶν γκάγκστερς, πού ἔχωναν τήν οὐρά τους σέ κάθε «μπίζνες», πού τούς φαινόταν ἐπικερδής. Ἔτσι καί στήν περίπτωση τοῦ ἀγῶνος Τόννεϋ - Ντέμσεϋ ἔστησαν τή «μηχανή» τους. Ὁ ὀργανωτής τῶν ἀγώνων τήν ἐποχή ἐκείνη περιστοιχιζόταν ἀπό ὁλόκληρη στρατιά μισθοφόρων γκάγκστερς, πού φρόντιζαν νά τόν ἀπαλλάσσουν γρήγορα ἀπό κάθε ἐπικίνδυνο ἀνταγωνιστή. Γιά ἀντάλλαγμα εἶχαν ὡρισμένα τυχερά, ἐκτός τοῦ κανονικοῦ μισθοῦ πού ἔπαιρναν. Στήν προκειμένη περίπτωση ἦταν ἡ προπώληση (πού ἦταν «εἰκονική») τῶν εἰσιτηρίων τῆς σειρᾶς πού βρισκόταν στό ρίγκ. Πήγαινε π. χ. ἕνα φανατικός φίλαθλος, θαυματής τοῦ Ντέμσεϋ, νά ἀγοράση εἰσιτήριο, ἀλλά δέν εὕρισκε. «Μέ συγχωρεῖτε κύριε, τοῦ ἔλεγε ὁ ταμίας, δυστυχῶς ἔχουν προπωληθῆ, ἄν ἐρχόσαστε λίγο νωρίτερα...». Ὁ φίλαθλος ἔφευγε ἀπογοητευμένος. Στό διάδρομο ὅμως, συναντοῦσε «τυχαίως» ἕνα μέλος τῆς σπεῖρας, πού τοῦ ἔλεγε τά ἑξῆς: «Ξέρετε ἐπειδή πρόκειται νά φύγω γιά δουλειές στό Σάν Φραντζίσκο καί μοῦ βρίσκονται κάτι εἰσιτήρια, μπορῶ νά τά διαθέσω σέ σᾶς...». Ὁ φίλαθλος τά ἀγόραζε σέ ἐξωφρενικές τιμές (ἀπό 5 δολλάρια ἔφτανε τό εἰσιτήριο 100,150) καί ἔτσι οἱ γκάγκστερς θησαύριζαν.

Ὁ ἀγών πού ἐπακολούθησε μεταξύ τῶν δύο παραπάνω πυγμάχων ἦταν συναρπαστικώτατος. Ὁ Ντέμσεϋ ἀνῆκε στούς «φρίγκτερς», τούς μαχητάς αὐτούς πού δέν λογαριάζουν τίποτε ἄλλο, παρά πῶς νά ρίξουν στό καννάβατσο τόν ἀντίπαλό τους. Δέν θά σκεφθοῦν ποτέ νά νικήσουν στά σημεῖα, πού ἄλλως τε τό θεωροῦν ἐξευτελιστικό. Ὁ Τόννεϋ, ἀντιθέτως, ἀνῆκε στούς «μποξέρ». Εὐκίνητος, ἔξυπνος, χοροπηδοῦσε διαρκῶς μέσα στό ρίγκ. Μοναδικός του σκοπός ἦταν πῶς νά

Τό μπόξ εἶναι ἕνα θεαματικώτατο ἀγώνισμα, γι' αὐτό ἔχει χιλιάδες φιλάθλους. Ἀνωτέρω μιά φάση ἀπό τόν ἀγῶνα τοῦ νεγροαμερικανοῦ Τάρσυ Μπάσετ καί τοῦ γάλλου Ραίη Φαλεσόν».

κερδίση περισσότερα σημεῖα ἀπ' τόν ἀντίπαλό του. Ἄλλως τε, δέν ἦταν σέ θέση νά νικήση μέ νόκ-ἄουτ, ἀλλά καταλάβαινε ὅτι, ἐάν κατάφερνε νά ἀνθέξη μέχρι τά μέσα τοῦ ἀγῶνος, θά ἔβγαινε νικητής. Διότι ἡ μεγαλύτερη διαφορά μεταξύ τῶν δύο πυγμάχων ἦταν ἡ ἑξῆς: Ὁ μέν Ντέμσεϋ ἀγωνιζόταν μέ τά χέρια (εἶχε δηλ. τρομερή δύναμη), ὁ δέ Τόννεϋ... μέ τά πόδια (ἦταν δηλ. περισσότερο εὐκίνητος καί μεγαλυτέρας ἀντοχῆς).

Ὁ ἀγώνας τους τό ἀπέδειξε αὐτό. Μέχρι τά μέσα τοῦ ἀγῶνος ὁ Ντέμσεϋ — ἀληθινό λιοντάρι — ἐπετίθετο διαρκῶς μέ ἄγρια μανία ἐναντίον τοῦ Τόννεϋ, ὁ ὁποῖος μέ μιά διαβολική μαεστρία καί μέ σταθερή τήν «γκράντ» του, ἀπέκρουσε ὅλες τίς ἐπιθέσεις του, χοροπηδῶντας πάνω στό ρίγκ. Τά πλήθη τόν κορόϊδευαν: «Ράουντ δή μπάϊσικλα», τρέχα μέ τό ποδήλατο Τόννεϋ». Αὐτός ἔπαιζε τό παιγνίδι του καί ἔκανε τόν Ντέμσεϋ νά σκυλιάση ὥστε νά τοῦ φωνάξη: «Εἴ, καμάν, μάααν», ἔλα πλησίασε. Ἴσως ὅμως ὁ Τόννεϋ νά μήν στεκόταν τόσο τυχερός, ἄν ὁ διαιτητής δέν ἔκαμε ἕνα μοιραῖο λάθος. Στό διάστημα τῆς ὑπεροχῆς ὁ Ντέμσεϋ μέ ἕνα δεξί χτύπημα ἔστειλε τόν ἀντίπαλό του στό καναβάτσο. Ὁ διαιτητής ἄρχισε τό μέτρημα: Ἕνα, δύο, τρία... ἑπτά· τή στιγμή ὅμως αὐτή παρατήρησε, ὅτι ὁ Ντέμσεϋ δέν καθόταν στή θέση, πού ἔπρεπε, ἀλλά στεκόταν δίπλα του. τοῦ ὑπέδειξε δέ νά ἀποσυρθῆ στά σκοινιά, πρᾶγμα πού ἔγινε, καί ξανάρχισε τό μέτρημα: ἕνα, δύο... ἑπτά· ὁ Τόννεϋ ὅμως εἶχε ἤδη σηκωθῆ καί ὁ ἀγών ξανάρχισε. Αὐτό ἦταν τό μοιραῖο μέτρημα ὥς τό 14, τό ὁποῖον, ἄν δέν γινόταν, ἴσως ἄλλαζε τήν μορφή τοῦ ἀγῶνος. Ἀπεδείχθη δέ, ὅτι ἦταν ἡ μοναδική εὐκαιρία, πού θά μποροῦσε νά ρίξη κάτω ὁ Ντέμσεϋ τόν ἀντίπαλό του. Διότι, ἀργότερα, ἄρχισε νά μετριάζη τήν ὁρμή του, νά χάνη ἔδαφος πρό τῆς θαυμασίας τακτικῆς τοῦ Τόννεϋ καί κατέληξε νά χάση τόν ἀγῶνα στά σημεῖα καί μαζί μ' αὐτόν τό παγκόσμιο πρωτάθλημα.

ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΠΟΝΗΘΗΤΕ Η ΕΚΚΙΝΗΣΗ

...Τά πρῶτα βήματα εἶναι μικρά καί γρήγορα, γιατί ἡ ἀπώλεια τῆς ἰσορροπίας, πού προκαλεῖ ἡ ἐκκίνηση καί ἡ ἔλλειψη ταχύτητος, ἀπαιτοῦν συχνές καί μικρᾶς ἀποστάσεως ἐπαφές μέ τό ἔδαφος.

Ἐάν ἡ ἐκτίναξη τοῦ σώματος, δηλαδή τό πρῶτο βῆμα εἶναι λανθασμένα, τότε ὅλος ὁ δρόμος θά εἶναι λανθασμένος.

Ἐάν ὅμως ἡ ὤθηση δοθῆ ὅπως πρέπει, τότε στούς πρώτους διασκελισμούς τά πόδια θά πατήσουν τό ἔδαφος δεξιά καί ἀριστερά τοῦ ἄξονος ὠθήσεως (τρέξιμο σέ δύο γραμμές) γιά νά πατήσουν ἀργότερα πάνω στόν ἄξονα αὐτό (τρέξιμο σέ μιά γραμμή), ὅταν ὁ δρομεύς θά ἔχη βρῆ τήν κανονική του ταχύτητα. Καί ὅσο αὐξάνεται ἡ ταχύτης τοῦ δρομέως, τόσον αὐξάνεται καί τό μῆκος τοῦ διασκελισμοῦ του.

Στό παράγγελμα «ἕτοιμοι» ὁ δρομεύς πρέπει νά πάρη τέτοια θέση, ὥστε ἡ ἰσορροπία του νά μή εἶναι πολύ σταθερή, ἀλλά οὔτε καί τόσο ἀσταθής, ὥστε νά κινδυνεύη νά τήν χάση, πρᾶγμα πού δέν θά τοῦ ἐπιτρέψη νά κάμη μιά καλή ἐκκίνηση. Στήν ἐκκίνηση ἡ θέση τῶν χεριῶν εἶναι ἀκριβῶς πίσω ἀπό τήν γραμμή καί τό πρῶτο λακκάκι ἀπέχει ἀπό τή γραμμή περί τά 20 ἑκατοστόμετρα. Ἡ ἀπόσταση ὅμως αὐτή μπορεῖ νά εἶναι μικρότερη, ἐάν ὁ δρομεύς ἔχει κοντά χέρια, ὅπως μπορεῖ νά εἶναι καί μεγαλύτερη, ἐάν ἔχη μακρυά χέρια.

Ἐάν στό δεύτερο παράγγελμα «ἕτοιμοι» δέν εἶσθε ἕτοιμος μή διστάσετε νά τό πῆτε καί νά σηκωθῆτε ὄρθιος, πρᾶγμα πού θά ἀναγκάση τόν ἀφέτη νά ξαναρχίση τήν ἐκκίνηση.

(Συνέχεια στή σελίδα 301)

ΤΟ ΜΠΟΛΙΑΣΜΑ ΤΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ

(Συνέχεια)

Σήμερα συνεχίζω τὸ κεφάλαιο ποὺ ἀρχίσαμε στὸ προηγούμενο. Μιλήσαμε γιὰ τὸ τί χρειάζεται γιὰ νὰ πετύχη τὸ μπόλιασμα, μιλήσαμε γιὰ τὰ ἐργαλεῖα, γιὰ τὰ ὑλικὰ τοῦ δεσίματος καὶ τὶς ἀλοιφές. Σήμερα θὰ σᾶς πῶ γιὰ τὰ διάφορα μπολιάσματα.

Τρόποι μπολιάσματος.

Κάθε ἔμπειρος μπολιαστής, ἔχει καὶ δικούς του τρόπους νὰ μπολιάζη.

Εἶναι βιβλία γιὰ γεωπόνους, ὅπου μιλᾶνε γιὰ πάνω ἀπὸ 200 τρόπους μπολιάσματος!

Σχέδιο 1. Μπόλιασμα μὲ ἁπλῆ πλευρικὴ προσέγγιση: α. ὑποκείμενο, β. μπόλι, γ. συγκόλληση.

Ὡστόσο οἱ σημαντικοὶ τρόποι, εἶναι οὐσιαστικὰ τρεῖς:

α) Μπόλιασμα μὲ προσέγγιση.
β) Μπόλιασμα μὲ κλαρί.
γ) Μπόλιασμα μὲ μάτι.

Ἄς δοῦμε τὸν πρῶτο τρόπο.

Μπόλιασμα μὲ προσέγγιση.

Τέτοια μπολιάσματα, βλέπουμε νὰ τὰ κάνη ἡ φύση μόνη της μὲ τὴν μεγαλύτερη εὐκολία.

Ἐκεῖ ποὺ τὰ δάση εἶναι πυκνὰ καὶ τὰ δέντρα τὸ ἕνα κοντὰ στὸ ἄλλο, δυὸ κλαριὰ ἀπὸ διαφορετικὰ δέντρα, ποὺ τρίβονται συνεχῶς, στὸ τέλος καταλήγει νὰ κολλήσουν κιόλας!

Ἔτσι ὁ ἄνθρωπος πῆρε ἕτοιμη τὴν τέχνη ἀπὸ τὴ φύση! Αὐτὸ τὸ μπόλιασμα γίνεται σὲ φυτά, ποὺ τὸ ἕνα εἶναι κοντὰ στὸ ἄλλο, ἢ ἀνάμεσα σὲ κλαδιὰ τοῦ ἴδιου δέντρου.

Τί χρησιμότητα ἔχει;

α) Ἕνα καχεχτικὸ ὑποκείμενο δυναμώνει ὅταν μπολιαστῆ μ' ἕνα κοντινὸ ζωηρὸ δέντρο.

β) Ἕνα κλαρὶ ποὺ καταστράφηκε ἀντικαθίσταται ὅταν μπολιάσωμε τὸ κομμάτι ποὺ ἔμεινε στὸν κορμὸ μὲ γερὸ κλαρί.

γ) Ἀκόμη χρησιμεύει γιὰ νὰ πολλαπλασιαστοῦν φυτὰ ποὺ τὸ μπόλι τους δὲν βαστάει τόσον καιρὸ ὅσο χρειάζεται γιὰ νὰ κολλήσουν τέλεια μὲ τὸ ὑποκείμενο.

Μπόλιασμα μὲ πλευρικὴ προσέγγιση.

Σ' αὐτὸ τὸ μπόλιασμα, τὸ μπόλι καὶ τὸ ὑποκείμενο πρέπει νὰ εἶναι σχεδὸν ὅμοιο. Στὸ φυτὸ ποὺ χρησιμεύει γιὰ μπόλι, σὲ μέρος ἀντίθετο ἀπὸ ἕνα μάτι καὶ στὸ ὕψος ποὺ θέλουμε νὰ γίνη τὸ μπόλιασμα, τραβᾶμε μὲ τὸ σουγιὰ ἕνα κομμάτι φλοῦδα σὲ μῆκος 3 - 4 πόντους καὶ πλάτος ἀνάλογο μὲ τὸ πλάτος τοῦ μπολιοῦ. Τὸ ἴδιο κάνομε καὶ στὸ ὑποκείμενο, στὸ ἴδιο ὕψος ἀκριβῶς. Ἀκουμπᾶμε τὴν μιὰ χαραμάδα πάνω στὴν ἄλλη προσέχοντας νὰ ἐφαρμόσουν καλά, καὶ δένομε τὰ δυὸ φυτὰ φροντίζοντας νὰ μὴ σκεπάσωμε τὸ μάτι ποὺ πίσω του ἔγινε ἡ σκισματιά. Δὲν χρειάζεται ἀλοιφή, τὸ δέσιμο φτάνει γιὰ νὰ κολλήσουν τὰ δυὸ φυτά. Ἂν εἶναι φόβος νὰ τὰ τραντάξη ὁ ἀέρας, τὰ στερεώνομε μὲ στήριγμα. Ἡ τέλεια συγκόλληση γίνεται ὕστερα ἀπὸ 2 - 4 μῆνες.

Μπόλιασμα μὲ πλευρικὴ προσέγγιση καὶ μὲ γλωσσίδια.

Αὐτὸ τὸ μπόλιασμα εἶναι τὸ ἴδιο τὸ προηγούμενο μὲ μερικὲς διαφορές.

Ἀντὶ οἱ σκισματιὲς τοῦ μπολιοῦ καὶ τοῦ ὑποκείμενου νὰ εἶναι ἁπλές, κόβονται σὲ γλωσσίδια. Στὴν ἐφαρμογή, προσέχομε νὰ μπλέξωμε τὸ γλωσσίδι τοῦ μπολιοῦ μὲ τὸ γλωσσίδι τοῦ ὑποκείμενου, προσέχοντας νὰ γίνη τέλεια ἡ ἐπαφή.

Ἀφοῦ γίνη τέλεια ἡ συγκόλληση, τότε μόνον κόβομε τὸ μπόλι ἀπὸ τὸ μητρικό του φυτό, κόβοντάς το ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ τὸ σημεῖο ποὺ κόλλησε μὲ τὸ ὑποκείμενο.

Μπόλιασμα μὲ ἁπλὸ σκίσιμο.

Αὐτὸ τὸ μπόλιασμα γίνεται πρὶν ἀρχίση ἡ βλάστηση ἀνάλογα μὲ τὸ κλίμα.

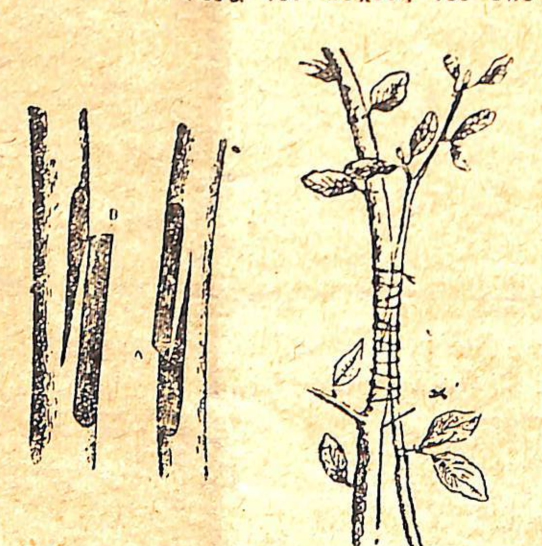
Τὸ ὑποκείμενο ἢ τὸ βλαστάρι ποὺ θὰ μπολιαστῆ, κόβεται σύριζα στὸ σημεῖο τοῦ μπολιάσματος. Ὕστερα μὲ τὸ μαχαιρίδιο σκίζομε τὸ κομμένο ἄκρο ὅπως δείχνει ἡ εἰκόνα (Σχέδιο 3). Προσέχομε τὸ ξύλο νὰ μὴ σκίζεται μόνο του, ἀλλὰ ἡ τομὴ νὰ γίνη μὲ τὸ σκίσιμο τοῦ ξύλου ἀπὸ τὸ μαχαιράκι.

Τὸ μπόλι (κεντράδι) εἶναι τὸ κομμάτι ἑνὸς βλασταριοῦ ποὺ ἔρχεται ἀπὸ δέντρο ποὺ δὲν ἔχει ἀκόμη ἀρχίσει νὰ βλασταίνη.

Τὸ κομμάτι αὐτὸ τό κόβομε σὰν μακριὰ σφήνα, ἀλλὰ ὄχι μὲ δυὸ παράλληλες τομές, ἔτσι ὥστε ἡ σχηματισμένη σφήνα νὰ ἔχη μιὰ πλευρὰ πιὸ παχειὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη. (Σχέδιο 3α).

Ἡ τοποθέτηση τοῦ μπολιοῦ γίνεται μὲ σφήνωμα μέσα στὴν σχισμάδα τοῦ ὑποκειμένου.

Γιὰ τοῦτο ἀνοίγομε μὲ προσοχή, μὲ τὴν λεπίδα ἑνὸς δυνατοῦ μαχαιριδίου τὴν σχισμάδα, γιὰ νὰ εὐκολύνωμε τὴν σφήνα τοῦ μπολιοῦ νὰ μπῆ. Τὴν βάζομε δὲ μὲ τρόπο ποὺ ἡ πιὸ λεπτὴ πλευρά της νὰ βρίσκεται πρὸς τὰ μέσα τοῦ πάχους τοῦ ὑποκειμένου (Σχέδ. 3β). Ἡ δὲ ἄλλη πλευρὰ ν' ἀγκίζη ἴσια ἴσια τὴν φλούδα τοῦ ὑποκειμένου καὶ νὰ μὴ ἐξέχη.

Σχέδιο 2. Μπόλιασμα μὲ πλευρικὴ προσέγγιση καὶ γλωσσίδια: Α. μπόλι μὲ γλωσσίδια, Β. ὑποκείμενο μὲ γλωσσίδια, γ. ἐφαρμογὴ καὶ συγκόλληση, κ' μέρος ὅπου κόβεται τὸ μπόλι.

Μὲ τὴν λαβίδα τοῦ μαχαιριδίου χτυποῦμε τὸ μπόλι μέχρις ὅτου ἡ σφήνα μπῆ ὁλόκληρη στὴν σχισμάδα προσέχοντας νὰ μὴ χάσωμε τὴν ἐπαφὴ τῶν φλοιῶν.

Δένομε ὕστερα μὲ μάλλινο νῆμα, χωρὶς νὰ σφίξωμε ὑπερβολικά, κι' ἀλείβομε μὲ εἰδικὴ ἀλοιφή. (Ὅπως εἴπαμε στὸ προηγούμενο).

Μὲ τὴν ἀλοιφὴ ἀλείβομε τὸ σκίσιμο τοῦ ὑποκειμένου ἐκεῖ ποὺ εἶναι σφηνωμένο τὸ μπόλι, ἄφθονα. Ἐπίσης τὴν τομὴ στὴν κορυφὴ τοῦ μπολιοῦ. (Δηλαδὴ ὅλες τὶς πληγὲς καὶ τὰ σκισίματα, γιὰ νὰ μὴν ἔρθουν σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸν ἀέρα, γιὰ νὰ μὴν μποῦν βρόχινα νερὰ στὴν τομή, καὶ γιὰ νὰ μὴν ἐξατμισθοῦν οἱ χυμοί). Ἂν τὸ ὑποκείμενο εἶναι ἀρκετὰ χοντρὸ καὶ ἀντέχει (ἔχει δηλαδὴ πάχος 3, 4 καὶ 5 πόντους) μποροῦμε νὰ σφηνώσωμε δυὸ μπόλια (κεντράδια) ἀπάνω του.

Γιὰ πιὸ μεγάλα ὑποκείμενα, ὅπου τὸ κανονικὸ σκίσιμο εἶναι ἀδύνατο μὲ τὰ συνηθισμένα ἐργαλεῖα, χρησιμοποιοῦμε ἄλλο μπόλι γιὰ τὸ ὁποῖο θὰ μιλήσωμε στὸ ἐρχόμενο (τὸν στεφανίτη) ἢ τὸ μπόλιασμα μὲ τριγωνικὸ σκίσιμο, ὅταν τὸ ξύλο τοῦ ὑποκειμένου εἶναι ξερὸ (ἐλιά, ροδιά, λωτός, κλπ.).

Σχέδιο 3. Μπόλιασμα μὲ σκίσιμο: α. Πῶς κόβεται τὸ μπόλι, β. Πῶς σφηνώνεται τὸ μπόλι στὸ ὑποκείμενο, γ. ὑποκείμενο μὲ δυὸ μπόλια.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ συνεχίσω.

ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΤΟΥ ΜΗΝΑ (ΙΟΥΝΙΟΣ)

Στὰ χωράφια. Θερίζομε τὰ στάρια κι' ἀλωνίζομε τὰ πρώϊμα. Ἀπολυμαίνομε τὸν σπόρο γιὰ τὸν σκόρο (ἀλουκίτη). Θερίζομε τὰ κτηνοτροφικὰ φυτὰ (βίκο καὶ ρόβη) καὶ τὰ ὄψιμα κριθάρια. Ἀπολυμαίνομε τοὺς σπόρους καὶ τὶς ἀποθῆκες γιὰ τὸ σκαθάρι (βροῦχο).

Στὸ ἀμπέλι. Συνεχίζομε τοὺς ψεκασμούς. Τὸ ψέκασμα γίνεται μὲ ἀρκετὸ βορδιγάλλειο πολτὸ κι' ὕστερα ἀπὸ βροχή. Χαρακώνουμε στὰ πιὸ ψυχρὰ κλίματα. Κάνομε καὶ τρίτο θειάφισμα, καὶ ξεφυλλίζομε τὰ δυνατὰ κλήματα. Τὰ χλωρωτικὰ κλήματα(τὰ κιτρινιάρικα) τὰ ψεκάζομε μὲ θειϊκὸ σίδηρο (καραμπογιὰ) ἕνα στὰ ἑκατό. Ψεκάζομε καὶ γιὰ τὸ σκουλίκι μὲ Ντὶ-Ντὶ-Τί.

Στὸν ἐλαιῶνα. Καταπολεμοῦμε τὸν δάκο (τὸ σκουλήκι) μὲ διαβροχὲς καὶ δακοπαγίδες. Ψεκάζομε γιὰ τὴν βούλα (κυκλοκόνιο) μὲ ἀραιὸ βορδιγάλλειο (1 τὰ ἑκατό. Μιλήσαμε στὰ προηγούμενα πῶς γίνεται). Ψεκάζομε γιὰ τὴν ψεῖρα καὶ τὸ σκαθάρι (ρυγχίτη) καὶ καταπολεμοῦμε καὶ τὸν πυρηνοτρήτη.

Καρποφόρα. Ψεκάζομε μὲ νικοτίνη γιὰ τὸ σκουλήκι καὶ τὴν μελίγγρα. Ραντίζομε γιὰ τὴν μίγα τῆς Μεσογείου. Θειαφίζομε γιὰ τὴν στάχτη (μπάστρα, ὠΐδιον), ὅπως εἴπαμε στὸ προηγούμενο. Ψεκάζομε γιὰ τὴν ψώρα καὶ τὸν σκόρο (ἀνθοτρήτη). Ποτίζομε καὶ σκαλίζομε. Ἀρχίζομε τὴν συγκομιδή.

Καπνός. Μεταφυτεύομε τὰ ὀψιμώτερα στὰ ψυχρότερα. Σκαλίζομε. Παραχώνομε

τὰ πρωϊμότερα, ποὺ κοντεύουν νὰ ὡριμάσουν τὰ φύλλα τους.

'Ο μπάρμπα ΜΗΤΡΟΣ

ΠΕΣΤΟΞ 3Η

Τὸ νέο θαυματουργὸ γεωργικὸ φάρμακο (ἐναντίον τῶν ἀφιδων)

Αὐτὰ τὰ τελευταῖα χρόνια, ἡ φυτοφαρμακολογία, ἔκανε τὴν πιὸ σημαντικὴ της πρόοδο, μὲ τὴν ἀνακάλυψη τοῦ ΠΕΣΤΟΞ 3Η. Τὸ φάρμακο αὐτό, ποὺ μαζὶ μ' ἄλλα ὅμοιά του, ποὺ θὰ παρασκευασθοῦν, χωρὶς ἀμφιβολία, μελλοντικά, στὰ χέρια τοῦ γεωργοῦ, εἶναι ἄριστο μέσον γιὰ νὰ προφυλάξῃ τὶς καλλιέργειές του ἀπὸ προσβολὲς ἐντόμων καὶ ν' αὐξήσῃ ταὐτόχρονα, τὸ εἰσόδημά του. Τὰ νέα αὐτὰ φυτοφάρμακα (διασυστηματικὰ) δροῦν μ' ἕνα ὁλότελα καινούργιο τρόπο ποὺ διαφέρει ριζικὰ ἀπὸ τὸν τρόπο δράσεως τῶν μέχρι σήμερα γνωστῶν στὴ φυτοφαρμακολογία, φαρμάκων, ἀφοῦ ἔχει τὴν ἱκανότητα νὰ εἰσχωρῇ (μὲ τὸ ξυλέγχυμα) στοὺς ἱστοὺς τοῦ φυτοῦ καὶ νὰ δημιουργῇ ἔτσι, ἕνα τοξικὸ περιβάλλον γιὰ τὰ ἔντομα ποὺ μυζοῦν (ρουφοῦν) τοὺς χυμοὺς τῶν ἱστῶν, αὐτῶν. Γίνεται δηλ. κάτι παρόμοιο μὲ πολλὰ φάρμακα ποὺ χρησιμοποιοῦμε στοὺς ἀνθρώπους ἢ τὰ ζῶα.

Οἱ ἀφίδες (φυτόψειρες, ψεῖρες) εἶναι ἔντομα ποὺ προσβάλλουν ὁμαδικὰ τοὺς τρυφεροὺς βλαστοὺς τῆς μηλιᾶς, ροδακινιᾶς, ἀμυγδαλιᾶς καὶ ἄλλων δένδρων, τὰ φασόλια, μπιζέλια, τὴ μηδική, πατάτα, τὰ μποστανικά, τὰ κουκιά, τὴν τριανταφυλλιὰ κλπ. ἀπὸ ἐνωρὶς τὴν ἄνοιξη. Μέσα σὲ λίγο καιρό, ἅμα δὲν πάρουμε τὰ μέτρα μας, πληθαίνουν καταπληκτικά, σκεπάζοντας ὁλοκληρωτικὰ σχεδὸν τὰ φύλλα, τοὺς τρυφεροὺς βλαστούς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους μὲ λαιμαργία ἀπομυζοῦν (ρουφοῦν) τοὺς χυμοὺς μὲ ἀποτέλεσμα τὴ συστροφὴ (στρίψιμο) τῶν φύλλων, τὸ ἀδυνάτισμα τοῦ φυτοῦ καὶ ἔτσι τὴν ἐλάττωση τῆς παραγωγῆς. Τὶς ἐτήσιες καλλιέργειες, ὅπως, κουκιά, φασόλια κλπ. μποροῦν νὰ καταστρέψουν ὁλοκληρωτικά. Στὰ μέρη ὅπου βρίσκονται οἱ ἀφίδες, προστρέχουν τὰ συνηθισμένα μυρμήγκια γιὰ νὰ φᾶνε μιὰ γλυκειὰ οὐσία (σὰ μέλι) ποὺ ἀφίνουν οἱ ἀφίδες. Πολλοί, βλέποντας τὰ ἐργατικὰ μυρμήγκια ὅπου βρίσκονται καὶ οἱ ἀφίδες, νομίζουν, πὼς τὰ μυρμήγκια γεννοῦν αὐτὲς τὶς ἀφίδες. Αὐτὸ ὅμως εἶναι λάθος.

Οἱ ἀφίδες γεννοβολοῦν κάπου 10 - 12 φορὲς στὸ διάστημα τοῦ καλοκαιριοῦ ὕστερα ἀπὸ σύζευξη ἢ καὶ παρθενογεννετικά.

Καταπολέμηση. Ὅταν ἡ προσβολὴ δὲν ἔχει πολὺ προχωρήσει καὶ τὰ φύλλα δὲν ἔχουν συστραφῆ (στρίψει), ὥστε νὰ ἐξασφαλίζουν ἀσφαλὲς καταφύγιο γιὰ τὶς ἀφίδες χρησιμοποιοῦμε

1) θειϊκὴ νικοτίνη 2—2,5%. Στὸ διάλυμα προσθέτουμε ὡς 1% συνηθισμένο πράσινο σαποῦνι. Ἂν πρόκειται νὰ καταπολεμήσουμε ἀνθεκτικὲς κάπως κάμπιες (ὅπως τοῦ λαχάνου, ἀμυγδαλῆς) αὐξάνουμε τὴ δόση σὲ 3 - 3,5%: Σαποῦνι δὲν χρειάζεται στὴν περίπτωση ποὺ θὰ προσθέσουμε τὴν θειϊκὴ νικοτίνη σὲ θειϊκὸ χαλκὸ (γαλαζόπετρα) γιὰ συνδυασμένη καταπολέμηση.

2) Παραθειον. Ἄριστο φάρμακο. 70 - 80 δράμια σὲ 100 ὀκ. νερό. Προσέχουμε γιατὶ πρόκειται γιὰ δηλητήριο. Ψεκάζουμε τὶς καλλιέργειές μας 2 - 3 ἑβδομάδες πρὶν ἀπὸ τὴ συγκομιδή. Τὸ παραθεῖον χρησιμοποιεῖται ἀκόμη μὲ πολὺ καλὰ ἀποτελέσματα γιὰ τὴν καταπολέμηση τῆς εὐδεμίδος, καὶ ἐνδεχομένως καὶ δάκου.

3) Ἑξαχλωριοῦχον βενζόλιον 0,5 - 1 δράμι σὲ 1 ὀκᾶ νερό.

4) Ροτενόνη 2 - 2,5 ὀκάδες σκόνης 1% στὸ στρέμα.

5) Ἐκχύλισμα καπνοῦ (καπνόνερο) κλπ.

6) Πεστὸξ 3Η.

Τὸ θαυματουργὸ τοῦτο φάρμακο εἶναι ἀκόμη σχετικὰ ἀκριβό. Εἶναι ὅμως μοναδικὸ γιὰ τὶς περιπτώσεις μεγάλης καὶ προχωρημένης προσβολῆς.

Πλεονεκτήματα τοῦ φαρμάκου. α) δὲν ξεπλαίνεται μὲ τὴ βροχή, β) καταστρέφει ταυτοχρόνως τὸν τετράνυχο τοῦ βαμβακιοῦ, γ) δὲν εἶναι ἐπικίνδυνο γιὰ τὶς μέλισσες, 4) ἡ δράση του βαστάει 30 - 35 ἡμέρες, ε) εἶναι εὔκολο στὴ χρήση του.

Πῶς θὰ χρησιμοποιήσῃς τὸ φάρμακο.

α) Διαλύεις 50 - 55 δράμια φάρμακο σὲ 100 ὀκάδες νερὸ καὶ μὲ τὸν συνηθισμένο ἀμπελουργικὸ ψεκαστῆρα ψεκάζεις τὰ φυτά. Μὰ γιὰ τὴν βαμβακάδα (ματόψειρα) τῆς μηλιᾶς εἶναι ἀνάγκη νὰ διπλασιάσῃς τὴ δόση τοῦ φαρμάκου καὶ νὰ χρησιμοποιήσῃς δενδροκομικὸ ψεκαστῆρα. Τὸ φάρμακο μπορεῖ νὰ ἀναμισθῇ ἐφόσον ὑπάρχει λόγος μὲ D.D.T. καὶ βορδιγάλειο πολτό, (γαλαζόπετρα).

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ φαρμάκου τὰ φανῆ σὲ 1 - 2 ἡμέρες καὶ τὰ φυτὰ θὰ προφυλαχθοῦν ἀπὸ νέες προσβολὲς γιὰ 30 - 35 ἡμέρες. Μπορεῖς νὰ κάνῃς καὶ δεύτερο ψεκασμὸ ἂν χρειασθῇ καὶ ἀφοῦ λάβῃς ὑπ' ὄψη σου τὶς παρακάτω ὁδηγίες.

β) Διαλύεις 0,5% φάρμακο σὲ νερὸ καὶ βαπτίζεις γιὰ 24 ὧρες τὸ σπόρο ποὺ πρόκειται νὰ σπείρῃς. Ἔτσι τὰ φυτὰ ἀπὸ τὸ φύτρωμα καὶ γιὰ 20 - 30 ἡμέρες προφυλάσσονται ἀπὸ τὶς ἀφίδες.

ΠΡΟΦΥΛΑΞΕΙΣ:

Μὴ χρησιμοποιεῖς τὸ ΠΕΣΤΟΞ 3Η.

1) Ὅταν τὰ φυτὰ σταμάτησαν τὴν ἀνάπτυξή τους.

2) Ὅταν εἶναι διψασμένα.

3) Κάνε τὸν ψεκασμὸ κατὰ τὴ διεύθυνση τοῦ μιδῆς.

ΠΡΟΣΕΧΕ

1) Μὴν ἔρχεται τὸ φάρμακο σὲ ἐπαφὴ μὲ τὰ χέρια σου γιατὶ εἶναι δηλητήριο. 2) Μὴ καπνίζεις καὶ μὴ τρῶς τὴν ὥρα τοῦ ψεκασμοῦ.

3) Κάνε τὸν ψεκασμὸ κατὰ τὴν διεύθυνσι τοῦ ἀνέμου.

4ῃ Πλῦνε τὰ χέρια σου καθαρὰ μετὰ τὸν ψεκασμό.

5) Ἔχε ὑπ' ὄψη σου, γιὰ τὴν περίπτωση ποὺ κάποιος κατὰ λάθος ἤπιε ΠΕΣΤΕΞ 3Η, ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ α) πλύση στομάχου μὲ 0,1% ὑπερμαγγανικὸ κάλι καὶ 2) ἂν παρουσιασθοῦν συμπτώματα δηλητηριάσεως γίνονται ἐνέσεις ἀτροπίνης.

Δ. ΚΟΝΤΑΞΗΣ
Γεωπόνος

ΑΘΛΗΤΙΚΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 299)

Στὴ θέση ἕτοιμος πρέπει νὰ ἀναπνεύσετε ἐλεύθερα καὶ βαθειά.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΛΕΥΚΑΣ: Ἡ Ζ' τάξη τοῦ Γυμνασίου σὲ ἀγῶνα βόλλεϋ ἐνίκησε τὴν Η' μὲ 2—1.

ΠΡΕΒΕΖΑ: Ὁ Τηλεκράτης ἐξῆλθεν ἰσόπαλος τῆς Α.Ε. Πρεβέζης μὲ 3—3.

ΙΘΑΚΗ. Ἡ Λευκάδα ἐπεβλήθη τῆς Ἰθάκης μὲ 6—2.

ΚΑΛΗ ΠΑΝΑΓΙΑ. Ἡ ὁμὰς Κιλκὶς ἐνίκησε τὸ Βίτσι μὲ 6—1.

ΣΟΥΦΛΙ. Ἡ μικτὴ Φυλακτοῦ — Λυκόφως ἡττήθη ἀπὸ τὴν Β' Ἕβρου Σουφλίου μὲ 4—3.

ΣΤΟ ΒΟΛΟ. Σὲ ἀγῶνα μπάσκετ - μπὼλ ἡ μικτὴ Παιδοπόλεως Ἁγίας Σοφίας ἐνίκησε τὴν μικτὴ Ἀγριᾶς μὲ 53—28.

ΣΤΟ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟ: Ἡ ὁμὰς τῆς Ε' τάξεως ἐνίκησε τὴν Ε' Ζ' μὲ 7—2.

ΣΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Ἡ ὁμὰς τοῦ Β' Κοινοταρχείου τῆς Παιδοπόλεως Ἁγίου Δημητρίου ἐνίκησε σὲ ἀγῶνα βόλλεϋ τὴν ὁμάδα τοῦ Α' Κοινοταρχείου μὲ 3—2 (σέτ).

ΣΤΟΝ ΑΕΤΟ. Ὁ Ἀκρίτας ἐνίκησε τὸν Φανὸ μὲ 3—1, καὶ ἐξῆλθεν ἰσόπαλος 3—3 τοῦ Σπιτιοῦ Μελίτας.

ΣΤΗΝ ΚΙΒΩΤΟ. Ἡ Α.Ε.Κ. ἀνεδείχθη πρωταθλήτρια Γρεβενῶν ἐπιβληθεῖσα μὲ 5—0 τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, 5—0, τοῦ Τσικνοχωρίου, 4—0 τῆς Κοκκινιᾶς, 3—1, 3—2, τῆς Μερσίνας.

ΠΡΟΒΑΤΩΝ. Ἡ ὁμὰς Προβατῶνος ἐπέτυχε δύο σημαντικὲς νίκες μὲ 2—1, ἐπὶ τῆς Ταύρας καὶ 5—4 ἐπὶ τῆς Λευκίμης.

Β.Ε.Σ. Ἡ ὁμὰς τῶν ὑποπλοιάρχων κατέβαλε τοὺς Χάρλεμ, μὲ 4—3.

ΛΑΓΗΝΑ. Τὸ συγκρότημα τῶν Λαγηνῶν ἐνίκησε τὸ Φυλακτὸ μὲ 4—2, τὸ Τύχιο μὲ 4—3, τὴ Λύρα μὲ 4—2, τὴν Λυκόψη μὲ 5—1, καὶ Λευκίμη μὲ 3—2 καὶ τὴν Κορνοφωλιὰ μὲ 2—1.

ΣΤΟ ΔΑΜΙΑΝΟ. Μὲ 2—1 ὁ Ἄρης ἐνίκησε τὴ «Νέα Γωνιὰ Γιαννιτσῶν».

ΣΤΟ ΦΥΛΑΚΤΟ: Ὁ Παμφυλακτικὸς ἀνεδείχθη μὲ 1—0, νικητὴς τοῦ Ἐθνικοῦ Λυκόψης.

ΟΙ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ Α. Ε. Κ. ΠΡΟΣ ΞΕΝΕΣ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

ΟΜΑΔΕΣ		ΣΚΟΡ	ΗΜΙΧΡΟΝΟΝ	ΤΟΠΟΣ ΤΕΛΕΣΕΩΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΚΟΡΕΡΣ
ΑΕΚ	Πέρα Κλοὺμπ	2—1	1—0	Κων)λις	1-12-45	Ξένος, Μαρόπουλος
»	Μπεσίκτας	0—1	0—0	»	2-12-45	
»	Γαλατᾶ Σεράϊ	1—4	1—2	»	8-12-45	Μαρόπουλος
»	Φενὲρ Μπαξὲ	1—5	0—3	»	9-12-45	Μαρόπουλος
»	Φενὲρ Μπαξὲ	1—3	1—0	»	13- 9-47	Παπαντωνίου
»	Γαλατᾶ Σεράϊ	2—3	0—2	»	14- 9-47	Μαρόπουλος, Ξένος
»	Μπεσίκτας	0—3	0—1	»	20- 9-47	
»	Φενὲρ Μπαξὲ	0—6	0—3	»	21- 9-47	
»	Α·Ι·Κ (Σουηδίας)	1—1	1—0	Ἀθῆναι	6-12-47	Παπαντωνίου
»	Μπεσίκτας	1—0	0—0	»	7- 3-48	Ξένος
»	Βίννερ	2—1	1—0	»	6- 1-49	Ξένος, Μαρόπουλος
»	Γκιὸζ - Τεπὲ	1—1	0—1	»	27- 3-49	Παντελίδης
»	Νὶς (Γαλλίας)	2—2	1—0	»	5 -8-49	Ξένος 2
»	Γ. Ρεγκρέϊσιον	0—0	0—0	»	19- 6-50	
»	Νίκολσον	2—0	1—0	»	6- 7-50	Παπαγεωργίου 2
»	Καΐμπριτζ	0—1	0—0	»	7 -9-50	
»	Ἀούστρια	2—2	0—2	»	7- 1-51	Πατάκας, Μαρόπουλος
»	Βιέννα	0—3	0—3	»	13- 5-51	
»	Βιέννα	1—3	0—1	»	18- 5-51	
»	Φενὲρ Μπαξὲ	4—1	0—1	Κων)λις	13- 4-51	Κανάκης 3, Παραγυιὸς
»	Μπεσίκτας	1—2	1—1	»	16- 9-51	Κανάκης
»	Ἰσταμποὺλ Σπὸρ	1—2	0—2	»	17- 9-51	Παπαγεωργίου
»	Πέρα Κλοὺμπ	7—0	1—0	Ἀθῆναι	21- 9-51	Σεραφείδης 3, Κανάκης 2, Λαζαρίδης, Τζαβάρας
»	Ἀούστρια	2—2	1—2	»	16-12-51	Παπαγεωργίου, Κανάκης
»	Ράπιντ	2—3	0—3	»	7- 1-52	Τζαβάρας, Σεραφείδης
»	Ἐρυθρὸς Ἀστὴρ	0—1	0—1	»	15- 4-52	
»	Λὶλλ (Γαλλίας)	6—2	3—2	»	11- 6-52	Πατάκας 3, Σεραφείδης 2, Παπαγεωργίου
»	Ράπιντ	1—4	0—1	»	27 -6-52	Πατάκας
»	Μάλμοε	1—2	0—0	»	24-11-52	Σταματιάδης
»	Φ. Κ. Κοπεγχάγης	2—3	0—1	»	10-12-52	Πατάκας 2
»	Ἀντμίρα	3—2	2—1	»	21-12-52	Πατάκας, Σεραφείδης, Κανάκης
»	Παρτιζὰν	2—6	0—4	»	7- 1-53	Κανάκης, Παπαγεωργίου

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 289)

στὴ πρῶτα;

—Παιδί μου, προφυλακίζουν μόνον ἐκείνους ποὺ κατηγοροῦνται μὲ σοβαρὲς ἐνδείξεις γιὰ σοβαρὰ ἐγκλήματα. Μὲ τὴν προφυλάκιση τὸν ἐμποδίζουν νὰ κρυφτῇ καὶ νὰ δραπετεύσῃ. Μποροῦν νὰ τὸν ἀνακρίνουν ὁποια ὥρα θέλουν. Τὸν ἐμποδίζουν νὰ ἐξαλείψῃ τὰ ἴχνη τοῦ ἐγκλήματος του, καὶ ἱκανοποιεῖται καὶ ἡ κοινὴ γνώμη καὶ ὁ παθὼν ποὺ βλέπουν νὰ κλείνεται στὴν φυλακὴ ὁ πιθανὸς φταίχτης. Ἡ ἀνάκριση προχωρεῖ στὸ ἔργο της, κι' ὁ κατηγορούμενος τὴν ὡρισμένη μέρα δικάζεται στὸ δικαστήριο ποὺ τοῦ ὥρισαν. Αὐτὴ εἶναι ἡ ποινικὴ δίκη Θάνο μου.

Γύρω τὰ πουλάκια κελαηδοῦσαν. Ὁ ἥλιος ἔλαμπε κι' ὅλα ἦτανε χαρὰ Θεοῦ.

— Γιατί νὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρχουν δικαστήρια. Γιατί νὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ νὰ πρέπει νὰ τοὺς δικάζουν! ἀναστέναξε ὁ παπούς. Πᾶσα ἡ πλάσις ὑμνεῖ τὸν Κύριον! Νὰ μποροῦσαν νάκαναν τὸ ἴδιο καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι!

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

Ένας πρωτότυπος διαγωνισμός

ΣΑΣ ΑΡΕΣΕΙ;

Ἀπὸ τὸ προηγούμενο φύλλο προκηρύ-
ξαμε ἕνα πρωτότυπο διαγωνισμό: Στὰ
φύλλα 82, 83 (σημερινό), 84 καὶ 85
δημοσιεύεται μιὰ νέα σειρὰ ἐξωφύλλων:
Δηλαδή: Ἡ πρώτη σελίδα τοῦ ἐξωφύλ-
λου καὶ ἡ τελευταία (γελοιογραφίες
Γιαννάκη).

Καλοῦνται λοιπὸν οἱ φίλοι μου νὰ
μοῦ ἀπαντήσουν στὸ ἐρώτημα:

Σᾶς ἀρέσει ἢ ὄχι ἡ εἰκόνα τοῦ ἐξω-
φύλλου καὶ ἡ γελοιογραφία του Γιαν-
νάκη; Καὶ γιατί;

Ὅσοι θὰ λάβουν μέρος στὸ διαγω-
νισμό, πρέπει νὰ συμμορφωθοῦν μὲ τοὺς
παρακάτω ὅρους:

α) Δὲν πρέπει κανεὶς νὰ περιμένη
νὰ μοῦ στείλη τὶς ἀπαντήσεις ὅλες μα-
ζί. Ἀλλὰ ἐκεῖνος ποὺ θὰ πάρη μέρος
νὰ μοῦ γράψη ἀμέσως καὶ ξεχωριστὰ
γιὰ κάθε τεῦχος. Μόλις δηλαδὴ λάβει
τὸ περιοδικὸ πρέπει νὰ μοῦ ἀπαντήση.
Προσοχὴ μόνο: Νὰ μὴ ξεχάση νὰ ση-
μειώση στὴν ἀπάντησή του γιὰ ποιὸ
φύλλο λέει τὴ γνώμη του.

β) Ἡ ἀπάντηση πρέπει νὰ εἶναι
γραμμένη σὲ ξεχωριστὸ φύλλο χαρτιοῦ.
Καὶ νὰ σημειώνεται τὸ ὄνομα, πατρώ-
νυμο καὶ ἐπώνυμο τοῦ φίλου ἢ τῆς φί-
λης μας ποὺ ἀπαντάει. Ἂν ἔχη ψευ-
δώνυμο, νὰ σημειώση καὶ τὸ ψευδώνυ-
μό του. Ἀμέσως κατόπιν ἡ διεύθυνση:
Χωριό, ἐπαρχία, νομός. Προκειμένου
γιὰ πόλη νὰ σημειώνεται καὶ ἡ ὁδὸς
καὶ ὁ ἀριθμός.

γ) Κάνω τὴν κατηγορηματικὴ δήλωση, πὼς ἡ ἀπάντηση ἐκείνη ποὺ δὲν ἐκπληρώνει τοὺς δύο παραπάνω ὅρους δὲν θὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψει. Θὰ πετιέται στὸ καλάθι, χωρὶς μάλιστα ὁ ἀποστολεὺς νὰ εἰδοποιεῖται γι' αὐτό. Προσοχὴ λοιπόν.

δ) Γιὰ τὴν κρίση δὲν ἔχει σημασία ἂν οἱ ἀπαντήσεις εἶναι εὐμενεῖς ἢ δυσμενεῖς γιὰ τὰ ἐξώφυλλα (εἰκόνα καὶ γελοιογραφία). Ἐκεῖνο ποὺ θὰ ἐνδιαφέρη εἶναι τὸ γιατί: Γιατὶ εἶναι καλὴ ἢ κακὴ ἡ εἰκόνα ἢ ἡ γελοιογραφία. Καλό; Γιατί; Κακό; Γιατί;

Γιὰ κάθε φύλλο, ὅποιος ἀπαντάει θὰ παίρνη δύο βαθμοὺς ἀπὸ 0 - 20. Ἕνα γιὰ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐξωφύλλου καὶ ἕνα γιὰ τὴ γελοιογραφία. Ἔτσι ὁ ἀναγνώστης ποὺ θὰ στείλη ἀπαντήσεις καὶ γιὰ τὰ τέσσερα φύλλα, θὰ πρέπει νὰ πάρη 8 βαθμούς. Δηλαδὴ εἶναι δυνατὸ ἕνας νὰ πάρη ἀνώτατο ὅριο βαθμολογίας τὸν ἀριθμὸ 160.

ε) Οἱ δέκα πρῶτοι ποὺ θὰ πάρουν βαθμοὺς πάνω ἀπὸ 100 (101 - 160) θὰ βραβευθοῦν: Μὲ ἕνα πρῶτο βραβεῖο, 3 δεύτερα καὶ 6 τρίτα! Ὅλοι οἱ ἄλλοι ποὺ θὰ πάρουν βαθμοὺς πάνω ἀπὸ 100 θὰ βραβευθοῦν μὲ τέταρτο βραβεῖο.

Κάθε ἄλλος ποὺ θὰ πάρη βαθμοὺς ἀπὸ 80 - 100 θὰ τύχη Α ἐπαίνου ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ.

Ὅσοι θὰ πάρουν βαθμοὺς ἀπὸ 50 - 79 θὰ τύχουν Β ἐπαίνου. Ὅσοι βαθμολογηθοῦν μὲ 0 - 49 θὰ θεωρηθοῦν ἀποτυχόντες.

1) Ἐκεῖνος ποὺ θὰ πάρη τὸ πρῶτο βραβεῖο θὰ λάβη ἕνα βιβλίο ἀξίας 80.000 δραχμῶν.

2) Οἱ τρεῖς τοῦ δευτέρου βραβείου ἀπὸ ἕνα βιβλίο 50.000 δραχμῶν.

3) Τὰ 6 τρίτα μία ἐτησία συνδρομὴ δωρεὰν στὸ περιοδικὸ κι' ἕνα βιβλίο ἀξίας 15.000 δραχμῶν.

Ὅσοι θὰ πάρουν 4ο βραβεῖο θὰ πάρουν μία ἐτησία συνδρομὴ δωρεὰν στὸ περιοδικό. (Ἡ παράγραφος αὐτὴ δημοσιεύτηκε λανθασμένη στὸ φύλλο 82 — εἶναι ὁλοφάνερο τὸ λάθος — καὶ δὲν πρέπει νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψει).

Ἐμπρός, λοιπόν! Ὅπως ἀντιλαμβάνεσθε ὅλοι, σᾶς συμφέρει νὰ ἀπαντῆστε καὶ γιὰ τὰ τέσσερα φύλλα. Κάθε ἀπάντηση πρέπει νὰ ἔχη φτάση στὰ χέρια μου μέσα σὲ ἕνα μῆνα τὸ πολὺ ἀπὸ τὴν κυκλοφορία τοῦ τεύχους!

Κάθε ἀπάντηση πρέπει νὰ συνοδεύετιο μὲ 1.500 δραχμὲς γιὰ κάθε φύλλο. Οἱ συμμοριόπληκτοι, καθὼς καὶ ὅσοι βρίσκονται στὶς παιδουπόλεις, ἀπαλλάσσονται τῆς ὑποχρεωτικῆς εἰσφορᾶς.

Μπορεῖ ἐπίσης νὰ μᾶς πῆ τὴ γνώμη του γιὰ τὰ ἐξώφυλλα κάθε ἀναγνώστης μας, χωρὶς νὰ πάρη μέρος στὸ διαγωνισμό, ἀρκεῖ νὰ σημειώση στὸ γράμμα του πὼς μᾶς λέει τὴ γνώμη του «ἐκτὸς διαγωνισμοῦ». Φυσικά, οἱ ἀπαντήσεις αὐτὲς δὲν θὰ συνοδεύωνται μὲ «δικαίωμα συμμετοχῆς». Ἀντιθέτως παρακαλοῦμε τοὺς φίλους μας νὰ μᾶς ποῦν τὴ γνώμη τους. Κάνω τὴ δήλωση πὼς κάθε ἀναγνώστης τοῦ περιοδικοῦ μπορεῖ νὰ λάβη μέρος στὸ διαγωνισμὸ ἢ καὶ νὰ πῆ τὴ γνώμη του «ἐκτὸς διαγωνισμοῦ».

ΤΟ «ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ»

Ὁ Σιδερόκαρδος

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 290)

Κι' ὁ νιὸς τοῦ ἀπαντᾶ:

Ἐγὼ εἶμαι ὁ Σιδερόκαρδος
τῆς Ἀστραπῆς ἡ γέννα
φέρνω τ' ἀθάνατο νερὸ
μέσ' στ' ἀργυρὸ ποτῆρι
νὰ πιῆς, νὰ γίνης πάλι νιὸς
νὰ γίνης σὰν ἐμένα
καὶ νάρθης νὰ παλέψουμε
στὸ μαρμαρένιο κάμπο.

Ἤπιε ὁ Γεροδράκοντας τ' ἀθάνατο νερὸ καὶ ξανάνοιωσε. Καὶ δέχτηκε νὰ παλαίψη μὲ τὸ Σιδερόκαρδο:

Σπιθοβολοῦνε τὰ σπαθιὰ
κι' ἀστράφτουν τὰ κοντάρια
κι' ἡ νύχτα μέρα γίνεται
στὸ μαρμαρένιο κάμπο.

Κι' εἶναι τοῦ Δράκου τὸ σπαθὶ
στουρνάρι ἀκονισμένο
κι' εἶναι τοῦ Σιδερόκαρδου
φωτιὰ κι' ἀστροπελέκι.

Χτυπᾶ τοῦ Δράκου τὸ σπαθὶ
τὸ κόβει σὰν βλαστάρι
χτυπᾶ καὶ τὸ κεφάλι του
τὸ σχίζει σὰν κουτσούρι.

Ἔτσι στὴ χώρα τοῦ Βασιλιᾶ πάλι γιορτές. Στὸ παλάτι χαρὲς καὶ πανηγύρια. Ὀρθὸς προσμένει ὁ Βασιλιὰς στ' ὁλόχρυσο θρονί του. Μπροστὰ ὁ Σιδερόκαρδος μὲ τὴ Βασιλοπούλα, γονατίζει καὶ φιλεῖ τὸ χέρι τοῦ ἄρχοντα. Κι' αὐτὸς τὸν κάλεσε νὰ παντρευτῆ τὴν κόρη καὶ νὰ πάρη τὸ στέμμα ὅπως εἶχε τάξει. Μὰ ὁ Σιδερόκαρδος δὲ δέχτηκε:

Τί λὲς καϋμένε βασιλιὰ
τί μελετᾶς νὰ κάμης;
Ἐγὼ ποτὲ δὲν ζήλεψα
βασιλικὴ κορῶνα:
Ἔχω θρονί μου τὰ βουνὰ
καὶ τὶς σπηλιὲς παλάτια
κι' ἐγὼ μηδὲ παντρεύομαι
μηδὲ γυναῖκα παίρνω
Ἐγὼ εἶμαι γιὸς τῆς Ἀστραπῆς
κι' ἀστράφτω καὶ τὴν καίω.

Μὰ ἡ Βασιλοπούλα ποὺ ν' ἀκούση:

Κι' ἂν εἶσαι γιὸς τῆς Ἀστραπῆς
κι' ἀστράψης καὶ μὲ κάψης
ἐγὼ σὲ θέλω, σ' ἀγαπῶ
καὶ ταῖρι μου σὲ κάνω!

Μὰ ἡ κόρη δὲν ἀπόσωσε τὸ λόγο της. Ἕνα ἀστροπελέκι ἔπεσε. Χτύπησε τὴν κόρη στὴν καρδιὰ καὶ τὴν μαρμάρωσε.

Κρῖμα στὴ νιὰ τὴν ὄμορφη
τὴν ἀστραποκαμένη!

Η ΑΝΕΜΗ

Ἥρωες καὶ παραδόσεις

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 285)

νὰ πῆ τὸ ναὶ πρέπει νὰ στηριχθῆ σὲ ἀποδείξεις. Καὶ τέτοιες ἀποδείξεις δὲν ἔχει μέχρι σήμερα στὰ χέρια της. Ἔτσι...

δ)... ἡ ἱστορία διερωτᾶται: Γίνηκε ὁ
Τρωϊκὸς Πόλεμος, ὅπως μᾶς τὸν παρουσι-
άζει ὁ Ὅμηρος; Ἢ μήπως στὸν Τρωϊκὸ
Πόλεμο «ἀντικατοπτρίζονται οἱ ἀγῶνες
τῶν Ἑλλήνων ἐναντίον τῶν Δαρδανελλίων
καὶ τῆς Βορειοδυτικῆς Μικρᾶς Ἀσίας γιὰ
νὰ ἔχουν ἐλεύθερη τὴν δίοδο τῶν στενῶν
καὶ τὴν ἐλευθερία τῆς ἐμπορικῆς των δι-
εισδύσεως στὰ παράλια τῆς Προποντίδας;

ε) Ὡστόσο οἱ νεώτεροι ἱστορικοὶ λένε,
πὼς κατὰ τὴν Μυκηναϊκὴ ἐποχὴ — 11ο
- 12ο αἰῶνα — ἡ Τροία ὑπέστη καταστρο-
φή, καὶ ὅτι ἡ καταστροφὴ αὐτὴ ὀφείλεται
σὲ ἡγεμόνες τῆς Πελοποννήσου!

στ) Ἔτσι λοιπὸν βγαίνει τὸ συμπέρα-
σμα πὼς ὁ Τρωϊκὸς Πόλεμος συμβολίζει
τοὺς ἀγῶνες τῆς Ἠπειρωτικῆς Ἑλλάδος
κατὰ τῶν Παραλίων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὄ-
χι ὅμως στὴν συγκεκριμένη μορφὴ ποὺ τὶς ἐμφανίζουν οἱ παραδόσεις.

ζ) Οἱ ἥρωες, ὅπως ἐμφανίζονται ἀπὸ τὶς παραδόσεις, ὁ Διγενῆς, ὁ Ἀχιλλέας γιὸς τῆς Θέτιδος κλπ., εἶναι μυθολογικὰ πρόσωπα. Ὅλοι εἶναι φορτωμένοι μὲ παραδόσεις καὶ κατορθώματα ποὺ δὲν στέκουν στὴ λογική. Ἡ φαντασία τῶν διαφόρων ἑλληνικῶν λαῶν ὀργιάζει στὴν παρουσίαση τῶν ἡρώων. Ἀλλά...

η)... τοὺς μυθολογικοὺς αὐτοὺς ἥρωες θὰ τοὺς πάρουμε καὶ θὰ τοὺς ἐξετάσουμε ἀπὸ δυὸ καὶ μόνο πλευρές. Ἢ εἶναι πέρα γιὰ πέρα πρόσωπα μυθολογικὰ καὶ συμβολίζουν ὡρισμένες φυσικὲς ἐκδηλώσεις ἢ ὅτι εἶναι πρόσωπα ποὺ ὑπῆρξαν καὶ τὰ ὁποῖα οἱ σύγχρονοί τους οἱ οἱ μεταγενέστεροί τους, τὰ φόρτωσαν μὲ τέτοια κατορθώματα καὶ τοὺς κόλλησαν τόσα παραμύθια, ποὺ τοὺς ἐμφάνισαν ἄλλους ἀντ' ἄλλων: Δηλαδή: Δὲν ἀποκλείεται ὁ Ἡρακλῆς νὰ ἦταν κάποιο καλληκάρι ποὺ ἔκαμε μερικὰ ἀνθρώπινα κατορθώματα, μὰ ἡ ἀχαλίνωτη φαντασία τῶν μεταγενεστέρων, τὸν ἔβαλε νὰ κρατάη στὶς πλάτες του καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν Οὐρανό, ὅσο καιρὸ ὁ Ἄτλας, θὰ πήγαινε νὰ τοῦ φέρη τὰ χρυσᾶ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων. Ὁ Ἀχιλλέας, ὁ Ὀδυσσέας μπορεῖ νὰ εἶναι πρόσωπα ποὺ ἔζησαν. Ἀλλὰ ὅπως ἐμφανίζονται εἶναι πρόσωπα καθαρῶς μυθιστορηματικά.

θ) Ἔτσι: Μπορεῖ — καὶ τονίζω ἰδιαιτέρως τὸ μπορεῖ — νὰ ὑπῆρξαν οἱ ἥρωες σὰν πρόσωπα ἱστορικά, ἀλλὰ ὅπως ἐμφανίζονται, εἶναι ἀναμφισβήτητα μυθικὰ πρόσωπα. Ἡ ζωή τους, τὰ κατορθώματά τους κλπ. τοὺς φέρνουν φυσικὰ στὴν σφαῖρα τῆς μυθολογίας.

Καὶ τὴν ἄποψη αὐτὴ σήμερα δὲν τὴν ἀμφισβητεῖ κανένας. Εἶναι ὅλοι σύμφωνοι.

Α. Κ. Μ.

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

Ἀργοπορημένη φέτος ἡ ἄνοιξη, ἔδωσε καιρὸ στὶς νοικοκυρὲς — μικρὲς καὶ μεγάλες — ν' ἀνασάνουν. Φύλαξαν μὲ τὴν ἡσυχία τους τὰ μάλλινα, καθάρισαν προσεχτικὰ τὰ ροῦχα, καὶ τὰ φύλαξαν μὲ ναφθαλίνη νὰ μὴν τὰ φάη ὁ σκόρος.

Κι' ἔβγαλαν τὰ καλοκαιρινά, τὰ ἔπλυναν, τ' ἅπλωσαν, τὰ σιδέρωσαν.

Ὡστόσο κάτι χρειάζεται νὰ γίνη ἀκόμη. Γιὰ τοῦτο μερικὲς συμβουλὲς στὴ μικρὴ νοικοκυρά, εἶναι πάντα χρήσιμες.

Σήμερα, λίγοι εἶναι ἐκεῖνοι, ποὺ κάνουν καινούργια φορέματα κάθε Πάσχα.

Καὶ μεῖς, οἱ γυναῖκες, βολευόμαστε μ' ἕνα τσιτάκι, ἕναν ἀλατζᾶ. Οἱ ἄντρες ὅμως, ποὺ ἕνα καινούργιο κοστοῦμι θέλει ὁλόκληρη περιουσία;

Πρέπει μὲ κάθε θυσία, λοιπόν, νὰ τὰ διατηροῦμε σὲ καλὴ κατάσταση τ' ἀντρικὰ κοστούμια, καὶ νὰ τὰ κάνωμε νὰ φαίνωνται καινούργια, ἔστω κι' ἂν εἶναι παληά.

Αὐτὴ εἶναι ἡ τέχνη τῆς νοικοκυρᾶς.

Τ' ἀντρικὰ κοστούμια.

Πρῶτα πρῶτα τὸ κοστοῦμι, ποὺ φοριέται ἔξω, δὲν πρέπει ποτὲ νὰ φοριέται καὶ στὸ σπίτι, ὅπου εὔκολα λερώνεται μὲ λίπη κλπ.

Πρέπει μόλις γυρίση ἀπ' ἔξω κι' ἀλλάξη... ὁ κάτοχος τοῦ κοστουμιοῦ, νὰ τὸ βουρτσίσωμε προσεχτικά, νὰ τὸ κρεμάσωμε στὴν κρεμάστρα καὶ νὰ τὸ βάλωμε σὲ μέρος, ὅπου δὲν σκονίζεται ν' ἀεριστῆ, γιὰ νὰ εἶναι φρέσκο, ὅταν θὰ ξαναφορεθῆ.

Τὰ σκοῦρα κοστούμια, ἀφοῦ ξεσκονιστοῦν καὶ ἀεριστοῦν, τὰ περνᾶμε μ' ἕνα καθαρὸ σφουγγαράκι βουτηγμένο στὸ νερὸ καὶ καλὰ στημένο σὲ ὅλη τὴν ἐπιφάνεια, κι' ὕστερα τὰ φυλᾶμε στὸ ντουλάπι.

Αὐτὸ τὸ σφουγγαράκι μαζεύει ὅλη τὴν σκόνη, ποὺ ἔμεινε ἀπὸ τὸ βούρτσισμα καὶ τὸ ὕφασμα φαίνεται παστρικὸ καὶ καινούργιο.

Ἂν τὸ πανταλόνι κάνει γόνατα.

Αὐτὴ εἶναι μιὰ συνηθισμένη... πάθηση τοῦ ἀντρικοῦ πανταλονιοῦ... Ἡ τσάκιση φεύγει καὶ τὸ πανταλόνι φαίνεται σὰν σωλῆνας μὲ φουσκωμένο τὸ μέρος, ὅπου ἀκουμποῦν τὰ γόνατα. Παίρνομε τὸ πανταλόνι, τὸ ἀκουμπᾶμε στὸ σανίδι τοῦ σιδερώματος, καὶ μὲ ἕνα βρεμμένο πανί, τρίβομε τὰ γόνατα, καὶ τὸ σιδερώνομε (μὲ βρεμμένο πανὶ πάντα) ἀντίθετα ἀπὸ τὴν τσάκιση, ὡς νὰ ἐξαφανιστῆ ἡ τσάκιση ἐντελῶς. Τὸ γόνατο ἐξαφανίστηκε. Ὕστερα διπλώνομε τὸ πανταλόνι στὴν τσάκισή του, ποὺ τὰ ἴχνη της τὰ βρίσκομε πιὸ πάνω καὶ πιὸ κάτω ἀπὸ τὰ γόνατα, παίρνομε ἕνα ὕφασμα λεπτό, τὸ βρέχομε καλά, τὸ στήβομε, καὶ σιδερώνομε τὸ πανταλόνι πατώντας τὸ σίδερο πάνω στὸ βρεμμένο πανί. Τὸ σίδερο πρέπει νὰ εἶναι βαρὺ καὶ ζεστό. Σιδερώνομε ἀπὸ τὴν μιὰ μεριὰ καὶ τὴν ἄλλη τοῦ κάθε ποδιοῦ, ὡς νὰ στεγνώση τὸ πανί, καὶ νὰ γίνη τέλεια ἡ τσάκιση. Ὕστερα διπλώνομε τὸ πανταλόνι στὸ ξύλο τῆς κρεμάστρας καὶ τὸ ἀφίνομε στὸν ἀέρα εἰκοσιτέσσαρες ὧρες πρὶν νὰ φορεθῆ.

Ὅταν γυαλίζει τὸ κοστοῦμι.

Σὲ ἕνα ποτήρι νερὸ ρίχνομε τρεῖς κουταλιὲς τῆς σούπας ἀμμωνία. Ὕστερα παίρνομε τὸ κοστοῦμι, ποὺ τὸ ὕφασμά του ἔχει γυαλίσει, καὶ τὸ ἁπλώνομε καλὰ στὸ τραπέζι ἢ τὸ σανίδι τοῦ σιδερώματος. Φροντίσαμε ὅμως προηγουμένως νὰ βάλωμε ἀπὸ κάτω μιὰ μάλλινη κουβέρτα διπλωμένη καὶ ἄσπρο πανὶ σιδερώματος. Βρέχομε ἕνα κομμάτι ὕφασμα σκοῦρο, ἂν εἶναι σκοῦρο τὸ ὕφασμα, στὸ νερὸ μὲ τὴν ἀμμωνία, ἢ χρησιμοποιοῦμε μιὰ πολὺ μαλακὴ βούρτσα.

Μ' αὐτὰ τρίβομε ἐλαφρὰ τὸ κοστοῦμι στὴν φορὰ τοῦ ὑφάσματος, χωρὶς νὰ γυρίζωμε πίσω. Ἀφοῦ περάσωμε ἔτσι ὁλόκληρο τὸ κοστοῦμι, τὸ ξαναπερνᾶμε μιὰ δεύτερη φορὰ μὲ τὸ πανὶ βουτηγμένο σὲ καθαρὸ νερὸ καὶ στημένο, καὶ τὸ ἀφίνομε στὸν ἀέρα καὶ στὴν σκιὰ εἰκοσιτέσσαρες ὧρες ἢ μιὰ νύχτα κρεμασμένο στὴν κρεμάστρα του.

Ἂν εἶναι λεκιασμένος ὁ γιακάς.

Ὁ γιακὰς τοῦ σακακιοῦ λεκιάζει πολὺ εὔκολα. Ρίχνομε σ' ἕνα ποτήρι νερὸ μιὰ κουταλιὰ ἀμμωνία. Παίρνομε ἕνα πανί, τὸ διπλώνομε στὰ δύο, κι' ὕστερα μ' ἕνα κομμάτι καθαρὸ κουρέλι, ποὺ τὸ βρέχομε στὸ νερὸ καὶ στὴν ἀμμωνία, ἀρχίζομε νὰ τρίβωμε λίγο λίγο τὸ ὕφασμα τοῦ γιακᾶ, ἀρχίζοντας ἀπὸ ἀριστερά. Ὕστερα μ' ἕναν χαρτοκόπτη ἢ τὸ ἀνάποδο μιᾶς λάμας μαχαιριοῦ, μαζεύομε τὸν λεκιασμένον ἀφρό, ποὺ σχηματίζεται. Πιέζομε λιγάκι τὸ μαχαίρι γιὰ νὰ τραβήξωμε τὴν ὑγρασία. Ὕστερα τρίβομε ἄλλο μέρος τοῦ γιακᾶ, μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, ὡς νὰ φτάσωμε στὴν ἄλλη ἄκρη. Ἀφοῦ τὸν περάσωμε μιὰ δεύτερη φορὰ μὲ νερὸ καὶ ἀμμωνία, τὸν ξαναπερνᾶμε μὲ ἕνα ὕφασμα σκοῦρο, βουτηγμένο σὲ καθαρὸ χλιαρὸ νερό. Ἀφοῦ γίνει κι' αὐτό, τὸν τρίβομε ἐλεφρὰ μ' ἕνα στεγνὸ σκοῦρο πανί, καὶ τὸν σιδερώνομε μὲ βρεμμένο πανί, ὅπως ὅλα τὰ ἀντρικὰ ὑφάσματα. Γιὰ τ' ἀντρικὰ ὑφάσματα, ἡ καθαρὴ βενζίνα εἶναι ἕνα κι' ἕνα γιὰ νὰ καθαρίσουν οἱ διάφοροι λεκέδες.

Καὶ νἄχετε ὑπ' ὄψη σας, ὅτι τὸ κοστοῦμι σιδερώνεται μόνο του, ἂν τὸ ἀφήσετε ἔξω, μὲ τὴν κρεμάστρα του, ἐκτεθημένο στὴν ὑγρασία τῆς νύχτας.

Γενικοὶ κανόνες γιὰ τὸ καθάρισμα.

Ὄχι γιὰ τ' ἀντρικὰ κοστούμια, ἀλλὰ γιὰ ὅλα τὰ ὑφάσματα πρέπει γιὰ νὰ βγάλωμε ἕναν λεκέ, ν' ἀκουμπίσωμε τὸ ὕφασμα, ποὺ θέλωμε νὰ καθαρίσωμε, πάνω σὲ μιὰ παληὰ φανέλλα, διπλωμένη στὰ τέσσερα, ἢ σὲ παληὸ βαμβακερὸ πανί, διπλωμένο κι' αὐτὸ πολλὲς φορές. Αὐτὸ τὸ πανὶ ἀπορροφάει τὰ λίπη καὶ τὴν ἀκαθαρσία τοῦ λεκὲ ποὺ καθαρίζομε.

Πρέπει νὰ μετακινοῦμε ἀδιάκοπα τὸ πανὶ αὐτὸ κάτω ἀπὸ τὸ ὕφασμα, ἔτσι ὥστε νὰ εἶναι πάντοτε στεγνὸ κάτω ἀπὸ τὸν λεκέ. Ἂν τὸ ὕφασμα δὲν ἔχει κάτω ἀπὸ τὸν βρεμμένο λεκὲ ποὺ καθαρίζομε στεγνὸ πυκνὸ πανί, ἀπορροφάει αὐτὸ τὸ ἴδιο πάλι τὸ λίπος ἢ ὅτι ἄλλο ποὺ καθαρίζομε.

Τρίβομε τοὺς λεκέδες μαλακά, μὲ πολὺ καθαρὸ κουρέλι ἢ μαλακὴ βούρτσα.

Μερικὰ πράγματα, ὅπως τὸ σαποῦνι, μερικὰ ὀξέα, ὅπως ἡ ἀμμωνία, θέλουν ὕστερα πέρασμα μὲ ἄφθονο νερὸ γιὰ νὰ μὴν ἀφήσουν αὐτὰ μόνα τους λεκὲ ἢ γιὰ νὰ μὴν τρυπήσουν τὸ ὕφασμα.

Γιὰ ν' ἀποφύγωμε ἐκεῖνο τὸ κρόσι, ποὺ σχηματίζει κυκλικὰ ἡ βενζίνα γύρω ἀπὸ τὸν λεκὲ ποὺ καθαρίσαμε, πρέπει ἀφοῦ ἐξαφανιστῆ ὁ λεκὲς νὰ ἐξακολουθήσωμε τὸ καθάρισμα μὲ καθαρὴ βενζίνα, καὶ ἄλλο καθαρὸ κουρέλι.

Ἔχομε πολὺ καλὰ ἀποτελέσματα, ἂν χύσωμε λίγη βενζίνα στὸ ὕφασμα γύρω γύρω ἀπὸ τὸν λεκὲ πρῶτα, κι' ὕστερα πάνω στὸν λεκὲ ποὺ τὸν βρέχομε μὲ καθαρὸ κουρέλι. (Κατὰ προτίμηση φανέλλα). Ἔτσι τὸ λίπος τοῦ λεκὲ δὲν ἁπλώνεται. Ἀφοῦ πλυθῆ καὶ καθαρίσει τέλεια ὁ λεκές, στεγνώνομε ἀφίνοντας στυπόχαρτο κάτω ἀπὸ τὸν λεκέ, ἀρκετὴ ὥρα κι' ὕστερα κρεμᾶμε γιὰ νὰ στεγνώση.

Τεχνικὴ τοῦ σιδερώματος.

Τὰ μάλλινα σιδερώνονται μὲ ζεστὸ σίδερο καὶ μὲ βρεμμένο βαμβακερὸ κουρέλι πάνω στὸ ὕφασμα καλὰ στημένο.

Προσέχομε νὰ μὴν στεγνώση ἐντελῶς τὸ κουρέλι μὲ τὸ σίδερο, γιατὶ τὸ ὕφασμα θὰ γυαλίση. Ἔτσι σιδερώνονται καὶ οἱ ραφές, ποὺ πρέπει νὰ σιδερωθοῦν ἀνοιχτές.

Τὰ μάλλινα σιδερώνονται ἀνάποδα καὶ στὴν φορὰ τοῦ ὑφάσματος.

Ὅταν πλύνωμε κανένα μάλλινο ἢ μεταξωτό, τότε δὲν χρειάζεται πανί, γιατὶ τὸ σιδερώνομε ἀνάποδα, κοντὰ νὰ στεγνώση.

Ἂν ὅμως ὑπάρχει τσάκιση, σιδερώνομε κάντα μὲ βρεμμένο πανὶ ἀπὸ τὴν καλή, χωρὶς ὅμως νὰ στεγνώση τὸ ὕφασμα ἐντελῶς.

Ἂν κάνωμε καμμιὰ στραβὴ τσάκιση, τὴν σβύνομε τρίβοντας μὲ τὸ βρεμμένο πανί, τὸ ἁπλώνομε ἀπάνω της καὶ σιδερώνομε. Τὸ φυτικὸ μετάξι, τὸ ρεγιόν, σιδερώνονται στεγνά.

Τὸ φυσικὸ μετάξι, τὸ λινό, πάντοτε ὑγρά.

Ἡ θεία ΜΑΡΙΑΝΑ

◆◆◆

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΠΛΗΡΩΜΕΝΗ

Σ' ἕνα χωριό, ζοῦσαν δυὸ ἀδερφοί. Μιὰ μέρα, ὁ μεγαλύτερος, κατέβηκε γιὰ πρώτη φορὰ στὴν πόλη. Σὰν γύρισε, ὁ μικρότερος, τὸν ρώτησε:

— Δὲν μοῦ λές, τί εἶδες στὴν πόλη ποὺ πῆγες;

— Εἶδα ἕνα λάχανο ἴσια με τοῦ παπᾶ τὸ σπίτι.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ μικρότερος, πῆγε νὰ δῆ ἂν εἶναι ἀλήθεια ὅσα τοῦ εἶπε ὁ μεγαλύτερος. Σὰν γύρισε, τὸν ρώτησε καὶ ὁ ἄλλος μὲ τὴ σειρά του:

— Τοῦ λόγου σου, τί εἶδες αὐτοῦ ποὺ πῆγες;

— Ἄστα, εἶδα ἕνα καζάνι δυὸ φορὲς ὅσο εἶναι τοῦ παπᾶ τὸ σπίτι.

— Μπά, καὶ τί τὄθελαν τέτοιο καζάνι;

— Γιὰ νὰ βράσουν τὸ λάχανο ποὺ εἶδες ἐσύ!

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΛΛΟΥΝΤΟΣ

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς ἡ λέξι).

848. (Χ.Χ.) Ἀντιχαιρετῶ Γιορβασπάρ, Ντολορὲς καὶ Θρακιώτη. (Ὁ ὑπουργὸς παιδείας) Ρὶν - τὶν - τίν.

849. (62—15) ΠΡΟΣΟΧΗ!!! (Ἀνάπαυσις!)... ΠΕΝΝΟΜΑΧΙΚΟ ΚΟΥΤΣΟΜΠΟΛΙΟ (Φύλλο 1ο, Ἰούνιος). ΖΗΤΕΙΤΑΙ κατσαβίδι (Πρ. Τεμπέλης) ὀξυζενὲ. (Ξανθὴ Μπουκλίτσα) πόρτα... γιὰ νὰ βγῶ στὸ ἐρχόμενο Δημοψήφισμα (Ντολορὲς). ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ περισσευάμενα ἐργαλεία μπογιατζῆ (βοῦρτσες, λαδομπογιὲς κλπ.) στὸν Ἐξάψαλμο. ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ δάκρυα, ἱκανὰ νὰ γεμίσουν Μαραθωνολίμνην, στὸν Μπουζουκοκέφαλον (τελευταῖον δημοψηφίσματος). ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ἐτήσιον τελοῦμεν τῆς Κεφ. Διαβολάκη. Προσκλήσεις δὲν θὰ σταλοῦν. (Καὶ σὲ ποιόν;;;!!).

Οἱ συγγενεῖς

Πρ. Τεμπέλης — Δὶς Δαφνὶ

849. ΥΠΕΡΕΚΛΕΚΤΟΙ ΓΑΜΟΙ: παράνυμφος Ρὶν-τὶν-τίν. ΕΚΔΟΣΕΙΣ: Λ. Μιχαηλίδη: ΤΕΧΝΑΣΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ (Πῶς βγῆκα 3ος). Ὑπὸ τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου Ἐξαψάλμου ἐπανεκδίδονται συνεχῶς τὰ «Ἅπαντα τοῦ Σουρῆ».

Ὁ Διευθυντὴς κλπ. κλπ.

Γλάρος τοῦ Παγασιτικοῦ

850. Αὐτοαποκαλύπτομαι: Γλάρος Παγασιτικοῦ = Ἰω. Γραμμενόπουλος (γιὰ μερικοὺς... ἔξυπνους!!!).

Γλάρος τοῦ Παγασιτικοῦ

851. (62—16). «Τόσο πολὺ ἀνυπομονοῦσες Θάνο Ἀθάνατε γιὰ νὰ δῆς πατριώτισσά σου στὶς πεννομαχίες; Σὲ ξέρω ποιὸς εἶσαι. Δὲν πρόκειται ὅμως νὰ σὲ ἀποκλύψω γιατὶ δὲν εἶναι εὐγενικό.

Ἐδεσσαιοπούλα
«ἡ μοναδικὴ»

852. (Ο.Ν.Σ.) Προσοχή! Προσοχή! Αἱ ὧραι ἐπισκέψεως τοῦ γραφείου τοῦ πρωθυπουργοῦ Νίκου Σαλονικιοῦ καθορίζονται: 11—11.5΄ π.μ., 4—4.13΄ μ.μ. Πᾶς τις προσερχόμενος οἱανδήποτε ἄλλην ὥραν, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, δὲν θὰ γίνεται δεκτός.

Ἐκ τῆς Γεν. Γραμματείας τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ Πρωθυπουργοῦ
Ἡ ἰδιαιτέρα Γραμματεὺς
Εὐζωνοπούλα

853. (62—17) Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια καλή μου Μυστηριώδης Ἄγνωστη. Νῖκο Αὐγινέ, θυμᾶσαι τὸν Τραγκεστά'ν τοῦ «Ἑλληνοπούλου»;

Σαλονικιὸς

854. Δυστυχῶς, Μηλολάνθη, τὄχω σὰν ἀρχὴ νὰ μὴν πρωτογράφω. Ἂν θὲς γράψε μου κατευθείαν: Κασσάνδρου 150, Θεσσαλονίκη.

Σαλονικιὸς

855. Ἀντιχαιρετῶ καρδιόβγαλτα, Τσιγγανοπούλα. Μήπως εἶσαι ἡ Ν.Τ.; Σαλονικιὸς

856. Προκομένε μας Τεμπέλη, — τῆς φυτολογίας (453)... πάτε, — ποὔχεις... κάρα σὰν... βαρέλι — κι ὅλους σαχλοσατυρίζεις, — βούλωσέ το ὠρὲ κοπέλι — καὶ μὴ μᾶς... κακαρίζεις!

Εὐζωνοπούλα - Σαλονικιὸς
(ἡ θρυλικὴ δυαρχία)

857. Στὴ Μ. Ποιήτρια: Ἡ (385 μ' ἔδωσε ἄπειρη... χαρά, — γιατ' εἶδα πὼς μὲ συμπαθᾶτε — πολύ, σεῖς, τὰ... μωρά!

Νίκος Σαλονικιὸς

858. Βλέπω, Φατούλα, πὼς ἄρχισες κιόλας νὰ... ζεσταίνεσαι! (397). Ποῦ νὰ μπῆ κι ὁ Αὔγουστος!...

Σαλονικιὸς

859. Πραγματικὰ μ' ἄρεσε ἡ 449, Κοπέρνικε. Ἂν καὶ — δὲν χωνεύω τὰ μαθηματικὰ καὶ τοὺς συγγραφεῖς του — ἐν τούτοις νοιώθω πὼς μοῦ εἶσαι συμπαθητικός... Νίκος Σαλονικιὸς

860. Ραδιοφωνικὸς σταθμὸς «Πεννομαχιῶν». 12. Ὅ,τι ζητοῦν οἱ «Πεννομάχοι» 12.30, Κατσονέττες τοῦ Σιμοὺν 13. Τὸ... κινεζικὸ τέταρτο (συμμετέχει ὁ Ροδόπουλος, Σκαλιστῆρι καὶ ἡ Ζελίνα). 13.15 Ρεσιτὰλ τραγουδιοῦ τῆς... βαρυτόνου δεσποινίδος Κεφ. Διαβόλισσας. Στὸ πιάνο ὁ Μενεξές, στὸ μπουζοῦκι ὁ Ντορεμῆς. 14.05 Βαρυσήμαντες δηλώσεις τοῦ Ἐξάψαλμου. 14.15 Ἀναμετάδοσις ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Φλοίσβου. 14.30 Ἔργα γιά... καρσιλαμᾶ τοῦ Δὸν Ζουάν. 14.50 Εἰδήσεις τῆς Π. Τσιγγάνας. 15 Τέλος τῆς μεσημβρινῆς ἐκπομπῆς.

Νίκος Σαλονικιὸς
(ὁ τρομάζων ἅπαντας)

861 (62—18) Λεονάρδο ντὰ Βίντσι ἀλληλογραφοῦμε μὲ σκίτσα;

Ταρζὰν ἢ Α.Β.

862 (62—19) Μπαίνω κι' ἐγὼ στὸ χαρωπὸ σαλονάκι τῶν πεννομαχιῶν χαιρετῶντας τούς: Ἀηδονάκι, Τροβαδοῦρο, Νίκο Σαλονικιό, Γεωρβασπάρ, Μπούλη καὶ ὅλους τοὺς Σουφλιώτας.

Γλυκεια Σπανιόλα

863. (Χ.Χ.) Καθὼς πρωτομπαίνω στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους-ες μὲ φιλικοὺς χαιρετισμούς!

Γενναῖο Κρητικόπουλο

864. Ἐλᾶτε πεννομάχοι. Μὲ μένα θὰ ξεχάσετε τὰ περασμένα! Γενναῖο Κρητικόπουλο

865. (62—27) Φίλοι, νἆμαι πάλι κοντά σας. Στέλνω σ' ὅλους-ες ἕνα θερμὸ Σπαρτιάτικον χαιρετισμό.

Δάφνη τοῦ Εὐρώτα (ὀλάνθιστη)

866. Ὅσους-ες μ' ἐψήφισαν εὐχαριστῶ θερμά. Τοὺς νικητὲς συγχαίρω ὁλόψυχα κι' ἰδίως τούς: Σαλονικιό, Ντολορές, Τροβαδοῦρο, Ἐξάψαλμο (εὐχαριστῶ γιὰ τὸ σκίτσο).

Δάφνη Εὐρώτα

867. Ι. Θεσσαλὲ (470) γιατὶ ὄχι; Τ. Ροδολῖνε λυποῦμαι · ἀδυνατῶ. Γειὰ χαρά.

Δ. τοῦ Εὐρώτα

868. (62—ΒΖ) Ἀναλαμβάνω ὑποθέσεις σπεύσατε. Ἔχω σπουδάσει στὸ Τριμπουνάλε τῆς Ἰταλίας, Τσιβίλε καὶ πενάλε. Χαιρετῶ Μανιάτικα τούς: Τροβαδοῦρο, Ντολορές.

Δικηγόρος τῆς Νεολαίας
(ἔξοχος)

869. (Ο.Π.). Στὸν Ρὶν - τὶν - τίν: Ἂν ἤμουν ὑπουργὸς Παιδείας θά... ἔκαιγα στὴν πλατεία Συντάγματος ὅλες τὶς Ἄλγεβρες καὶ γεωμετρίες τοῦ Κράτους, καὶ θὰ καθιέρωνα τραγοῦδι, χορό, ἐκδρομὲς καί... κασκαρίκες ὅλες τὶς μέρες τῆς βδομάδας. Μάλιστα!

Φλοῖσβος τοῦ Εὐρώτα
(μαθηματικόπληκτος)

870. (62—29) Ντολορὲς εἶμαι οὐδέτερος (355). Ἀρχιπεννομάχε καὶ γιὰ σένα ἰσχύει ἡ παροιμία (85). Π. Τεμπέλη σύ 'σαι Ποκοπίκος. (41). Βάρδα (159) ποιὸς σοῦ εἶπε πὼς εἶσαι γρήγορος; Μὲ ξέρεις; Μήπως... περασμένα μεγαλεῖα;). Ἀφίενται σοι αἱ ἁμαρτίαι σου Τροβαδοῦρε (363) Συγχωρημένος νἆσαι. Π. Τεμπέλη ἔλα νὰ τὰ χωνέψουμε (453). Μήπως ἄφησα κανέναν ἀναπάντητον; Γιατὶ πολλοὶ αὐτὸ τὸ διάστημα ποὺ ἔλειπα βρῆκαν τὴν εὐκαιρία νὰ μὲ κολλήσουν καὶ νὰ κάνουν ὅτι ἤθελαν μέσα στὴ στήλη. Τώρα ὅμως αὐτὰ θὰ λείψουν. Νίκος Γερολάνδος

871. (37—62) ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ. Φιλολογικός: α) Θρακιώτης, β) Κρ. τῆς Αὐγῆς. Σκίτσου: α) Ἱππ. Βορρᾶ. Φωτογραφίας: α) Βασίλειος Σωτηρόπουλος ,β) Ξανθὸς Μίκυ.

Τροβαδοῦρος

872. Εὐχαριστῶ 687. Ἀντιχαιρετῶ Δ. Ἀετέ. Ὅπως διάβασες πιὸ κάτω ὄχι 693. Καὶ ἡ δικιά μου ἐπιθυμία ἦταν νὰ σᾶς γνωρίσω ἀγαπητὴ Τσιγγανοπούλα ἀλλὰ διάφορα ἐμπόδια μὲ ἐμπόδισαν καὶ τὶς δύο φορές. Πιστεύω ὅμως πὼς σὲ λίγο θὰ συναντηθοῦμε. Τροβαδοῦρος

873. Ἀντιχαιρετῶ φίλη Τσιγγανοπούλα καὶ ἔχεις ἀπόλυτο δίκαιο 728. ΜΕΓΑΛΟΙ ΨΕΥΤΕΣ Ἀπάντηση. Ἀμ αὐτὸ δὲν εἶναι τίποτε. Νὰ δῆτε στὸ χουριό μας οἱ ἄνθρωποι φορᾶν παπούτσια μὲ σφυρίκτρα γιὰ νὰ κράζουν τὰ πρόβατα.

Τροβαδοῦρος

874. (62—38) Τάκη, Γιούλη. Παναθηναϊκὸς Α.Ε.Κ. 2-0! Σᾶς πικροξύνησε;

Ἠλίας Σταφυλίδης

875. Παναθηναϊκὸς = Θρῦλος! Παναθηναϊκὸς = ὁμαδάρα! Παναθηναϊκὸς = Ζωντάνια! Παναθηναϊκὸς = Ἀήττητος! Παναθηναϊκὸς = Σίφουνας! Παναθηναϊκὸς = Ἀθάνατος!

Ἠλίας Σταφυλίδης

876. Παναθηναϊκὸς — Ὀλυμπιακὸς 2—1 Παναθηναϊκὸς — Α.Ε.Κ. 2—0 Παναθηναϊκὸς — Ἀπόλλων 1—1, Παναθηναϊκὸς — Πανιώνιος 3—3, Παναθηναϊκὸς — Ἀστὴρ 1—0, Παναθηναϊκὸς — Φωστὴρ 5—2. Ἠλίας Σταφυλίδης

877. Παναθηναϊκὸς — Ὀλυμπιακὸς 8—2! Τρομάρα σας Ὀλυμπιακοί!

Ἠλίας Σταφυλίδης

878. Παναθηναϊκὸς = Ἀετός! Παναθηναϊκὸς = Πρωταθλητὴς Ἀθηνῶν! Ἠλίας Σταφυλίδης

879. (62—39) Λ. Ν. Βίντσι γιατὶ ἡ 501; Γιὰ ἕνα χιλιάρικο ἔκανες ὁλόκληρο καυγᾶ! Πὼ-πώ!

Πουλὶ τῶν Γρεβενῶν

880. Τὸ Πινόκιο δὲν εἶναι ὅπως ἐσὺ νομίζεις. Δὲν σοῦ μοιάζει. Ζήτησε συγχώρηση!

(Πουλὶ τῶν Γρεβενῶν)

881. Ἀρχιπεννομάχε Σαλονικιὲ τ' ἀξιώματα, δὲν ἀξίζουν τὸν Λ. Ν. Βίντσι.

Πουλὶ τῶν Γρεβενῶν

882. Ἄγνωστη Ἑλληνίδα ἀπὸ τὴ νίκη σου χρωστᾶς καὶ στὶς φροντίδες μου.

Πουλὶ τῶν Γρεβενῶν
Παιδὶ τῶν Σχολῶν

883. (Χ.Χ.) Κοκοβιὲ περιμένω. Πάνθηρα βούλωσέ το. Ἔλατε σὲ συμπάθησα, ἀλληλογραφοῦμε; Πρωτόγραψε. Τροβαδοῦρε γράψε γιὰ τὴν προθεσμία τοῦ β΄ διαγωνισμοῦ. Φαντομᾶς

884. (62—40) 1. ΑΛΦΑΒΗΤΑΓΑΜΑΔΕΛΤΑ: Τοῦ γιοῦ τοῦ πατέρα σου (479). Σὲ λυπᾶμαι καημενοῦλι... γιὰ τὴν... τρέλλα σου ἀλλὰ... τί νὰ γίνη... ἔτσι θέλησε νὰ σὲ κάμη... ὁ Θεὸς... σὲ λυπᾶμαι... Ὅποιος - ὅποια ἀπὸ τὴν Τῆνο ἂς τὸ δηλώση. Ἀντιχαιρετῶ Μ. ΑΓΝΩΣΤΗ, ΤΡΟΒΑΔΟΥΡΟ, ΝΤΟΛΟΡΕΣ, ΤΣΙΓΓΑΝΟΠΟΥΛΑ συμπαθῶ τὴν εὐγένειά σας θὰ θέλατε νὰ ἀλληλογραφοῦμε ἀπὸ τὴ στήλη μας;

ΒΑΡΩΝΟ Χ. Δὲν σὲ φοβᾶμαι μικρούλη μου ΘΡΑΚΙΩΤΗ γιατὶ εἶσαι νήπιο ἀκόμα!!! Μπορεῖ νὰ μὴν φθάνω τὴν βαθμίδα τοῦ Καλλιτέχνη ΣΙΜΟΥΝ ἀλλὰ γνωρίζω κάτι ἀπὸ ζωγραφική, ἀλλὰ ἐσεῖς μὲ τοὺς ὑπερανθρώπους, τὰς θανατηφόρους καὶ ὑπωντιστικὰς καὶ τριχοειδεῖς ἀκτίνας ποὺ νὰ καταλάβετε ἀπὸ τέτοια. Ὀνειροπαρμένα κουτορνίθια. Εὐχαρίστως ΠΑΙΔΙ τοῦ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ μέσω τῆς στήλης, ἂν ναὶ γράφε.

Λ. ΝΤΑ ΒΙΝΤΣΙ

885. Ν. ΣΑΛΟΝΙΚΙΟ: Πρωθυπουργέ μου, εὐχαριστώντας σε διὰ τὴν ἀνάθεσιν τοῦ Υ. Ἐσωτερικῶν εἰς ἐμὲ διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 638 διαταγῆς ὑπόσχομαι νὰ φέρω εἰς αἴσιον πέρας τὸ ἔργο τοῦτο. Ἀναμένων διαταγὰς διατελῶ.

Λ. ΝΤΑ ΒΙΝΤΣΙ

886. Θερμοχαιρετῶ πάντας τοὺς συναδέλφους ὑπουργούς. Ὡς ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν παρακαλῶ ἅπαντας τοὺς πεννομάχους ὅπως δείξουν κατανόησιν εἰς τοὺς κάτωθι νεοψηφισθέντας νόμους πρὸς ἀποφυγὴν συλλήψεων κλπ. Νόμος ὑπ' ἀρ. 1: Ἀπαγορεύεται ΑΥΣΤΗΡΩΣ ἡ χρησιμοποίησις ἀπρεπῶν λεξοφράσεων (π.χ. βλάκας, γαϊδουράκι στόν... κλπ. Νόμος ὑπ' ἀρ. 2: Ἐντὸς διμήνου προθεσμίας νὰ ἐξαλειφθοῦν τὰ γκαγκστεεριστεειροπειρατοδυναμικὰ ψευδώνυμα. Νόμος ὑπ' ἀρ. 3: Ἐπιβάλλεται νὰ γράφουν πεννομαχίες κατὰ τὸ διάστημα τῆς θερινῆς σαιζὸν οἱ κάτωθι, διὰ νὰ μὴν ὑπάρξη ἔλλειψις πάγου. 1) ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ, 2) ΡΑΦΑΗΛ ΣΑΝΤΙ, 3) ΚΛΑΡΚ, 4) ΛΑΚΗΣ-ΠΕΤΡΟΣ, 5) ΑΡΧΙΠΕΝΝΟΜΑΧΟΣ, 6. ΓΟΗΣ τῶν ΑΘΗΝΩΝ, 7) ΦΑΝΤΟΜΑΣ.

ὁ Ὑ. τῶν Ἐσωτερικῶν
Λ. Ντὰ Βίντσι

887. Π. Τεμπέλη: Μὰ εἶναι νὰ μὴν κλαῖμε καημένε ἀφοῦ θὰ χάσουμε τὸν ΦΑΣΟΥΛΗ τὸν Γελωτοποιὸ τῆς στήλης μας τὸ μεγάλο ποιητὰ ποὺ μὲ τοὺς θερμοὺς του στίχους σκορποῦσε ρίγη σύγκριας καὶ στοὺς ΜΑΟΥ - ΜΑΟΥ ἀκόμα.

Λ. Ντὰ Βίντσι

888. (62—43) Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ, Ι. Θεσσαλὲ ἀντιχαιρετῶ· δι' ἀλληλογραφία, εὐχαρίστως. Ἀλλὰ γράψτε πρῶτοι, μέσω περιοδικοῦ. Περιμένω. Γλυκαντιχαιρετῶ Ντολορές· ἀλλὰ τὴν αἰτία τοῦ «Ἄτυχη» δὲν μπορῶ νὰ στὸ πῶ. Εἶναι μυστικὸ τοῦ κράτους· ἑπομένως...

Ἄτυχη Χαβανέζα

889. (62—42) Στὸ Γυμνάσιο Ναυπλίου κι' ἰδίως στοὺς Πᾶνο Σιναῖο καὶ Θέστιν Ἀλκαῖον θερμοχαιρετισμούς. Ἀπὸ γνωριμία τους ἐνθουσιασμένη. Δάφνη τοῦ Εὐρώτα

890. (62—ΜΓ) Σαμοθρακίτη ἀντιχαιρετῶ· δὲν μὲ γνωρίζεις; εἶμαι ἀπ' τὴν γειτονιά σου. Τί θὰ ἔλεγες γιὰ δυὸ λόγια; Γράψε μέσῳ περιοδικοῦ.

Ἄγνωστη Ἑλληνίδα

◇◇

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΙΔΡΥΣΗ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἱδρύσεως φροντιστηρίου τῆς «Μακεδονικῆς Φλόγας» ἀνακοινώνει ὅτι ἀπὸ τὴν 1 Μαΐου ἄρχισε γιὰ τοὺς Θεσσαλονικεῖς ἀναγνῶστες τοῦ περιοδικοῦ φροντιστήριο γιὰ τὶς προσεχεῖς ἐξετάσεις τῶν Γυμνασίων. Ὅλοι ὅσοι θέλουν μποροῦν νὰ πάρουν μέρος δωρεάν, ἀρκεῖ νὰ τὸ δηλώσουν τὸ ταχύτερον στὰ γραφεῖα τοῦ συλλόγου μας.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ
«ΜΑΚ. ΦΛΟΓΑΣ»

ΕΞΟΡΜΗΣΗ ΤΗΣ «ΜΑΚΕΔΟΝ. ΦΛΟΓΑΣ»

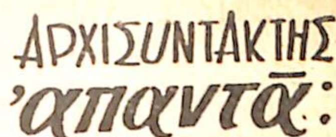
Ἡ ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν υἱοθέτηση τοῦ χωριοῦ, μὲ ἐπόπτη τὸν Νίκο Σαμαρᾶ, ἀποφάσισε νὰ μὴν υἱοθετήση ὁ σύλλογός μας ἕνα χωριό, ἀλλὰ νὰ πᾶνε ὁμάδες ἀπὸ δύο μέλη, ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα καὶ τὰ πιὸ μορφωμένα παιδιά, σὲ ὡρισμένα χωριὰ γιὰ ἕνα ἢ δύο μῆνες τὸ καλοκαῖρι καὶ νὰ διδάξουν γράμματα σὲ ἀναλφάβητους χωρικούς. Τὰ ἔξοδα τοῦ ταξιδιοῦ θὰ τὰ κάνη ὁ σύλλογός μας καὶ στὰ χωριὰ θὰ ἐξασφαλισθῆ τὸ κατάλυμμα. Ὅσο γιὰ τὴ διατροφὴ θὰ φροντίσουμε νὰ τὴν ἀναλάβουν οἱ κοινότητες, ἂν βέβαια μποροῦν. Παρακαλοῦμε θερμὰ κι ὅσοι ἄλλοι ἀναγνῶστες θέλουν καὶ νομίζουν ὅτι μποροῦν νὰ πάρουν μέρος στὶς ὁμάδες αὐτὲς ἂς γράψουν στὸν πρόεδρό μας: Νίκο Σαμαρᾶ, Κασσάνδρου 130, Θεσσαλονίκη. «ΜΑΚΕΔΟΝ. ΦΛΟΓΑ»

◇◇

Προαιρετικὲς εἰσφορὲς

Ἐλάβαμε τὶς παρακάτω προαιρετικὲς εἰσφορές :

Νικόλαος Τσαμτσάκης (Ο. Ε.) .. 1.000

∴ ΠΑΡΑΣΧΟ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΚΗ: Σοῦ ἀπαντῶ στὶς ἐρωτήσεις σου. Εἰς τὴν Ἀνωτάτην Γεωπονικὴν Σχολὴν ἐξετάζονται τὰ κάτωθι μαθήματα. Ἔκθεσις, Ἄλγεβρα, Τριγωνομετρία, Φυσική, Γεωμετρία, Χημεία Ζωολογία καὶ Φυτολογία. Ἡ φοίτησις εἶναι τετραετής. Γίνονται δεκτοὶ οἱ ἔχοντες ἀπολυτήριον Γυμνασίου. Ἡ ἀκριβὴς ἡμερομηνία τῶν ἐξετάσεων δὲν καθωρίσθη ἀκόμη. Ἡ Σχολὴ εὑρίσκεται εἰς Ἀθήνας παρὰ τὸν Βοτανικόν. Δὲν ὑπάρχουν εἰδικὰ βιβλία. Ἅμα διαβάσης καλὰ τὰ σχετικὰ βιβλία τοῦ γυμνασίου θὰ τὰ καταφέρης. Τὰ διάφορα φροντιστήρια ἔχουν βοηθήματα γιὰ ὅσους φοιτοῦν σ' αὐτά.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Νικ. Βλάχου (καλούτσικα), Μαυρίκου (ἔτσι κι' ἔτσι), Ἐξώφαλμου (νὰ τὰ λέμε τώρα; πολὺ καλά). Νίκου Σαλονικιοῦ (τὸ ἴδιο), Ἀλ. Βρατσάλη (καλούτσικα).

∴ Πῆρα «τὰ γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου: Δημ. Παν. Κορέλλα, Ἀλ. Μακρυλάκη, Μαυρίκου, Μαρίας Παπαδοπούλου καὶ Δήμητρας Μαραγκόζη.

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἀλ. Στεργιούλης, Ἐλευθέριος Θεοδώρου, Κων. Μπαρμπῆς Γεώργιος Ζουλῆς, Θεόδ. Τσακίρης, Εὐστάθιος Τσάλης, Σάββας Πουλῆς, Κυριακὸς Α. Ἀντωνιάδης (τὸ «γιὰ νὰ γελᾶτε» γραμμένο στὸ ἴδιο χαρτὶ δὲν τὸ ἔλαβα ὑπ' ὄψη μου!) Μαρία Παπαδοπούλου.

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Βασίλειος Νιάνιος, Γκαμπούλης, Θ. Τ., Ε. Καλαντζῆς, Ἀν. Δ. Γιαννόπουλος, ἀπὸ τὴ Ρόδο χωρὶς ὑπογραφή, καὶ Σάββας Πουλῆς.

∴ Πῆρα τὶς ἐπιταγὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Κων. Κρούσης, Δημ. Ἀθ. Κούβελας, Εὐστάθιος Τσάλης, Θρασύβουλος Ξεν. Χαλάτσης καὶ Εὐάγγελος Κουκουριτάκης.

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἀλ. Στεργιούλας (σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια). Κων. Μελβοράκης (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια καὶ συγχαίρω τὴν ὁμάδα σας). Ἀλ. Μακρυλάκης (*) Ἀγαθὴ Ν. Δάγλα (*) Παναγιώτης Τάτλης τοῦ Ἀλεξάνδρου (ἔδωσα ἐντολὴ νὰ σοῦ ἀπαντήσουν), Ἰωάννης Γραμμενόπουλος, Χρυσόστομος Τζημάκας (*) Νικόλαος Χαρίσης (*) Νέστωρ Ράδιος (πῶς ἐστάλησαν τὰ χρήματα;) Γεώργιος Λεκκὸς (*) Χρ. Γ. Πουλακίδας (*Εὐχαριστῶ), Δημ. Βαγιωνάκης (*), Σπ. Φυλακτός, Γεώργιος Παπαδάκης καὶ Εὐάγγελος Κουκουριτάκης, Ἀθ. Ἀποστόλου (μπορεῖς) καὶ Εὐστάθιος Τσάλης.

∴ Ἔχει καλῶς ΡΙΝ-ΤΙΝ-ΤΙΝ. Διατηρῶ πάντως τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς! Δι' ὃ σήμερον μόνον τὴν τελευταίαν: Καὶ ξέρεις γιατί: ὁ μόνος λόγος εἶναι ὅτι δὲν τὶς ἐγκρίνω: Τὴν πρώτη γιὰ τὸ «γαϊδουρίζω» τὴ δεύτερη γιὰ τὸ «τηγανισμένες μυῖες», τὴν τρίτη δὲν κατάφερα νὰ τὴν καταλάβω: τί δουλειὰ ἔχει τὸ ἄρρωστη, τὸ μαγειρεῖο καὶ ἡ ὁμοιοκαταληξία τοῦ τελευταίου μὲ τὸ μαντολῖνο! τὴν τετάρτη: Τί εἶναι αὐτὸ τὸ γούρνω»; Ἔπειτα αὐτὸ τὸ σφάξιμο τῶν γατῶν; Ἔπειτα ἡ «παλαβοῦ» δὲν σοῦ φαίνεται ὄχι ὡραῖον; Κάνετε πνεῦμα ὄχι ὅμως αὐτῆς τῆς μορφῆς!

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΒΑΣΩ ΚΑΛΛΙΤΣΑΡΗ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο κι' εὐγενικό σου γράμμα.

∴ Σοῦ ἐγκρίνω ΓΕΝΝΑΙΟ ΚΡΗΤΙΚΟΠΟΥΛΟ τὸ ψευδώνυμό σου. Ἀλλὰ οἱ 2.000 ποὺ μοῦ ἔστειλες εἶναι γιὰ τὸ ψευδώνυμό σου. Οἱ ἀγγελίες πρέπει νὰ πληρωθοῦν πρὸς 100 δραχμὰς ἡ λέξη. Τὶς δημοσιεύω μὰ σὲ χρεώνω 2.200 δραχ.

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἀλέξανδρος Στεργιούλας (γράφεις μερικοὺς στίχους περίφημους γιὰ νὰ τοὺς χαλάσης μὲ τὴν παράθεση μερικῶν πραγματικὰ ἀνυπόφορων· λές: Πλανεύτρα φύσι! — μ' ἔχεις μεθύσει — αὐτὸ τὸ κάλλος...» καὶ πᾶμε καλά. Καὶ τὰ κάνουμε θάλασσα μὲ τὸν τέταρτο στίχο: «ποὺ δὲν τὄχ' ἄλλος»! Ἔτσι εἶναι σχεδὸν καὶ τὰ δυό σου ποιήματα, προσπάθησε νὰ τὰ διορθώσης!). Δημ. Παναγ. Κορέλλας (πολὺ καλὸ ἀλλὰ... κατόπιν ἑορτῆς), Ἀντ. Ν. Μεζίλης (καλό), Δόσιος Θεοδοσίου (καλό. Ἀλλὰ ἂν τὸ δούλευες περισσότερο θὰ μποροῦσε νὰ γίνη πολὺ καλλίτερο! Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια). Θ. Τσακίρης (καλούτσικα). Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Λάζαρος Κ. Τσιτουρίδης (καλό), Μίμης Ροδῆς (ἀρκετὰ καλά), Ἑλένη Λαγοῦ (καλά), Μαρία Βαφειάδου (καλό), Ἀμαλία Κοκκίνου (καλό), Στ. Τσακᾶς (πολὺ καλὰ τὸ πεζό. Νὰ δοῦμε μόνο τί θὰ μπορέσω νὰ κάμω μ' αὐτό!), Παν. Κανελλόπουλος (ἂν θέλης καὶ μένα νὰ διευκολύνης καὶ τὸν ἑαυτό σου νὰ ἐξυπηρετῆς μὴ γράφεις καὶ στὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ). Δ. Παναγιωτίδης (καλά).

∴ Ἐγκρίνω ΒΑΣΙΛΗ ΓΑΖΗ τὴν ἵδρυση τοῦ συλλόγου σας.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα ΚΩΝ. ΜΠΑΡΜΠΗ.

∴ Τί νὰ γίνη ΑΝΤ. ΝΙΚ. ΜΕΖΙΛΗ. Δὲν εἶσαι ὁ μόνος ποὺ τὴν ἔπαθες. Σημειώνω τὴν παρατήρησή σου: «οἱ κάπως ντόμπροι τὴν παθαίνουν!»!

∴ ΘΕΟΔΟΣΗ ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΕ: Ἀναγκάστηκα, ὅπως εἶδες, νὰ γράψω ὁλόκληρο κομμάτι πάνω στὸ ζήτημα τῶν μυθολογικῶν προσώπων.

∴ Περιμένω πάντα μ' εὐχαρίστηση τὰ γράμματά σου ΜΑΥΡΙΚΟ.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Μ. Μέσκος (πάρα πολὺ καλό. Τὸ ἔχεις ἀντιγράψει; Καὶ ὡς ἀντιγραφὴ εἶναι ἀρκετὰ καλό! Ἀλλὰ δὲν νομίζω πὼς εἶναι κατάλληλο γιὰ τὸ περιοδικό). Σ. Ι. Βουκελᾶτος (καλό. Ἀλλὰ τὰ εἴπαμε τόσες φορές. Δὲν γίνεται κλισσέ), Φαντομᾶς (δὲν εἶναι καλό. Γιὰ προσπάθησε νὰ φτιάσης κάτι καλλίτερο!». Λεονάρδος Ντὰ Βίντσι (μπορῶ νὰ πῶ ἀδίστακτα ὅτι ἐπαξίως μεταχειρίζεσαι σὰν ψευδώνυμο τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου ζωγράφου).

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Τὰ παιδιὰ τοῦ Σπιτιοῦ Κιβωτοῦ, Μιχ. Κουτσογιάννης καὶ Σ.Ε.Χ.

∴ Ἔλαβα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἀλέξανδρος Μακρυλάκης, Γεώργιος Λ. Σιανάβας, Θεόφιλος Τζιώρας, Μενέλαος Ἀργύρης, Ἀστέριος Γκαγκανάσιος καὶ Χρῖστος Καλούσης, Γ. Φωτιάδης, Δ. Παναγιωτίδης, Ἄγγελος Γ. Σπανουδάκης (σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ὡραῖο κι' εὐγενικὸ γράμμα του). Δημ. Γεωργίου Μπαραμπάνης, Ἀντώνιος Λ. Χριστόπουλος, Λουκᾶς Ντερέκας καὶ Μᾶρκος Θ. Κρεμμύδας.

∴ Χ. ΑΝΔΡΟΝΙΚΙΔΗ: Μὲ ἐρωτᾶς: «Μποροῦμε νὰ στείλουμε φάση ἀπὸ ποδοσφαιρικὸ ἀγῶνα; Ἡ ὁμάδα μας δὲν εἶναι ἀναγνωρισμένη ἀλλὰ εἶναι τοῦ «Σπιτιοῦ». Βεβαίως μπορεῖτε νὰ στείλετε. Ἐφόσον ἡ ὁμάδα ἀνήκει στὸ Σπίτι ἕνας λόγος πάρα πάνω νὰ μοῦ στείλετε. Ὅσο γιὰ τὸ δεύτερο ἐρώτημά σου σοῦ ἀπαντῶ: Δὲν ξέρω γιὰ ποιὲς συνεργασίες μοῦ μιλᾶς. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἤξερα δὲν θὰ σοῦ ἀπαντοῦσα γιοτὶ δὲν ἀπαντῶ σὲ τελεσίγραφα σὰν αὐτά: «Διὰ πιὸν λόγον δὲν ἐδιμοσιεύσατε τὶς συνεργασίες ποῦ σᾶς ἔστηλα; Ἂν δὲν τὰ διμοσ. θὰ πάψω τὶς συνεργ. Καὶ θὰ πῶ στοὺς φίλους μου συνδρομ. νὰ διαγραφοῦν». Ἐγὼ στὴ θέση σου δὲν θὰ ἔγραφα ποτὲ τέτοιο γρᾶμμα!

∴ ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΡΕΜΜΥΔΑ: Τὸ ἐρώτημά σου τὸ διαβίβασα στὸν πάτερ Ἱερώνυμο.

∴ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου: Γ. Φωτιάδη, Νικολάου Λαζ. Πουρσαλίδη, Μ. Θ. Κρεμμύδα, Ἰωάννου Π. Βουκελάτου (ἀποφεύγετε χιοῦμορ μὲ ἅγιους καὶ τὰ θεῖα) καὶ Νικ. Εὐαγγέλου Τσαμτσάκη.

∴ Διαβίβασα στὸν Πάτερ Ἱερώνυμο ΜΑΚΡΙΔΗ ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΕ τὸ γράμμα σου!

∴ Πῆρα τὶς ἐπιταγὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Κων. Παπαϊωάννου (πῆρα καὶ τὸ γράμμα. Εὐχαριστῶ), Βούλα Κοτσίρα (πῆρα καὶ τὸ γράμμα της καὶ τὴν εὐχαριστῶ), Θεοχάρης Σιδηρόπουλας καὶ Π. Ἰσχνόπουλος, Τασούλα Μαμαλάκη, καὶ Σπ. Πέππας, ὡς καὶ τὸ Σχολικὸν Ταμεῖον Ἁγίου Μύρωνος καὶ τὴ Σχολικὴ Ἐφορεία Διομηδείας.

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Βαγγέλης Σκοῦλος, Πολυτίμη Πολυχρονάκου (*), Γεώργιος Παπαθανασίου (* μὰ ἦταν ἀνάγκη, παιδί μου, νὰ βγάλης πιστοποιητικὸ καὶ νὰ πληρώσης χαρτόσημο; Μὲ φθάνει μιὰ ἁπλῆ δική σας βεβαίωση). Ἀναστάσιος Περικλέους Τσατᾶς (πῶς ἔστειλες τὰ λεπτά; μέσα στὸ φάκελλο δὲν ὑπῆρχαν), Δ. Κωνσταντινίδης, Γ. Φωτιάδης, Θεόφιλος Ἠλιάδης (* Εὐχαριστῶ θερμά), Εὐάγγελος Κων. Εὐαγγέλου (κανονικὰ ἡ ἐξάρθρωση τοῦ ποδιοῦ θεραπεύεται. Ἀλλὰ θὰ πρέπει νὰ εἴχατε πάει ἀμέσως στὸ γιατρό. Πάντως ποτὲ δὲν εἶναι ἀργά, ὅσο ἀργότερα ὅμως τόσο δυσκολώτερη ἡ θεραπεία), Γ. Μποτῆ (* εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ ὡς συνδρομητοῦ τοῦ Πέτρου Εὐθυμίου Καρρᾶ καὶ γιὰ τὶς προσπάθειές σου πρὸς διάδοσι τοῦ περιοδικοῦ. Σύλλογο μπορεῖτε νὰ κάμετε. Δὲν χρειάζεται καμμιὰ διατύπωση. Ἂν θέλετε νὰ κάμετε παράρτημα τοῦ Ἑλικῶνα θὰ σοῦ συνιστοῦσα νὰ γράψης στὸν Ἑλικῶνα καὶ νὰ συνεννοηθῆς), Γ. Φωτιάδης, Δημ. Ἀντωνίου, Παναγιώτης Ἀλ. Τάτλης (ἔδωσα ἐντολὴ νὰ σοῦ γράψουν), Σταῦρος Στεφ. Πετροπουλᾶκος (*) Μακρίδης Πολυχρόνιος (* εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα), Σπυρίδων Πέππας (*) Χρῖστος Λασκαρίδης, Β.Χ. Χαραλαμπόπουλος (* εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τοῦ νέου συνδρομητοῦ Γεωργίου Σιάχου), Ζαχαρίας Μιχ. Σημαντήρας καὶ Εὐάγγελος Ἀθ. Φουντουλάκης (πῶς ἐστάλησαν τὰ χρήματα;) Λεωνίδας Ἀντ. Χριστόπουλος (*) Β. Παπαβασιλείου.

∴ Δὲν μπόρεσα δυστυχῶς νὰ ἀνταποκριθῶ στὴν παράκλησή σου ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΠΟΛΥΧΡΟΝΑΚΟΥ.

∴ Δὲν θὰ ἤθελα καθόλου ΝΙΚΟ ΓΕΡΟΛΑΝΔΟ νὰ ἔχω τὰ ἀποτελέσματα αὐτά· οὔτε ὁ σκοπός μου ἦταν αὐτός. Ὡστόσο οὐδὲν κακὸν ἀμιγὲς... καλοῦ. Τὰ χρήματα τὰ πῆρα.

∴ ΑΥΓΕΡΙΝΕ ΤΗΣ ΜΙΧΛΑΣ βεβαίως μπορεῖς νὰ γραφτῆς συνδρομητὴς μὲ 15.000 δραχμὰς ἀφοῦ εἶσαι ἄπορος.

∴ ΠΕΙΡΑΚΤΗΡΙΟΝ: Ἐγκρίνω τὸ ψευδώνυμό σου. Ἀλλὰ στὸ γράμμα δὲν βρέθηκαν οἱ 2.000 δραχμ.

∴ Τί νὰ σοῦ πῶ ΝΙΚΟ ΠΟΥΡΣΑΛΙΔΗ. Κανονικὰ πρέπει νὰ ἔχη μπῆ, ἂν τὸ πῆρα. Καὶ δὲν ἀφήνω ἀναπάντητο γράμμα.

∴ Σοῦ ἀπαντῶ Λ. ΝΤΑ ΒΙΝΤΣΙ στὶς ἐρωτήσεις σου. Χάρηκα ποὺ πέρασες τόσο καλὰ στὸ ταξίδι σου. Ἐπίσης γιατὶ σοῦ ἄρεσαν τὰ ἐξώφυλλα. Λυπᾶμαι ποὺ τὴν ἔπαθες μὲ τὸ πρωταπριλιάτικο ἀστεῖο. Καλλιτεχνικὸ διαγωνισμὸ θὰ προκηρύξω. Στὴν ἐφημερίδα ποὺ λέτε μπορεῖς νὰ μὲ βρῆς κατὰ τὶς 12¼-2 κάθε μέρα. Γιὰ σιγουριὰ στὸ σπίτι μου, μπορεῖς νὰ τηλεφωνήσης τὸ ἀπόγευμα (τηλ. 72-830). Ἀπὸ τοὺς ζωγράφους ποὺ μοῦ γράφεις (Λ. Ντὰ Βίντσι, Ρενουάρ, Βελασκουέλι, Ραφαέλο Μ. Ἄγγελος καὶ Βὰν Γκὸγκ) τί νὰ σοῦ πῶ; Ὅλοι αὐτοί, καθένας φυσικὰ ἀπ' αὐτοὺς ἔχει τὴν ἰδική του ἀξία καὶ μιὰ σπουδαία συμβολὴ στὴν ἀνάπτυξη τῆς ζωγραφικῆς. Ὅλοι εἶναι καλοί. Ἀλλὰ ἐγὼ στέκουμαι μπροστὰ στὸ Μιχαὴλ Ἄγγελο μὲ ἔκσταση. Ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι μιὰ ὑποκειμενικὴ ἀντίληψη. Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ σκίτσα ποὺ μοῦ ἔστειλες τὴν πρώτη καὶ τὴ δεύτερη φορὰ βρίσκονται στὸ τυπογραφεῖο. Θὰ τὰ βλέπης σιγὰ-σιγὰ νὰ δημοσιεύωνται.

∴ ΝΙΚΟ ΓΕΡ. ΖΑΚΥΘΗΝΕ: Διάβασα τις συστάσεις σου· λάβε μέρος στὸ Διαγωνισμὸ ποὺ προκήρυξα. Ἀπάντηση στὶς ἐρωτήσεις σου ἔδωσα· καὶ θὰ δῶ τί γίνηκαν στὸ τυπογραφεῖο· ὅσο γιὰ τὶς δεύτερες κι' αὐτὲς μὲ τὴ σειρά τους· ὅσο γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου σᾶς ἀπαντῶ σήμερα μὲ ὁλόκληρη σελίδα.

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ
φίλοι μου: Ἀλέξανδρος Μακρυλάκης (καλό. Ση-
μείωσα τὶς ὑποδείξεις σου. Ἀλλὰ τὰ περὶ χρωμα-
τιστῶν ἐσωτερικῶν σελίδων ἀδύνατο. Τυπωνόμαστε
σὲ ἐπίπεδο πιεστήριο καὶ ἡ δαπάνη μὲ τὰ χρω-
ματιστὰ θὰ ἦταν πολὺ μεγάλη. Τὴν ἐπιστολή
σου τὴν ἄλλη γιὰ τὸ «σπίτι τοῦ παιδιοῦ» στὸ
Φυλακτὸ τὴν διαβίβασα στὴ διοικοῦσα ἐπιτροπὴ
τοῦ ἐράνου), Παντελῆς Π. Γεωργίου (καλὸ εἶναι,
ἀλλὰ θὰ μποροῦσες νὰ τὸ προσέξης καλλίτερα
καὶ ν' ἀποφύγης μερικὲς ἱστορικὲς ἀνακρίβειες
καὶ κατάρες). Αὐγερινὸς τῆς Μίχλας (καλούτσι-
κο), Θάνος Πάσχος Ἔδεσσα (πολὺ καλά), Πει-
ρακτήριο (καλό), Ἀπόστολος Ἀρωνιάδης (σ'
εὐχαριστῶ γιὰ τὸ εὐγενικὸ γράμμα σου. Τὸ ποί-
ημά σου καλούτσικο.· οἱ σπαζοκεφαλιὲς γραμμέ-
νες στὸ ἴδιο χαρτί, ὅπως εἶναι φυσικὸ δὲν ελή-
φθησαν ὑπ' ὄψη), Δημ. Παναγιωτίδης (μένω ἀρ-
κετὰ ἱκανοποιημένος ἀπὸ σένα), Γεώργιος Ι. Μπο-
τῆς (ἴσως νὰ ἔχης δίκιο σὲ μερικὰ σημεῖα. Ἀλ-
λὰ ὄχι. Δὲν εἶναι ἔτσι ὅπως θέλης νὰ τὴν πα-
ρουσιάσης τὴν κοινωνία. Δὲν σοῦ λέω, ὑπάρχουν
μερικὲς ἀθλιότητες. Καὶ φαίνονται φυσικὰ καὶ
κάνουν ἐντύπωση. Μὰ στὸ σύνολό της, ἡ κοι-
νωνία, εἶναι ἀξιοθαύμαστη γιὰ τὴν ἀντοχή της,
γιὰ τὸ ἔργο της καὶ γιὰ τὶς δημιουργίες της),
Παναγιώτης Σαρδελῆς (ἀρκετὰ καλὰ ἀλλὰ «ὑπεράγαν» μεγάλο), Γεώργιος Φωτιάδης (καλό), Ἀργυρίου Ἀστέριος (πολὺ καλὴ ἡ συνεργασία σου.
Γιὰ τὸ εὐγενικό σου γράμμα εὐχαριστῶ), Ἰωάν-
νης Π. Βουκελᾶτος (ἀρκετὰ καλή), Χρυσόστο-
μος Δραγασιώτης (καλό), Ι. Δ. Μακρίδης (κα-
λό), Γεώργιος Νικ. Μοσχόπουλος (καλά), Πολυ-
τίμη Πολυχρονάκου (πολὺ καλό).

∴ Διαβίβασα καὶ πάλι τὴν ἐπιστολή σου ΛΟΥ-
ΚΑ Δ. ΝΤΕΡΕΚΑ στὴ διεκπεραίωση. Πάντα
προτιμῶ νὰ γράφης μόνο στὴ μιὰ σελίδα τοῦ
χαρτιοῦ. Αὐτὸ πολὺ μὲ διευκολύνει. Ὅσο γιὰ
τὸ πρόβλημα ποὺ μοῦ λὲς εἶναι ἁπλούστατο πρό-
βλημα ἐσωτερικῆς ὑφαιρέσεως: «Ἠγόρασε ἕνας
μίαν ραπτομηχανὴν ἀντὶ 4.000.000 δραχμῶν καὶ
ἔπειτα τὴν ἐπώλησε μὲ κέρδος 13,5 ἐπὶ τῆς πω-
λήσεως, πόσον τὴν ἐπώλησε;». Ἐγὼ τὸ ἔλυσα
φυσικὰ γιατὶ εἶναι ἁπλούστατο! Ἀλλὰ ἔφαγα
μισὴ ὥρα μὲ πράξεις Καὶ δηλῶ ὅτι προβλήματα
δὲν πρόκειται νὰ ξαναλύσω ἀπὸ τῆς στήλης αὐ-
τῆς, μολονότι τὰ μαθηματικὰ εἶναι ἡ... ἀγα-
πημένη μου ἀπασχόλησις: Λοιπόν: Ἐὰν τὴν πω-
λοῦσε 1000 δραχ. θὰ ἔπρεπε νὰ τοῦ στοιχίζη ἡ
ραπτομηχανὴ 865 δραχμὲς διότι στὶς χίλιες
δραχμὲς πωλήσεως τὸ κέρδος του εἶναι 135. Ἄ-
ρα τὸ κόστος εἶναι 865. Κάνουμε λοιπὸν τὴν
κατάταξη:

865	1.000
4.000.000	Χ

Χ=(1.000Χ4.000.000):865

Ἐγὼ γιὰ τὸ χατῆρι σου ἔκαμα τὶς πράξεις
καὶ βρῆκα πὼς τὴν ἐπώλησε: 4.624.277 (μὲ κά-
ποιο ὑπόλοιπο). Μὴ μὲ ξαναρωτήσετε ὅμως για-
τὶ δὲν θὰ ἀπαντῶ σὲ προβλήματα.

∴ Πολὺ καλὰ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ. Θὰ
προσπαθήσω!

∴ Θὰ εὐχαριστηθῶ ΓΙΩΡΓΟ ΝΙΚ. ΜΟΣΧΟ-
ΠΟΥΛΕ νὰ σὲ γνωρίσω ἀφοῦ δώσης τὶς ἐξετά-
σεις σου. Θεωρῶ φίλους μου ὅλους τοὺς νέους
καὶ τὰ κορίτσια, ποὺ ἐπικοινωνῶ πνευματικὰ μὲ

τὸ περιοδικό! Ἀλλὰ καθὼς ἀντιλαμβάνεσαι ἡ εὐχαρίστησή μου εἶναι μεγαλείτερη ὅταν οἱ νέοι αὐτοὶ προέρχωνται ἀπὸ τὰ... ἅγια χώματα. Οἱ συνεργασίες ποὺ περνοῦν ἀπὸ μένα δίδονται στὸ γραμματέα τῆς συντάξεως, κι' αὐτὸς διαλέγει ποιὲς θὰ βάλη. Ἐπίσης προτιμάω ἐγὼ μερικὲς ἐπίκαιρες! Ὅσο γιὰ τὰ «μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ» εἶναι τρομερό! Ἔχω ἀκόμη μπροστά μου 2.000 ἐρωτήσεις. Ἔτσι ἀπὸ τὸ προηγούμενο φύλλο ἀφιέρωσα καὶ μιὰ ἀκόμη στήλη στὶς μέσα σελίδες. Ἀλλὰ τί νὰ γίνη. Ἡ στήλη «μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ» εἶναι αὐτὴ ποὺ μὲ βάζει σὲ μεγαλείτερο κόπο.

⁂ Μὰ νομίζω ΜΑΚΡΙΔΗ πὼς σοῦ ἀπάντησα γιὰ τὴν ὑπόθεση τῆς ἀνταποκρίσεως. Ἔτσι δὲν εἶναι; Λοιπόν! Κάνε ὑπομονή. Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ ἐξηγήσω πρὸς τὸ παρὸν γιατὶ αὐτὴ τὴ στιγμὴ δὲν μπορῶ νὰ κάμω τίποτα. Νὰ ἐπανέλθης μετὰ τὶς 20 - 25 Ἰουνίου. Ἐλπίζω μέχρι τότε νὰ ἔχουν πολλὰ θέματα ρυθμισθῆ. Θὰ δῆς ἄλλωστε καὶ θὰ καταλάβης.

⁂ Ἔχετε δίκιο ΜΙΚΡΕ ΜΑΚΕΔΩΝ καὶ σὺ καὶ οἱ ἄλλοι τρόφιμοι τῆς Παιδοπόλεως «Ἁγίου Δημητρίου». Ἔλαβα ἤδη τὰ μέτρα μου γιὰ τὶς ἀγγελίες ποὺ δὲν εἶναι καλές.

⁂ Ἐν τάξει ΝΙΚΟ ΤΣΑΜΤΣΑΚΗ: Οἱ ἀγγελίες ὅμως δημοσιεύτηκαν; Τὸ συμπέρασμά μου ἀπὸ ὅσα μοῦ γράφεις εἶναι Ναί. Ἔτσι;

⁂ ΘΑΝΟ ΠΑΣΧΟ διὰ τὴν ἀνθολογία τῶν νέων: σοῦ ἀπαντῶ. Ἀπὸ τότε ποὺ ἔκαμα τὴ δημοσίευση δὲν πῆρα οὔτε μιὰ ἐνθαρρυντικὴ ἀπάντηση: Ἡ πρώτη εἶναι ἡ δική σου.

⁂ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Δ. Μαυρίδης, Δημ. Γκιζάνης, Ζήσης Γρεβενόπουλος, Π. Θ. Γρέντζιος, Κώστας Χρυσικόπουλος καὶ Σταῦρος Ι. Μαυρίδης.

⁂ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μας: Ἀθ. Νικ. Παπαθανασοπούλου καὶ Δημητρίου Π. Μιντίδη.

⁂ Πῆρα τὰ σκίτσα ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἥρωας τῆς Σελήνης (καλούτσικα. Τὰ σπίτια χωρὶς στοιχειώδη προοπτική). Δ. Μιντίδης (ἔτσι κι' ἔτσι. Μὴ σχεδιάζετε ποτὲ σὲ ριγωμένο χαρτὶ) καὶ Γεώργιος Πασσαλίδης (ἔτσι κι' ἔτσι).

⁂ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Δημήτριος Γκιζάνης, Γρηγόρης Π. Κουλούρης, καὶ Ἀσημάκης Ν. Ἀλεξάνδρου.

⁂ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν Γεωργίου Δ. Σαββοπούλου, Π. Θ. Γρέντζιου, Ἀσημάκη Ν. Ἀλεξάνδρου, Δημ. Β. Τσαπρασλῆ καὶ Λουκᾶ Δ. Ντερέκα. (Εὐχαριστῶ δι' ὅλα. Ἔκαμα σχετικὲς συστάσεις).

⁂ Πῆρα τὶς συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Λουκᾶς Δ. Ντερέκας (καλά), Ἀθ. Ν. Παπαθανασόπουλος (καλά). Λυπήθηκα ποὺ τὴν πάθατε μὲ τὸ πρωταπριλιάτικο ψέμμα. Σᾶς βεβαιῶ ὅτι ἐὰν πίστευα πὼς θὰ τὸ πιστεύατε ἔτσι εὔκολα, θὰ τὸ ἔλεγα κατὰ τέτοιο τρόπο ποὺ θὰ ἦταν τὸ ἀστεῖο πιὸ φανερό. Θὰ δημοσιεύσω σ' αὐτὸ τὸ φύλλο ἢ στὸ ἄλλο σχετικὴ Ἀγγελία). Ἀναστάσιος Μαρκαντώνης (καλό. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ὡραῖο κι' εὐγενικὸ γράμμα σου). Ἡρακλῆς Ἀλεξόπουλος (καλό), Ἀθ. Ν. Παπαθανασόπουλος (καλά, μπράβο). Ἐλπιδοφόρος Σιμόπουλος (μπράβο) καὶ Νικ. Μούσδρακας (καλό).

⁂ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ΙΩΑΝ. ΧΡ. ΛΑΜΠΡΑΚΗ: Γιὰ τὰ ὅσα μὲ ρωτᾶς θὰ δημοσιεύσω σχετικὴ ἀγγελία. Στὶς ἐρωτήσεις σου δὲν θὰ ἀπαντήσω γιατὶ εἶμαι γραμμένος στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὸ γράμμα.

⁂ Διαβίβασα ΚΩΣΤΑ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΕ τὸ γράμμα σου στὸν συντάκτη τοῦ Σκακιοῦ.

⁂ Σοῦ εὔχομαι ΔΗΜ. ΓΚΙΖΑΝΗ καλὴ ἐπιτυχία σὲ ὅλα.

⁂ Νομίζω ὅτι σοῦ ἔχω ἐγκρίνει ἀρκετὰ ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΓΑΖΗ. Ἔτσι δὲν εἶναι; Πάντως ἔκαμα σχετικὴ ὑπόμνησι στὸ γραμματέα τῆς συντάξεως.

⁂ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλεν ὁ φίλος μου ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΤΟΛΟΥΔΗΣ.

⁂ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Σάββα Πουλῆ καὶ Δημ. Γκαμπούλη.

⁂ Πῆρα τὰ σκίτσα ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου Ἀθ. Γκαμέρας (πάρα πολὺ καλό), Ἰωάννης Τοποῦζος (μὲ συγκινοῦν ἀλλὰ ὄχι τόσο καλὰ ὅσο θὰ τὰ ἤθελα καὶ θὰ τὰ περίμενα).

⁂ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Δημήτριος Τσιγαρίδης καὶ Ἰωάννης Ν. Τοποῦζος.

⁂ Διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὰ γράμματα τῶν φίλων μου: Γεωργίου Παπαγεωργίου (ὅλα τὰ ἄλλα γραμμένα στὸ ἴδιο χαρτὶ δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψη), Ν. Φωτοπούλου.

⁂ Διάβασα Α. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ τὶς συνεργασίες σου καὶ τὸ γράμμα σου. Καὶ πρῶτα - πρῶτα σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ ὡραῖα καὶ εὐγενικὰ λόγια σου. Ὁ ἐρχομὸς τοῦ Δεσπότη καλός. Δὲν κατάφερες ὅμως νὰ δώσης τὰ πραγματικὰ συναισθήματα. Σὲ μερικὰ σημεῖα εἶσαι ὑπερβολικός. Καὶ ἡ παρομοίωσή σου «σὰν ἄλλο Ναζωραῖο» ὄχι σωστή. Δὲν ἔχουμε τὸ δικαίωμα γιὰ κανένα ἱερωμένο ἢ μή, νὰ λέμε πὼς τὸν πλησιάζουμε σὰν ἄλλο Ναζωραῖο. Δὲν μοῦ ἄρεσε τὸ ἄλλο: Μποροῦσες νὰ θυμηθῆς τὸν ἀείμνηστο Δεσπότη Αἰμιλιανό, ἀλλὰ ὄχι ἔτσι!... Θὰ ἔλεγα π.χ. βλέποντάς τον, ἀναπολήσαμε τὸν παλιὸ σεβάσμιο δεσπότη μας, τὸν ἀείμνηστο Αἰμιλιανό, ποὺ τόσες φορὲς οἱ χωρικοὶ δεχθήκαμε τὴν εὐλογία του. Τὸ «γιὰ νὰ γελᾶτε» ἀρνήθηκα νὰ τὸ διαβάσω. Εἶναι ὁ μόνος τρόπος νὰ σᾶς ἀναγκάσω νὰ συμμορφωθῆτε πρὸς τὴ σύστασή μου νὰ μὴ γράφετε διαφορετικὰ πράγματα στὸ ἴδιο χαρτὶ καὶ μάλιστα στὶς δυὸ ὄψεις· τὰ ἄλλα καλούτσικα.

⁂ Μᾶλλον καλὲς οἱ συνεργασίες σου ἸΩΑΝΝΗ ΤΟΠΟΥΖΟ.

⁂ Πολὺ καλὴ ἡ συνεργασία σου ΔΑΦΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΤΑ.

⁂ Λυπᾶμαι πολὺ ΔΗΜ. ΓΚΑΜΠΟΥΛΗ ποὺ δὲν μπορῶ νὰ δημοσιεύσω τὸ σκίτσο σου. Δὲν κάνει γιὰ τὴν πρώτη σελίδα. Ἀλλὰ κι' ἔτσι χωρματιστὴ ποὺ εἶναι δὲν κάνει οὔτε γιὰ τὶς ἄλλες σελίδες. Μὴ βιάζεσαι. Σκιτσάριζε, ἀλλὰ μὴ φαντάζεσαι πὼς ἀπὸ τώρα τὰ ἔργα σου θὰ ἔχουν τὴν τιμὴ τῆς 1ης σελίδος, ὅσο γιὰ τὸ ὅτι μοῦ ἔγραφες καὶ δὲν σοῦ ἀπάντησα δὲν εἶναι σωστό. Καμμιὰ ἐπιστολὴ δὲν ἀφήνω ἀναπάντητη.

Διάβασα φίλε Α. ΓΚΑΜΕΡΑ τὸ γράμμα σου. Βρίσκω πὼς ἔχεις δίκιο. Εἶναι παιδαριώδεις προσπάθειες ποὺ καταργοῦν τὸ ρητὸ «ἡ ἀρχὴ τὸ ἥμισυ τοῦ παντός». Διότι γι' αὐτοὺς ἡ ἀρχὴ εἶναι καὶ τὸ... ὅλον. Ἀρχὴ δηλαδὴ ἄνευ συνεχείας. Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἐπεκταθῶ περισσότερο. Μὲ καταλαβαίνεις. Ἔχω πικραθῆ πολλὲς φορές. Ξέρω ὅμως νὰ συγχωρῶ καὶ προπαντὸς νὰ ἐξηγῶ τὰ νεανικὰ παραπτώματα.

Ἀπάντησα σ' ὅλες τὶς ἐπιστολὲς ποὺ εἶχα στὸ χέρι μου μέχρι καὶ τῆς 22ας Μαΐου.

◇◇

Νέα ψευδώνυμα

Ἐνεκρίθησαν ἢ ἀνανεώθησαν τὰ παρακάτω ψευδώνυμα:

Ἀξιός, Αὐγερινὸς τῆς Μίχλας, Γενναῖο Κρητικόπουλο, Δάφνη τοῦ Εὐρώτα, Δικηγόρος τῆς Νεολαίας, Δροσοσταλίδα, Γλυκειὰ Σπανιόλα, Παιδὶ τῆς Ἑλλάδος, Πειρακτήριον, Φλοῖσβος τοῦ Εὐρώτα.

Στὶς ἐπάλξεις τοῦ Βυζαντίου

(Συνέχεια ἀπ' τὴ σελίδα 295)

πίσω, ἀνεβαίνουν ἀπ' τὰ τείχη, χύνονται ἀπὸ παντοῦ μυρμηκιὲς ἀναρίθμητες.

Σὲ λίγο μένει μόνος. Ὁλομόναχος. Κυττᾶ ζερβά, κυττᾶ δεξιά. Κανεὶς δικός του! Ὅλοι νεκροί! Κι' ἀκούεται ἡ φωνή του γεμάτη σπαραγμό!

— Οὐκ' ἔστι τις τῶν Χριστιανῶν τοῦ λαβεῖν τὴν κεφαλὴν ἀπ' ἐμοῦ (2).

Τὴν ἴδια στιγμὴ τὸν πληγώνει ἕνας ἐχθρὸς στὸ πρόσωπο.

Ὁ Βασιλιᾶς ὁρμᾶ καὶ τὸν ρίχνει νεκρό. Μὰ πληγώνεται πάλι—ἀπὸ πίσω αὐτὴ τὴ φορὰ καὶ πέφτει.

⁂

Ἔτσι ἔπεσεν ὁ Κωνσταντῖνος.

Μαζί του ἔπεσε καὶ ἡ μεγάλη ἑλληνικὴ χριστιανικὴ αὐτοκρατορία.

Ὅμως ὁ θάνατός του δὲν ἦταν πτῶσις. Ὅπως δὲν ἦταν ἧττα ὁ θάνατος τοῦ Λεωνίδα στὶς Θερμοπύλες. Ὅπως δὲν ἦταν ἧττα ἡ πτώση τοῦ Μεσολογγιοῦ.

Ἡ θυσία του ἔγινε πηγὴ ἐλπίδος καὶ πηγὴ ἀναστάσεως. Ἔγινε σπόρος ζωῆς.

Ἂν ἔπεσε μαζί του μιὰ χιλιόχρονη αὐτοκρατορία, ἕνας λαὸς μυστικὰ ἐσήκωσε τὸν πεσόντα Βασιλέα καὶ τὸν ἀνάστησε. Καὶ τὸν ἀνασταίνει ἐπὶ αἰῶνες μέσα στὸ Ἅγιο Βῆμα τῆς ψυχῆς του.

Ὁ θρύλος καὶ ὁ ὕμνος ἐπῆραν στὰ φτερά τους τὴ μορφή του καὶ καθαρμένη πιὰ ἀπὸ τὸ μαρτύριο κι' ἀπὸ τὸ θάνατο τὴν ἔκαμαν σύμβολο τοῦ γένους.

Καὶ τὸ σύμβολο αὐτὸ ἐθέρμαινε κι' ἐφώτισε χιλιάδες νύχτες, νύχτες ἀτέλειωτες τὶς γενεὲς τῶν Ἑλλήνων ὥσπου τὶς ἀνέστησε γιὰ ν' ἀναστηθῆ μὲ αὐτές.

Γιὰ νὰ ζοῦμε καὶ νὰ χαιρόμαστε σήμερα τὴν Ἑλλάδα, ἀναστημένη καὶ ἔνδοξη, τὴν χρωστᾶμε στὸ βασιλικὸ ἥρωα, ποὺ ἡ θυσία καὶ τὸ αἷμα του ἁγίασαν καὶ ἐξαγόρασαν τὴ ζωή μας.

(2) Δὲν εἶναι κανένας Χριστιανὸς νὰ μοῦ πάρη τὸ κεφάλι;

Α. Γ. Γκ-ς

Ὁ τελευταῖος Παλαιολόγος

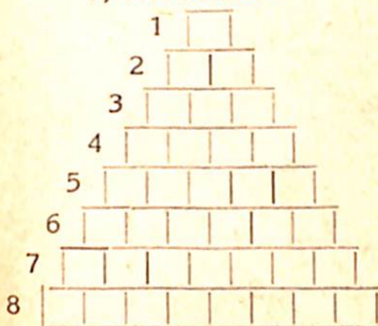
(Συνέχεια ἀπ' τὴ σελίδα 294)

τῶν Χριστιανῶν τὸ γένος
αἰώνια δίχως Βασιλιᾶ κι' ἐλευθεριᾶς ἐλπίδα!
Γι' αὐτὸ προστάζει ἕν' ἄγγελο νὰ 'πά' νὰ τὸν βοηθήση
σὰν ἦταν κυκλωμένος.
Κι' αὐτὸς τὸν Μαῦρο λακπατᾷ, τὸν Βασιλέα γλυτώνει,
τὸ κοφτερό του τὸ σπαθὶ τοῦ παίρνει ἀπ' τὸ χέρι,
τοὺς Τούρκους διασκορπίζει·
'πά' 'στὰ λευκά του τὰ φτερὰ τὸν Βασιλέα σηκώνει,
μέσ' στὸ πλατὺ τὸ σπήλαιο, ποὺ τοὖπε τόνε φέρνει,
κι' ἐκεῖ τόνε κοιμίζει.
— Καὶ τώρα πειὰ δὲν ἠμπορεῖ, γιαγιάκα, νὰ ξυπνήση;
—Ὦ βέβαια! Καιροὺς - καιροὺς σηκώνει τὸ κεφάλι
'ςτὸν ὕπνο τὸ βαθύ του,
καὶ βλέπει ἂν ἦλθε ἡ στιγμή, πὤχει ὁ Θεὸς ὁρίσει,
καὶ βλέπει ἂν ἦρθε ὁ ἄγγελος γιὰ νὰ τοῦ φέρη πάλι
τὸ κοφτερὸ σπαθί του.
— Καὶ θἄρθη, ναί, γιαγιάκα μου; Θἀρθῆ, παιδί μου, θἄρθη!
Καὶ ὅταν ἔρθη, τὶ χαρὰ στὴ γῆ, στὴν οἰκουμένη.
Σ' ὅσους θὰ ζοῦνε τότε!
Διπλό, τριπλὸ θὰ πάρουμε αὐτὸ ποὺ μᾶς ἐπάρθη
κι' ἡ Πόλη κι' ἡ Ἁγιὰ Σοφιὰ 'δική μας θὲ νὰ γένη!
— Πότε, γιαγιά μου, πότε;
—Ὅταν τρανέψης, γιόκα μου, κι' ἀρματωθῇς καὶ κάμης
τὸν Ὅρκον στὴν ἐλευθεριά, σὺ κι' ὅλη ἡ νεολαία
νὰ σώσετε τὴ χώρα —
τότε θὲ νἄρθη ὁ ἄγγελος κι' ἀγγελικὲς δυνάμεις
νὰ μποῦνε, νὰ ξυπνήσουνε, νὰ ποῦν στὸν Βασιλέα,—
πῶς ἦρθε πειὰ ἡ ὥρα!
Κι' ὁ Βασιλιᾶς θὰ σηκωθῆ τὴ σπάθα του νὰ δράξη,
καὶ στρατηγός σας θὲ νὰ μπῆ στὸ πρῶτο του βασίλειο
τὸν Τοῦρκο νὰ χτυπήση,
καὶ χτύπα - χτύπα θὰ τὸν 'πάη μακρυὰ νὰ τὸν πετάξη
πίσω στὴν Κόκκινη Μηλιά, καὶ πίσω ἀπ' τὸν ἥλιο,
ποὺ πειὰ νὰ μὴ γυρίση.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΙΖΥΗΝΟΣ

Περνάτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

Μόνον ὁριζόντια: 1) Σύμφωνο. 2) Γαλλικὸ μέτρο. 3) Καύσιμος ὕλη. 4) Ἀσιατικὸ Κράτος. 5) Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα. 6) Βουνὸ τῆς Ἠπείρου. 7) Ποταμὸς τῆς Μακεδονίας. 8) Ἰταλικὴ πόλις.

Κλ. Μαρκούσης, Βόλος

2) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

Ν' ἀντικατασταθοῦν οἱ τελεῖες μὲ φωνήεντα καὶ οἱ παῦλες μὲ σύμφωνα. Ἂν ἡ λύση εἶναι σωστὴ τ' ἀρχικὰ τῶν λέξεων ποὺ θὰ βροῦμε, σχηματίζουν στρατιωτικὸ βαθμό:

1) — — . — . — .
2) . — . —
3) — . . — — . . —
4) — . — . — .
5) . — — . — . — .
6) — — . . .
7) . — — . — . —
8) — . — . .
9) — .
10) . — . — — . —
11) — . —

1) Πιστωτικὸ ἵδρυμα.
2) Ποδοσφαιριστὴς ὁμάδας τῆς Θ)νίκης.
3) Ἀνδρικὸν ὄνομα.
4) Μέρος τοῦ λόγου.
5) Ἀρχαία θεά.
6) Ἐκεῖ σκοτώθηκε ὁ Ἀχιλλέας.
7) Καὶ ἄλλη θεά.
8) Μεταδίδει τὰ νέα.
9) Γελαστικό.
10) Μυθολογικὸς ἥρωας.
11) Νότα.

Χρ. Δημητριάδης, Ἀγροτοπαιδόπολις Θ)νίκη

3) ΤΡΙΑΙΝΑ

*   *   *
*   *   *
*   *   *
* * * * *
      *
      *
      *

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Ἦταν πρῶτα τὰ ζῶα. ΚΑΘΕΤΑ: 1) Γυναικεῖο ὄνομα. 2) Ἔτσι λέγεται ἡ πέτρα. 3) Καταλαμβάνει συνήθως τοὺς τεμπέληδες.

Μικρὸς Μακεδὼν

4) ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ

Μιὰ γυναίκα εἶδε ἕνα ὄνειρο τόσο τρομακτικὸ ὥστε ὑπέστη στὸν ὕπνο της καρδιακὴ προσβολὴ καὶ πέθανε. Ἕνας ἀστυνομικὸς δὲν πίστεψε τὴν ἱστορία αὐτή. Γιατί;

Ἀγησ. Παπαοικονόμου, Σουφλὶ

5) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Τ' ἀρχικὰ τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦμε, σχηματίζουν ἕνα ὡραιότατον ἑλληνικὸ νησί:

1) Πρόεδρος τῆς Ἀμερικῆς.
2) Ἀρχαῖος θεός.
3) Μέγας φιλόσοφος τῆς ἀρχαιότητος.
4) Ἕνα τρομερὸν ἑρπετό.
5) Ἀγῶνες ποὺ τελοῦνται κάθε 4 χρόνια.
6) Βασιλῆας τῶν Περσῶν.

«Βροντή», Μυτιλήνη

6) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Εἶμαι πόλη στὴν Εὐρώπη
καὶ σὲ χώρα ἐχθρική.
Πρόσθεσέ μου ἕνα ἄρθρο
νὰ μὲ βρῇς στὴν Ἀττική.

Π. Κανελλόπουλος

7) ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ἡ κυρία Λοῦλα ἔστειλε τὸν γυιό της τὸν Τάκη στὸ περιβόλι νὰ κόψη πορτοκάλια. Ὁ Τάκης γυρίζοντας συνάντησε στὸ δρόμο τὸν Φάνη καὶ τοῦ ἔδωσε τὰ μισὰ πορτοκάλια καὶ μισὸ ἀκόμη. Πιὸ κάτω συνάντησε τὸν Γιῶργο καὶ ἀπὸ ὅσα πορτοκάλια τοῦ ἔμειναν τοῦ ἔδωσε τὰ μισὰ καὶ μισὰ ἀκόμη. Στὴ μητέρα του ἔδωσε ἕνα πορτοκάλι ποὺ τοῦ περίσσεψε. Πόσα πορτοκάλια ἔκοψεν ὁ Τάκης;

Εὐτ. Ἀναστασάκης, Χανιὰ Κρήτης

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 83

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2					■		■				
3				■				■			
4			■						■		
5		■			■		■			■	
6						■					
7		■			■		■			■	
8			■						■		
9				■				■			
10					■		■				
11											

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Αὐτὸς ἔρχεται χωρὶς νὰ προσκληθῇ. 2) Ἐπλήρωσε τὴν ἁμαρτία τῆς γυναίκας του.— Δὲν ἔχει παντρευτῆ (θηλ.). 3) Περίφημος Ἄγγλος θαλασσοπόρος.— Ὑποθετικόν.— Μιὰ μάρκα αὐτοκινήτου. 4) Τὸ μόριον τῶν συγκαταβατικῶν.— Τρέφουν οἱ Βούλγαροι γιὰ μᾶς.— Σύνδεσμος. 5) Πρόθεσις μὲ ἀπόστροφον.— Νότα βυζαντινή. 6) Χωρὶς αὐτὴν δὲν μπορεῖ ν' ἀπουσιάση ὁ ὑπάλληλος ἀπ' τὴ δουλειά του.— Θὰ τὸ βρῆτε στὰ σαλόνια. 7) Δυὸ σύμφωνα.— Νότα. 8) Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου (ἀνάπ.).— Ταλαίπωρη, δυστυχισμένη.— Μισὸ βάζο. 9) Ἀμερικανικὸ ἀνδρικὸ ὄνομα (ἀνάπ.).— Ποταμὸς τῆς Ρωσσίας.— Χρονικὸ ἐπίρρημα. 10) Σύνδεσμος χρονικός.— Μία εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα. 11) Τὸ ἐμπόριο ἑνὸς δημητριακοῦ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Χρόνος ρήματος. 2) Βοηθεῖ στὴ χώνευση (ἀνάπ.).— Ὄργανο αἰσθήσεως (δημ.). 3) Ἐξουσιάζει μαύρους.— Μιὰ γνωστὴ ἀθλητικὴ ὀργάνωση.— Ὅρος τοῦ σκακιοῦ. 4) Γράμμα τοῦ γαλλικοῦ ἀλφαβήτου.— Σερβίρεται στὰ μπάρ.— Τὸ μισὸ νερό. 5) Ἀρχαϊκὸς σύνδεσμος.— Δυὸ σύμφωνα. 6) Γυναικεῖο χαϊδευτικὸν ὄνομα.— Οἱ πόλισμαν τὸ χρησιμοποιοῦν. 7) Ξενικὴ ἄρνησις.— Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου (ἀνάπ.). 8) Δυὸ ὅμοια σύμφωνα.— Ἡ πλάτη.— Πολύτιμο μέταλλο (ξεν.). 9) Πρωταγωνιστὴς τοῦ ἀμερικανικοῦ κινηματογράφου.— Συμπεραίνει.— Τῶν αὐτῶν διαστάσεων (ἀνάπ.). 10) Γαλλικὸ λιμάνι στὴν Ἀφρική.— Τὸ χρησιμοποιεῖ ἡ νύφη. 11) Παράγεται ἀπ' τὸ σησάμι.

8) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

— Τοτό, πίσω ἀπὸ τὸ ντουλάπι εἶναι αὐτὸ ποὺ ζήταγε ἡ Πόπη.
— Μὰ τί ζήταγε;
— Σοῦ τὸ εἶπα.

Ἠλ. Παπακωνσταντίνου, Σταυροδρόμι

◇◇◇

ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 82ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

22	18	14	12	8	6	4	= 84
4	22	18	14	12	8	6	= 84
6	4	22	18	14	12	8	= 84
8	6	4	22	18	14	12	= 84
12	8	6	4	22	18	14	= 84
14	12	8	6	4	22	18	= 84
18	14	12	8	6	4	22	= 84
= 84	= 84	= 84	= 84	= 84	= 84	= 84	

2) ΚΥΒΟΛΕΞΟ

Α Σ Ι Α
Σ Τ Α Ρ
Ι Α Β Α
Α Ρ Α Ψ

3) ΤΡΙΑΙΝΑ

Κ   Α   Ι
Ι   Υ   Θ
Σ   Τ   Α
Σ   Σ   Κ
Α Μ Ε Ρ Ι Κ Η
      Α
      Λ
      Ι
      Α

4) ΠΟΣΟΥΣ ΕΙΧΕ;

Εἶχε 26. (26+26=52+13=65+6=71).

5) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

1) Γ—ρανικός, 2) Ρ—οδακινιά, 3) Ἀ—ραβία, 4) Μ—αρία, 5) Μ—ύκονος, 6) Ὄ—θρυς, 7) Σ—περχειὸς = ΓΡΑΜΜΟΣ.

6) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΠΕΡΙ — ΑΝΔΡΟΣ=ΠΕΡΙΑΝΔΡΟΣ

7) ΣΤΑΥΡΟΣ

15
20
30 25 35 80 15 = 185
50
65
=
185

8) ΜΕΣΟΣΤΙΧΙΔΑ

Ε Λ Α Ι Α
Ε Λ Π Ι Σ
Κ Α Λ Ο Σ
Η Λ Ι Α Σ
Ε Β Ρ Ο Σ

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 82

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΣΥΡΟΣ — ΕΧΘΡΑ, 2) ΦΕΣΙ — ΡΩΓΑ, 3) ΕΙ — ΝΕΡΑ·Ι·ΔΑ — ΑΝ, 4) ΡΩΜΗ — ΞΑΝΑ, 5) ΙΑΣΩΝ, 6) ΙΑΣΙΣ — ΗΔΟΝΗ, 7) ΛΑΛΟΣ, 8) ΕΘΙΜΑ — ΣΥΡΙΑ, 9) ΜΟΣΧΑ, 10) ΡΑΣΑ — ΑΝΝΑ, 11) ΟΣ — ΙΚΤΙΝΟΣ — ΟΝ, 12) ΣΙΝΑ — ΜΩΡΑ 13) ΑΙΣΙΑ — ΑΝΑΣΑ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΦΕΡΑΙ — ΕΒΡΟΣ, 2) ΣΕΙΩ — ΑΣΙΑ, 3) ΥΣ — ΜΕΣΣΙΑΣ — ΝΙ, 4) ΡΙΝΗ — ΑΙΑΣ, 5) ΙΣΛΑΜ, 6) ΣΑΡΡΑ — ΟΥΤΙΑ, 7) ΣΑΛΟΣ, 8) ΕΡΙΖΩ — ΧΑΝΙΑ, 9) ΝΗΣΣΑ, 10) ΘΡΑΞ — ΑΣΜΑ, 11) ΡΩ — ΑΡΟΤΡΟΝ — ΩΣ, 12) ΑΓΑΝ — ΝΟΡΑ, 13) ΑΝΑΦΗ — ΑΔΑΝΑ.

Ὁ Γιαννάκης πιάνει τὸν... ΚΛΕΦΤΗ

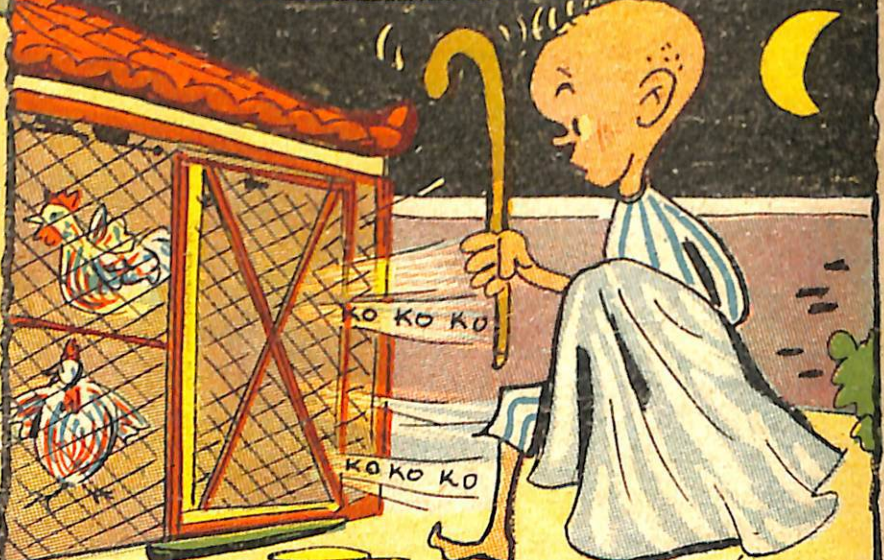
Μετά πάσης ἐμβριθείας
τώρα ντεντέκτιβ διαβάζει
κι ἀστυνομικός ἀξίας
πῶς θα γίνῃ σχεδιάζει

Μυστήρια κι ἐγκλήματα
τὸν ὕπνο του ταράζουν.
—Ἄχ τὰ μυθιστορήματα
πῶς τὸν ἐπηρεάζουν!—

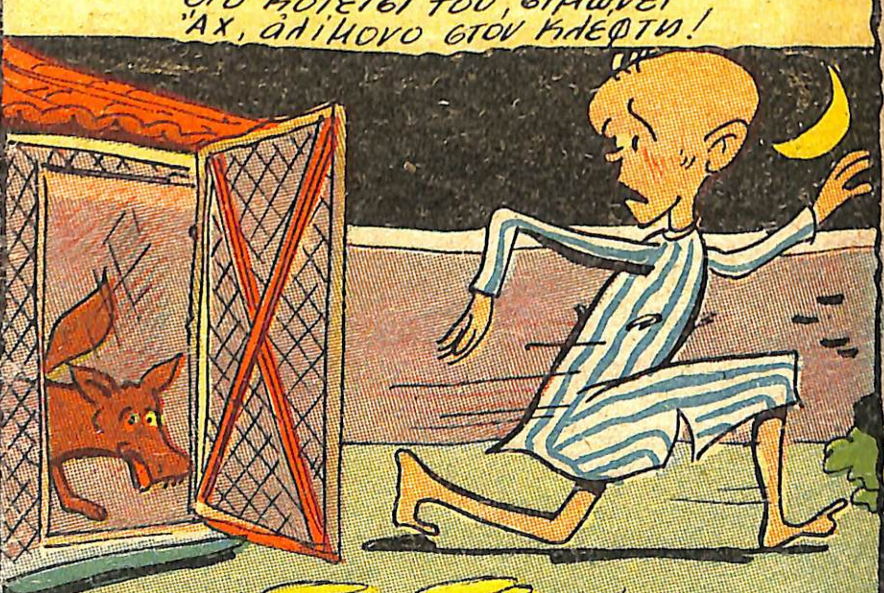
Μα μιά νύχτα τον ξυπνᾶνε
θόρυβος και φασαρία!
—Κλέφτες, εἶπε—πρέπει νἆναι!
Νά σπουδαία εὐκαιρία!

Μὲ μπαστοῦνι καὶ σεντόνι
ὀπλ' ἀήττητα ἐσκέφτη—
στὸ κοτέτσι του, σιμώνει
Ἄχ, ἀλίμονο στὸν κλέφτη!

—Τὰ χέρια, φώναξε ψηλά,
καὶ σοῦ 'φαγα τὸ μάτι!
Μα δέχτηκε, ἔτσι ξαφνικά
μιάν ἀλεποῦ στὴν πλάτη

Τὸν κυνηγοῦν—λαχτάρα του—
δυὸ ἀλεπούδων ζεύγη,
Κι ὁ ντετέκτιβ—τρομάρα του—
φεύγει κι ἀκόμα φεύγει.